

Agentia pentru Dezvoltare
Regionala Sud-Vest Oltenia

Strategia Regionala pentru Specializare Inteligenta RIS3 Sud-Vest Oltenia 2021-2027

*Document de lucru,
octombrie 2020*

CUPRINS

Introducere: Contextul elaborarii RIS 3 in Regiunea Sud-Vest Oltenia	4
Capitolul 1. ANALIZA CONTEXTULUI REGIONAL SI POTENTIALULUI DE INOVARE	10
1.1 Contextul economic în Regiunea Sud-Vest Oltenia.....	10
1.2. Conectivitate și accesibilitate în regiunea Sud-Vest Oltenia	15
1.2.1 Infrastructura de transport rutier	15
1.2.2 Infrastructura de transport feroviar.....	16
1.2.3 Infrastructura de transport aerian	17
1.2.4 Infrastructura de telecomunicații si rolul digitalizării	17
1.3 Tendințe demografice	24
1.4 Forța de muncă: populația ocupată, nivelul de pregătire, câștiguri salariale.....	26
1.5 Legături/relații cu restul lumii și poziționarea regiunii în ue/economia globală	33
1.6 Dinamica mediului antreprenorial	51
1.6.1 Performanța firmelor din Regiunea Sud-Vest Oltenia și analiza potențialului de clusterizare.....	51
1.6.2 Structuri de sprijinire a afacerilor	67
Capitolul 2. ANALIZA REGIONALĂ A DOMENIULUI CERCETARE, DEZVOLTARE, TRANSFER TEHNOLOGIC.....	82
2.1 Infrastructura de inovare si transfer tehnologic	82
2.2 Analiza ofertei de servicii de transfer tehnologic in Regiunea SV.....	85
2.3 Analiza activității CDI.....	86
2.3.1 Întreprinderile inovative	86
2.3.2 Tipuri de inovare	88
2.3.3 Brevetele și publicațiile științifice	91
2.3.4 Cheltuielile de cercetare-dezvoltare	92
2.3.5 Situația întreprinderilor de CD	96
2.3.6 Personalul din activitatea de cercetare-dezvoltare	99
2.4 Activitatea de CDI in mediul academic.....	105
2.5 Potențial de specializare	113
2.6 Avantaje comparative (Indicatorul Balassa).....	123
Capitolul 3. ANALIZA SWOT.....	157
3.1. Puncte tari	157
3.2 Puncte slabe	159
3.3 Oportunități.....	160
3.4. Amenințări.....	162
Capitolul 4. DOMENII PRIORITARE DE SPECIALIZARE INTELIGENTĂ RIS ȘI METODOLOGIA DE SELECTARE..	163
4.1 Metodologia de selectie a domeniilor de Specializare Inteligenta	163

4.2 Descrierea si justificarea domeniilor RIS3	164
4.3 Corelarea cu alte strategii si documente de planificare regionale si nationale	185
Capitolul 5. VIZIUNE, OBIECTIV GENERAL ȘI PRIORITĂȚI	187
5.1 Viziune	187
5.2 Obiective general	187
5.3 Identificarea priorităților strategice pentru specializarea inteligentă	188
Capitolul 6. MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA STRATEGIEI	189
Capitolul 7. GUVERNANTA STRATEGIEI	193
7.1 Consorțiul Regional de Inovare (CRI).....	193
7.2 Consiliul pentru Dezvoltare Regionala (CDR)	194
7.3 ADR SV Oltenia	194
7.4 Grupuri de lucru	194
Capitolul 8. DEFINIREA MIXULUI DE POLITICI ȘI A PLANULUI DE ACȚIUNI	196
8.1 Mixul de politici	196
8.2 Surse de finanțare	199
8.3 Planul de Actiuni.....	205

ANEXE

- ANEXA I – Pozitionarea regiunii
- ANEXA II – Corespondenta sectoarelor economice
- ANEXA III – Indicele de specializare a exporturilor
- ANEXA IV – Balanta comerciala import export
- Anexa V – Analiza sectoriala
- Fise sectoriala (Anexe A – R)

PORTOFOLIUL de PROIECTE

Introducere: Contextul elaborării RIS 3 în Regiunea Sud-Vest Oltenia

Specializarea inteligentă la nivel regional este un concept promovat de Comisia Europeană odată cu adoptarea Strategiei Europa 2020, pentru a răspunde nevoii de a fundamenta mai bine investițiile în cercetare, dezvoltare și inovare realizate prin politica de coeziune a UE. Specializarea inteligentă urmărește să stimuleze creșterea economică și crearea de locuri de muncă în Europa, permițând fiecărei regiuni să-și identifice și să-și dezvolte propriile avantaje competitive.

Specializarea inteligentă presupune identificarea caracteristicilor și atuurilor unice ale fiecărei regiuni, evidențierea avantajelor competitive, precum și cooptarea părților interesate și a resurselor de la nivel regional în jurul unei viziuni axate pe criteriul excelenței asupra viitorului acestora. SSI vizează, pe de o parte, prezentul, prin capacitatea curentă de cercetare și implicarea mediului de afaceri și, pe de altă parte, viitorul, prin estimarea impactului economic și a efectelor sale de antrenare.

Strategia de specializare inteligentă a unei regiuni oferă posibilitatea concentrării resurselor pentru dezvoltare într-un număr redus de domenii de activitate în care regiunea are avantaje economice și competente, în vederea atingerii masei critice necesare pentru a obține o transformare economică sustenabilă, bazată pe tehnologii și inovații generatoare de valoare adăugată mare.

Un alt element definitoriu pentru specializarea inteligentă este mecanismul de descoperire antreprenorială, un proces participativ ce antrenează actorii din mediul de afaceri, cercetare, organizațiile non-guvernamentale și societatea civilă într-un dialog argumentat cu scopul de a identifica avantajele competitive și de a valida nișele de specializare inteligentă la nivel regional.

Strategia Regională de Specializare Inteligentă RIS3 Sud-Vest Oltenia 2021-2027 propune un cadru coerent pentru investiții, care se concentrează pe susținerea start-up-urilor și a IMM-urilor inovative, consolidarea actualelor infrastructuri, capacități și competențe în materie de cercetare și inovare, stimularea cooperării între organizațiile publice de cercetare și industriile inovatoare sau facilitarea ascensiunii regiunilor în cadrul lanțului economic.

Conform noii politici de coeziune a Uniunii Europene 2021-2027, finanțarea inovării, digitalizarea și transformarea economică la nivelul întreprinderilor mici și mijlocii, eligibile în cadrul Obiectivului de politică (OP) 1, este condiționată de existența Strategiilor de Specializare Inteligentă la nivel regional.

Acestea trebuie să urmărească corelarea cu obiectivele specifice ale Obiectivului Tematic 1 “O Europa inteligentă și competitivă” al politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, și anume:

- îmbunătățirea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate ;
- obținerea beneficiilor digitalizării pentru cetățeni, companii și guverne ;
- îmbunătățirea creșterii și competitivității IMM;
- dezvoltarea abilităților pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat.

Din punct de vedere al contextului național, Programul Operațional Regional al Regiunii Sud-Vest Oltenia va sprijini, prin intermediul Axei prioritare 1 – „O regiune competitivă prin inovare, digitizare și întreprinderi dinamice”, dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate, impulsivarea creșterii și competitivității IMM-urilor precum și măsuri de digitalizare, în beneficiul cetățenilor și al întreprinderilor. O altă sursă de finanțare a activităților de cercetare-inovare în perioada 2021-2027 este Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitizare 2021-2027, un document strategic de programare care susține dezvoltarea domeniilor

Cercetare, Dezvoltare, Inovare (CDI) si Tehnologia Informatiei si a Comunicatiilor (TIC), în funcție de nevoile naționale, regionale și locale.

In ceea ce priveste contextul strategic la nivel UE pentru exercițiul 2021-2027, odata cu agreearea, in septembrie 2015, in cadrul Adunarii Generale a Organizației Națiunilor Unite, a Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă a ONU și a celor 17 obiective de dezvoltare durabilă (ODD) ale acesteia, au fost stabilite acțiuni concrete de întreprins pentru oameni și pentru planetă. Obiectivele de dezvoltare durabilă, împreună cu Acordul de la Paris privind schimbările climatice, reprezintă foaia de parcurs către o lume mai bună, cadrul mondial pentru cooperarea internațională în materie de dezvoltare durabilă și dimensiunile economice, sociale, de mediu și de guvernanță ale acestui cadru.

Conform Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă ale ONU, la care au subscris 193 de state, inclusiv Uniunea Europeană și statele sale membre, este nevoie de un program de măsuri concrete, cu impact mondial, pentru a face fata provocarilor societale, economice si de mediu. Cele 17 obiective de dezvoltare durabilă trasează un itinerariu și reprezintă o modalitate de a depăși provocările cu care ne confruntăm, de a ne îmbunătăți habitatul, economia și viața într-un mod durabil.

Deși tratată drept complexă, dezvoltarea durabilă constă într-un concept simplu: asigurarea că avansul tehnologic si creșterea economică produce rezultate echitabile pentru întreaga umanitate și că nu consumăm mai multe resurse decât ne poate oferi planeta. În acest scop, trebuie să ne modernizăm economia pentru a adopta modele de consum și de producție mai durabile, pentru a corecta dezechilibrele din cadrul sistemului alimentar și pentru a ne plasa pe o traiectorie sustenabilă mobilitatea, modul în care producem și utilizăm energia și modul în care proiectăm spațiile urbane.

Obiectivele de dezvoltare durabilă ale ONU:

De asemenea, în martie 2020, Comisia a adoptat o propunere de angajament politic al Uniunii Europene de a deveni neutră din punct de vedere climatic până în anul 2050 și de a reduce cu 55% emisiile de gaze cu efect de seră până în 2030. Actul legislativ european privind clima stabilește și direcția de urmat pentru toate politicile UE și oferă previzibilitate autorităților publice, întreprinderilor și cetățenilor.

Totodată, Comisia a lansat în consultare publică viitorul Pact climatic european (Green Deal), pentru a defini un pact ecologic la nivel european, care va fi lansat înainte de Conferința Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice care va avea loc la Glasgow în noiembrie 2020. Pentru a răspunde acestei provocări, Europa are nevoie de o nouă strategie de dezvoltare, în virtutea căreia să devină prima economie din lume care să aibă un impact neutru asupra climei până în anul 2050, comparativ cu nivelurile din 1990.

Acest proces de transformare a economiei Uniunii Europene în vederea unui viitor mai sustenabil trebuie să se realizeze treptat, prin acțiuni concrete din partea tuturor sectoarelor economiei, în special energia, transporturile, agricultura, clădirile și sectoarele industriale, de exemplu cele ale cimentului, siderurgiei, TIC textilelor și produselor chimice.

Un mare accent se pune pe decarbonizarea sectorului energetic, ținând cont de faptul că producția și utilizarea energiei în sectoarele economice generează mai mult de 75% din emisiile de gaze cu efect de seră ale UE. În consecință, sectorul energetic va trebui să înceapă eliminarea treptată a cărbunelui, iar sursele de energie regenerabilă să joace un rol esențial. În paralel, decarbonizarea sectorului gazelor va fi facilitată, iar piața energetică a continentului va trebui să fie complet interconectată și digitalizată. Integrarea inteligentă a acestor etape ar trebui să conducă la obținerea decarbonizării cu cel mai mic cost posibil.

În România, mixul energetic este echilibrat și diversificat, iar conform datelor Agenției Europene de Mediu, în anul 2016, ponderea resurselor regenerabile din producția brută de energie electrică cumula aproximativ 42%, în timp ce cărbunele și lignitul reprezentau 24% din coșul energetic, energia nucleară 17%, iar gazul natural aproximativ 15%.

Având în vedere că aproape un sfert din producția de electricitate se bazează pe combustibili fosili, vor fi necesare investiții semnificative pentru susținerea zonelor monoindustriale și carbonifere (ex. Motru, Rovinari Turceni - județul Gorj, Valea Jiului), ce vor fi afectate de trecerea la o economie nepoluantă. Conform datelor Institutului Național de Statistică, în decembrie 2019, numărul total de salariați din România ce își desfășurau activitatea în domeniul extracției cărbunelui superior și inferior era de 11.800 salariați. La aceștia se adaugă și numărul de locuri de muncă din centralele ce produc energie electrică și energie termică folosind cărbunele drept materie primă.

Pentru a evalua amploarea consecințelor sociale, este necesar să se aibă în vedere și alți factori, precum rata actuală a șomajului sau posibilitatea de reconversie profesională. Toate aceste criterii luate în considerare demonstrează că regiunea de Sud-Vest Oltenia se va afla printre cele mai afectate zone ale UE, astfel ca sunt necesare soluții concrete de transformare socio-economică a regiunilor afectate.

De asemenea, noi locuri de muncă pot fi create ca urmare a diversificării economiei locale, prin exploatarea potențialului sectorului energiei regenerabile, iar folosirea biomasei și a altor tipuri de combustibili pentru obținerea energiei, dar și modernizarea și decarbonizarea industriei și a transportului, pot oferi noi oportunități economice.

Cu o populație care se ridică la aproximativ jumătate de miliard de cetățeni și o piață unică competitivă, Uniunea Europeană este un lider în comerțul internațional și conturează politica mondială. La summit-ul din luna mai 2019 de la Sibiu, Comisia Europeană a prezentat o serie de recomandări de politică privind modul în care Europa își poate modela viitorul, într-o lume tot mai nesigură.

Astfel, Comisia a recomandat ca agenda strategică a UE pentru perioada 2019-2024 să se concentreze asupra a 5 dimensiuni principale: o Europă care protejează, o Europă competitivă care investește în tehnologiile viitorului și sprijină cele mai importante atuuri precum piața unică, industria și moneda comună, o Europă echitabilă care susține principiile fundamentale ale egalității, statului de drept și justiției sociale, o Europă durabilă care își asumă leadership-ul în ceea ce privește dezvoltarea durabilă și combaterea schimbărilor climatice și o Europă influentă care urmărește să se adapteze la provocările prezentului.

Printre recomandările formulate cu ocazia summit-ului de la Sibiu s-au regasit următoarele patru cele mai importante: Europa își poate modela viitorul prin cercetare și inovare, iar concentrarea cercetării și a inovării să se facă pe tranziții ecologice, sociale și economice și alte provocări societale aferente. De asemenea, liderii UE au recomandat valorificarea punctelor tari în materie de științe ale Europei pentru a dobândi o poziție de lider în domeniul inovării revoluționare și disruptive, stabilirea unor obiective ambițioase privind problemele care ne afectează zilnic, precum dezvoltarea competențelor, lupta împotriva cancerului, emisiile nocive și starea oceanelor, inclusiv problema materialelor plastice dar și concentrarea pe proiecte de cercetare și inovare de vârf.

Fundamentul specializării inteligente porneste de la faptul că nicio regiune nu detine suficiente resurse pentru a putea fi competitivă în toate domeniile, astfel ca este mult mai eficace să își identifice ariile în care poate fi competitivă și să le accelereze dezvoltarea prin inovare. Fiecare regiune are un potențial unic, ancorat în specificul local, care poate fi identificat și stimulat prin procesele de descoperire antreprenoriale.

În vederea abordării provocărilor societale, economice și de mediu ale noului orizont 2021-2027, RIS3 Sud-Vest Oltenia se axează pe dezvoltarea unor domenii foarte atent selectionate, pentru a face tranziția la o economie mai verde, mai rezilientă la schimbările climatice.

RIS3 Sud-Vest Oltenia urmărește încurajarea spiritului antreprenorial, dezvoltarea companiilor inovative, valorificarea infrastructurilor de cercetare și stimularea parteneriatului între universități, institutii de cercetare și companii, în domeniile cu potențial de specializare identificate în perioada precedentă, precum: *inginerie industrială și transporturi, energie durabilă și mediu, medicină inovativă fundamentală și aplicativă, agricultură și industrie alimentară, turism și identitate culturală*.

Elaborarea RIS3 Sud-Vest Oltenia 2021-2027 corespunde condiției favorizante din memorandumul cu Comisia Europeană privind „Buna guvernanță a strategiei naționale sau regionale de specializare inteligentă”, care vizează pregătirea perioadei de programare 2021-2027, contribuind la elaborarea Strategiei Naționale de Cercetare, Inovare și Specializare Inteligentă (SNCISI) pentru perioada 2021-2027.

Alinierea la conceptul de specializare inteligentă a fost un proces complex, inițiat în anul 2013, ce a parcurs mai multe etape. MLPDA, în calitate de AM pentru POR, a solicitat fiecărei regiuni de dezvoltare eligibile pentru finanțare prin Axa 1 POR – Promovarea transferului tehnologic,

realizarea unui **Documentul Cadru pentru Strategia de Cercetare si Inovare Regionala pentru Specializare Inteligenta (DCR)**, care sa identifice domeniile de specializare regionale si interventiile necesare pentru dezvoltarea infrastructurilor si serviciilor de transfer tehnologic.

Metodologia de elaborare a RIS3 Sud-Vest Oltenia a urmat indicatiile Centrului Comun de Cercetare (JRC) si ale Institutului de Studii Prospectiv si Tehnologice (IPTA) Sevilla, incluse in **Ghidul pentru elaborarea Strategiei de Specializare Inteligenta-RIS3**, editat in Mai 2012 si in **Manualul de implementare RIS3**, editat in Iunie 2016 sub indrumarea Directoratelor Generale ale Comisiei Europene.

In acest context, ADR Sud-Vest Oltenia a demarat un amplu proces de actualizare si revizuire a RIS3, tinand cont atat de evolutia dezvoltarii regiunii, cat si de rezultatele unui mecanism complex de descoperire antreprenoriala. Rezultatele acestui proces continuu de consultare regionala se reflecta atat in continutul RIS3, cat si in structura sa de guvernare si in actualizarea portofoliului de proiecte din ariile prioritare RIS3.

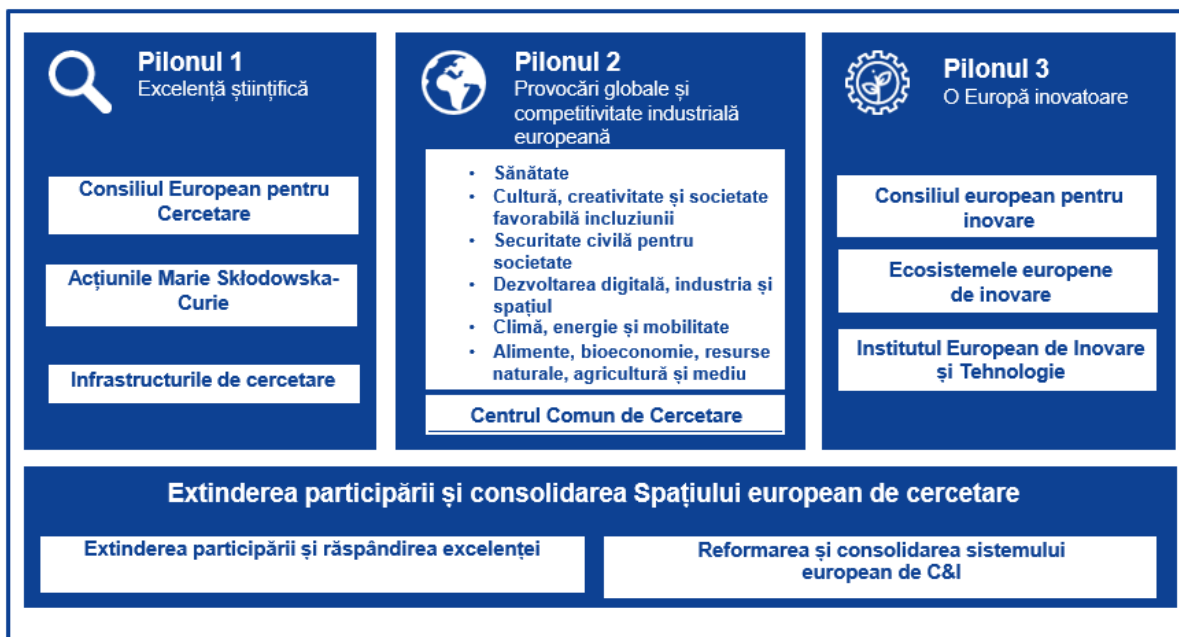
In noua perioada de programare 2021-2027, prioritatile CE raspund nevoii de a sustine o crestere economica solida, bazata pe inovare si mai inteligenta, dupa cum este stipulat si in Obiectivul 1 de Politica – „A smarter Europe”, dar si de mentinere a competitivitatii pe piata europeana, in conditiile tranzitiei la Industria 4.0 – a patra Revolutie Industriala, care are la baza digitalizarea, adoptarea tehnologiilor generice esentiale si inovarea pe toate planurile.

Componenta a politicii europene de coeziune, specializarea inteligenta beneficiaza de sustinere financiara inclusiv prin intermediul fondurilor europene nerambursabile. Ca si alte tari europene de dimensiuni relativ mari, Romania are si va avea si in perioada de programare 2021-2027 atat strategii regionale de specializare inteligenta, cat si o componenta nationala a specializarii inteligente, care va fi subsumata Strategiei Nationale de Cercetare, Inovare si Specializare Inteligenta 2021-2027 (SNCISI).

La 27 mai 2020, Comisia și-a prezentat propunerea pentru un plan ambițios de recuperare, ca răspuns la pandemia cauzata de noul coronavirus. Pentru a răspunde nevoilor masive de investiții și pentru a asigura recuperarea echitabilă, inclusivă și justă pentru toate statele membre, a fost creat un nou instrument financiar denumit „Next Generation EU”. Prin acest instrument, este propusă o creștere de 13,5 miliarde de euro a bugetului Horizon Europe, care se asteapta sa fie lansat in 2021. Creșterea bugetului va fi utilizată pentru a oferi sprijin european pentru activitățile de cercetare și inovare legate de sănătate și climă. Se dorește ca bugetul propus al UE sa impulsioneze o redresare socio-economică echitabilă, sa revitalizeze piața unică, sa garanteze condiții de concurență echitabile și sa susțină investițiile urgente - în special în tranziția catre economia verde și digitalizare - care dețin cheia rezilienței și prosperității viitoare a Europei.

Horizon Europe, programul cadru ambițios al UE pentru cercetare și inovare pentru orizontul 2021-2027, isi propune consolidarea bazelor științifice și tehnologice ale UE și a Spațiului european de cercetare (SEC), stimularea capacității de inovare, a competitivității și a creării de locuri de muncă în Europa, abordarea priorităților cetățenilor și sprijinirea modelului și valorilor socio-economice prin intermediul a 3 piloni principali: Excelență științifică, Provocări globale și competitivitate industrială europeană si O Europă inovatoare. Comisia a propus un buget de 100 de miliarde EUR pentru implementarea Horizon Europe.

Cei trei piloni principali ai noului program Horizon Europe:

DRAFT

1.1 Contextul economic în Regiunea Sud-Vest Oltenia

Prezentul subcapitol își propune realizarea unei analize comprehensive a nivelului de dezvoltare socio-economică a Regiunii Sud-Vest Oltenia, care să conducă, în baza unui set de indicatori macroeconomici relevanți în raport cu obiectivul studiului, la poziționarea regiunii în raport cu celelalte regiuni de dezvoltare și, nu în ultimul rând, la identificarea avantajelor competitive de care aceasta dispune.

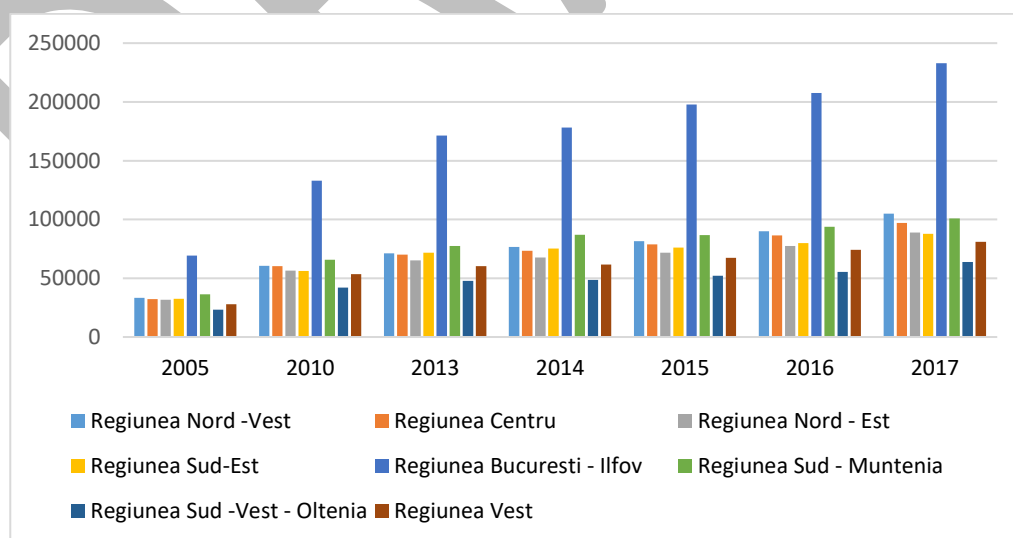
Competitivitatea regională rezidă, conform definiției propuse de Oficiul de Statistică al Uniunii Europene, în capacitatea unei regiuni de a genera, în condiții de concurențialitate, un nivel ridicat al gradului de ocupare a populației și a veniturilor pe cap de locuitor. Pentru caracterizarea competitivității Regiunii Sud-Vest Oltenia se impune, astfel, necesitatea cuantificării și analizei performanțelor economice regionale prin intermediul unor indicatori precum: produsul intern brut, produsul intern brut pe cap de locuitor, investițiile străine directe, valoarea adăugată brută și rata de ocupare.

Valoarea **Produsului Intern Brut (PIB)**, în prețuri curente, înregistrată de Regiunea de dezvoltare Sud-Vest, în anul 2017 era de 63.927,8 milioane lei, ceea ce reprezintă 7,45 % din PIB al României și 0,09% din PIB al UE 28.

Analizând evoluția Produsului Intern Brut la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia, în anii 2005, 2010, 2013-2017, se remarcă un trend ascendent. Evoluția acestui indicator marchează o creștere de 176,14% în anul 2017 față de anul 2005, de 52,46% față de 2010, respectiv de 15,51% față de anul anterior 2016.

Comparativ cu celelalte regiuni din România, în anul 2017, contribuția la formarea PIB-ului național plasează regiunea Sud-Vest Oltenia pe ultimul loc, aspect valabil și în anii anteriori din perioada analizată, cea mai dezvoltată dintre regiuni fiind București-Ilfov.

Figura nr. 1.1 Produsul Intern Brut la nivel regional (2005-2017), în prețuri curente

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo on-line

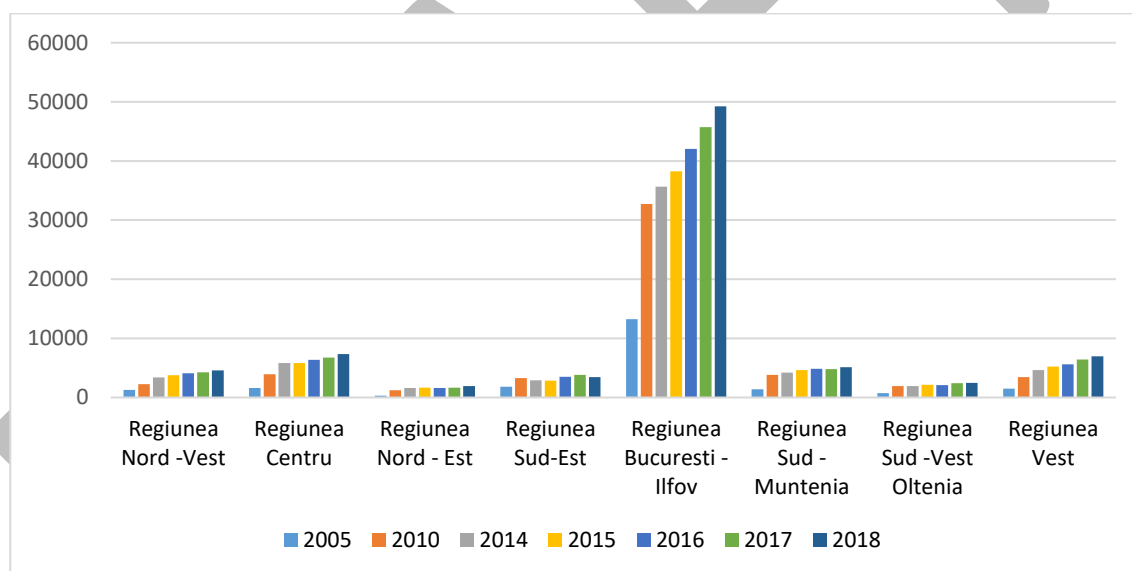
Nivelul redus de dezvoltare al regiunii poate fi explicat prin volumul redus al investițiilor străine directe, regiunea Sud – Vest Oltenia reușind să atragă la finele anului 2018 doar 2.478 milioane euro, ceea ce o situează pe penultima poziție în ierarhia celor opt regiuni ale țării, doar în Regiunea Nord-Est existând un nivel mai scăzut al investițiilor, respectiv 1.924 milioane euro.

Tabel nr.1.1. Repartizarea pe regiuni de dezvoltare a soldului ISD la 31 decembrie 2018

	Valoare (milioane euro)	Pondere în total ISD (%)
TOTAL	81 124	100,0
BUCUREȘTI-ILFOV	49 250	60,7
CENTRU	7 331	9,0
VEST	6 948	8,6
SUD-MUNTENIA	5 136	6,3
NORD-VEST	4 610	5,7
SUD-EST	3 447	4,2
SUD-VEST-OLTENIA	2 478	3,1
NORD-EST	1 924	2,4

Sursa: BNR, Investițiile directe în România în anul 2018

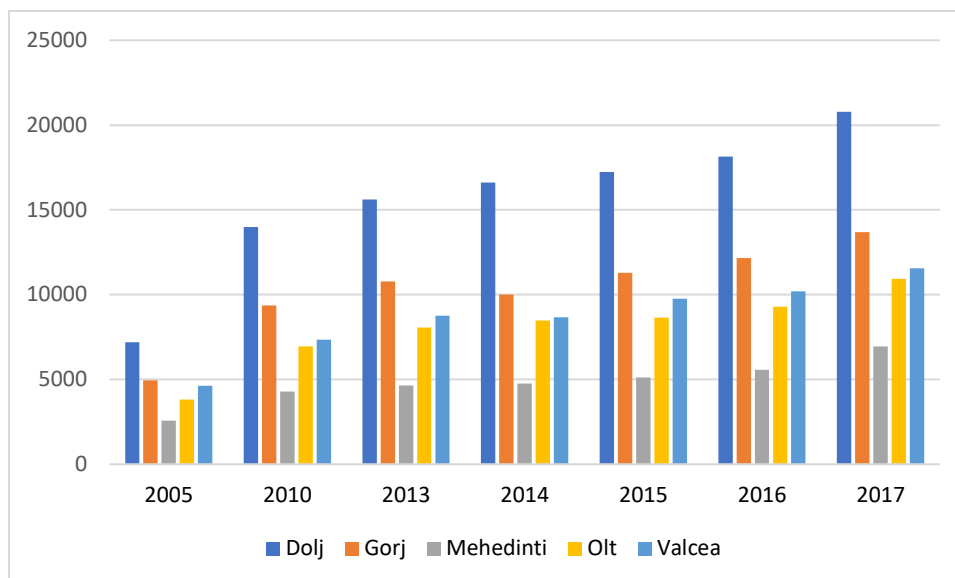
Figura nr. 1.2 Soldul investițiilor străine directe la 31 decembrie, la nivel regional, în anii 2005, 2010, 2014-2018

Sursa: Investițiile directe în România - Rapoarte anuale BNR

Referitor la contribuția pe care cele 5 județe o au la formarea produsului intern brut, se remarcă o distribuție diferită, județele Dolj și Gorj deținând, în anul 2017, cea mai mare pondere din totalul produsului intern brut înregistrat la nivelul regiunii (32,52%, respectiv 21,41%), la polul opus situându-se județele Olt și Mehedinți (17,11%, respectiv 10,88%), în timp ce județul Valcea înregistra 18,08%.

Figura nr. 1.3 Produsul Intern Brut la nivel județean (anii 2005, 2010, 2013-2017), în prețuri curente

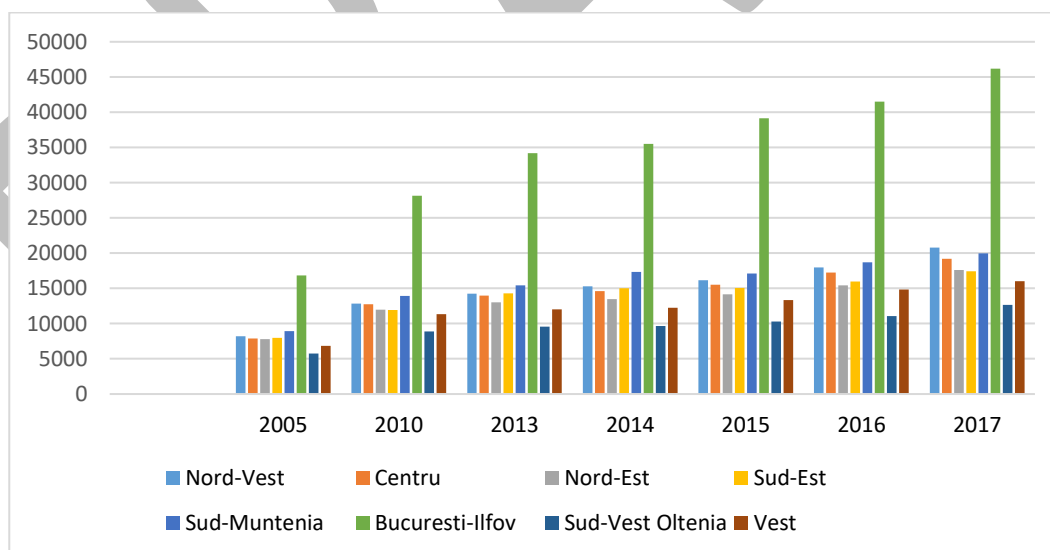

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo online

Valoarea adăugată brută (VAB) se măsoară ca diferența dintre valoarea bunurilor și serviciilor produse și consumul intermediar, reprezentând deci valoarea nou creată în procesul de producție.

Conform datelor Eurostat, Valoarea Adăugată Brută înregistrată de Regiunea Sud - Vest Oltenia la nivelul anului 2017 atingea pragul de 12.670,68 milioane euro, deținând astfel o pondere de 0,09% din Valoarea Adăugată Brută la nivelul UE 28, respectiv 7,46% din cea înregistrată la nivel național.

Figura nr. 1.4 Valoarea Adăugată Brută la nivel regional în anii 2005,2010, 2013-2017 mil. euro - prețuri curente

Sursa: Baze de date Eurostat

Dinamica VAB la nivelul Regiunii Sud Vest Oltenia, în perioada 2013-2017, indică o evoluție ascendentă, astfel, valoarea înregistrată în anul 2013 era de 9559,58 mil. euro, în 2014 - 9672,32 mil. euro, în 2015 - 10310,61 mil. euro, în 2016 - 11060,77 mil. euro, iar în 2017 - 12670,68 mil. euro.

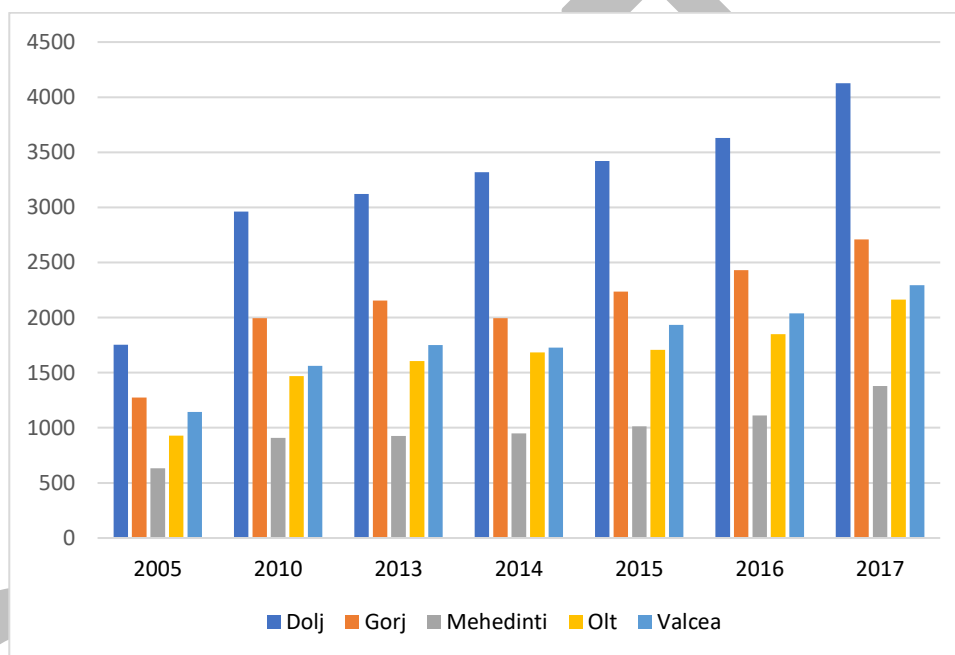
Realizând un clasament al regiunilor din perspectiva contribuției pe care o dețin la VAB națională, se remarcă o poziționare a Regiunii Sud - Vest Oltenia pe ultimul loc, cu o pondere de 7,46%, primele trei

poziții fiind ocupate de regiunile București-Ilfov (27,19%), Nord-Vest (12,23%) și Sud - Muntenia (11,77%).

Aprofundând analiza la nivel județean, în anul de referință 2017, se observă că cea mai însemnată contribuție la formarea VAB regionale este adusă de județele Dolj și Gorj, cu ponderi de 32,56%, respectiv 21,39%. La cealaltă extremă se remarcă județul Mehedinți, cel mai slab productiv, având cea mai redusă pondere din VAB totală înregistrată la nivel regional (10,88%).

În ceea ce privește dinamica VAB la nivel județelor aferente Regiunii Sud-Vest Oltenia, în perioada de analiză, se constată, în linii generale, înregistrarea unui trend ascendent.

Figura nr. 1.5 Valoarea adăugată brută la nivel județean în anii 2005, 2010, 2013-2017, mil. euro - prețuri curente

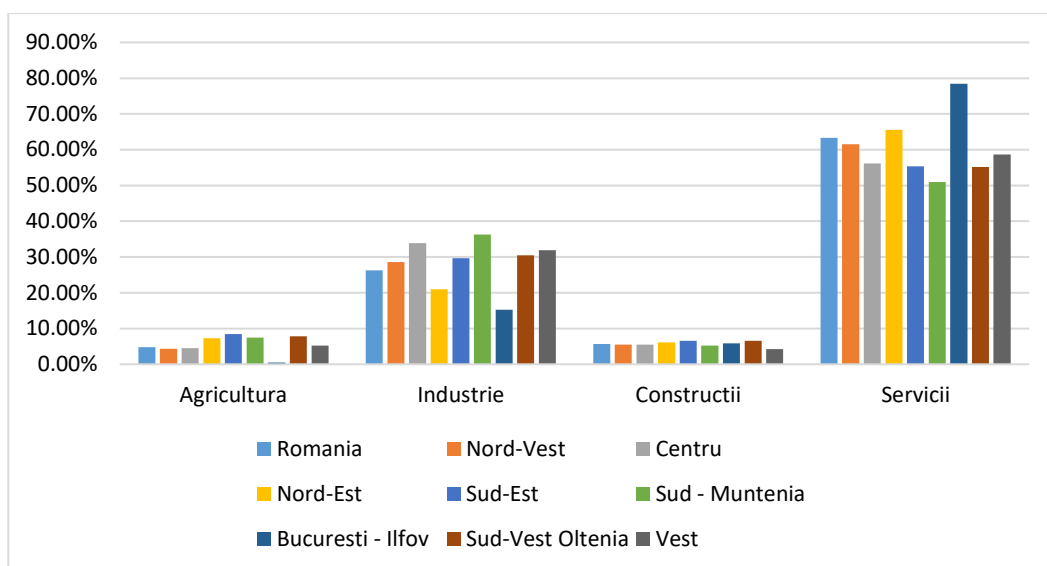

Analizând graficul de mai jos se observă că la nivelul tuturor celor 8 regiuni analizate, sectoarele cu cea mai semnificativă contribuție la formarea VAB sunt industria și serviciile.

În Regiunea Sud - Vest Oltenia se constată că sectorul servicii deține un rol deosebit de important în ceea ce privește generarea de plus valoare, deținând o pondere de 55,17% din totalul VAB realizate la nivelul întregii regiuni.

Este de remarcat, de asemenea, că **segmentul industrial** aduce un aport semnificativ la VAB, plasându-se pe poziția a doua, cu o pondere de 30,43%. O situație similară este prezentă și în regiunile Vest (58,63% - servicii, 31,89% - industrie), Centru (56,13% – servicii, 33,87% - industrie), Sud-Est (55,36% - servicii, 29,64% - industrie) și Sud - Muntenia (50,98% - servicii, 36,24% - industrie).

Figura nr. 1.6 Contribuția sectoarelor economice la VAB, la nivel regional, în anul 2017 (%)

Sursa: Baze de date Eurostat

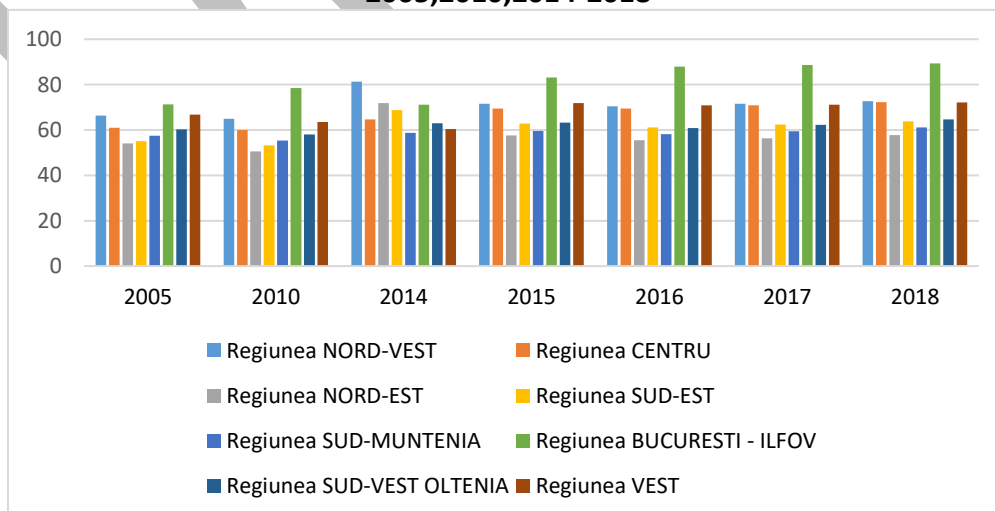
Rata de ocupare a resurselor de muncă, reprezintă, de asemenea, un indicator relevant pentru analiza contextului economic regional.

Din graficul de mai jos, se observă că nivelul ratei de ocupare în Regiunea Sud - Vest Oltenia, în perioada analizată, este unul scăzut comparativ cu celelalte regiuni de dezvoltare ale țării.

La nivelul anului 2018, în Regiunea Sud - Vest Oltenia, indicatorul înregistrează o valoare relativă de 64,6 procente, situând această regiune, din perspectiva ratei de ocupare a resurselor de muncă, pe locul 5 în clasamentul național, la un ecart de 24,8 procente de București-Ilfov, cea mai dezvoltată regiune a țării.

Cu toate acestea, rata de ocupare din Regiunea Sud - Vest Oltenia este mai ridicată comparativ cu cea din alte regiuni ale țării precum: Sud - Est (63,8%), Sud-Muntenia (61,1%) și Nord - Est (57,7%).

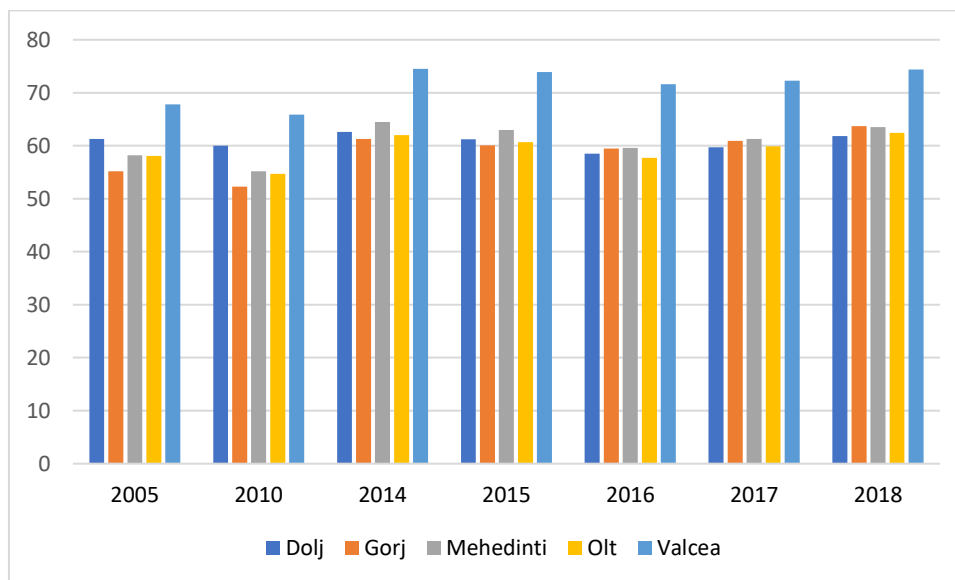
Figura nr. 1.7 Rata de ocupare a resurselor de muncă pe regiuni de dezvoltare, în anii 2005,2010,2014-2018

Sursa: Institutul Național de Statistică, baza de date TEMPO online

Realizând o analiză comparativă a indicatorului rata de ocupare a resurselor de muncă, la nivelul celor 5 județe de pe teritoriul Regiunii de dezvoltare Sud-Vest Oltenia, se observă că în anul 2018, județul cu cea mai ridicată rată de ocupare a populației este Vâlcea (74,4%), urmat de județele Gorj (63,7%), Mehedinți (63,5%), Olt (62,4%), în timp ce județul Dolj se remarcă prin cel mai scăzut nivel de ocupare înregistrat la nivel regional (61,8%).

Figura nr. 1.8 Rata de ocupare a resurselor de muncă la nivel de județe (2005, 2010, 2014 - 2018)

Sursa: Institutul Național de Statistică, baza de date TEMPO online

În urma analizei indicatorilor prezentați în cuprinsul prezentului subcapitol, se poate concluziona că Regiunea Sud-Vest Oltenia se confruntă cu probleme economice semnificative. Deși evoluția indicatorilor produs intern brut pe cap de locuitor, valoare adăugată brută, investiții străine directe și rata de ocupare a forței de muncă se înscrie, cel puțin în ultimii ani, într-o dinamică pozitivă, acesta coincide cu trendul economic național, fără a aduce o îmbunătățire semnificativă pentru situația de ansamblu a regiunii.

1.2. Conectivitate și accesibilitate în regiunea Sud-Vest Oltenia

Accesibilitatea reprezintă o premisă importantă pentru crearea oportunităților de dezvoltare și a condițiilor optime necesare asigurării creșterii economice a regiunii și facilitării raporturilor economico-sociale între diferite zone/regiuni. Așadar, accesibilitatea poate fi definită ca fiind o condiție esențială pentru funcționalitatea regiunii.

Conectivitatea și accesibilitatea regiunii Sud-Vest Oltenia sunt determinate de gradul de dezvoltare a transportului rutier, feroviar și aerian, precum și de gradul de acoperire a infrastructurii de telecomunicații. Astfel, în cele ce urmează sunt analizate fiecare dintre aceste dimensiuni, în vederea evidențierii gradului de conectivitate și accesibilitate ce caracterizează regiunea Sud Vest Oltenia, precum și a nevoilor care trebuie adresate în vederea creșterii accesibilității regiunii.

Infrastructura de transport reprezintă una din componentele esențiale în dezvoltarea unui ecosistem de inovare coerent.

1.2.1 Infrastructura de transport rutier

O infrastructură rutieră dezvoltată reprezintă un avantaj competitiv al unei regiuni, fiind esențială pentru atragerea investitorilor și dezvoltarea oportunităților de creștere economică.

Regiunea SV Oltenia este traversata de **3 Axe prioritare ale rețelei europene de transport (TEN-T):**

- Axa prioritara 7 (rutiera) – fostul Coridor Pan-european IV
- Axa prioritara 18 (fluviul Dunarea) – fostul Coridor Pan-european VII
- Axa prioritara 22 (feroviara)

De asemenea, Regiunea Sud Vest Oltenia este traversata de cinci **drumuri europene putând afirma că infrastructura de transport este relativ bine dezvoltată, deși nu există nicio autostradă pe teritoriul acesteia:**

- **E70:** (*frontiera cu Serbia*) Moravita - Timisoara – Drobeta-Turnu Severin – Filiasi -Craiova - Caracal - Alexandria - Bucuresti – Giurgiu-Pod Giurgiu (*frontiera cu Bulgaria*)

- **E79:**(*frontiera cu Ungaria*) Bors- Oradea - Deva - Petrosani –Tg.Jiu – Filiasi - Craiova –Calafat (*frontiera cu Bulgaria*)

- **E81:** (*frontiera cu Ucraina*) Halmeu - Satu Mare - Cluj-Napoca - Sibiu - Ramnicu Valcea - Pitesti – Bucuresti;

- **E574:** Bacau - Onesti - Brasov - Pitesti – Craiova.

- **E771:** Drobeta Turnu Severin – Portile de Fier I – *frontiera cu Serbia*

1.2.2 Infrastructura de transport feroviar

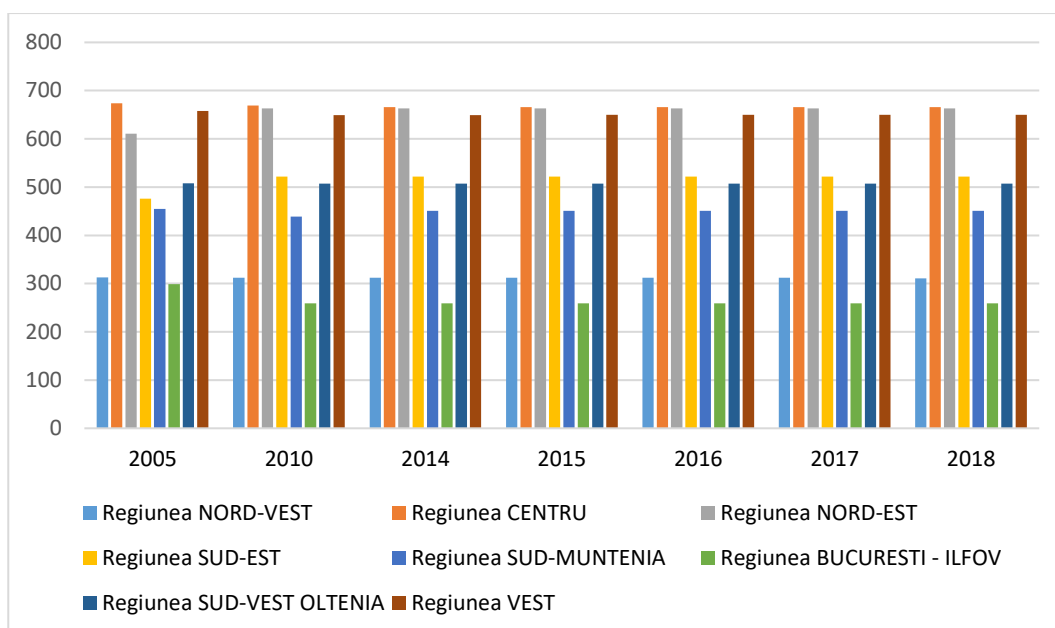
Transportul feroviar reprezintă un important mijloc de transport al persoanelor și mărfurilor, jucând un rol esențial în procesul de producție, prin avantajul transportării unei cantități mai mari de bunuri, cu costuri mai mici, comparativ cu transportul rutier.

O caracteristică importantă a infrastructurii de transport feroviar din regiune este determinată de prezența Coridorului de Cale ferată IV, pe ramura Sofia-Salonic, Sofia-Istanbul, care pune în legătură Arad, Timișoara, Craiova și Calafat. Acest tronson face parte din proiectul prioritar TEN-T 22, Axa de cale ferată Atena – Sofia – Budapesta – Viena – Praga - Numberg/Dresden.

Lungimea căilor ferate în exploatare, era, în anul 2018, la nivel național, de 10.765 km, în scădere comparativ cu anii precedenți. Din cei 10.765 km cale ferată, 37,43% erau electrificați. Cea mai vastă rețea de cale ferată era deținută de regiunea Vest (cu 1.888 km cale ferată în exploatare), aceasta fiind urmată de regiunile Sud Est (1.745 km) și Nord Vest (1.663 km). Cu excepția regiunii București-Ilfov, regiunea Sud Vest Oltenia se clasa pe ultimul loc, cu o rețea de cale ferată în exploatare de 990 km.

Dacă ne raportăm însă la **lungimea rețelei de cale ferată electrificată**, regiunea Sud Vest Oltenia ocupa în anul 2018 locul 5 la nivel național, având o cale ferată electrificată de 507 km. De asemenea, cu excepția regiunii București – Ilfov, **regiunea Sud Vest Oltenia înregistra cel mai mare grad de electrificare – de 51,21%, peste media națională de 37,43%.**

Figura nr. 1.9 Lungimea căilor ferate în exploatare, pe categorii de linii de cale ferată și regiuni de dezvoltare – Electrificată

Sursa: Institutul Național de Statistică, baza de date TEMPO online

1.2.3 Infrastructura de transport aerian

Infrastructura aeriană din regiunea Sud Vest Oltenia este reprezentată de Aeroportul Internațional din Craiova, care deservește atât traficului de pasageri, mărfuri și poștă, cât și mișcării aeronavelor în zonă.

Potrivit Raportului Consiliului de Administratie privind activitatea R.A Aeroportul International Craiova in anul 2018, numarul total de pasageri inregistrati in perioada 01.01.2018-31.12.2018 a fost de 493.056 pasageri, ocupand locul 5 intre aeroporturile regionale din Romania, respectiv locul 6 in topul aeroporturilor din Romania, dupa Compania Nationala Aeroporturi Bucuresti, Cluj, Timisoara, Iasi, Sibiu. In anul 2018, traficul de pasageri pe Aeroportul International Craiova a crescut cu peste 10% fata de anul anterior, in 2017 fiind inregistrati 447.571 pasageri.

De asemenea, in anul 2018, a crescut si traficul de marfa, Aeroportul International Craiova ocupand locul 7 intre aeroporturile regionale din Romania, respectiv locul 8 in topul aeroporturilor din Romania.

O crestere importanta s-a inregistrat si in privinta miscarilor de aeronave, in 2018 fiind inregistrat un numar de 6.793, fata de 6.518 in anul anterior.

La 15 ianuarie 2018, Autoritatea Aeronautica Civila Romana a certificat ca Aeroportul din Craiova sa fie autorizat sa opereze aerodromul. Potrivit Master Planului General de Transport al României, pentru dezvoltarea Aeroportului din Craiova este prevazuta o valoare estimata de 71.074.827 euro, pentru orizontul de timp 2022-2024.

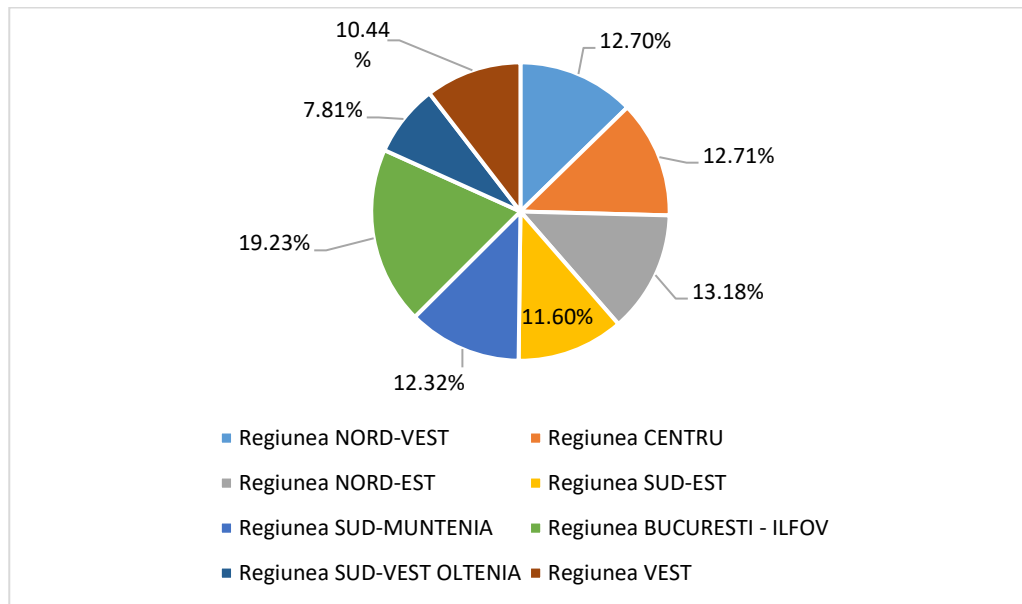
1.2.4 Infrastructura de telecomunicații si rolul digitalizării

Infrastructura de comunicații reprezintă un element cheie în desfășurarea eficientă a activităților și în asigurarea accesului la informație în timp real. O infrastructură de telecomunicații adecvată contribuie la sporirea competitivității agenților economici, reprezentând în același timp o condiție pentru o mai bună cooperare.

Conform INS, conexiunile in rețeaua telefonică fixă sunt date de numărul de linii telefonice fixe conectate pentru care se plătesc abonamente.

La nivelul anului 2018, cel mai mare număr de conexiuni în rețeaua telefonică fixă, se înregistrează în regiunea București-Ilfov (703,90 mii), urmată de regiunile Nord-Est (482,50 mii) și Centru (465,10 mii). Regiunea Sud Vest Oltenia ocupa din acest punct de vedere ultimul loc la nivel național, cu 285,80 mii conexiuni.

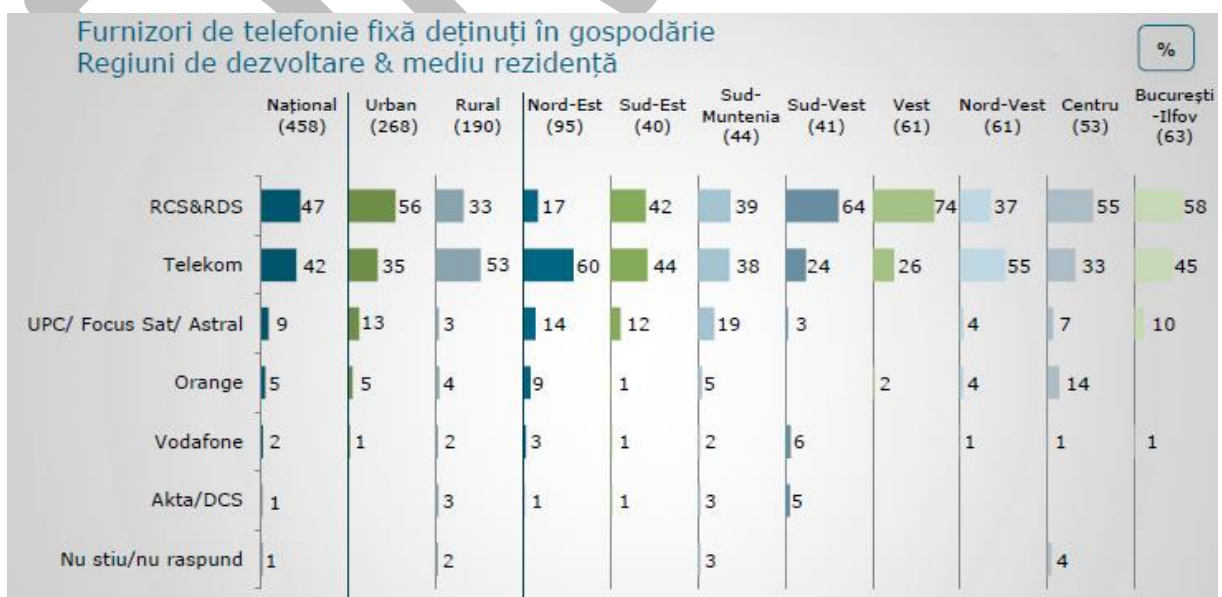
Figura nr. 1.10 Structura conexiunilor în rețeaua telefonică fixă, pe regiuni de dezvoltare, în anul 2018 (%)

Sursa: Institutul Național de Statistică, baza de date TEMPO online

În regiunea Sud-Vest Oltenia, principalii furnizori de telefonie fixă sunt RCS&RDS și Romtelecom.

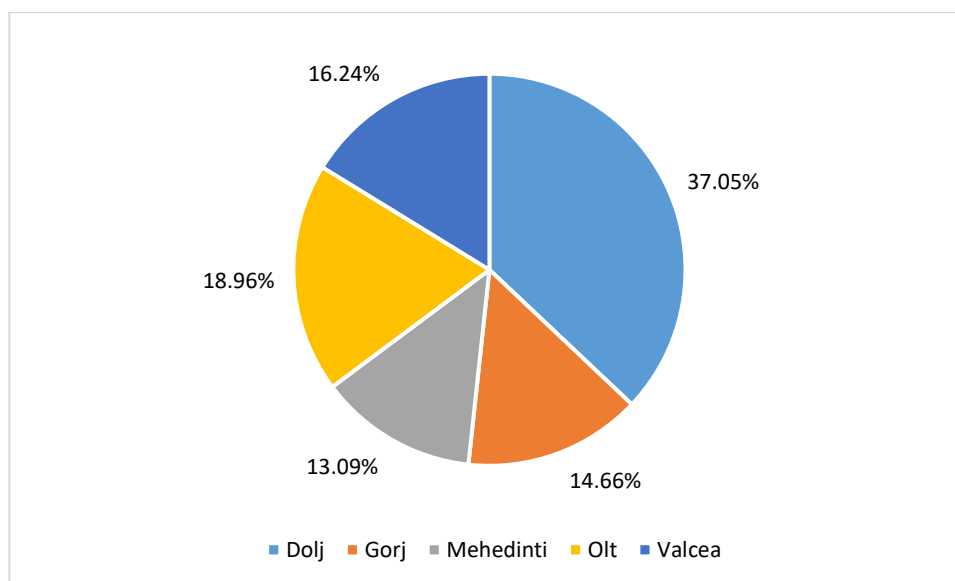
Figura nr. 1.11

Sursa: ANCOM-Raport cantitativ – Utilizarea serviciilor de telecomunicații, 2019

La nivel regional, județul cu cel mai mare număr de conexiuni în rețeaua telefonică fixă era județul Dolj (105,9 mii), urmat de județul Olt (54,2 mii). Cel mai mic grad era înregistrat în județele Mehedinți (37,4 mii) și Gorj (41,9 mii).

Figura nr. 1.12 Structura conexiunilor în rețeaua telefonică fixă, la nivel regional, în anul 2018 (%)

Sursa: Institutul Național de Statistică, baza de date TEMPO online

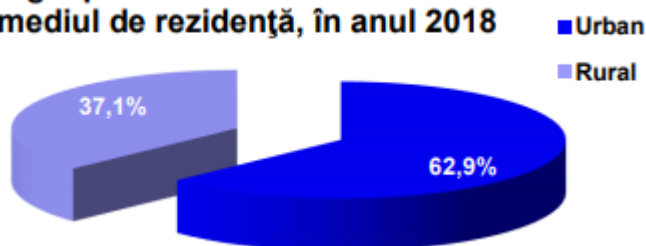
ANCOM realizează studii și analize de piață, elaborează metodologii, modele și principii de reglementare a piețelor de comunicații electronice, care stau la baza fundamentării deciziilor proprii. De asemenea, în conformitate cu [Recomandarea Comisiei Europene](#) referitoare la piețele relevante susceptibile de reglementare *ex ante* în vigoare, ANCOM realizează periodic analize de piață.

În acest context, potrivit ANCOM, la sfârșitul anului 2018, în România erau 22,7 milioane de utilizatori activi de telefonie mobilă, înregistrând o ușoară creștere de 1%. Dintre aceștia, 12,7 milioane, în creștere cu 5%, erau utilizatori pe baza de abonament și 9,9 milioane, în scădere cu 4%, erau utilizatori activi pe baza de cartele preplătite.

Conform publicației INS – Accesul populației la tehnologia informațiilor și comunicațiilor, în anul 2018, 72,4% dintre gospodăriile din România au avut acces la rețeaua de internet de acasă în creștere față de anul 2017 cu 3,8 puncte procentuale, 62,9% dintre acestea concentrându-se în mediul urban. Interesul manifestat pentru conectarea la internet este influențat însă de posibilitățile oferite în plan teritorial de furnizorii acestui serviciu și de disponibilitatea financiară pe care fiecare gospodărie o are.

Figura nr. 1.13

Structura gospodăriilor cu acces la internet de acasă, după mediul de rezidență, în anul 2018

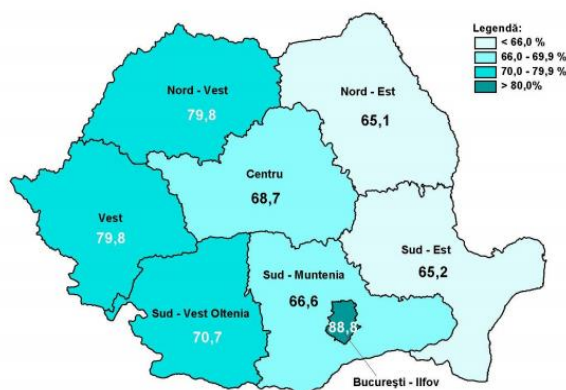

Sursa: INS – Accesul populației la tehnologia informațiilor și comunicațiilor, în anul 2018

În profil teritorial, la nivelul anului 2018, conectarea la internet a fost mai răspândită în cadrul gospodăriilor din regiunea București-Ilfov (8 din 9 gospodării aveau acces la internet de acasă), urmată de regiunile Vest, Nord-Vest.

În regiunea Sud-Vest Oltenia, 70,7% din gospodăriile au acces la internet de acasă. Cele mai mici ponderi ale gospodăriilor cu conectare la internet, sunt înregistrate de regiunile Nord-Est (65,1%) și Sud-Est (65,2%). Creșteri semnificative față de anul precedent s-au observat în regiunile: București-Ilfov (7,8 puncte procentuale), Nord-Vest (5,8 puncte procentuale), Sud-Vest Oltenia (4,1 puncte procentuale), Nord-Est (3,8 puncte procentuale), Centru (3,5 puncte procentuale) și Sud-Muntenia (3,3 puncte procentuale).

Figura nr. 1.14 Proportia gospodariilor cu acces la internet de acasa, pe regiuni de dezvoltare, in anul 2018

Sursa: INS, Accesul populației la tehnologia informațiilor și comunicațiilor, în anul 2018

Analiza datelor cu privire la caracteristicile infrastructurii de telecomunicații la nivelul regiunii Sud Vest Oltenia evidențiază nevoia dezvoltării acesteia, pornind de la relativ slabă dezvoltare a acestei infrastructurii comparativ cu restul regiunilor de dezvoltare ale țării. Eforturi trebuie depuse și pentru dezvoltarea infrastructurii de telecomunicații în zonele mai puțin accesibile ale regiunii.

Rolul digitalizării în actualul context și în sprijinirea redresării economice

Actuala criză provocată de pandemia de COVID-19 are un impact semnificativ asupra unor indicatori societali importanți, legați de utilizarea serviciilor de internet de către cetățeni. Acest lucru nu se reflectă în cele mai recente statistici oficiale pentru 2019, astfel cum sunt raportate în DESI. În consecință, constatările DESI 2020 trebuie să fie coroborate cu presiunea exercitată asupra infrastructurii și serviciilor digitale în timpul pandemiei și cu acțiunile imediate întreprinse de statele membre. În mod similar, pe măsură ce Europa depășește treptat pandemia, redresarea trebuie să fie planificată ținând seama de învățămintele desprinse în urma acestei crize.

Acest lucru se traduce printr-o atenție deosebită acordată indicatorilor relevanți pentru o transformare digitală și o redresare economică mai puternică și mai rezilientă, și anume rețelele de foarte mare capacitate (VHCN) și tehnologia 5G, competențele digitale, tehnologiile digitale avansate pentru întreprinderi și serviciile publice digitale. România a luat mai multe măsuri specifice în domeniul digital pentru a face față crizei provocate de pandemia de COVID-19. O aplicație a Ministerului Sănătății este utilizată pentru centralizarea datelor medicale referitoare la situația cauzată de virusul SARS-CoV-2. S-a creat un site web (<https://aici.gov.ro>) pentru ca societățile comerciale să transmită electronic documentația necesară pentru acordarea șomajului tehnic.

S-au creat mai multe site-uri web de informare (<https://stirioficial.ro/>, <https://datelazi.ro/>, <https://fiipregatit.ro>, <https://cetrebuiessafac.ro/>, <https://diasporahub.ro/>) pentru a oferi informații clare, a spori transparența, a reduce panica, a combate dezinformarea, a explica riscurile și a furniza informații cu privire la măsurile de prevenire.

S-au creat mai multe site-uri web¹ pentru a oferi sprijin spitalelor, precum și pentru colectarea și distribuirea coerentă și în siguranță a ajutoarelor. Pe baza unei Hotărâri a Guvernului adoptate la 7 mai 2020, bugetul Ministerului Educației pentru 2020 a fost suplimentat cu suma de 150 de milioane RON (aproximativ 24 milioane EUR), pentru achiziționarea de laptopuri pentru 250 000 de copii. Obiectivul este de a asigura accesul la activități de învățare la distanță pentru elevii din medii defavorizate înscriși în unități de învățământ preuniversitar.

Privind în perspectivă, în cazul indicatorilor DESI care sunt deosebit de relevanți pentru redresarea economică după criza provocată de pandemia de COVID-19, România este foarte avansată în ceea ce privește acoperirea VHCN și se situează pe locul 14 în UE în ceea ce privește gradul de pregătire pentru utilizarea rețelelor 5G. Pe de altă parte, România a rămas în urmă în ceea ce privește indicatorii referitori la competențele digitale și are o performanță slabă în ceea ce privește digitalizarea întreprinderilor și serviciile publice digitale.

România se situează pe locul 26 din cele 28 de state membre ale UE în **cadrul Indicelui economiei și societății digitale (DESI)** pentru 2020. Pe baza datelor anterioare pandemiei, performanța României a fost identică în patru din cele cinci dimensiuni DESI măsurate. Această situație este cauzată de progresele lente înregistrate în general, dar și de evoluțiile politice, întrucât în România au existat patru guverne diferite în ultimii trei ani. România înregistrează cele mai bune rezultate în dimensiunea Conectivitate, datorită utilizării ridicate a benzii largi de foarte mare viteză și disponibilității ample a rețelelor de foarte mare capacitate fixe, în special în zonele urbane. 49% dintre locuințele din România sunt abonate la servicii de bandă largă de foarte mare viteză (cel puțin 100 Mbps), România situându-se astfel pe locul 5 în UE. Cu toate acestea, digitalizarea economiei a rămas în urmă, în condițiile în care aproape o cincime dintre români nu au utilizat niciodată internetul și mai puțin de o treime au competențe digitale cel puțin elementare. România este bine poziționată în ceea ce privește absolvenții TIC, plasându-se pe locul al cincilea, cu 5,6% dintre absolvenții (media UE:3,6%);cu toate acestea, în ceea ce privește serviciile publice digitale și utilizarea serviciilor de internet, performanța României este cea mai scăzută în rândul statelor membre ale UE.

În februarie 2015, România a adoptat Strategia națională privind Agenda Digitală pentru România 2020 (SNADR²), în care sunt definite patru domenii de acțiune. Măsura în care România a realizat angajamentele prevăzute în strategie este necunoscută. De asemenea, nu este clar dacă România are în plan să evalueze punerea în aplicare a strategiei și dacă intenționează să prezinte un raport privind situația actuală.

¹ <https://www.ajutorspitale.ro> ; <https://spitale.quickdata.ro> ; <https://thefutureisnow.ro> ; <https://rohlp.ro/>

²<https://www.comunicatii.gov.ro/agenda-digitala-pentru-romania-2020/>

Figura nr. 1.15

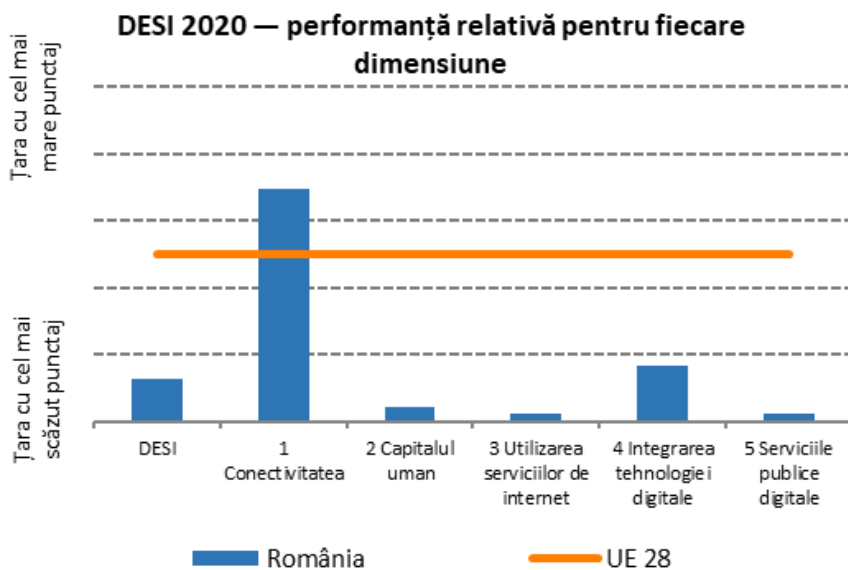
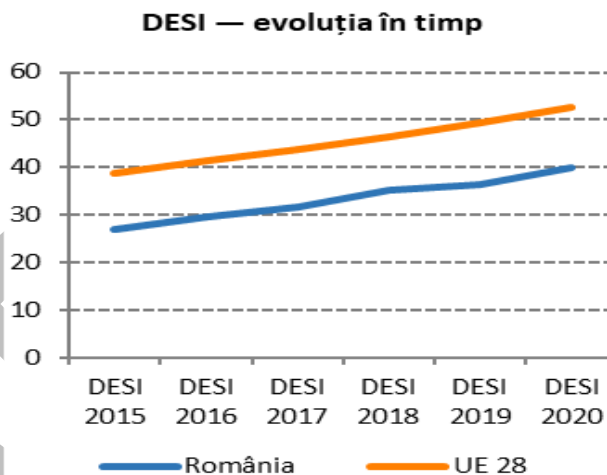

Figura nr. 1.16

Cu privire la **capitalul uman** și gradul de pregătire al resursei umane, România se situează pe locul 27 din cele 28 de țări ale UE, stăgând în această privință comparativ cu anul precedent.³ Nivelurile competențelor digitale cel puțin elementare și al competențelor cel puțin elementare în materie de software situează România pe locul 27 în rândul statelor membre ale UE. Mai puțin de o treime dintre persoanele cu vârsta cuprinsă între 16 și 74 de ani au competențe digitale cel puțin elementare (58% la nivelul UE în ansamblu), în timp ce 35% au competențe cel puțin elementare în materie de software (față de o medie a UE de 61%).

În ceea ce privește competențele digitale peste nivelul elementar, România se situează pe ultimul loc în UE, cu doar 10% dintre persoane. Deși s-a înregistrat o creștere ușoară în anul precedent în ceea ce privește procentajul specialiștilor în domeniul TIC, aceștia reprezintă o proporție mult mai mică din forța de muncă decât în UE în ansamblu (2,2% față de o medie a UE de 3,9%). Specialiștele în domeniul TIC reprezintă 1,2% din totalul femeilor încadrate în muncă. În schimb, România are rezultate bune în ceea ce privește absolvenții în domeniul TIC, situându-se pe locul 5 în rândul statelor membre, cu 5,6% dintre toți absolvenții.

³ conform lucrării „Indicele economiei și societății digitale (DESI) 2020”

Ministerul Educației și Cercetării pune în aplicare Strategia pentru consolidarea administrației publice 2014-2020 a României. În plus, ministerul pune în aplicare un proiect de simplificare administrativă pentru sistemul național de educație, cu un buget de 28 de milioane RON (aproximativ 6 milioane EUR) din SIPOCA (Instrumente Structurale în cadrul Programului Operațional Capacitate Administrativă).

Proiectul „Campus Wi-Fi”, o platformă națională de internet wireless aflată deja în curs de punere în aplicare, va furniza servicii de acces la internet wireless (bazate pe Wi-Fi) pentru școli, acordându-se prioritate școlilor din învățământul secundar. Proiectul are ca obiective specifice: (i) crearea infrastructurii tehnice necesare pentru utilizarea resurselor și a serviciilor de tipul OER și WEB 2.0 în educație în cel puțin 2 000 de școli; (ii) echiparea a 4 500 de școli gimnaziale cu echipament wireless, de care vor beneficia 1 000 000 de elevi și profesori și (iii) creșterea cu 15% a proporției profesorilor care utilizează internetul prin intermediul Campusului Wi-Fi.

La 10 septembrie 2019, Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale, împreună cu Ministerul Fondurilor Europene și cu Ministerul Educației, a anunțat semnarea contractelor pentru două proiecte majore de digitalizare în domeniul educației: „Sistemul informatic de management al școlarității (SIMS - Catalogul electronic)” și „Platforma digitală cu resurse educaționale deschise (EDULIB - Biblioteca virtuală)”. Valoarea combinată a proiectelor este de aproape 98 de milioane EUR⁽¹³⁾.

Primul proiect, Sistemul informatic de management al școlarității (SIMS) vizează să realizeze, într-un mediu online, managementul școlarității pe baza fluxurilor stabilite în proiectul eGOV (înscrivere online la liceu, implementarea cataloagelor electronice și evaluarea online a lucrărilor scrise la examenele naționale). Proiectul se va derula pe o perioadă de trei ani.

Proiectul EDULIB – Platforma digitală cu resurse educaționale deschise - Biblioteca virtuală - vizează crearea unei platforme digitale cu resurse educaționale deschise, în special pentru licee, facilitând accesul liber la manuale în format electronic și la alte resurse educaționale electronice. De asemenea, proiectul presupune furnizarea unui kit multimedia pentru 5 400 de școli din învățământul secundar. Proiectul se va derula pe o perioadă de doi ani. SIMS și EDULIB formează o platformă de resurse și de management pentru sistemul de educație, predare, învățare și evaluare. Proiectele SIMS, EDULIB și Campus Wi-Fi sunt acțiuni concrete pentru sprijinirea educației aflate în tranziție către o eră digitală.

România are o coaliție națională pentru competențe digitale și locuri de muncă în sectorul digital⁴, cunoscută sub denumirea de **Skills4IT**. Această platformă deschisă include mai multe părți interesate, întreprinderi din domeniul TIC, asociații, furnizori de servicii de formare și ONG-uri implicate în transformarea digitală și beneficiază de sprijin politic din partea Ministerului Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor și din partea Ministerului Educației. Activitățile se concentrează pe derularea de ore de programare și TI în școli, pe organizarea de cursuri de securitate cibernetică și de evenimente educaționale. De asemenea, coaliția oferă cursuri de formare pentru a actualiza competențele digitale ale forței de muncă. Activitățile coaliției sunt conforme cu Strategia Națională privind Agenda Digitală pentru România 2020, obiectivul fiind dezvoltarea competențelor digitale.

Deși există mai multe proiecte gestionate de guvern care vizează îmbunătățirea nivelurilor competențelor digitale în toată țara, rezultatele obținute până în prezent sunt limitate. Întrucât infrastructura digitală și competențele digitale sunt esențiale pentru valorificarea beneficiilor

⁴ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/national-local-coalitions>

digitalizării, sunt necesare eforturi coordonate și specifice pentru îmbunătățirea competențelor digitale nu doar în școli, ci și în rândul forței de muncă și al persoanelor vârstnice.

1.3 Tendințe demografice

Tendințele demografice joacă un rol important în procesul de elaborare a politicilor de dezvoltare, întrucât oferă informații relevante cu privire la gradul de atractivitate a unei zone/regiuni, atât pentru locuitori cât și pentru potențialii investitori. Astfel, indicatorii demografici reflectă în mare măsură problemele existente pe piața forței de muncă din regiune, disparitățile socio-economice, gradul de acces la servicii de sănătate, sociale, educaționale etc., calitatea vieții locuitorilor sau calitatea infrastructurii de bază.

În cele ce urmează sunt analizați principalii indicatori demografici – populația rezidentă și rata de creștere a populației rezidente, fiind realizată o comparație la nivel regional și județean.

La 1 iulie 2018, populația rezidentă a României era de 19.476.713 locuitori, distribuția pe sexe fiind relativ egală (cca 51% femei și 49% bărbați). Cea mai mare pondere a populației se înregistra în regiunile Nord Est și Sud Muntenia, regiunea Sud Vest Oltenia clasându-se pe locul 7 (cu o pondere de 9,95% din totalul populației rezidente existente la nivel național).

Din cei 1.938.897 locuitori rezidenți ai regiunii Sud Vest Oltenia, 628.386 se înregistrau în județul Dolj, 397.700 în județul Olt, 351.728 în județul Vâlcea, 317.801 în județul Gorj și 243.282 în județul Mehedinți. Astfel, în regiunea Sud Vest Oltenia, la nivelul anului 2018, cea mai mare pondere a populației rezidente era înregistrată în județul Dolj (32,41%), urmat de județul Olt (20,51%), Vâlcea (18,14%), Gorj (16,39%) și Mehedinți (12,55%). Se constată așadar, o preponderență a populației în județele de câmpie, care prezintă un grad mai ridicat de accesibilitate.

Figura nr. 1.17 Populația de sex masculin rezidentă la 1 iulie, la nivel județean

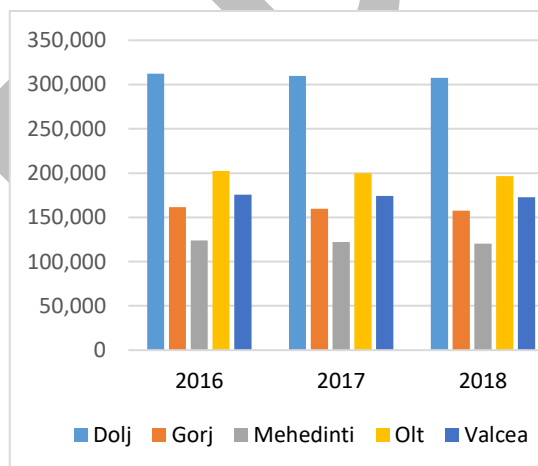
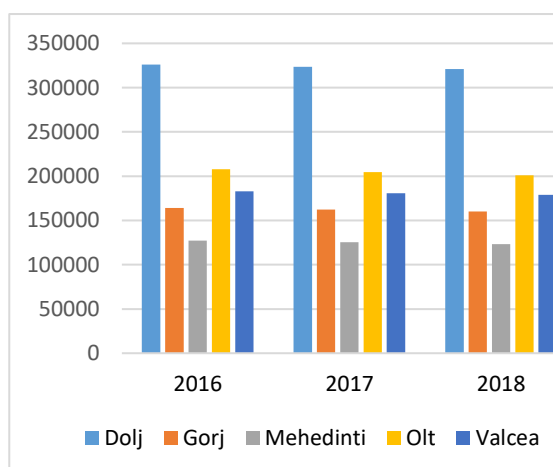

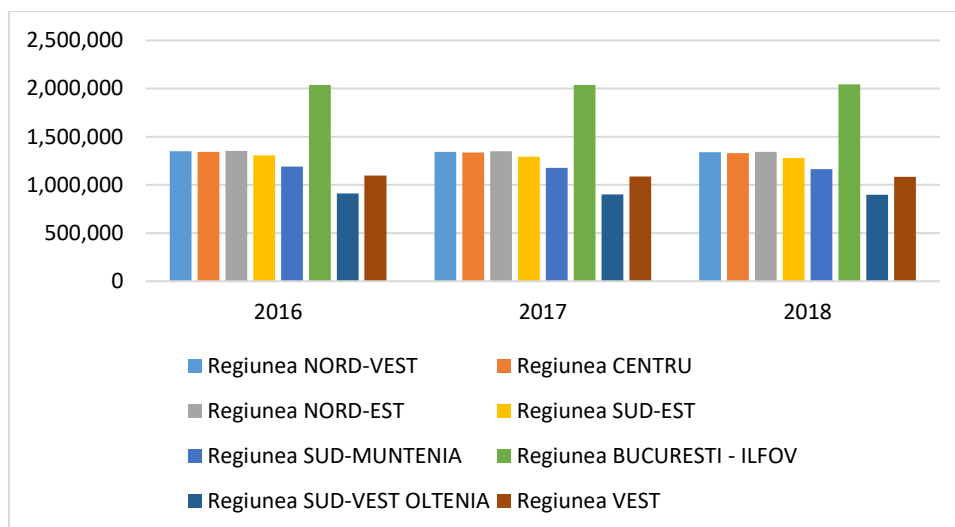
Figura nr. 1.18 Populația de sex feminin rezidentă la 1 iulie, la nivel județean

Sursa: Institutul Național de Statistică, baza de date TEMPO online

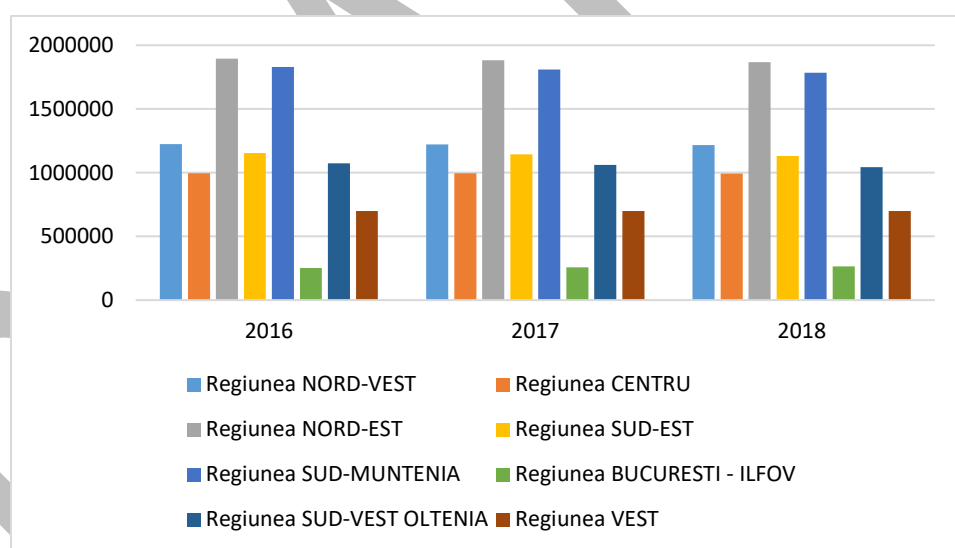
Analiza distribuției populației pe medii de rezidență, relevă o preponderență a populației rezidente în mediul urban, la nivel național, de 53,82%, cea mai mare pondere a populației rurale fiind înregistrată în regiunile Sud Muntenia (60,51%), Nord Est (58,13%) și Sud Vest Oltenia (53,77%).

Figura nr. 1.19 Populația rezidentă la 1 iulie în mediul urban, pe regiuni de dezvoltare

Sursa: Institutul Național de Statistică, baza de date TEMPO online

Figura nr. 1.20 Populația rezidentă la 1 ianuarie în mediul rural, pe regiuni de dezvoltare

Sursa: Institutul Național de Statistică, baza de date TEMPO online

La nivelul regiunii Sud Vest Oltenia, singurul județ care înregistrează o preponderență a populației rezidente în mediul urban, este județul Dolj, unde 51,95% din totalul populației are rezidența în mediul urban. Cel mai mic procent al populației din mediul urban se înregistrează în județul Olt (aproximativ 39%), în județele Gorj, Mehedinți și Vâlcea, ponderea populației rezidente în mediul urban situându-se între 44% și 46%. În ceea ce privește evoluția populației în perioada 2016 – 2018, se constată că la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia, atât populația din mediul urban cât și populația din mediul rural, au înregistrat o scădere constantă.

Figura nr. 1.21 Populația rezidentă la 1 iulie în mediul urban, la nivel județean

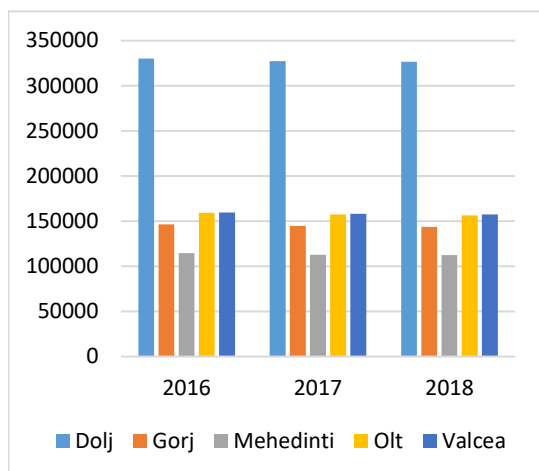
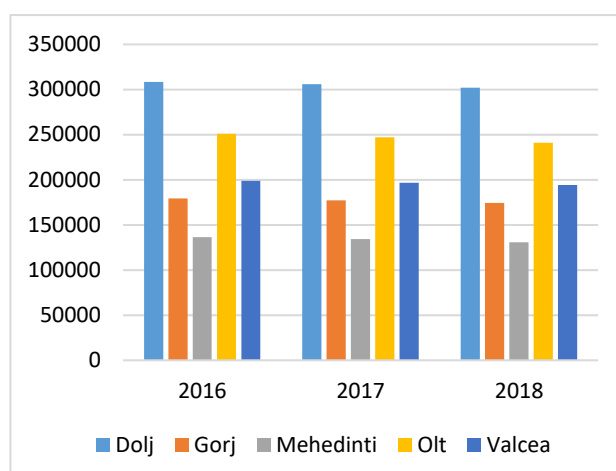

Figura nr. 1.22 Populația rezidentă la 1 iulie în mediul rural, la nivel județean

Sursa: Institutul Național de Statistică, baza de date TEMPO online

Analiza tendințelor demografice existente la nivelul regiunii Sud Vest Oltenia, evidențiază o pondere relativ scăzută a populației rezidente, distribuită aproximativ egal pe sexe, dar cu o preponderență a populației în mediul rural, care se păstrează pe întreaga perioadă de analiză (2016-2018).

La nivelul regiunii, județul Dolj se remarcă atât prin gradul mai mare al populației rezidente pe teritoriul său, cât și prin preponderența populației rezidente în mediul urban.

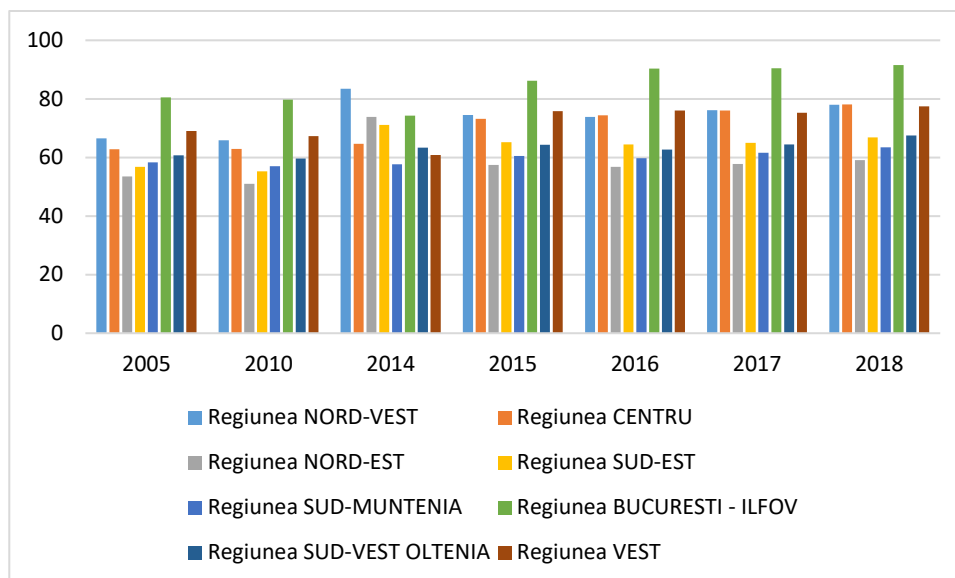
1.4 Forța de muncă: populația ocupată, nivelul de pregătire, câștiguri salariale

Caracteristicile forței de muncă dintr-o regiune furnizează informații relevante cu privire la potențialul de dezvoltare economică, gradul de atractivitate a regiunii din punct de vedere economic, nivelul de dezvoltare economico-socială a acesteia etc.

În procesul de analiză a forței de muncă, este importantă prezentarea aspectelor legate de nivelul de pregătire a populației, câștigul salarial, populația ocupată și populația afectată de șomaj, toate acestea reprezentând aspecte esențiale ale dinamicii forței de muncă, care influențează productivitatea muncii și atractivitatea investițiilor.

În anul 2018, rata de ocupare a resurselor de muncă la nivel național, era de 68,7, în creștere comparativ cu anul anterior, când s-a înregistrat 67,3. Cea mai mare rată de ocupare se înregistrează în regiunea București-Ilfov (89,4%), care prezintă o atractivitate sporită din punct de vedere economic și care polarizează forța de muncă din întreaga țară, urmată de regiunile Nord Vest (72,7%), Centru (72,3%) și Vest (72,1%). Regiunea Sud Vest Oltenia, ocupa din acest punct de vedere locul 5, cu o rată de 64,6%. Distribuția ratei de ocupare a resurselor de muncă pe sexe arată în anul 2018, o rată de ocupare mai mare în rândul bărbaților. La nivelul regiunii Oltenia, rata de ocupare în rândul bărbaților era de 67,5%, iar în rândul femeilor de 61,5%.

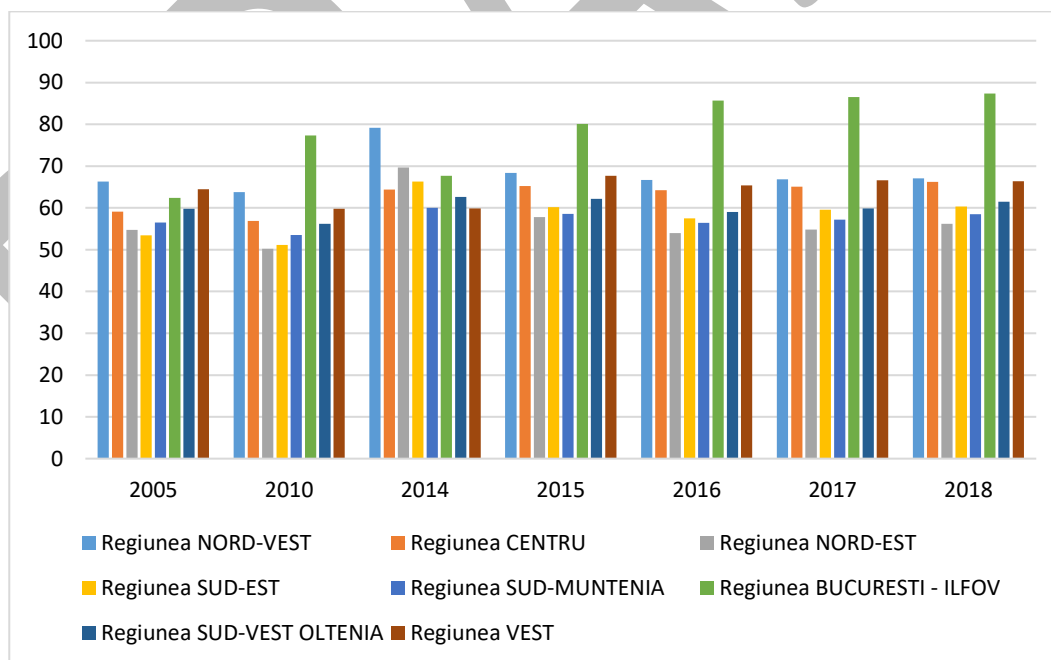
Figura nr. 1.23 Rata de ocupare a resurselor de muncă pe sexe, la nivel regional - masculin

Sursa: Institutul Național de Statistică, baza de date TEMPO online

Evoluția ratei de ocupare a resurselor de muncă pe sexe, evidențiază la nivelul anului 2018, comparativ cu anul 2005, o creștere a ratei de ocupare, atât în rândul femeilor, cât și al bărbaților. Comparativ cu anul anterior 2017, în 2018 se poate constata doar o mică scădere a ratei de ocupare în rândul femeilor, la nivelul regiunii Vest, pentru toate celelalte regiuni înregistrându-se creșteri.

Figura nr. 1.24 Rata de ocupare a resurselor de muncă pe sexe, la nivel regional – feminin

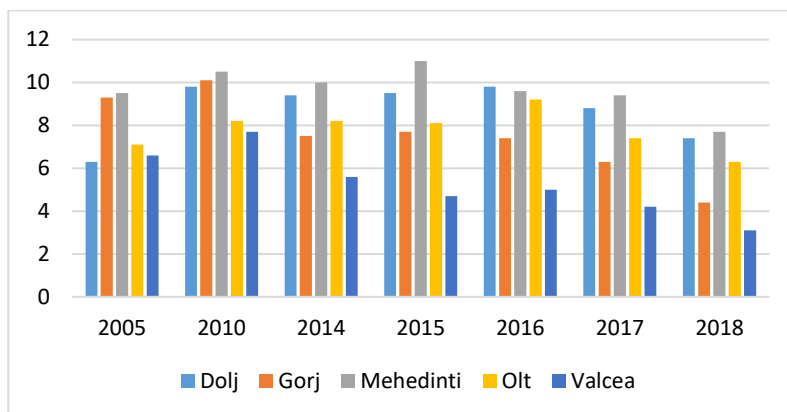

Sursa: Institutul Național de Statistică, baza de date TEMPO online

În ceea ce privește rata șomajului, în România, în anul 2018, aceasta era de 3,3%, fiind în descreștere comparativ cu perioada 2014-2017 și de asemenea redusă, comparativ cu anul 2010, la nivelul căruia s-a înregistrat o rată a șomajului de 7% sau cu anul 2005, când s-a înregistrat 5,9%. La nivel național, rata șomajului este aproximativ egală în rândul bărbaților (3,4%) și în rândul femeilor (3,3%).

Cea mai mare rată a șomajului se înregistra în anul 2018 în regiunile Sud Vest Oltenia și Nord-Est: 5,9%, respectiv 4,8%. În regiunea Sud Vest Oltenia, cea mai mare rată a șomajului se înregistra în județele Mehedinți (7,7%) și Dolj (7,4%), iar cea mai mică în județul Vâlcea (3,1%). Județele Gorj și Olt înregistrau o rată a șomajului de 4,4%, respectiv 6,3%. La nivel regional, rata șomajului era mai mare în rândul bărbaților, respectiv 6,2% fata de 5,5%.

Figura nr. 1.25 Rata șomajului la nivel județean

Sursa: Institutul Național de Statistică, baza de date TEMPO online

Tabel nr. 1.2 Numărul șomerilor înregistrați (total) pe nivele de instruire, la nivel județean

- număr persoane-	2005	2010	2014	2015	2016	2017	2018
Dolj: Total	17834	29167	26755	26172	25869	23331	19728
Din care: Persoane cu studii primare, gimnaziale și profesionale	14403	21207	21887	21429	23021	20926	15091
Din care: Persoane cu studii liceale și postliceale	2541	5531	3708	3836	2250	1979	4250
Din care: Persoane cu studii universitare	890	2429	1160	907	598	426	387
Gorj: Total	14252	14821	10581	10540	10095	8600	5914
Din care: Persoane cu studii primare, gimnaziale și profesionale	11455	8273	6532	6592	6782	5787	3709
Din care: Persoane cu studii liceale și postliceale	2172	5025	3230	3293	2708	2317	1859
Din care: Persoane cu studii universitare	625	1523	819	655	605	496	346
Mehedinți: Total	11737	12219	11464	12219	10034	9777	7996
Din care: Persoane cu studii primare, gimnaziale și profesionale	9953	8199	9119	9175	7948	7517	6528
Din care: Persoane cu studii liceale și postliceale	1480	3280	1969	2546	1790	2092	1357
Din care: Persoane cu studii universitare	304	740	376	498	296	168	111
Olt: Total	13292	14467	14435	13695	14897	12027	10138
Din care: Persoane cu studii primare, gimnaziale și profesionale	11139	11369	12135	10648	12111	10249	8183

- număr persoane-	2005	2010	2014	2015	2016	2017	2018
Din care: Persoane cu studii liceale si postliceale	1683	2142	1557	2700	2387	1631	1904
Din care: Persoane cu studii universitare	470	956	743	347	399	147	51
Vâlcea: Total	11778	13921	9604	7726	8153	6670	4892
Din care: Persoane cu studii primare, gimnaziale și profesionale	8785	8389	5784	5171	5198	3570	3090
Din care: Persoane cu studii liceale si postliceale	2434	4233	3051	2118	2470	2630	1498
Din care: Persoane cu studii universitare	559	1299	769	437	485	470	304

Sursa: Institutul Național de Statistică, baza de date TEMPO online

În ceea ce privește nivelul de instruire al șomerilor înregistrați din regiunea Sud Vest Oltenia, se constată că cei mai mulți șomeri sunt persoane cu studii primare, gimnaziale și profesionale, în vreme ce persoanele cu studii universitare înregistrează cea mai mică pondere în rândul șomerilor. Situația la nivelul regiunii Sud Vest Oltenia este rezumată în cele ce urmează:

- **județul Dolj:** din totalul șomerilor înregistrați în anul 2018, cea mai mare pondere era deținută de persoanele cu studii primare, gimnaziale și profesionale (76,50%), iar cea mai mică de persoanele cu studii universitare (1,96%). Această situație se constată pe parcursul întregii perioade de analiză, observându-se că cea mai mică pondere a șomerilor cu studii universitare s-a înregistrat în anul 2018.
- la nivelul **județului Gorj**, se observa în anul 2018, o preponderență a șomerilor cu nivel de pregătire primar, gimnazial și profesional (62,72%). În totalul șomerilor, persoanele cu studii liceale si postliceale, înregistrau o pondere de 31,43%, în vreme ce ponderea persoanelor cu studii universitare era de 5,85%. Analiza numărului de șomeri scoate în evidență faptul că, numărul persoanelor cu studii primare, gimnaziale și profesionale aflate în șomaj se mentine ridicata în comparatie numărul șomerilor cu un nivel de pregătire liceal, postliceal si universitar în toata perioada luata în considerare.
- în **județul Mehedinți**, în anul 2018, din totalul șomerilor înregistrați, 81,64% erau persoane cu studii primare, gimnaziale și profesionale, 16,97% persoane cu studii liceale si postliceale și 1,39% persoane cu studii universitare.
- **județul Olt:** cei mai mulți șomeri înregistrați, erau în anul 2018, persoane cu studii primare, gimnaziale și profesionale (80,72% din totalul șomerilor), urmate de persoanele cu studii liceale si postliceale (18,78%) și persoanele cu studii universitare (0,5%). Această distribuție se constată pe parcursul întregii perioade de analiză.
- **județul Vâlcea:** la nivelul anului 2018, cei mai mulți șomeri înregistrați erau persoane cu studii primare, gimnaziale și profesionale (63,16%), urmate de persoanele cu studii liceale si postliceale (30,62%) și persoanele cu studii universitare (6,21%). Pe parcursul întregii perioade de analiză, la nivelul județului, ponderea persoanelor cu studii primare, gimnaziale și profesionale în rândul șomerilor, a fost mai mare comparativ cu cea a persoanelor cu studii liceale, postliceale si universitare.

Conform clasificării CAEN Rev.2, în anul 2018, cea mai mare parte a populației României era ocupată în agricultură, industrie și comerț. În regiunea Sud Vest Oltenia, la nivelul aceluiași an, populația era ocupată în principal în agricultură, urmată de industrie, comerț și construcții. Ponderea populației ocupate în agricultură la nivelul regiunii Sud Vest Oltenia era mult mai mare decât cea existentă la

nivel național, respectiv de 30,66%, față de 20,93%. Cu toate acestea, având în vedere veniturile generate din activitatea în sectorul agricol, se constată faptul că, în regiune, cea mai mare parte a populației practică o agricultură de subsistență, care nu generează venituri și care afectează economia regiunii.

Alte categorii de activități la nivelul cărora regiunea Sud Vest Oltenia înregistrează o pondere mai mare a populației ocupate, comparativ cu nivelul național, sunt industria extractivă (dezvoltată cu precădere în județul Gorj), producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat, construcții, administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public, învățământ, sănătate și asistență socială.

Dacă ne raportăm la statutul profesional al populației ocupate, în anul 2018, la nivel național, din cele 8.407,5 mii persoane ocupate, 64,54% erau salariați, 23,97% lucrători pe cont propriu, 9,74% lucrători familiali neremunerați și 1,74% patroni. O comparație pe sectoare ale economiei CAEN evidențiază existența unor situații particularizate, în funcție de domeniul de activitate. Astfel, majoritatea persoanelor ocupate în agricultură sunt lucrători familiali neremunerați (43,54%) și lucrători pe cont propriu (48,41%), în vreme ce restul sectoarelor de activitate, cu excepția altor activități de servicii (unde predomina lucrătorii pe cont propriu), se caracterizează prin preponderența salariaților.

Din numărul total al patronilor, cea mai mare pondere se înregistrează în domeniul de activitate Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor (40,97%). Alte sectoare ale activității în care se înregistrează o pondere relativ mare a patronilor sunt Industria prelucrătoare (18,88%), Transport și depozitare (11,93%) și Agricultură, silvicultură și pescuit (8,45%).

La nivelul anului 2018, în România, se înregistrează 5.426.272 salariați, cei mai mulți dintre aceștia fiind angajați în sectorul industriei prelucrătoare și comerțului cu ridicata și amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor. De asemenea, un număr semnificativ de salariați se înregistrează în sectorul sănătate și asistență socială, construcții, învățământ. Din numărul total de salariați la nivel național, cea mai mare pondere aparține regiunii București-Ilfov (22%), urmată de regiunile Nord Vest și Centru (cu cca. 13%). Cea mai mică pondere a salariaților se înregistrează în regiunea Sud Vest Oltenia (doar 7,74%).

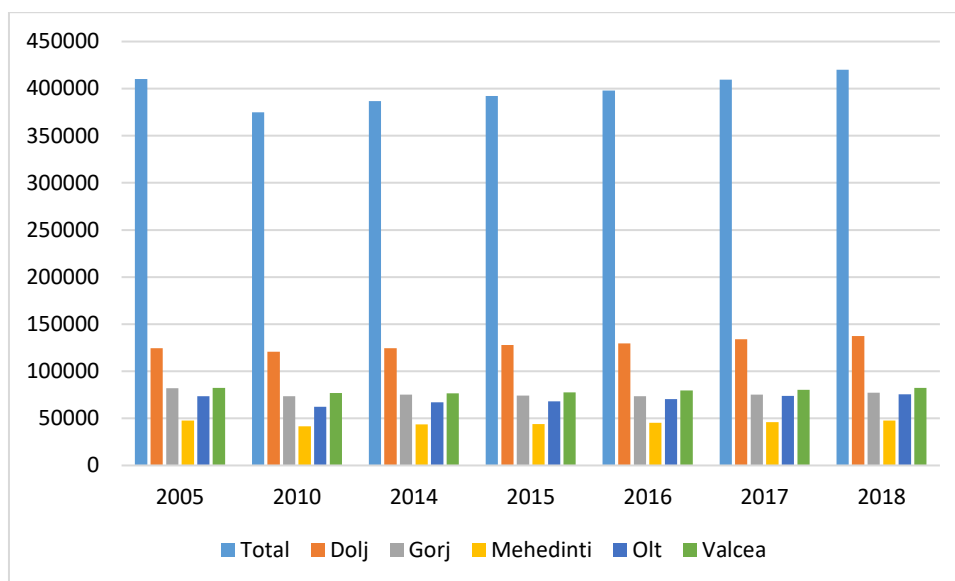
Situația la nivel regional, pe principalele sectoare de activitate, este rezumată în cele ce urmează:

- **Industrie și industria prelucrătoare:** cei mai mulți salariați din aceste sectoare se înregistrează în regiunile Centru și Nord Vest și cei mai puțini în regiunea Sud Vest Oltenia.
- **Comerțul cu ridicata și amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor:** cei mai mulți angajați în acest sector se înregistrează în regiunile București-Ilfov (25,04% din totalul salariaților în acest sector la nivel național) și Nord Vest și cei mai puțini în regiunea Sud Vest Oltenia.
- **Învățământ:** regiunile Nord Est și Nord Vest prezintă cei mai mulți salariați din sectorul învățământului, cei mai puțini salariați din acest sector fiind înregistrați în regiunile Vest și Sud Vest Oltenia.
- **Construcții:** pe lângă regiunea București Ilfov, regiuni cu un număr mare de salariați în sectorul construcțiilor sunt și regiunile Nord Vest și Sud Est, în vreme ce regiunea Sud Vest Oltenia înregistrează cel mai scăzut număr de salariați în acest sector.
- **Sănătate și asistență socială:** cei mai mulți salariați în acest sector se înregistrează în anul 2018 în regiunile București-Ilfov și Nord Est, regiunea Sud Vest Oltenia clasându-se pe ultimul loc, cu un număr de 38.726 salariați.

În regiunea Sud Vest Oltenia, din totalul de 419.957 salariați în anul 2018, 32,73% aparțineau județului Dolj, 19,57% județului Vâlcea, 18,41% județului Gorj, 17,95% județului Olt și 11,33% județului Mehedinți. Clasificarea pe sectoare de activitate relevă o preponderență a numărului de salariați în

industrie, industria prelucrătoare și comerț. Cei mai mulți salariați în industrie se înregistrau în județele Dolj și Olt, iar în industria prelucrătoare cele două județe se situează de asemenea pe primul loc. În sectorul comerțului și reparației autovehiculelor și motocicletelor se remarcă județele Dolj (cu 28.670 salariați din totalul de 71.194 la nivel regional) și Vâlcea (cu 15.573 salariați).

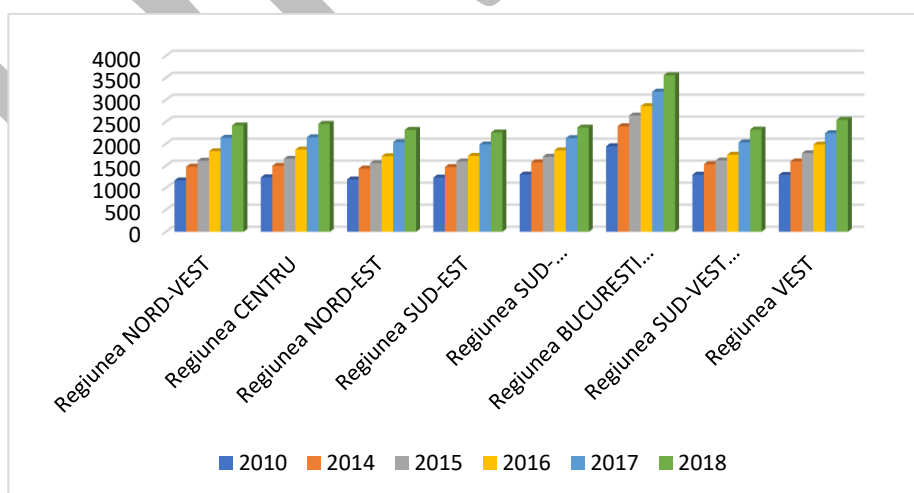
Figura nr. 1.26 Efectivul salariatilor la sfarsitul anului, pe județe

Sursa: Institutul Național de Statistică, baza de date TEMPO online

Câștigul salarial nominal mediu net lunar la nivel național, în anul 2018, era de 2.642 lei, înregistrând o creștere comparativ cu anul precedent de 304 lei și o creștere de 1251 lei față de anul 2010. Pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev. 2, cel mai mare câștig nominal mediu net lunar se înregistra în sectorul informațiilor și comunicațiilor (5.202 lei), urmat de sectorul intermediarilor financiare și asigurărilor (4.532 lei), iar cel mai mic în sectorul hoteluri și restaurante (1.565 lei). Exceptând regiunea București-Ilfov, cel mai mare câștig mediu net lunar se înregistra la nivelul anului 2018 în regiunile Vest (2.545 lei) și Centru (2.453 lei), iar cel mai mic în regiunea Sud-Est (2.257 lei), dar diferențele între regiuni nu erau semnificative.

Figura nr. 1.27 Câștigul salarial nominal mediu net lunar, pe regiuni de dezvoltare

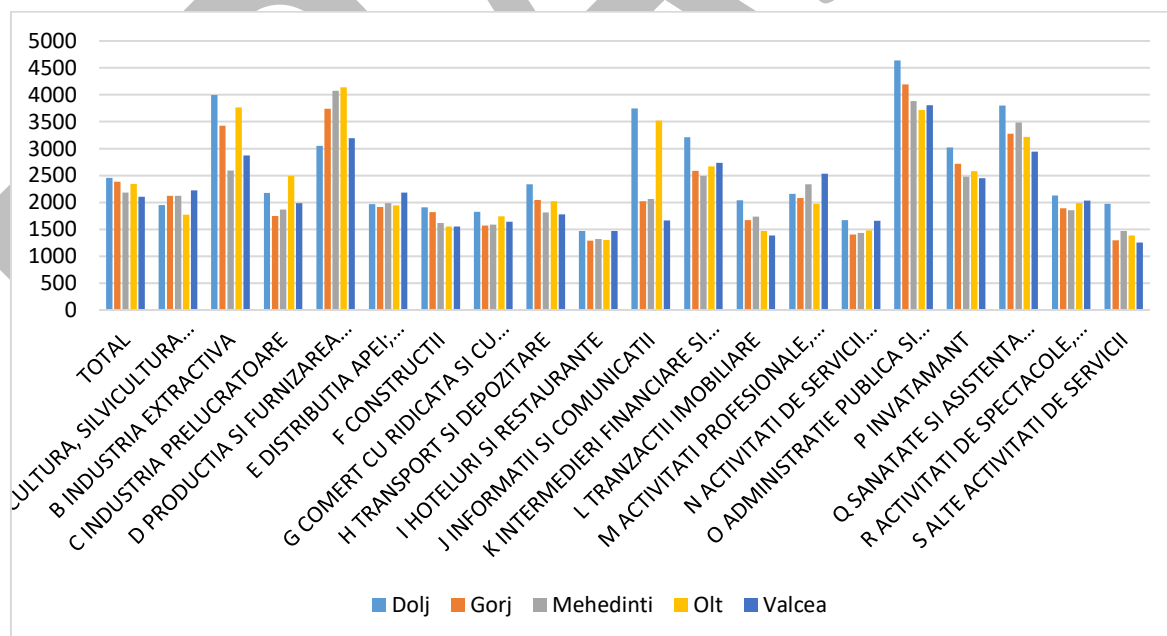
Sursa: Institutul Național de Statistică, baza de date TEMPO online

La nivelul regiunii Sud Vest Oltenia, în anul 2018, cel mai mare câștig mediu net lunar se înregistra în județele Dolj (2.458 lei) și Gorj (2.387 lei), iar cel mai mic în județul Vâlcea (2.104 lei). Pe sectoare de activitate, se constată existența unui câștig mediu net lunar mai mare în sectorul administrație publică

si aparare; asigurari sociale din sistemul public (4.106 lei), si sectorul producție și furnizare de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (3.485 lei). Un câștig mediu lunar net superior se constată și în sectoarele: sanatate si asistenta sociala (3.403 lei), industria extractiva (3.370 lei), informații și comunicații (3.132 lei). Analizând distribuția câștigului mediu net lunar pe sectoare de activitate, la nivelul județelor din regiunea Sud Vest Oltenia, se constată următoarele aspecte:

- **în județul Dolj**, cel mai mare câștig mediu net lunar se înregistrează în administratie publica si aparare; asigurari sociale din sistemul public, industria extractiva, sanatate si asistenta sociala, informatii si comunicatii, precum și în domeniul de activitate intermediari financiari si asigurari;
- **în județul Gorj** câștigul mediu net lunar înregistrează valori mai mari în domeniile administratie publica si aparare; asigurari sociale din sistemul public, producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat, industrie extractivă, sanatate si asistenta sociala;
- **în județul Mehedinți** domeniile care se remarcă prin existența unui câștig mediu net lunar mai ridicat sunt: producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat, administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public și sanatate si asistenta sociala;
- **în județul Olt** cel mai mare câștig mediu net lunar se înregistrează în producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat, industria extractivă, administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public și informatii si comunicatii;
- **în județul Vâlcea** se remarcă un câștig salarial mediu net lunar mai mare în sectoarele: administratie publica si aparare; asigurari sociale din sistemul public, producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat, sanatate si asistenta sociala, industria extractivă, intermediari financiari și asigurări.

Figura nr. 1.28 Câștigul salarial nominal mediu net lunar pe activ. ale economiei naționale CAEN Rev.2, pe județe

Sursa: Institutul Național de Statistică, baza de date TEMPO online

Analiza efectuată cu privire la cei mai relevanți indicatori în domeniul forței de muncă evidențiază un decalaj existent la nivelul regiunii Sud Vest Oltenia comparativ cu nivelul național, în ceea ce privește rata șomajului și numărul salariaților. Astfel, în anul 2018, rata șomajului la nivelul regiunii era de 5,9%, mai ridicată în județele Mehedinți și Dolj. De asemenea, cea mai mare parte a populației din regiunea Sud Vest Oltenia este ocupată în agricultură, ponderea populației ocupate în acest sector

fiind semnificativ mai mare comparativ cu nivelul național. În ceea ce privește câștigul salarial nominal mediu net lunar, regiunea Sud Vest Oltenia se poziționează pe locul 6 la nivel național.

1.5 Legături/relații cu restul lumii și poziționarea regiunii în ue/economia globală

Conform [Eurostat](#) regiunea Sud-Vest Oltenia înregistra în anul 2018 un PIB regional de 15.269,36 milioane euro. Comparativ cu regiunile Uniunii Europene, PIB-ul înregistrat în anul 2018 de regiunea Sud-Vest Oltenia este comparabil cu cel al unor regiuni din Cehia precum Severozapad (15.212,99 milioane euro), din Olanda precum Drenthe (15.090,24 milioane euro) sau din Suedia precum Melersta Norrland (15.058,46 milioane euro).

Comparativ cu PIB-ul înregistrat în regiunile din țările învecinate, Sud-Vest Oltenia înregistrează valori mai scăzute decât regiuni ca Jadranska Hrvatska (16.735,02 milioane euro) din Croația sau regiunea Slovacia Centrală (17.556,27 milioane euro) și mai ridicate decât regiuni ca Del-Alfold (12.405,1 milioane euro) sau Eszak-Alfold (12.797,88 milioane euro) regiuni din Ungaria, la granița cu România sau decât oricare dintre regiunile din Bulgaria.

La nivel național, în anul 2018, PIB-ul României reprezenta 1,5% din PIB-ul UE și era comparabil cu cel al unor țări ca Portugalia și Cehia. PIB-ul Greciei reprezenta 1,4%, cel al Ungariei 1% iar al Bulgariei 0,4%.

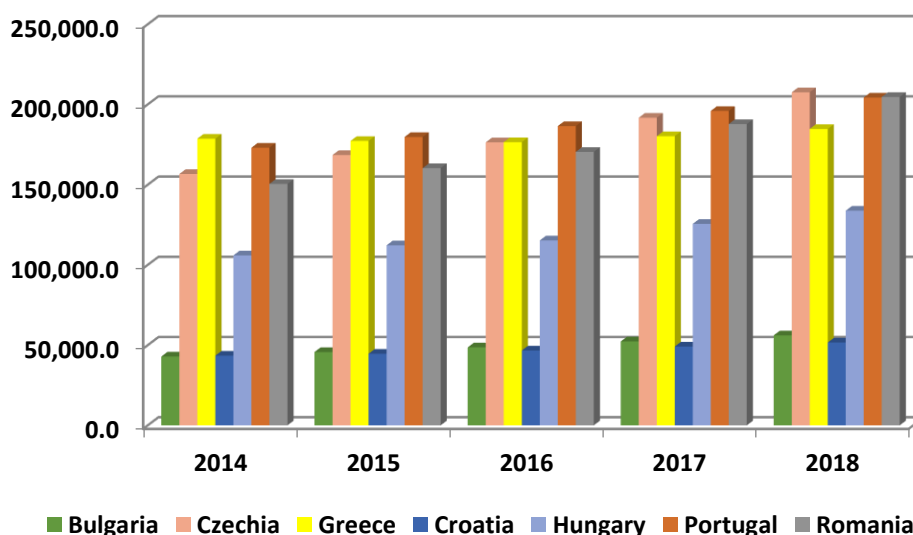
Tabel nr. 1.3

Milioane euro, prețuri curente

GEO/TIME	2014	2015	2016	2017	2018
European Union - 27	11.781.665,0	12.213.010,9	12.550.459,6	13.046.775,6	13.485.300,2
Bulgaria	42.876,1	45.675,8	48.620,5	52.310,0	56.086,9
Czechia	156.660,0	168.473,3	176.370,1	191.721,8	207.570,3
Greece	178.656,5	177.258,4	176.487,9	180.217,6	184.713,6
Croatia	43.401,3	44.616,4	46.615,5	49.094,4	51.625,1
Hungary	105.905,9	112.210,3	115.259,2	125.603,1	133.782,2
Poland	411.163,2	430.258,1	426.555,7	467.312,9	496.360,9
Portugal	173.053,7	179.713,2	186.489,8	195.947,2	204.304,8
Romania	150.458,0	160.297,8	170.393,6	187.772,7	204.640,5

Sursa: Baza de date Eurostat, 2020

Figura nr. 1.29 Produsul Intern Brut la nivel european si național 2014-2018, Milioane Euro

Sursa: Baza de date Eurostat, [nama 10 gdp](#), 2020

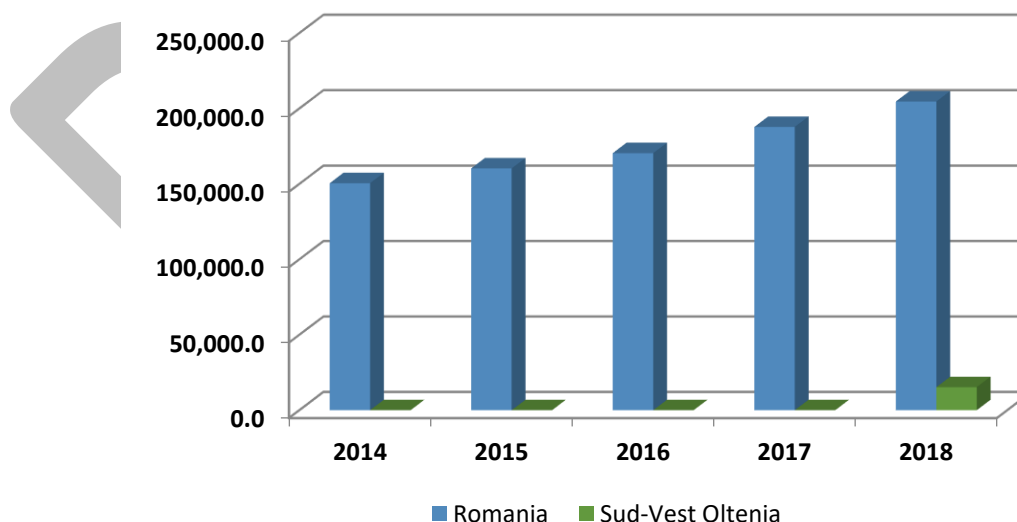
Tabel nr. 1.4

Milioane euro, prețuri curente

GEO/TIME	2014	2015	2016	2017	2018
Romania	150.458,00	160.297,80	170.393,60	187.772,70	204.640,50
Sud-Vest Oltenia	10.927,42	11.727,75	12.330,02	13.996,30	15.269,36

Sursa: Baza de date Eurostat, 2020

Figura nr. 1.30 Produsul Intern Brut la nivel national si al regiunii Sud-Vest Oltenia, 2014-2018, milioane euro

Sursa: Baza de date Eurostat, [nama 10 gdp](#), [nama 10r 2gdp](#), 2020

PIB/capita în 2018 în regiunea Sud-Vest Oltenia, era 7.900 euro și se afla, ca și în 2017, pe locul 7 între regiuni la nivel național, doar înaintea regiunii Nord-Est (6.600 euro PIB/locuitor). În funcție de puterea de cumpărare, GDP/capita în PPS în Sud-Vest Oltenia era 15.200 în 2018 (14.100 în 2017) doar înaintea regiunii Nord-Est (12.800), și reprezenta aproximativ 49% din media UE.

În context european, regiunea se află printre cele mai sărace regiuni din UE, alături de regiunile Nord-Est (41% din media UE), Sud-Muntenia (51% din media UE), Sud-Est (54% din media UE).

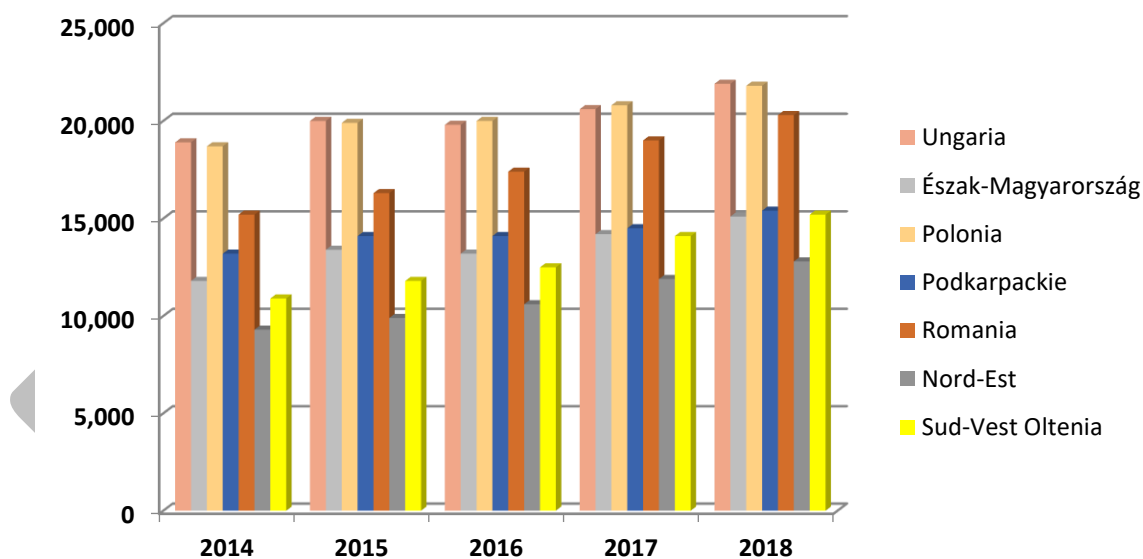
Tabel nr. 1.5

PIB/capita în PPS

GEO/TIME	2014	2015	2016	2017	2018	
						% media UE
Ungaria	18.900	20.000	19.800	20.600	21.900	71
Észak-Magyarország	11.800	13.400	13.200	14.200	15.100	49
Polonia	18.700	19.900	20.000	20.800	21.800	70
Podkarpacie	13.200	14.100	14.100	14.500	15.400	50
Romania	15.200	16.300	17.400	19.000	20.300	66
Nord-Est	9.300	9.900	10.600	11.900	12.800	41
Sud-Est	13.600	13.900	14.500	15.700	16.800	54
Sud-Vest Oltenia	10.900	11.800	12.500	14.100	15.200	49

Sursa: Baza de date Eurostat, [nama 10r 2qdp](#), 2020

Figura nr. 1.31 PIB/capita în PPS, comparația regiunii cu alte regiuni din UE, 2014-2018

Sursa: Baza de date Eurostat, [nama 10r 2qdp](#), 2020

Pentru comparație, au fost alese regiunile Észak-Magyarország din Ungaria și Podkarpacie din Polonia, datorită faptului că au valori și ponderi similare ale PIB/locuitor în PPS, raportat la media UE, asemenea regiunii Sud-Vest Oltenia. (ANEXA I)

Regiunea Észak-Magyarország din Ungaria se află pe locul 6 din 8 la nivel național și are o populație de 1.134.945 locuitori, regiunea Podkarpacie din Polonia se află pe locul 15 din 17 și are o populație de 2.085.877 locuitori iar regiunea Sud-Vest Oltenia se află pe locul 7 din 8 la nivel național și are o populație de 1.949.940 locuitori.

Valoarea Adăugată Brută (total activități) înregistrată în anul 2018 în regiunea Sud-Vest Oltenia reprezintă 0,11% din cea înregistrată la nivelul UE 27, respectiv 7,46% din cea înregistrată la nivel național.

Tabel nr. 1.6

- Milioane euro prețuri de bază -

GEO/TIME	2014	2015	2016	2017	Contribuția la formarea VAB național	
					2018	%
UE 27	10.554.316,50	10.936.120,30	11.228.588,60	11.663.657,20	12.047.205,90	
Hungary	89.361,93	94.382,14	97.555,64	106.292,06	112.913,73	
Észak-Magyarország	6.647,29	7.425,78	7.606,32	8.563,17	9.008,56	7,98
Poland	364.616,78	381.734,9	376.791,57	410.401,69	434.406,43	
Podkarpackie	14.273,12	14.965,23	14.690,59	15.840,5	16.994,25	3,91
Romania	133.176,7	140.928,06	152.853,4	169.988,25	184.952,13	
Nord-Vest	15.271,35	16.136,88	17.984,05	20.769,26	22.547,96	12,19
Centru	14.597,88	15.540,49	17.260,93	19.185,23	20.803,2	11,25
Nord-Est	13.464,91	14.162,28	15.445,02	17.597,36	19.229,78	10,40
Sud-Est	14.996,53	15.056,8	15.952,37	17.414,59	18.933,78	10,24
Sud - Muntenia	17.321,8	17.127,01	18.705,71	19.992,58	21.642,42	11,70
Sud-Vest Oltenia	9.672,32	10.310,61	11.060,77	12.670,68	13.800,3	7,46
Dolj	3.317,89	3.420,41	3.631,01	4.125,61	:	
Gorj	1.993,59	2.236,33	2.430,01	2.710,16	:	
Mehedinti	949,93	1.013,97	1.112,19	1.378,85	:	
Olt	1.683,44	1.706,48	1.850,19	2.162,12	:	
Vâlcea	1.727,48	1.933,41	2.037,37	2.293,93	:	
Vest	12.263,72	13.346,38	14.838,19	16.035,24	17.359,39	9,39

Sursa: Baza de date Eurostat, [nama 10 a10](#), [nama 10r 3qva](#), 2020

Rata reală de creștere VAB regional evidențiază scăderi ale acestui indicator față de anul anterior în anii 2014 și 2015 (scădere mai pronunțată în anul 2014) și creșteri în anii 2016, 2017 și 2018 (creștere mai pronunțată în anul 2017). În clasamentul național, în anul 2018, regiunea Sud-Vest Oltenia este poziționată pe ultimul loc din perspectiva VAB, în urma celorlalte regiuni.

Tabel nr. 1.7

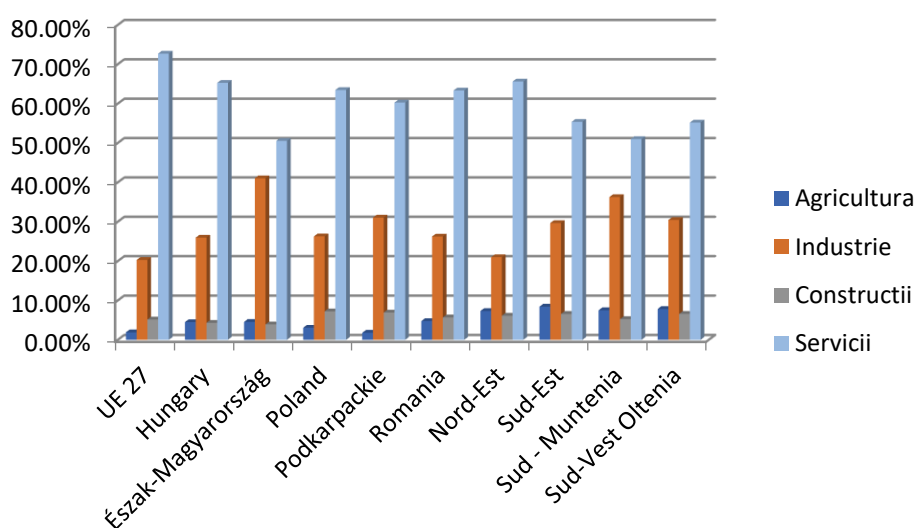
% față de anul anterior

GEO/TIME	2014	2015	2016	2017	2018
Romania	3,5	3,5	4,9	7,2	3,9
Nord-Vest	7,1	2,7	7,7	12,1	3,9
Centru	2,1	1,7	5,2	5,8	3,8
Nord-Est	-2,1	-3	-0,4	3,6	3,8
Sud-Est	3,9	3	2,7	4,9	3,9
Sud - Muntenia	7,6	-1,2	0,8	-0,7	4
Sud-Vest Oltenia	-4,1	-0,5	0,3	5,4	3,9
Vest	3,5	7,6	8,9	6,4	4

Sursa: Baza de date Eurostat, rata reala de creștere a VAB regional, [nama 10r 2qvaqr](#), 2020

Păstrând comparația cu aceleași regiuni din Europa, Podkarpackie și Észak-Magyarország, se observă că regiunea Sud-Vest Oltenia înregistrează valori superioare în ceea ce privește contribuția la formarea VAB național (7,46%) spre deosebire de regiunea Podkarpackie (3,91%) din Polonia și valori inferioare față de regiunea Észak-Magyarország (7,98%) din Ungaria. În anul 2018, regiunea Sud-Vest Oltenia este poziționată pe ultimul loc în ceea ce privește contribuția la formarea VAB național.

Figura nr. 1.32

Sursa: Baza de date Eurostat, [nama 10 a10](#), [nama 10r 3qva](#), 2020

Tabel nr. 1.8

GEO/TIME	Agricultura	Industria		Constructii	Servicii
			Ind. Prelucratoare		
UE 27	1,89%	20,27%	17,15%	5,16%	72,68%
Hungary	4,49%	25,95%	23,09%	4,30%	65,26%
Észak-Magyarország	4,54%	41,02%	36,78%	3,91%	50,53%
Poland	3,05%	26,27%	20,97%	7,23%	63,45%
Podkarpackie	1,80%	31,03%	27,00%	6,93%	60,25%
Romania	4,76%	26,23%	22,02%	5,69%	63,32%
Nord-Est	7,31%	20,98%	19,61%	6,12%	65,59%
Sud-Est	8,42%	29,64%	24,45%	6,57%	55,36%
Sud - Muntenia	7,51%	36,24%	32,45%	5,27%	50,98%
Sud-Vest Oltenia	7,82%	30,43%	19,23%	6,58%	55,17%

Sursa: Baza de date Eurostat, [nama 10 a10](#), [nama 10r 3qva](#), 2020

Așa cum se observă, în toate țările și regiunile analizate sectorul serviciilor contribuie cel mai mult la formarea VAB. În regiunea Sud-Vest Oltenia, s-a putut constata că VAB este constituită în proporție semnificativă din aportul serviciilor (55,17%), însă acest aspect nu reprezintă un element de diferențiere și de specificitate regională. Constatăm că dezvoltarea în UE27 este caracterizată de contribuție superioară la formarea VAB a sectoarelor cumulate industrie și servicii în comparație cu regiunile ramase în urma analizate, unde contribuțiile superioare valorii UE27 sunt ocupate de agricultură și construcții.

Tabel nr. 1.9

GEO/TIME	Comert, transport, alimentație	Comunicatii	Financiar	Real Estate	Profesional, științific, tehnic	Adm.	Arte
UE 27	19,27%	4,78%	4,61%	10,81%	11,10%	18,72%	3,39%

Hungary	18,30%	4,98%	3,65%	7,99%	9,87%	17,48%	2,99%
Észak-Magyarország	13,15%	1,41%	1,07%	4,96%	5,15%	22,36%	2,43%
Poland	25,46%	3,88%	4,50%	4,63%	8,29%	14,47%	2,21%
Podkarpackie	25,11%	2,11%	2,37%	5,22%	4,91%	18,20%	2,32%
Romania	20,35%	6,04%	2,70%	8,87%	8,32%	13,61%	3,43%
Nord-Est	21,36%	3,48%	1,23%	12,18%	4,97%	18,86%	3,49%
Sud-Est	21,31%	1,74%	1,11%	9,05%	4,95%	14,09%	3,11%
Sud - Muntenia	18,90%	1,00%	0,97%	9,21%	5,51%	13,05%	2,35%
Sud-Vest Oltenia	19,70%	1,87%	1,14%	9,03%	4,21%	16,59%	2,65%

Sursa: Baza de date Eurostat, [nama 10 a10](#), [nama 10r 3qva](#), 2020

Structura sectorului servicii, așa cum se observă, relevă o mai slabă contribuție la VAB în regiunile mai sărace a sectoarelor comunicații, financiar și a activităților profesionale, științifice și tehnice.

Așa cum am arătat mai sus, regiunea de Sud-Vest Oltenia a înregistrat, în anul 2018, o valoare a Produsului Intern Brut (PIB) de 15.269,36 milioane euro, ceea ce reprezintă 7,46 % din PIB-ul României și doar 0,11% din PIB-ul UE 27. În profil temporal, la nivel regional se remarcă o creștere a valorii PIB în anul 2018 cu 39,73%, față de anul 2014.

Tabel nr. 1.10

Milioane euro

GEO/TIME	2014	2015	2016	2017	2018	Ponderea în PIB național	Creștere față de 2014
Romania	150.457,97	160.297,79	170.393,6	187.772,65	204.640,48		36,01%
Nord-Vest	17.252,99	18.354,8	20.047,76	22.942,17	24.948,21	12,19%	44,60%
Centru	16.492,13	17.676,44	19.241,66	21.192,42	23.017,72	11,25%	39,57%
Nord-Est	15.212,14	16.108,8	17.217,36	19.438,42	21.276,81	10,40%	39,87%
Sud-Est	16.942,51	17.126,27	17.782,93	19.236,53	20.949,3	10,24%	23,65%
Sud - Muntenia	19.569,52	19.481,01	20.852,22	22.084,23	23.946,27	11,70%	22,37%
Bucuresti - Ilfov	40.100,28	44.514,2	46.262,6	51.020,53	55.850,6	27,29%	39,28%
Sud-Vest Oltenia	10.927,42	11.727,75	12.330,02	13.996,3	15.269,36	7,46%	39,73%
Vest	13.855,09	15.180,76	16.540,9	17.712,87	19.207,32	9,39%	38,63%

Sursa: Baza de date Eurostat, [nama 10r 2qdp](#), 2020

Comparativ cu restul regiunilor din România, creșterea PIB față de anul 2014 este peste media națională. În anul 2018, contribuția la formarea PIB-ului național plasează regiunea Sud-Vest Oltenia pe ultimul loc (7,46%) această situație manifestându-se, de altfel, pe întreaga perioadă 2014-2018. Cele 5 județe care compun regiunea Sud-Vest Oltenia au o contribuție diferită la formarea PIB-ului regional, astfel că județele Dolj și Gorj înregistrează ponderi de peste 20%, județele Vâlcea și Olt ponderi de peste 15% iar județul Mehedinți, 10% din PIB regional.

Tabel nr. 1.11

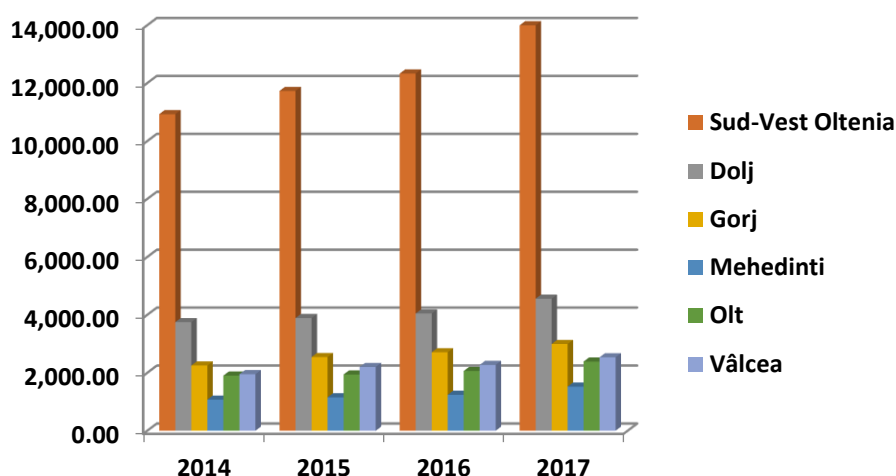
Milioane euro

	2014	2015	2016	2017	Pondere a în PIB regional	Creștere față de 2014
Sud-Vest Oltenia	10.927,42	11.727,75	12.330,02	13.996,3		
Dolj	3.748,42	3.890,53	4.047,68	4.557,24	32,56%	21,58%
Gorj	2.252,28	2.543,71	2.708,85	2.993,71	21,39%	32,92%
Mehedinți	1.073,19	1.153,33	1.239,82	1.523,11	10,88%	41,92%

Olt	1.901,89	1.941,03	2.062,5	2.388,33	17,06%	25,58%
Vâlcea	1.951,64	2.199,15	2.271,16	2.533,92	18,10%	29,84%

Sursa: Baza de date Eurostat, [nama 10r 3qdp](#), 2020

Figura nr. 1.33 Produsul Intern Brut la nivel județean, 2014-2017, milioane euro

Sursa: Baza de date Eurostat, [nama 10r 3qdp](#), 2020

Produsul Intern Brut pe cap de locuitor, la paritatea puterii de cumpărare standard (PPS), este considerat a fi cel mai potrivit indicator pentru evaluarea nivelului de dezvoltare. Așa cum am arătat anterior, în funcție de puterea de cumpărare, GDP/capita în PPS în Sud-Vest Oltenia era 15.200 în 2018 (14.100 în 2017) doar înaintea regiunii Nord-Est (12.800), și reprezenta aproximativ 49% din media UE. În context european, regiunea se află printre cele mai sărace regiuni din UE, alături de regiunile Nord-Est (41% din media UE), Sud-Muntenia (51% din media UE), Sud-Est (54% din media UE).

PIB/locuitor în regiunea Sud-Vest Oltenia, era conform Eurostat, 7.100 euro în 2017 și 7.900 euro în 2018 (penultimul loc între regiuni) și reprezenta 24%, respectiv 26% din media UE a PIB/locuitor.

PIB/locuitor în relație cu cheltuielile cu activitatea de cercetare-dezvoltare, relevă faptul că, în anul 2017, regiunea Sud-Vest Oltenia a cheltuit 14,2 euro/locuitor ceea ce reprezintă 0,2% din PIB.

Tabel nr. 1.12

	Romania	Nord-Vest	Centru	Nord-Est	Sud-Est	Sud-Muntenia	B Ilfov	Sud-Vest Oltenia	Vest
PIB/locuitor % din media UE 27	33	31	31	21	27	25	76	24	34
Cheltuieli Cercetare Dezvoltare % din PIB	0,5	0,24	0,26	0,17	0,07	0,34	1,2	0,2	0,39

Sursa: Baza de date Eurostat, [nama 10r 2qdp](#), [rd e qerdreg](#), 2020

Singura regiune în care cheltuielile de cercetare-dezvoltare reprezintă peste 1% din PIB este regiunea București-Ilfov.

Conform Eurostat ([rd e qerdreg](#)) în regiunea Sud-Vest Oltenia, în 2017 **cheltuielile de cercetare-dezvoltare în sectorul întreprinderilor** erau de 2,6 euro/locuitor și reprezentau 0,04% din PIB. Acestea au crescut față de anul precedent când reprezentau 0,2% din PIB (1 euro/locuitor). Acestea sunt comparabile cu cele ale regiunii Nord-Est (2,1 euro/locuitor, 0,04% din PIB). Cele mai reduse cheltuieli

cu cercetarea-dezvoltarea în sectorul întreprinderilor s-au înregistrat în 2017 în regiunea Sud-Est (0,4 euro/locuitor, 0,01% din PIB). Spre comparație, regiunile mai dezvoltate au cheltuit pentru cercetare-dezvoltare în sectorul întreprinderilor, peste 20 euro/locuitor (20,5 euro/locuitor regiunea Centru, 22,6 euro/locuitor regiunea Sud-Muntenia, 25,1 euro/locuitor regiunea Vest și, la mare distanță, 150,1 euro/locuitor regiunea București-Ilfov) înregistrând ponderi în PIB de 0,23%, 0,31%, 0,25% respectiv 0,67%.

Ponderea în PIB a **cheltuielilor de cercetare-dezvoltare în sectorul guvernamental** în regiunea Sud-Vest Oltenia, a fost în 2017 de 0,14% (10,1 euro/locuitor), cea mai mare alocare după regiunea București-Ilfov (0,44% din PIB, 97,3 euro/locuitor) și cel mai apropiat de media națională (0,16% din PIB, 15,6 euro/locuitor). Celelalte regiuni au alocat pentru acest sector sub 0,1% din PIB (0,08% regiunea Vest, 0,09% regiunea Nord-Est, 0,05% Sud-Est, 0,03% Sud-Muntenia). Cea mai redusă pondere a cheltuielilor de cercetare-dezvoltare în sectorul guvernamental a avut-o regiunea Centru (0,01% din PIB, 1,1 euro/locuitor).

Ponderea în PIB a cheltuielilor de cercetare-dezvoltare în sectorul educației superioare poziționează regiunea Sud-Vest Oltenia (0,02%) pe antepenultimul loc între regiuni, doar înaintea regiunilor Sud-Est și Sud-Muntenia (0,01%). Cheltuielile de cercetare dezvoltare în sectorul educației superioare erau de 1,5 euro/locuitor în Sud-Vest Oltenia, 1,1 euro/locuitor în regiunea Sud-Est și 0,4 euro/locuitor în regiunea Sud-Muntenia. Ponderi mai ridicate în PIB pentru această categorie de cheltuieli înregistrează regiunile cu mari centre universitare (București-Ilfov 0,09% din PIB, 20,5 euro/locuitor, regiunea Nord-Vest 0,09% din PIB, 8,3 euro/locuitor, regiunea Vest 0,06% din PIB, 5,7 euro/locuitor, regiunea Nord-Est 0,05% din PIB, 3 euro/locuitor).

Ponderea în PIB a **cheltuielilor de cercetare-dezvoltare în sectorul privat non-profit** este nesemnificativă la nivel național, activitate în acest sector înregistrând doar regiunile București Ilfov 0,9 euro/locuitor, Nord-Vest (începând cu anul 2015) 0,3 euro/locuitor și regiunea Vest (în perioada 2014-2016) 0,1 euro/locuitor.

Valoarea Adăugată Brută (VAB) reprezintă valoarea creată de factorii de producție în perioada 2014-2018, urmând aceeași linie precum valoarea nominală a PIB-ului. Acest indicator oferă o radiografie corectă a structurii economiei pe ramuri de activitate comparativ cu PIB-ul, deoarece impozitele, taxele sau subvențiile pot modifica importanța ramurilor.

Așa cum am arătat anterior, la nivel național ponderea cea mai însemnată în valoarea adăugată brută o are Industria extractivă; industria prelucrătoare; producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat; distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare (26,23% din total VAB în 2018, din care, 22,02% industria prelucrătoare) urmată de comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante (20,35%), administrație publică și apărare, asigurări sociale din sistemul public, învățământ, sănătate și asistență socială (13,61%), Tranzacții imobiliare (8,87%).

La nivelul regiunilor de dezvoltare, dintre regiunile mai sărace ale țării, în anul 2018, în regiunea Nord-Est ponderea cea mai mare în VAB o avea sectorul comerț cu 21,36%, urmat de Industrie cu 20,98% și Administrație publică (18,86%). În regiunile Sud-Est ponderea cea mai mare în VAB o are sectorul industrie (29,64%) urmat de sectorul comerț (21,31%) și sectorul administrativ (14,09%). Așa cum am arătat anterior, VAB (total activități) înregistrată în anul 2018 în regiunea Sud-Vest Oltenia reprezintă 0,11% din cea înregistrată la nivelul UE 27, respectiv 7,46% din cea înregistrată la nivel național.

Tabel nr. 1.13

Milioane euro prețuri de bază

GEO/TIME	2014	2015	2016	2017	Contribuția la formarea VAB național	
					2018	%
Romania	133.176,7	140.928,06	152.853,4	169.988,25	184.952,13	
Sud-Vest Oltenia	9.672,32	10.310,61	11.060,77	12.670,68	13.800,3	7,46
Dolj	3.317,89	3.420,41	3.631,01	4.125,61	:	
Gorj	1.993,59	2.236,33	2.430,01	2.710,16	:	
Mehedinti	949,93	1.013,97	1.112,19	1.378,85	:	
Olt	1.683,44	1.706,48	1.850,19	2.162,12	:	
Vâlcea	1.727,48	1.933,41	2.037,37	2.293,93	:	

Sursa: Baza de date Eurostat, [nama 10 a10](#), [nama 10r 3qva](#), 2020

În clasamentul național, în anul 2018, regiunea Sud-Vest Oltenia este poziționată pe ultimul loc din perspectiva VAB, în urma celorlalte regiuni.

Cea mai ridicată pondere în VAB Sud-Vest Oltenia o are sectorul industrial 30,43%. Ponderea industriei prelucrătoare este de 19,23%, mai redusă decât în regiunile Nord-Est (19,61%) sau Sud-Est (24,45%). Sectorul industrial este urmat de comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante (19,70%), administrație publică și apărare, asigurări sociale din sistemul public, învățământ, sănătate și asistență socială (16,59%), tranzacții imobiliare (9,03%), construcții (6,58%).

Chiar dacă VAB în sectorul industrial în regiune reprezintă 30,43% din VAB regional, Sud-Vest Oltenia are cea mai slabă reprezentare a industriei prelucrătoare în sectorul industrial. În regiunea Sud-Vest Oltenia, valoarea adăugată brută din industria prelucrătoare reprezintă doar 63,19% din VAB sector industrie, diferența fiind reprezentată de Industria extractivă, producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat, distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare.

Tabel nr. 1.14

GEO/TIME	Industrie	Ind. Prelucratoare	Pondere Ind. Prelucrătoare în VAB Industrie
Romania	26,23%	22,02%	83,97%
Nord-Vest	28,62%	26,06%	91,06%
Centru	33,87%	30,91%	91,27%
Nord-Est	20,98%	19,61%	93,44%
Sud-Est	29,64%	24,45%	82,47%
Sud - Muntenia	36,24%	32,45%	89,53%
Sud-Vest Oltenia	30,43%	19,23%	63,19%
Dolj	27,00%	17,94%	66,46%
Gorj	36,76%	9,45%	25,70%
Mehedinti	24,79%	14,56%	58,74%
Olt	34,87%	33,67%	96,58%
Vâlcea	28,34%	22,30%	78,67%
Vest	31,89%	29,49%	92,49%

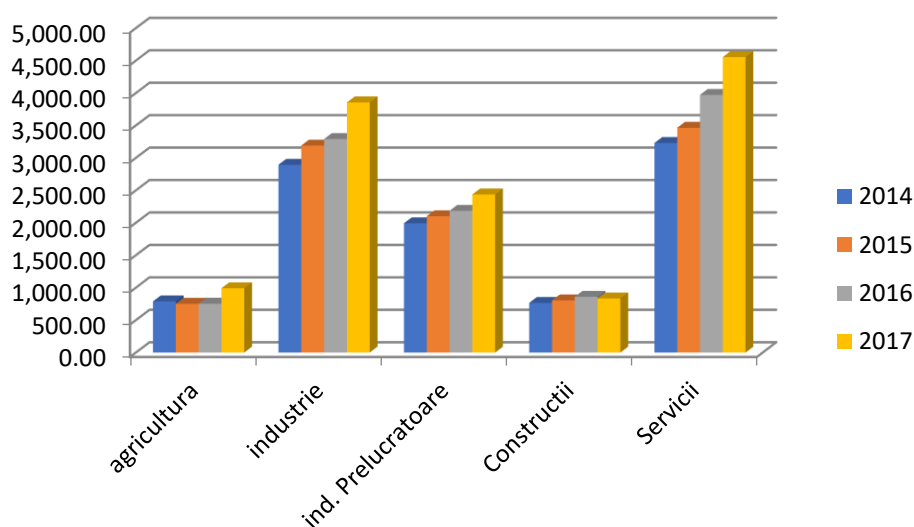
Sursa: Baza de date Eurostat, 2020, date prelucrate

Diferențele față de celelalte regiuni sunt destul de mari. În regiunea Nord-Est 93,44% din VAB sector industrie este dată de industria prelucrătoare, în regiunea Sud-Est 82,47% iar în regiunea Sud-Muntenia 89,53%. În regiunile mai bogate (Nord-Vest, Centru, Vest) valoarea adăugată brută din industria prelucrătoare reprezintă peste 90% din VAB sector industrial.

Regiunile mai sărace sunt caracterizate de **ponderi în VAB regional mai ridicate pentru sectoarele agricol** (7,82% în Sud-Vest Oltenia, 7,31% în regiunea Nord-Est, 8,42% în regiunea Sud-Est, spre deosebire de 4,37% în regiunea Nord-Vest sau 4,5% în regiunea Centru) și **administrativ** (16,59% în regiunea Sud-Vest Oltenia, 18,86% în regiunea Nord-Est spre deosebire de 13,96% în regiunea Nord-Vest sau 12,77% în regiunea Vest) și **ponderi mai scăzute pentru sectoarele Informații și comunicații** (Sud-Vest 1,87%, Sud-Est 1,74%, Nord-Est 3,48% spre deosebire de Nord-Vest 6,54% sau Vest 5,45%) și **activități profesionale științifice și tehnice** (4,21% în regiunea Sud-Vest, 4,97% în regiunea Nord-Est, 4,95% în regiunea Sud-Est spre deosebire de 5,74% în regiunea Centru, 5,51% în regiunea Sud-Muntenia sau 5,40% în regiunea Vest).

Structura sectorului servicii, așa cum se observă, relevă o mai slabă contribuție la VAB în regiunile mai sărace a sectoarelor comunicații, financiar și a activităților profesionale, științifice și tehnice.

Figura nr. 1.34 Evoluția contribuției sectoarelor la formarea Valorii Adăugate Brute în regiunea Sud-Vest Oltenia, 2014- 2017, milioane euro

Sursa: Baza de date Eurostat, 2020, date prelucrate

La nivelul județelor regiunii Sud-Vest Oltenia, în anul 2017, pot fi observate diferențele, fiecare județ având o anumită structură a economiei pe ramuri de activitate. Județele Gorj și Vâlcea au un sector agricol mai puțin dezvoltat (contribuie cu 4,51% respectiv 5,76% la formarea VAB județean spre deosebire de Olt, care contribuie cu 12,21%).

Chiar dacă ponderea sectorului industrie în VAB a județului Gorj este de 36,76% (cea mai ridicată din regiune), doar un sfert din aceasta provine din industria prelucrătoare (9,45% din total VAB județ).

O bună reprezentare a industriei prelucrătoare o au județele Olt, Vâlcea și Dolj. Sectorul construcțiilor are o pondere mai ridicată în VAB în județele Gorj și Mehedinți.

Tabel nr. 1.15

GEO/TIME	Agricultura	Industria		Constructii	Servicii
			Ind. Prelucratore		
Sud-Vest Oltenia	7,82%	30,43%	19,23%	6,58%	55,17%
Dolj	8,01%	27,00%	17,94%	5,96%	59,03%
Gorj	4,51%	36,76%	9,45%	7,90%	50,83%
Mehedinți	10,27%	24,79%	14,56%	8,35%	56,59%
Olt	12,21%	34,87%	33,67%	5,21%	47,72%
Vâlcea	5,76%	28,34%	22,30%	6,35%	59,55%

Sursa: Baza de date Eurostat, 2020, date prelucrate

În toate județele regiunii sectorul serviciilor reprezintă aproximativ jumătate din ponderea la realizarea VAB județean. Sectorul de servicii Comerț, transport, alimentație publică contribuie cel mai mult la formarea VAB (cu o reprezentare mai pronunțată în județele Gorj și Vâlcea), urmat de administrație publică.

Județele Olt și Dolj au o mai bună reprezentare a sectorului comunicații iar județele Mehedinți, Gorj și Vâlcea, a sectorului imobiliar.

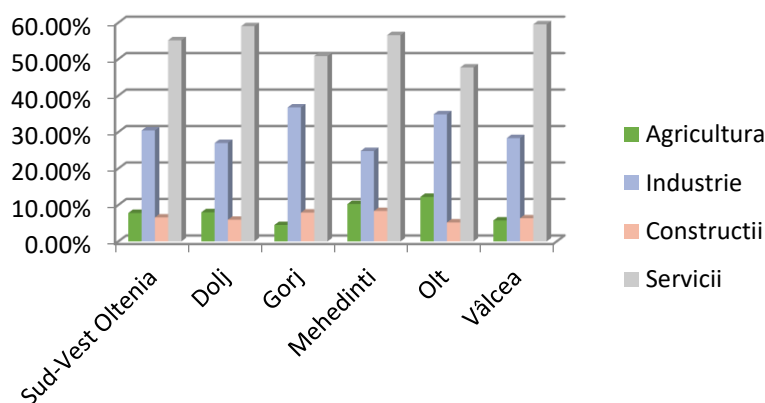
Tabel nr. 1.16

GEO/TIME	Comert, transport, alimentație	Comunicații	Financiar	Real Estate	Profesional, științific, tehnic	Adm.	Arte
Sud-Vest Oltenia	19,70%	1,87%	1,14%	9,03%	4,21%	16,59%	2,65%
Dolj	18,98%	2,99%	1,39%	8,68%	5,21%	17,99%	3,81%
Gorj	21,66%	0,47%	0,76%	9,10%	3,36%	14,05%	1,42%
Mehedinți	18,75%	0,61%	1,00%	10,90%	3,56%	19,99%	1,78%
Olt	13,31%	2,76%	0,99%	7,16%	3,83%	17,06%	2,61%
Vâlcea	25,26%	1,44%	1,36%	10,20%	4,15%	14,59%	2,54%

Sursa: Baza de date Eurostat, 2020, date prelucrate

Activitățile profesionale, științifice și tehnice, contribuie la VAB într-o pondere mai ridicată în județele Dolj și Vâlcea.

Figura nr. 1.35 Contribuția sectoarelor la formarea VAB regionale și județene în regiunea Sud-Vest Oltenia, 2017, %

Sursa: Baza de date Eurostat, 2020, date prelucrate

Rata de ocupare a resurselor de muncă la nivel național era în anul 2018 de 68,7%, în creștere față de anul 2017 cu 2,08%. Regiunea cu cea mai mare rată de ocupare a resurselor de muncă este București-Ilfov (89,4%), urmată de Nord-vest (72,7%), Centru (72,3%), Vest (72,1%), Sud-Vest Oltenia (64,6%), Sud-Est (63,8%), Sud-Muntenia (61,1%), Nord-Est (57,7%). **Regiunea Sud-Vest Oltenia se afla în anul 2018 pe locul 5** din punct de vedere al ratei de ocupare a resurselor de muncă, în comparație cu restul regiunilor. Rata de ocupare a resurselor de muncă a avut o tendință de creștere aproape în toate regiunile în perioada 2014-2018.

Analiza evoluției ratei de ocupare a resurselor de muncă la nivelul județelor regiunii Sud-Vest Oltenia relevă faptul că județul în care rata de ocupare a resurselor de muncă înregistrează valori mai crescute este Vâlcea (74,4%), peste media la nivel regional și național. Restul județelor au o rată de ocupare a resurselor de muncă apropiată, sub media regiunii și a țării: Dolj (61,8%), Gorj (63,7%), Mehedinți (63,5%), Olt (62,4%).

În regiunea Sud-Vest Oltenia, rata de ocupare a resurselor de muncă pe grupe de vârstă, înregistrează pentru anul 2018, valori ridicate pentru următoarele grupe: 25-34 ani (71,7%), **35-54 ani (78,1%)**, 55-64 ani (50,5%). Grupa de vârstă cu cea mai mică rată de ocupare este 15-24 ani – 26,4%.

Din punct de vedere al mediilor de rezidență, în anul 2018, rata de ocupare a resurselor de muncă, pentru grupa de vârstă 15 ani și peste, la nivel urban (53,4%) depășește pe aceea de la nivel rural (51,9%). Evoluția ratei de ocupare la nivel urban indică o tendință de creștere în intervalul 2013-2018). În mediul rural, evoluția la nivel național a fost una de scădere în intervalul 2007-2011, urmată de o ușoară creștere în 2012, și revenire la tendința de scădere între 2013-2016.

La nivelul regiunilor de dezvoltare, se observă că în anul 2018, **în regiunea Sud-Vest Oltenia rata de ocupare din mediul rural este mai mare decât aceea din urban** (51,7% vs 50,5%). Și în regiunea Nord-Est era mai mare rata de ocupare a resurselor umane din mediul rural (64,6% vs 55,3%). Pentru restul regiunilor predomină rata de ocupare în mediul urban.

Condițiile de pe piața forței de muncă s-au îmbunătățit continuu datorită creșterii economice susținute. Rata șomajului a scăzut și a atins 4,9% în trimestrul al treilea din 2017, cel mai scăzut nivel de mai bine de 20 de ani. Creșterea ocupării forței de muncă a fost solidă, iar rata ocupării forței de muncă a crescut la 69% în trimestrul al treilea din 2017, încadrându-se în obiectivul național din cadrul

Strategiei Europa 2020, de 70%. Rata de participare la forța de muncă a crescut constant începând de la jumătatea anului 2016, dar rămâne una dintre cele mai scăzute din UE.

La nivel regional, rata șomajului în Sud-Vest Oltenia este cea mai mare din țară (7,3% față de o medie națională de 4% în 2017). Lucrurile nu stau mai bine nici la rata șomajului pe sexe, unde la bărbați în 2017 se înregistrează 7,8% față de o medie pe țară de 4,2%, iar în cazul femeilor 6,7% față de o medie de 3,8%.

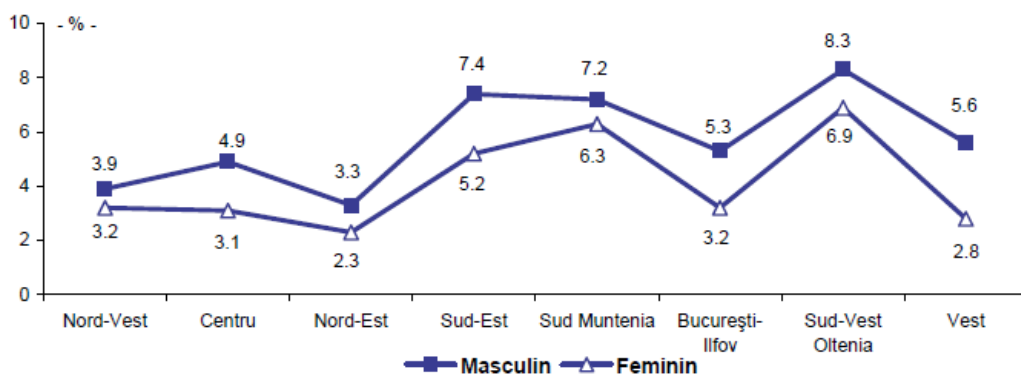
Tabel nr. 1.17 Rata șomajului (%) pe sexe și regiuni de dezvoltare din România, 2012-2017

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Total	5,4	5,7	5,4	5	4,8	4
Regiunea Nord - Vest	4,4	4,1	3,8	3,4	3,2	2,8
Regiunea Centru	6,2	6,3	5,5	4,7	4,4	3,5
Regiunea Nord - Est	6	6,6	6,6	6,3	6,5	5,6
Regiunea Sud - Est	6,4	6,7	6,9	6,6	6,7	5,6
Regiunea Sud-Muntenia	6,9	7,5	7,3	6,6	6,3	5
Regiunea București - Ilfov	2	2	1,9	1,8	1,5	1,4
Regiunea Sud - Vest Oltenia	8,2	8,7	8,2	8,2	8,3	7,3
Regiunea Vest	3,9	4	3,4	3	2,6	2,2
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Total masculin	5,9	6,2	5,9	5,3	5,1	4,2
Regiunea Nord - Vest	4,7	4,4	3,9	3,5	3,4	2,8
Regiunea Centru	6,6	6,5	5,9	4,9	4,6	3,7
Regiunea Nord - Est	7	7,7	7,6	7,2	7,4	6,2
Regiunea Sud - Est	6,9	7,3	7,5	7	7,1	5,9
Regiunea Sud-Muntenia	7,5	8,3	8	7,2	6,9	5,2
Regiunea București - Ilfov	1,8	1,9	1,8	1,6	1,3	1,3
Regiunea Sud - Vest Oltenia	9,1	9,6	9,1	8,9	9,1	7,8
Regiunea Vest	3,9	3,9	3,3	2,8	2,4	2,1
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Total feminin	4,9	5,1	4,8	4,6	4,4	3,8
Regiunea Nord - Vest	4,1	3,9	3,5	3,3	3	2,8
Regiunea Centru	5,8	6,1	5,1	4,4	4,2	3,2
Regiunea Nord - Est	5	5,4	5,4	5,4	5,5	4,9
Regiunea Sud - Est	5,9	6	6,1	6,1	6,1	5,3
Regiunea Sud-Muntenia	6,2	6,6	6,5	6	5,7	4,7
Regiunea București - Ilfov	2,2	2,1	2	2	1,7	1,5
Regiunea Sud - Vest Oltenia	7,2	7,7	7,2	7,3	7,4	6,7
Regiunea Vest	4	4	3,5	3,1	2,8	2,3

Sursa:INS baza de dateTempo-online

Șomajul a afectat în mai mare măsură bărbații decât femeile, rata șomajului în rândul populației masculine întrecând rata șomajului feminin cu 1,10 puncte procentuale (7,3% pentru bărbați comparativ cu 6,7% în cazul femeilor).

Figura nr. 1.36

Sursa: baza de date Tempo-online, 2019

Județele cu cea mai mare pondere a șomerilor neindemnizați în numărul total al șomerilor sunt: Vaslui (92,88%), Galați (91,41%), Iași (91,14%), Brăila (90,58%), **Olt** (89,61%), **Dolj** (89,48%), Buzău (89,12%) și Satu-Mare (89,09%). La sfârșitul anului 2017, regiunea Nord – Est deținea 18,9% din numărul total al șomerilor înregistrați, urmată de regiunile **Sud – Vest Oltenia** (17,2%) și Sud – Muntenia (16,5%). Cea mai mică pondere a revenit regiunii Vest (5,3%) cu 18,6 mii șomeri.

La nivelul județelor Regiunii Sud-Vest Oltenia, cea mai mare rată a șomajului este în județul Mehedinți (9,4%), urmat de județul Dolj (8,8%) și Olt (7,4%). Județul Vâlcea are cea mai mică rată a șomajului comparativ cu restul județelor de 4,2%.

În județul Mehedinți, se înregistrează în anul 2017, cea mai mare rată a șomajului în rândul populației de sex masculin (10,5%), iar în județul Vâlcea era cea mai mică rată a șomajului pentru această categorie (3,9%).

La nivel național, în anul 2017 rata șomajului din mediul rural (5,4%), era mai mare decât rata șomajului din mediul urban (4,5%). **Cea mai ridicată rată a șomajului din mediul urban s-a înregistrat în regiunea Sud-Vest Oltenia (7,9%), iar cea mai mică în regiunea Nord-Vest (2,9%).**

Cea mai mare rată a șomajului din mediul rural s-a înregistrat în regiunea Sud-Vest Oltenia (7,6%), iar cea mai mică în regiunea Nord-Est (2,7%). În regiunile Nord-Est și Sud-Vest Oltenia rata șomajului din mediul urban a fost mai mare decât cea din rural, iar în regiunea Vest s-a înregistrat aceeași valoare în ambele medii de rezidență (4,4%).

Resursele de muncă ale României, formate populația în vârstă de muncă, aptă de a lucra, precum și persoanele sub și peste vârsta de muncă aflate în activitate, au înregistrat în anul 2018 o scădere de 1,55 puncte procentuale, de altfel, întreaga perioadă analizată înregistrează o evoluție de scădere a resurselor de muncă.

La nivelul regiunilor de dezvoltare, cea mai mare resursă de muncă din anul 2018, se găsește în regiunea Nord-Est (1965,5 mii persoane), urmată de regiunea Sud-Muntenia (1813 mii persoane) și de regiunea Nord-Vest (1626,8 mii persoane). Evoluția pe regiuni de dezvoltare arată o scădere a numărului de persoane comparativ cu anul 2005 și 2010.

Regiunea Sud-Vest Oltenia ocupă în anul 2018 penultimul loc cu 1204,5 mii persoane, după regiunea Vest (1150,8 mii persoane).

Pe județe, în anul 2018, cele mai multe resurse de muncă, se înregistrează în județul Dolj (398,9 mii persoane), urmat de județul Olt (243,1 mii persoane), Vâlcea cu 207,9 mii persoane, Gorj cu 203,9 mii persoane și Mehedinți cu 150,7 mii persoane.

La nivelul celor 5 județe din regiunea Sud-Vest Oltenia evoluția resurselor de muncă înregistrează același trend negativ.

Tabel nr.1.18 Evoluția resurselor de muncă (mii persoane) pe regiuni de dezvoltare

	2014	2015	2016	2017	2018
Total	12597,7	12481,1	12562	12432,5	12238,9
Regiunea Nord - Vest	1652,3	1642,6	1659,2	1647,1	1626,8
Regiunea Centru	1490,9	1480	1490,1	1476,1	1453,9
Regiunea Nord - Est	2009,1	1995,3	2010,3	1993,7	1965,5
Regiunea Sud - Est	1566,2	1542,7	1546,1	1520,7	1489,2
Regiunea Sud-Muntenia	1899,4	1875,4	1884	1850,5	1813
Regiunea București - Ilfov	1542,4	1533,7	1545,4	1545,4	1535,2
Regiunea Sud - Vest Oltenia	1260,6	1244,1	1249,7	1231,5	1204,5
Regiunea Vest	1176,8	1167,3	1177,2	1167,5	1150,8

Sursa: INS, baza de date Tempo-online

Tabel nr. 1.19 Evoluția populației active civile (mii persoane) pe sexe, în Regiunea de dezvoltare Sud-Vest Oltenia și județele componente

	Regiune/județ	2014	2015	2016	2017	2018
	Total	Regiunea Sud - Vest Oltenia	886,7	858	830,4	827,7
	Dolj	284,1	275	265,1	265,8	266,1
	Gorj	142	137,6	136	135,8	135,8
	Mehedinți	114,7	111,5	104,1	104,2	103,7
	Olt	175,2	168,3	162,6	161,8	161,8
	Vâlcea	170,7	165,6	162,6	160,1	159,5

Sursa: www.insse.ro, baza de date Tempo-online

În anul 2017, un procent de 23,5% din totalul populației civile ocupate la nivel național, se regăsea în Industrie, urmată de Agricultură cu 20,8% și Comerț cu ridicata și amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor 14,6%.

La nivelul regiunilor de dezvoltare cea mai mare parte a populației activă civilă, este ocupată în Agricultură în regiunea Nord-Est (352,6 mii persoane), urmată de Regiunea Centru cu 321,4 mii persoane ocupate în Industrie, regiunea Sud-Muntenia cu 307,9 mii persoane ocupate în Agricultură, regiunea Nord-Vest cu 310,7 mii persoane ocupate în Industrie.

În regiunea Sud-Vest Oltenia, populația ocupată în anul 2018 era predominantă în principal în **Agricultură** (238,6 mii persoane), urmată de **Industria** 169,7 mii persoane (**din care 135,2 mii persoane în Industria prelucrătoare, Comerț** 98,8 mii persoane, Construcții 65,2 mii persoane, Sănătate și asistență socială 39,6 mii persoane, Învățământ & Transport și depozitare 35,1 mii persoane.

În județul Dolj, un număr de 77 mii persoane erau ocupate în anul 2018 în Agricultură, 44,7 mii persoane erau ocupate în Industrie, 16,9 mii persoane în Construcții, 35,7 mii persoane în Comerț, 10,9 mii persoane în Transport și depozitare, 12,2 mii persoane în Învățământ, 13,9 mii persoane în Sănătate și Asistență Socială.

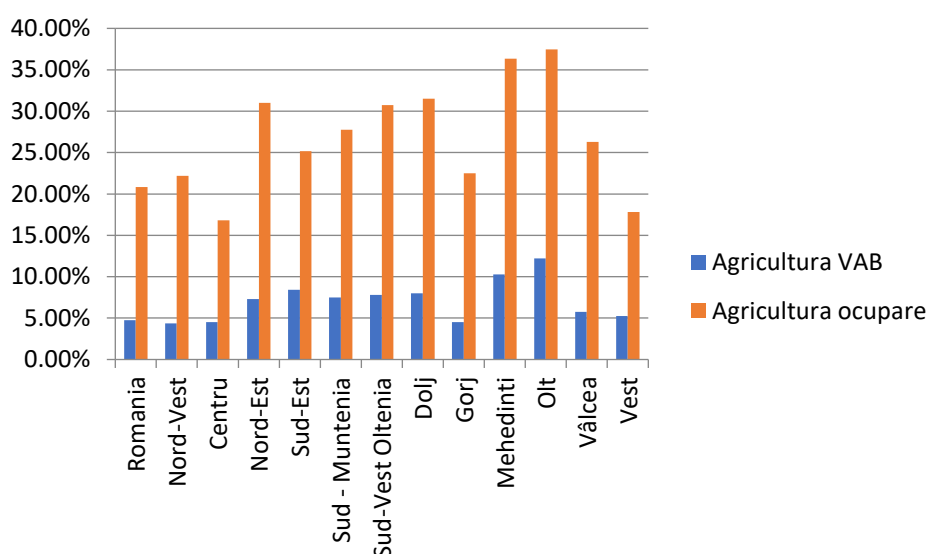
În județul Gorj, cea mai mare parte a populației este ocupată în sectorul Industrie cu 32,2 mii persoane (din care 16,6 mii persoane în Industria prelucrătoare). Următoarea activitate în care sunt ocupate persoane este Agricultura cu 28,8 mii persoane. Sectorul Construcții ocupă 16,4 mii persoane, urmat de Comerț cu 16,1 mii persoane.

În județul Mehedinți populația ocupată este preponderentă în sectorul Agricultură cu 34,7 mii persoane, Industrie 18,9 mii persoane, Comerț 9,7 mii persoane și Construcții 9,6 mii persoane.

În județul Olt, ponderea cea mai mare a persoanelor ocupate este în Agricultură, care atrage 57,3 mii persoane, urmată de Industrie cu 35,7 mii persoane, Comerț 14 mii persoane, Construcții 9,8 mii persoane. În județul Vâlcea, populația ocupată este în Agricultură 40,8 mii persoane, Industrie 38,2 mii persoane, Comerț 23,3 mii persoane și Construcții 12,5 mii persoane.

Analiza populației ocupate pe domenii de activitate evidențiază un dezechilibru între ponderea populației ocupate în agricultură și valoarea adăugată brută realizată în ramură, pentru toate regiunile de dezvoltare. Regiunea Sud-Vest Oltenia are a doua cea mai ridicată pondere (30,72%) a populației ocupată în agricultură din totalul populației ocupate în regiune, după regiunea Nord-Est (30,99%), alte regiuni cu ponderi de peste 25% fiind regiunile Sud-Muntenia (27,76%) și Sud-Est (25,16), toate fiind caracterizate de ponderi ridicate ale ramurii agriculturii în VAB regional.

Figura nr. 1.37

Sursa: Baza de date Eurostat, baza de date INS 2020, date prelucrate

La nivelul județelor regiunii, ponderi crescute ale ocupării în agricultură înregistrează județele Dolj (31,51%), Olt (37,45%) și Mehedinți (36,33%).

În ceea ce privește populația ocupată în industrie, Sud-Vest Oltenia se situează pe antepenultimul loc (21,44%) înregistrând valori similare regiunilor Sud-Est (21,01%) sau Nord-Est (19,66%). La nivelul județelor regiunii, Vâlcea, Olt și Gorj înregistrează ponderi peste media regională.

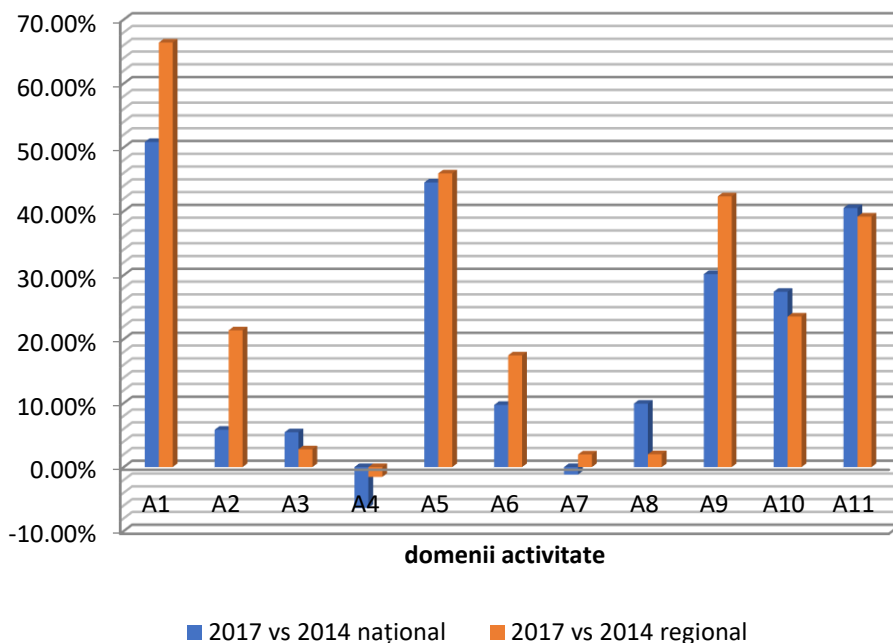
Structura economică a regiunii este reflectată și prin prisma populației ocupate în ramura prelucrătoare a industriei, unde regiunea Sud-Vest Oltenia ocupă ultimul loc (17,09%), în urma regiunilor Nord-Est (17,34%) sau Sud-Est (17,89%). În interiorul regiunii, cea mai redusă pondere a populației ocupate în industria prelucrătoare este înregistrată de județul Gorj (11,95%) unde activitățile industriale sunt axate preponderent pe ramura extractivă.

Ponderi reduse ale populației ocupate în regiunea Sud-Vest Oltenia înregistrează și ramurile Comerț și transport, unde regiunea ocupă ultimul loc (19,43%) după regiunile Sud-Muntenia (20,02%) și Nord-Est (19,91%), comunicații, unde ocupă penultimul loc (0,95%) doar înaintea regiunii Sud-Muntenia (0,77%), activități profesionale și tehnice (3,64%) unde ocupă penultimul loc, doar înaintea regiunii Nord-Est (3,60%).

Ponderi mai ridicate ale populației ocupate se regăsesc în ramurile construcții (8,48%), după regiunea Sud-Est (9,19%) și servicii publice (16,59%) după regiunea Nord-Est (18,86%).

Analiza sectorială prezentată mai sus, conduce la determinarea productivității muncii, calculată ca raport între valoarea adăugată brută și populația ocupată, pe fiecare activitate a economiei.

Figura nr. 1.38 Variația productivității muncii la nivel național și a regiunii Sud-Vest Oltenia, în anul 2017 față de anul 2014 (%)

Sursa: Elaborat pe baza date INS, date prelucrate

Față de anul 2014, în regiunea Sud-Vest Oltenia, productivitatea muncii a scăzut în domeniul Construcții (-1,54%), scădere care s-a manifestat la nivel național (-6,41%) și a crescut în celelalte domenii. În regiune, cea mai mare creștere a productivității muncii s-a înregistrat în sectorul agricol (66,39%), sectorul comerț, transport, alimentație și cazare (45,92%), activități profesionale, tehnice și științifice (42,32%).

Comparând productivitatea muncii în anul 2017 la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia cu productivitatea muncii la nivel național, putem observa că regiunea Sud-Vest Oltenia înregistrează valori inferioare pe toate tipurile de activități cu excepția celor aparținând sectorului Industrie.

Fără a lua în calcul regiunea București-Ilfov, **Regiunea Sud-Vest Oltenia se poziționa, din punct de vedere al productivității muncii, pe locul 5 în sectoarele Agricultură (4.203 euro/persoană ocupată), Industrie prelucrătoare (18.586 euro/persoană ocupată), Comerț, transport și alimentație (16.738 euro/persoană ocupată), Comunicații (32.504 euro/persoană ocupată).**

Regiunea ocupa locul 3 în sectorul Industrie (23.200 euro/persoană ocupată), locul 4 în domeniul Arte (23.777 euro/persoană ocupată), locul 6 în Construcții (12.801 euro/persoană ocupată).

Sud-Vest Oltenia ocupa primul loc din punct de vedere al productivității muncii în *Activități în sectorul public* (22.361 euro/persoană ocupată) și ultimul loc în sectoarele Financiar (27.232 euro/persoană ocupată), Imobiliar, Activități profesionale, tehnice și științifice (19.103 euro/persoană ocupată).

Poziția celorlalte regiuni (cu excepția regiunii București-Ilfov) indică în anul 2017, cea mai mare productivitate a muncii în regiunea Sud-Est în sectoarele Agricultură și Industrie, în regiunea Sud-Muntenia în Industria prelucrătoare, în regiunea Centru în domeniul Construcții, în regiunea Vest în Activități de comerț, transport și alimentație și în sectorul financiar, în regiunea Nord-Est în sectorul

tranzacții imobiliare și în regiunea Nord-Vest în sectoarele Informații și Comunicații, Activități tehnice, profesionale și științifice, Arte.

Pe domenii de activitate la nivel național, cea mai redusă productivitate a muncii s-a înregistrat în regiunea Nord-Vest în domeniul Agricultură, în regiunea Nord-Est în Industrie, Industria prelucrătoare, Construcții, regiunea Centru în Activități de comerț, transport, alimentație și Activități în sectorul public, regiunea Sud-Muntenia în domeniul comunicații, regiunea Sud-Est în domeniul arte. Sud-Vest Oltenia, așa cum am precizat anterior, între regiuni, avea cea mai mică productivitate a muncii în domeniile Financiar, tranzacții imobiliare, Activități profesionale, științifice și tehnice.

Exceptând sectorul agricol, caracterizat, la nivel național de ponderi ridicate ale forței de muncă ocupate în domeniu raportat la VAB generată de sector, și sectorul tranzacții imobiliare, aflat la cealaltă extremă, în cadrul regiunii, în anul 2017, au fost obținute cele mai ridicate nivele ale productivității în Industrie (23.200 euro/persoană ocupată), Activități de Informații și comunicații (32.504 euro/persoană ocupată), domeniul Financiar (27.232 euro/persoană ocupată), Activități în sectorul public (22.361 euro/persoană ocupată), domeniul Arte (23.777 euro/persoană ocupată).

Tabel nr.1.20

Euro/persoană ocupată

	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10	A11
Sud-Vest Oltenia	4.20 3	23.20 0	18.58 6	12.80 1	16.73 8	32.50 4	27.23 2	439.839	19.10 3	22.36 1	23.77 7
Dolj	4.32 6	25.03 0	19.84 6	14.71 3	15.32 0	36.26 2	30.12 6	357.930	20.07 5	23.55 7	29.68 9
Gorj	4.27 4	32.03 2	16.84 6	12.97 9	23.29 7	25.60 0	25.91 3	1.233.45 0	15.97 4	22.65 8	21.42 8
Mehedinti	4.12 7	19.53 5	13.75 5	11.87 5	15.96 1	27.86 7	22.98 3	751.200	19.65 6	22.96 6	22.32 7
Olt	4.70 6	21.60 0	22.61 0	11.72 6	13.32 0	45.96 2	23.71 1	774.050	17.23 1	21.07 6	19.48 6
Vâlcea	3.27 9	17.01 9	16.08 3	11.56 4	16.55 5	18.37 2	28.39 1	233.910	22.68 6	20.66 5	19.42 0

- A1 agricultură
- A2 industrie
- A3 industrie prelucrătoare
- A4 construcții
- A5 comerț, transport
- A6 comunicații
- A7 financiar
- A8 tranzacții imobiliare
- A9 activități profesionale, tehnice și științifice
- A10 sectorul public
- A11 arte

Valori ale productivității muncii, peste media regională au înregistrat județele Dolj (agricultură, industrie, industria prelucrătoare, construcții, informații și comunicații, sector financiar, activități profesionale, tehnice și științifice, activități în sectorul public și arte) Gorj (agricultură, industrie, construcții, comerț, transport și alimentație, sectorul public) Mehedinți (activități în sectorul public)

Olt (agricultură, industria prelucrătoare, informații și comunicații) Vâlcea (domeniul financiar și activități profesionale, tehnice și științifice).

În județul **Dolj**, cele mai ridicate valori ale productivității muncii s-au înregistrat în domeniile:

- Comunicații (36.262 euro/persoană)
- Activități financiare (30.126 euro/persoană)
- Arte (29.689 euro/persoană)
- Industrie (25.030 euro/persoană)
- Industria prelucrătoare (19.864 euro/persoană).

În județul **Gorj**, cele mai ridicate valori ale productivității muncii s-au înregistrat în domeniile:

- Industrie (32.032 euro/persoană), mai ales pe baza industriei extractive
- Activități financiare (25.913 euro/persoană)
- Informații și comunicații (25.600 euro/persoană)
- Comerț, transport, alimentație (23.297 euro/persoană)
- Activități în sectorul public (22.658 euro/persoană).

În județul **Mehedinți**, cele mai ridicate valori ale productivității muncii s-au înregistrat în domeniile:

- Informații și comunicații (27.867 euro/persoană)
- Activități în sectorul public (22.966 euro/persoană).
- Activități financiare (22.983 euro/persoană)
- Arte (22.387 euro/persoană)
- Industrie (19.535 euro/persoană).

În județul **Olt**, cele mai ridicate valori ale productivității muncii s-au înregistrat în domeniile:

- Comunicații (45.962 euro/persoană)
- Activități financiare (23.711 euro/persoană)
- Industria prelucrătoare (22.610 euro/persoană)
- Industrie (21.600 euro/persoană)
- Activități în sectorul public (21.076 euro/persoană)

În județul **Vâlcea**, cele mai ridicate valori ale productivității muncii s-au înregistrat în domeniile:

- Activități financiare (28.391 euro/persoană)
- Activități profesionale, tehnice și științifice (22.868 euro/persoană)
- Activități în sectorul public (20.665 euro/persoană)
- Arte (19.420 euro/persoană)
- Informații și comunicații (18.372 euro/persoană).

1.6 Dinamica mediului antreprenorial

1.6.1 Performanța firmelor din Regiunea Sud-Vest Oltenia și analiza potențialului de clusterizare

1.6.1.1 Analiza sectorială

Activitatea economică la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia și îndeosebi cea cu valoare adăugată brută ridicată, este concentrată în orașele mari și în jurul acestora, în timp ce multe localități urbane mici (în special foste localități miniere sau orașe monoindustriale) și numeroase localități rurale au o situație economică precară și în curs de deteriorare rapidă.

Sumarizând indicatorii economici, disponibili la nivelul anului 2018 pe baza ultimelor bilanțuri contabile depuse, în județul Dolj sunt concentrați un procent de 2,62% din totalul agenților economici

din România, în Vâlcea un procent de 1,32%, în județul Olt 1,29%, în Gorj 1,13% din totalul agenților economici din România iar în Mehedinți 0,93% din totalul agenților economici din România. Mai mult, pe zone urbane din județul Dolj, municipiul Craiova concentra, în anul 2018, un procent de 57,81% din totalul agenților economici de pe raza județului.

În anul 2017, în regiune predominau microîntreprinderile cu 0-9 salariați, deținând o pondere de 7,12% din total microîntreprinderi la nivel național. Comparativ cu anul 2016, se observă o creștere de 5,25% a numărului de microîntreprinderi în anul 2017. Urmează întreprinderile mici (10-49 salariați) care au o pondere de 6,94% din total categorie pe țară, iar ca evoluție se observă un trend crescător în perioada analizată. Întreprinderile mijlocii (50-249 salariați) reprezintă 5,57% din total național și înregistrează o evoluție descrescătoare în anul 2017 (-6%), comparativ cu anul 2016. Cea mai mică pondere în regiune o are categoria întreprinderilor mari (250 angajați și peste), care reprezentau 4,47% din total național, iar evoluția prezintă tendințe de scădere a numărului de întreprinderi.

La finalul anului 2017, soldul ISD în întreprinderile din Regiunea SV Oltenia cu cel puțin 20 de salariați și în întreprinderile atipice era următorul: 50,9% în județul Dolj, 41,2% în județul Olt, 7,7% în județul Vâlcea, județele Gorj și Mehedinți având o participare nesemnificativă în ponderea ISD regională (0,17, respectiv 0,21%).

Potrivit tabloului regional al ocupării 2017, agricultura reprezintă 49,8% din totalul ocupării, urmată de servicii (26,6%), producție (10,7%), construcții (7,9%) și administrația publică (4,9%). Rata șomajului a scăzut din 2015 (când a fost de 10,1%), ajungând la 7,7% în 2017 (Eurostat, 2018). Această valoare rămâne peste media națională (4,9%) și este similară cu media UE-28 (7,6%). Regiunea este una dintre cele mai slabe în atragerea de investiții străine directe din România (3,2% din fluxul național de investiții străine în 2017), conform unui raport al BNR din 2018.

Regiunea Sud-Vest Oltenia este recunoscută la nivel național pentru specificul industrial, în special al construcțiilor de mașini, a fabricării materialului rulant, de aceea regăsim o concentrare naturală a firmelor de talie internațională, dar și o dezvoltare a firmelor cu capital autohton. Fostele platforme industriale au fost fie preluate de investitori străini fie transformate în parcuri industriale de către autoritățile locale.

În raport cu dinamica națională, pentru clasificarea CAEN 2910 *Fabricarea autovehiculelor de transport rutier*, regiunea Sud-Vest Oltenia ocupă poziția a-2-a după Regiunea Sud Muntenia din punct de vedere al numărului de firme, locul 4 din punct de vedere al numărului de salariați (circa 11.344) și poziția a-2-a din punct de vedere al cifrei de afaceri (circa 4,202 miliarde lei)⁵.

Cumulând datele din clasificările disponibile pe site-ul www.listafirme.ro în anul 2018, se poate concluziona că un număr de circa 61 de firme și circa 21.000 de angajați sunt implicați direct în producția de piese și accesorii pentru producția de autovehicule acesta fiind domeniul cu cel mai mare număr de salariați și cea mai mare cifră de afaceri la nivel regional.

În regiunea Sud-Vest Oltenia se regăsesc astăzi furnizori din Top 100 Producători globali de piese de origine, cum ar fi companiile Adient Automotive, Faurecia, Kirchhoff Automotive, SY Automotive, Kautex Textron, MW România, domeniul fiind dominat de firme mari, cu capital străin.

În domeniul *Fabricarea autovehiculelor de transport rutier*, compania Ford România este cea mai importantă în regiune, investiția sa în cadrul uzinei Ford din Craiova depășind 1.5 miliarde de euro în

⁵ Conform clasificării pe www.listafirme.ro, 2018

perioada 2008-2018 și devenind una dintre cele mai avansate unități de producție din punct de vedere tehnologic, la nivel mondial.

Tabel nr. 1.21

Denumire firmă	Capital	Domeniu	Cifră de afaceri 2017 (Milioane euro)	Angajați
Ford România	Străin	Fabricarea autovehiculelor de transport rutier	1,5 miliarde	4.492
Adient Automotive	Străin	Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule	269	4.546
Kautex Textron	Străin	Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule	16	52
Kirchhoff Automotive	Străin	Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule	15,6	220
Internațional Automotive Components Balș	Străin	Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule	24,1	418
Faurecia România	Străin	Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule	137,3	2.530
Pirelli România	Străin	Fabricarea anvelopelor și a camerelor de aer; resanarea și refacerea anvelopelor	484	3.053
MW România	Străin	Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule	48	308

Cu o istorie de 41 de ani în acest domeniu, regiunea Sud-Vest Oltenia este, în mod tradițional, un hub pentru dezvoltarea acestui sector de activitate. Prin stabilirea companiei Ford pe locul fostei fabrici Daewoo din Craiova, în regiune au fost atrase alte aproximativ 15 companii furnizoare de piese, accesorii, materiale electrice pentru modelele Ford, produse în fabrica de la Craiova.

Ford Romania este unul dintre cei mai importanți constructori de autovehicule pentru pasageri din România, cu peste 330.000 de mașini fabricate la Craiova în primii 10 ani de existență a unității de producție. Conform celor mai recente date disponibile pe site-ul propriu, din 2008 până în prezent, Ford a investit la Craiova 1.5 miliarde de euro în fabrica de la Craiova, aproximativ 3400 de locuri de muncă au fost create în ultimii trei ani, iar numărul total al angajaților a ajuns la 6300 de persoane în 2020.

De asemenea, conform datelor emise în luna ianuarie 2020 de către Direcția Regim Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor (D.R.P.C.I.V), în anul 2019 Ford a înmatriculat 16.168 de unități. Astfel, marca Ford și-a asigurat o cotă de piață de 8,58% și implicit poziția de lider al pieței de

import, consolidandu-si, pentru al patrulea an consecutiv, poziția de lider al pieței de vehicule comerciale.⁶

Domeniul inginerie industrială și transporturi este unul reprezentativ pentru Regiunea Sud-Vest Oltenia, industriile automotivă, electrotehnică și feroviară înregistrând cel mai ridicat nivel al productivității muncii. Performanța deosebită a agenților economici este explicată prin influența progresului tehnologic și a inovării caracteristice acestui sector.

Industria constructoare de automobile inteligente și mecatronizate este unul dintre domeniile care prezintă un deosebit potențial de clusterizare la nivel regional. Avantajele competitive și comparative ale acestui sector derivă, cu precădere, din caracterul inovator al tehnologiei de care dispune și nivelul înalt de calificare al resursei umane angajate. Industria producătoare de material rulant deține o tradiție îndelungată la nivel regional, fiind unul dintre sectoarele care concentrează un număr important de personal angajat. O particularitate notabilă a acestui sector constă în dependența de tehnologii inovatoare, intensiv consumatoare de capital, care generează mai departe nevoia de investiții semnificative în vederea dezvoltării și sporirii competitivității întreprinderilor din domeniu.

Sectorul construcțiilor reprezintă un alt domeniu cu potențial de clusterizare, manifestând o tendință de relansare în ultimii ani, după atenuarea efectelor generate de criza economică, edificatoare în acest sens fiind evoluția pozitivă a cifrei de afaceri pentru firmele care operează pe această piață.

Industria prelucrătoare chimică și metalurgică este una dintre cele mai dinamice și competitive din Regiunea Sud-Vest Oltenia, domeniile cu potențial de specializare și inovare fiind reprezentate de tehnologiile criogenice și izotopice și producția materialelor de substituție a componentelor grele. Din perspectiva dimensiunii academice și de cercetare, regiunea dispune un Institut Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Tehnologii Criogenice și Izotopice în Râmnicu Vâlcea, reprezentativ pentru cercetarea în domeniul proceselor criogenice, precum și de trei centre de cercetare dezvoltate în cadrul Universității din Craiova în domeniile chimie analitică, chimie aplicată, electrochimie și coroziune.

În **domeniul TIC**, Regiunea Sud-Vest Oltenia poate deveni un hub IT&C în cercetarea și dezvoltarea privind calculul de înaltă performanță, modelele computaționale inovatoare și algoritmi de calcul paralel cu aplicabilitate în proiectarea industrială și modelarea sistemelor complexe din domeniul fizicii, chimiei, ingineriei și materialelor. Acest deziderat este susținut de calitatea ridicată a învățământului superior și a cercetării academice din disciplinele tehnice relevante pentru segmentul informatic, precum și de prezența unor companii importante din domeniul TIC.

În regiune sunt prezente companii multinaționale precum IT Six Global Services, Netrom sau Pirelli. De asemenea, Facultatea de Automatică, Calculatoare și Electronică din cadrul Universității din Craiova este specializată în domeniul TIC, furnizând forță de muncă cu înaltă calificare. Stimularea dezvoltării sectorului TIC poate aduce o valoare adăugată însemnată la economia regiunii, aducând efecte pozitive în ceea ce privește rata de ocupare a tinerilor, precum și sporirea gradului de inovare și creșterea productivității industriilor care folosesc aplicații informatice în activitatea curentă.

Agricultura este o activitate de bază în Regiunea SV Oltenia. Situația comparativă cu celelalte regiuni ale României relevă o continuă creștere a numărului de unități active, dată fiind importanța deosebită a acestei ramuri economice. În 2017, Regiunea SV Oltenia contribuie cu 8,35% din numărul unităților agricole față de 8,67% în 2005. Scăderea se datorează diminuării forței de muncă active, în condițiile

⁶ Conform datelor disponibile pe www.ford.ro

în care migrația din Regiunea SV Oltenia depășește media pe țară. Activitatea agricolă în Regiunea SV Oltenia relevă numărul mare de unități active în județele Dolj (care are o pondere de 37,8% în totalul unităților agricole ale regiunii) și Olt (27,4%), lucru firesc dată fiind configurația reliefului.

În anul 2017, la nivelul Regiunii SV Oltenia activau 39192 unități, din care 35236 cu 0-9 angajați, 3390 cu 10-49 angajați, 483 cu 50-249 angajați și 83 cu 250 angajați sau peste.

La nivelul județelor din Regiunea SV Oltenia, situația este similară celei regionale, preponderența unităților economice active care au 0-9 salariați fiind foarte mare, chiar dacă se manifestă o ușoară descreștere: 88,7% în 2010 față de 88,4% în 2016 pentru Dolj, 89,2% în 2010 față de 88,9% în 2016 pentru Gorj, sau 87,7% în 2010 și 86,6% în 2016 la nivelul județului Vâlcea.

În județul Mehedinți apare chiar o ușoară creștere, de la 88,7% în 2010 la 89,9% în 2016, sau 90,6% în județul Olt la nivelul anului 2010 față de 92,2% în 2016.

Cifra de afaceri a întreprinderilor active din Regiunea SV Oltenia a avut fluctuații semnificative atât pe categorii de activitate cât și în timp. Cifra de afaceri a crescut, în condițiile în care investițiile brute și cele nete au scăzut considerabil (7524 mil lei în 2010 față de numai 4896 mil. lei în 2016, respectiv 4816 mil. lei în 2010 față de 3251 mil. lei în 2016).

Ponderea societăților comerciale nou create a cunoscut o perioadă de declin între 2007-2010, urmată de o creștere până în 2012, după care fluctuațiile au determinat reveniri la valori apropiate de cele din primul deceniu al secolului XXI. Astfel, în 2007, ponderea societăților comerciale a fost de 50,6% la nivelul Regiunii SV Oltenia, iar în 2017 de 50,5%.

Numărul întreprinderilor active din Regiunea SV Oltenia a crescut din 2005 până în 2010 (de la 33903 unități economice până la 35956), apoi a scăzut până în 2011 (când s-au înregistrat numai 33258 unități active) și a reînceput să crească treptat, astfel că în 2017 s-au înregistrat 39192 unități economice active. Cu toată această creștere din ultimii ani, încă nu s-a atins maximul perioadei analizate. Unitățile active din Regiunea SV Oltenia reprezintă numai 7% din totalul înregistrat la nivel de țară, astfel că regiunea ocupă ultimul loc în clasamentul național la acest indicator.

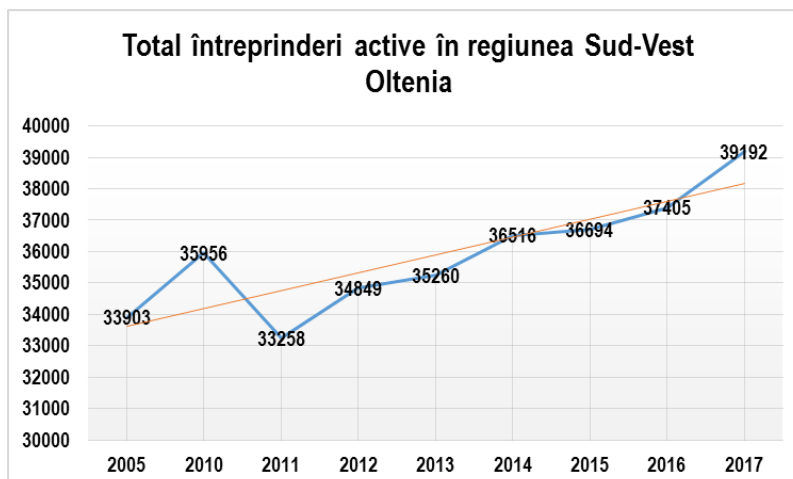
Tabel nr. 1.22 Numărul întreprinderilor active vs. unități locale* active, la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia

Anul	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Total întreprinderi active (numar)	33903	35956	33258	34849	35260	36516	36694	37405	39192
Total unități locale active (numar)	34714	36989	34381	36048	36535	37708	37903	38632	40437

Sursa: Date INS - Tempo INT101Oși INT101R anii 2010-2017, INS – Tempo INT 101G anul 2005 (Rev.1)

* Unitatea locala este o intreprindere sau o parte a acesteia (atelier, fabrica, depozit, birou, mina sau statie etc) situata la o adresa identificabila

Figura nr. 1.39 Numărul întreprinderi active între anii 2005 și 2017 la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia

Sursa: Date INS Tempo INT1010, Studiu privind dezvoltarea mediului de afaceri la nivel regional 2012 (anii 2005 și 2010)

Trendul descendent înregistrat în 2010, a continuat și în 2011, astfel încât, regiunea Sud-Vest Oltenia ajunsese să înregistreze un număr al întreprinderilor active mai mic decât în 2005 (- 645 întreprinderi) și mult mai mic decât în 2010 (-2.698 întreprinderi). Începând cu anul 2011, pentru toată perioada analizată 2011-2017, numărul întreprinderilor active în Sud-Vest Oltenia a înregistrat un trend constant crescător. În 2017, erau 5.934 mai multe decât în 2011, 3.236 mai multe decât în 2010 și 5.289 mai multe decât în 2005.

Tabel nr. 1.23 Numărul întreprinderilor active, clase de mărime între anii 2011 și 2017, comparativ cu anul 2005, la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia/ județe

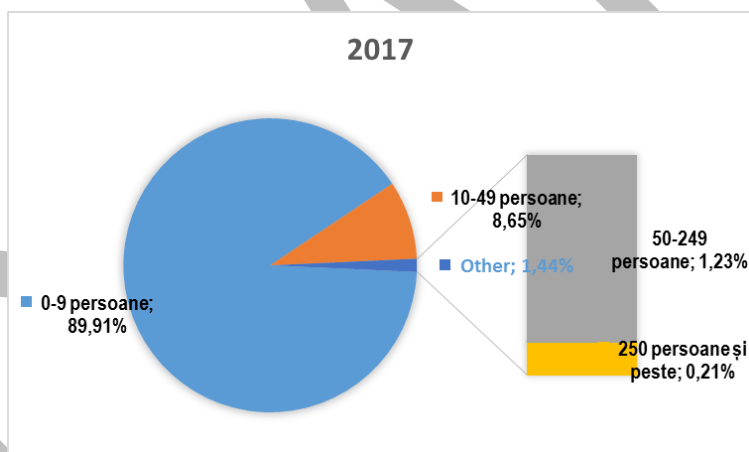
Anul	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Total întreprinderi active, din care:	33903	35956	33258	34849	35360	36516	36694	37405	39192
Dolj	12684	13157	12271	13091	13400	13979	14014	14226	14788
Gorj	5549	5993	5532	5710	5776	5921	5932	6085	6525
Mehedinți	3605	3639	3226	3357	3278	3314	3260	3261	3403
Olt	5411	6129	5725	6052	6160	6342	6472	6622	6914
Vâlcea	6654	7038	6504	6639	6746	6960	7016	7211	7562
0-9 persoane	30578	32411	29318	30929	31530	32622	32835	33478	35236
Dolj	11507	11829	10846	11643	11934	12472	12577	12733	13306
Gorj	5027	5426	4923	5106	5188	5327	5330	5490	5904
Mehedinți	3219	3277	2818	2972	2891	2950	2900	2920	3037
Olt	4916	5614	5077	5428	5575	5719	5831	5972	6258
Vâlcea	5909	6265	5654	5780	5942	6154	6197	6363	6731
10-49 persoane	2625	2960	3305	3314	3262	3327	3266	3329	3390
Dolj	924	1126	1197	1231	1255	1295	1221	1269	1269
Gorj	422	480	517	516	505	508	518	515	541
Mehedinți	302	306	341	321	336	322	310	291	321
Olt	379	411	530	514	485	515	526	533	549
Vâlcea	598	637	720	732	681	687	691	721	710
50-249 persoane	569	484	534	495	472	478	504	514	483
Dolj	215	173	201	184	178	180	185	193	179

Gorj	73	66	71	67	67	73	70	69	70
Mehedinți	68	44	55	52	43	35	42	44	39
Olt	91	86	98	90	82	89	96	99	92
Vâlcea	122	115	109	102	102	101	111	109	103
250 persoane și peste									
	131	101	101	111	96	89	89	84	83
Dolj	38	29	27	33	33	32	31	31	34
Gorj	27	21	21	21	16	13	14	11	10
Mehedinți	16	12	12	12	8	7	8	6	6
Olt	25	18	20	20	18	19	19	18	15
Vâlcea	25	21	21	25	21	18	17	18	18

Sursa: Date INS - Tempo INT101Oși INT101R anii 2010-2017, INS – Tempo INT 101G anul 2005 (Rev.1)

În perioada anterioară anului 2011, microîntreprinderile (0-9 persoane) au fost majoritare în regiune, la nivelul anului 2010, reprezentând 88,9% din totalul întreprinderilor active (89,4% în anul 2009). Majoritatea microîntreprinderilor active se aflau în ramura de comerț (47,6%), fiind urmată de tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor (10,3%), industria prelucrătoare (8,1%) și construcții (8,0%). Întreprinderile active mici (10-49 persoane) reprezentau 9,1% din totalul întreprinderilor din regiune, fiind în procent de 36,1% în ramura comerț, 20,7% în industria prelucrătoare și 13,4% în ramura construcții.

Figura nr. 1.40 Structura întreprinderilor active, pe clase de mărime, la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia, 2017

Sursa: Prelucrare baza date INS - Tempo online

Întreprinderile active mijlocii (50-249 persoane), reprezentând 1,6% din totalul întreprinderilor active, au fost preponderente în industria prelucrătoare (35,4%), comerț (17,7%) și construcții (15,8%). Întreprinderile active mari (250 persoane și peste), în număr de 151, din punctul de vedere al activităților, au fost preponderente în ramura industriei prelucrătoare (36,4%), construcții (11,9%) și industria extractivă (9,9%).

Tabel nr. 1.24 Ponderea claselor de mărime în întreprinderile active, între anii 2011 și 2017 în comparație cu anul 2005, SV Oltenia

Anul	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Total întreprinderi active, din care:									
0-9 persoane	33903	35956	33258	34849	35360	36516	36694	37405	39192
%	90,19%	90,14%	88,15%	88,75%	89,17%	89,34%	89,48%	89,50%	89,91%
10-49 persoane	2625	2960	3305	3314	3262	3327	3266	3329	3390
%	7,74%	8,23%	9,94%	9,51%	9,23%	9,11%	8,90%	8,90%	8,65%
50-249 persoane	569	484	534	495	472	478	504	514	483
%	1,68%	1,35%	1,61%	1,42%	1,33%	1,31%	1,37%	1,37%	1,23%
250 persoane și peste	131	101	101	111	96	89	89	84	83
%	0,39%	0,28%	0,30%	0,32%	0,27%	0,24%	0,24%	0,22%	0,21%
	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Sursa: Date prelucrate INS - Tempo INT101O și INT101R anii 2010-2017, INS – Tempo INT 101G anul 2005 (Rev.1) -număr,procent

După anul 2011, structura întreprinderilor active în regiunea Sud-Vest Oltenia, nu s-a modificat, cu mici variații, ponderea claselor de mărime în totalul unităților active la nivel regional păstrându-se.

În perioada 2011-2017, ponderea microîntreprinderilor în regiunea Sud-Vest Oltenia în totalul întreprinderilor active, a crescut anual. La sfârșitul anului 2017, 89,91% din întreprinderile active în Oltenia, erau microîntreprinderi, cu 1,76 puncte procentuale mai multe decât în 2011 și cu 0,28 puncte procentuale mai puține decât în 2005.

Majoritatea microîntreprinderilor active în regiunea Sud-Vest Oltenia, se află în ramura A04 (comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor). În anul 2005, în regiune existau 17646 microîntreprinderi unități active (57,02%), numărul acestora scăzând în 2010 la 15388 (46,71% din totalul microîntreprinderilor active în regiune). Conform clasificării din 2005 (CAEN Rev.1) activitățile comerciale erau urmate de tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor (10,3%), industria prelucrătoare (8,1%) și construcții (8,0%).

Începând cu anul 2011, numărul microîntreprinderilor active în domeniul comerțului, în regiune, a fluctuat de la an la an însă ponderea microîntreprinderilor active în domeniul comerțului în Oltenia, a scăzut constant, ajungând la 46,29% în 2011, 43,13% în 2014, 39,98% în 2016 și 38,70% în 2017. Astfel că, în 2017, în regiune **38,70% din microîntreprinderile active prestau activități de comerț, 10,58% activități de transport și depozitare, 8,22% activități profesionale științifice și tehnice, câte 7,51% activau în construcții și industria prelucrătoare, 5,20% în activități HoReCa și 4,05% în agricultură, silvicultură și pescuit.**

Distribuția întreprinderilor nou create, pe sectoare de activitate în regiunea Sud-Vest Oltenia, arată că ponderea cea mai ridicată, în decursul perioadei analizate 2005, 2007-2017, o are **Comerțul** cu un procent de 31,9, urmat de **Industria** cu 22,5%, **Alte servicii** – 15,1%, **Transport** cu 13,5%, **Construcții** – 10,5%, **Hoteluri și restaurante** cu 6.5%. Analiza pe regiuni de dezvoltare, în anul 2017, a evidențiat

că sectorul Comerț este preponderent la nivel național (28,5%), dar și în regiunile Sud-Muntenia (36,6%), Nord-Est (33,4%), Sud-Est (32,5%), București-Ilfov (31,3).

Analizând **dinamica firmelor înființate în regiunea Sud-Vest Oltenia în perioada 2008-2019**, conform datelor statistice obținute de la Oficiul Național al Registrului Comerțului, se observă o tendință constantă de scădere a numărului de înmatriculări, până în anul 2016, urmată de o creștere semnificativă în anul 2017, și continuând cu scădere ușoară în perioada 2018-2019. Această dinamică negativă coincide cu fenomenul de recesiune economică resimțit la nivelul economiei naționale ce a debutat în 2009, fapt care a determinat mulți întreprinzători privați să declare starea de faliment sau să înceteze activitatea. Analiza numărului de înmatriculări de persoane fizice și juridice pe județe din Regiunea Sud-Vest Oltenia a evidențiat faptul că în județul Dolj se înregistrează cele mai multe înmatriculări, urmat de județele Olt și Vâlcea. În perioada 2018-2019 cele mai puține înmatriculări se înregistrează în județul Mehedinți.

În ceea ce privește **numărul radierilor de firme**, în anul 2019 se observă un număr mai mare de radieri în primele 9 luni, față de anul 2018. În anul 2018, analiza radierilor din registrul comerțului a firmelor pe județe din Regiunea Sud-Vest Oltenia (atât persoane fizice cât și persoane juridice), arată că în județul Dolj s-au făcut cele mai multe radieri -33,16% din totalul radierilor pe regiune, urmat de județul Olt – 20,10% din total radieri, județul Vâlcea- 18,91%, județul Gorj-14,29%, județul Mehedinți -13,53%.

Cele mai puține radieri din registrul comerțului s-au realizat în județul Olt în perioada 2011-2014, perioadă urmată de o creștere medie de 137% între anii 2015-2019. Aceași evoluție s-a înregistrat și în județul Mehedinți.

Dinamica întreprinderilor pe clase de mărime, la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia, arată o evoluție negativă în anul 2010, însă comparativ cu anul 2005, indicatorul a crescut cu 6,55%. Numărul total de unități locale active în regiunea Sud-Vest Oltenia înregistrează în perioada 2011-2016 o evoluție relativ stagnantă, cu ușoare creșteri (cuprinse între 1-4%). Deși în anul 2017 numărul de unități a depășit 40.000, regiunea se situează pe ultimul loc la nivel de țară, fiind depășită de celelalte regiuni. Realizând o analiză pe clase de mărime, din total unități locale active se observă că întreprinderile mici și mijlocii dețin, în anul 2017, o pondere de 99,64% la nivel național și de 99,59% la nivelul Regiunii Sud-vest Oltenia.

1.6.1.2 Clusterelor și potențialul de clusterizare

Într-o societate dinamică, în continuă schimbare, întreprinderile caută soluții pentru a obține avantaje competitive. Evoluțiile economice și tehnologice au condus la creșterea rolului și importanței parteneriatelor pe care le realizează companiile, pentru a face față competiției globale. Un proces economic recent îl reprezintă apariția clusterelor economice. Clusterelor pot impulsiona dezvoltarea economică și pot aduce o valoare adăugată mai mare.

Considerate „motor” al dezvoltării economice, clusterelor depind de interacțiunea dintre cercetarea din mediul academic, antreprenoriat, disponibilitatea capitalului din mediul privat și un cadru de sprijin oferit de administrația publică.

Clusterelor sunt constituite din organizații care operează într-o industrie, sunt aflate în proximitate geografică, între acestea având loc interacțiuni care creează avantaje competitive și susțin dezvoltarea unei regiuni sau țări. În România s-au cristalizat clusterelor emergente în domenii precum producția software, industria navală, industria lemnului, industria textilă, industria ceramicii.

În noua strategie de politică industrială europeană, politica de cluster este identificată ca o acțiune cheie pentru o industrie inteligentă, inovativă și durabilă, clusterul functionand ca un catalizator al creării de lanțuri de valoare industriale competitive și cu abordare trans-sectorială, dar și cu o poziționare în lanțuri de valoare globale.

Politicile privind clusterelor oferă, de asemenea, sprijin pentru IMM-uri, pentru punerea în aplicare a strategiilor de specializare inteligentă și pentru promovarea cooperării între regiuni, țări și sectoare economice. European Cluster Panorama 2016 a identificat 3.043 de cluster în Europa, cu mai mult de 54 de milioane de locuri de muncă în firmele din cluster.

Politica de cluster este o politică orizontală, care implică un mix de politici și strategii, incluzând politica de inovare, politica de dezvoltare regională, politica pentru IMM-uri și antreprenoriat, politica socială, internaționalizarea și promovarea exporturilor, strategiile de specializare inteligentă, atragerea de investiții autohtone și străine, cooperarea transfrontalieră etc. Clusterelor sunt recunoscute astăzi ca unul dintre instrumentele importante pentru promovarea dezvoltării industriale, al inovării, competitivității și creșterii economice.

De la inițierea ei, în anul 2009, de către Ministerul Economiei-Direcția de Politică Industrială, politica de cluster a României a reprezentat o componentă a politicii industriale, neglijându-se clusterelor non-industriale, cu rol important în dezvoltarea unor servicii inteligente pentru dezvoltare economică și bunăstarea societății. În anul 2011 a luat ființă Asociația Clusterelor din România - CLUSTERO, cu rol de promovare și reprezentare a clusterelor la nivel național, european și internațional, sprijin în elaborarea strategiilor de specializare inteligentă și în realizarea schimburilor de bune practici în cadrul unor rețele europene.

Conform datelor disponibile în Documentul de Politică Industrială a României realizat în august 2018 de către Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri, România are un număr de 72 de cluster, din care 42 sunt membre ale Asociației Clusterelor din România (CLUSTERO). 52 de cluster au primit începând cu 2013 certificare ESCA-Secretariatul European pentru Analiza Clusterelor, din care 1 cluster medaliat cu aur, 10 cluster cu argint (3 certificate în vigoare și 7 în curs de recertificare), România ocupând locul 2 după Germania la nivel european și 41 cluster cu bronz (25 certificate în vigoare și restul în curs de recertificare).

La nivelul **CLUSTERO** au fost create 5 consorții regionale de cluster (Centru, Sud Est, Nord Vest, Nord Est și București-Ilfov) și 2 rețele sectoriale (textile și lemn); 25 de universități publice și private sunt membre în cluster și mai mult de jumătate din institutele de cercetare-dezvoltare sunt implicate în parteneriate de tip cluster. Cluster de succes sunt prezente în diverse sectoare economice și servicii: auto, industria lemnului, textile-confecții, industria agroalimentară, turism, sănătate și științe medicale, energii regenerabile, tehnologii generice esențiale (KET), sectoare creative și culturale, construcții, tehnologia informației și comunicațiilor, naval și logistică.

Stimularea asimilării tehnologiilor inteligente pe tot parcursul lanțurilor de valoare industriale, dezvoltarea întreprinderilor și internaționalizarea lor, clusterelor 4.0 sunt esențiale pentru competitivitatea României. Conform ultimei analize realizată de CLUSTERO în 2016, remarcă o creștere a numărului mediu de întreprinderi în cluster, de la 10 la începutul procesului de clusterizare în România la 35. Clusterelor din România au atras 1962 IMM-uri cu circa 110.000 angajați și o cifră de afaceri în anul 2015 care atinge 6.500 mil.euro. Exportul de produse inovative pentru piețe de nișă a atins în anul 2015 valoarea de 4.670 mil. euro.

Abordarea strategică a Uniunii Europene vizează revitalizarea regiunilor prin:

- Dezvoltarea clusterelor - grupuri de întreprinderi și actori de sprijin asociați care cooperează împreună într-o anumită locație - pentru a facilita cooperarea între companii, investitori, universități și centre de cercetare;
- Încurajarea parteneriatelor între industriile locale prin intermediul platformelor tematice de specializare inteligentă;
- Sprijinirea transformării regionale prin strategii de specializare inteligentă și fonduri europene structurale și de investiții.

Documentul de politică industrială a României, elaborat în cadrul Proiectului Dezvoltarea capacității instituționale a Ministerului Economiei, finanțat prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020, stabilește prioritățile noii politici industriale a României:

- Produse românești cu valoare adăugată ridicată, competitive pe piața internă (UE) și internațională;
- Pondere ridicată a verigilor domestice în lanțurile de valoare globale;
- Clusterul inovativ – instrument al unei politici industriale inteligente;
- Creștere economică inteligentă și durabilă prin inovare în industrie;
- Forță de muncă adaptată cerințelor industriei românești;
- Competitivitate economică prin eficiență energetică în procesele industriale;
- Capacitate instituțională adecvată noii politici industriale a României.

Ne aflăm în fața provocării de a deveni o societate echitabilă și prosperă bazată pe o economie modernă, competitivă și eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor. Mobilizarea actorilor industriali spre o economie curată și circulară prin intermediul cooperării aprofundate de-a lungul lanțurilor de valoare precum și utilizarea unor noi tehnologii, a unor soluții sustenabile și a inovării disruptive, sunt critice, după cum este evidențiat și în Pactul Verde European („European Green Deal”), publicat în luna decembrie 2019 de către CE.

Concluziile Consiliului asupra Strategiei Industriale EU: „O viziune pentru 2030” scot în evidență rolul clusterelor în implementarea politicii industriale europene, și anume rolul pe care acestea îl au în:

- catalizarea cooperării strategice și structurate de-a lungul lanțurilor de valoare europene;
- sprijinirea inițiativelor de politică europeană ca instrument important pentru promovarea modernizării industriale la nivel regional;
- facilitarea accesului IMM-urilor la piețe globale și lanțuri de valoare strategice;
- încurajarea specializării inteligente și întărirea cooperării trans-sectoriale, facilitând schimbările structurale și dezvoltarea sectoarelor emergente.

La nivel regional, în Europa, clusterelor joacă un rol important în operaționalizarea strategiilor de specializare inteligentă. Cu titlu de exemplu, pot fi aduse Austria Inferioară și landul Brandenburg din Germania, unde eligibilitatea beneficiarilor în cadrul Programelor Operaționale Regionale este condiționată exclusiv de apartenența la un cluster.

La nivel național, noul Document de Politică Industrială al României elaborat de către Ministerul Economiei (2018)⁷ evidențiază, de asemenea, rolul clusterelor în 3 obiective orizontale:

- Clusterul inovativ, instrument al unei politici economice inteligente;
- Pondere ridicată a verigilor din România în lanțurile de valoare globale;
- Creștere economică inteligentă și durabilă prin inovare în industrie.

În contextul pandemic actual, clusterelor și-au arătat în termen foarte scurt, eficiența în mobilizarea actorilor industriali, a organizațiilor CDI și autorităților publice în găsirea de soluții rapide privind

⁷ <http://economie.gov.ro/images/politici-industriale/SIPOCA7/Document%20de%20Politica%20Industrial%20a%20Romaniei.pdf>

provocările sectorului medical și ale economiei în general, atât în Europa, cât și la nivel național, ceea ce a determinat Comisia Europeană să încredințeze Alianței Europene a Clusterelor - organizație nonguvernamentală europeană la care Asociația Clusterelor din România – CLUSTERO este membru fondator - misiunea de a modera Forumul “Covid 19 Connect! Solve! Save!”⁸.

Deși efectele economice profunde ale actualei crize sunt încă greu de estimat, pe termen mediu și lung este deja clar că vom asista la o recalibrare a lanțurilor de valoare la nivel european și global, proces în care clusterelor europene vor juca un rol crucial.

Figura 1.41

La 1 aprilie 2020, în evidența Ministerului Economiei, Direcția de Politici Industriale și Competitivitate, direcție care coordonează politica de cluster ca o componentă a politicii industriale a României, existau 76 inițiative de cluster.⁹ Dintre acestea, un număr de 47 de cluster sunt membre ale Asociației Clusterelor din România-CLUSTERO, comunitate de bună practică și organism reprezentativ la nivel național, european și internațional al clusterelor din România¹⁰.

Mare parte din organizațiile de suport cluster, structuri ce asigură managementul clusterelor constituite în România, au fost supuse de către

Secretariatul European pentru Analiza Clusterelor ESCA (European Secretariat for Cluster Analysis¹¹) unui proces extrem de riguros de certificare. În urma acestui proces au fost declarate drept structuri de cluster recunoscute la nivel european 3 cluster în categoria Gold Label (cea mai bună performanță pentru Europa de Est), 17 cluster în categoria Silver Label și 58 cluster în categoria Bronze Label.

Din punct de vedere al distribuției geografice și al concentrărilor tematice, clusterelor din România sunt reunite sub forma unor consorții regionale și tematice, astfel:

- Consorțiul Clusterelor din Transilvania de Nord (Regiunea Nord Vest); -
- Consorțiul Clusterelor din Transilvania (Regiunea Centru);
- Consorțiul Clusterelor din Regiunea de Nord Est;
- Consorțiul Clusterelor “Dunărea de Jos” (Regiunea Sud Est) ; -
- Wallachia Hub (Regiunea Sud Muntenia);
- Consorțiul Clusterelor din Regiunea București – Ilfov;
- „Noatex”, consorțiul tematic al clusterelor din industria textilă;
- Consorțiul tematic al clusterelor din industria lemnului și a mobilei;

Din cele 58 de cluster acreditate de Secretariatul European pentru Analiza Clusterelor, care au primit eticheta de bronz, 7 sunt din Regiunea Sud-Vest Oltenia:

⁸ <https://www.clustercollaboration.eu/coronavirus>

⁹ <http://economie.gov.ro/aparat-propriu/economie/politici-industriale>

¹⁰ <http://clustero.eu/>

¹¹ <https://www.cluster-analysis.org/>

Tabel nr. 1.25 Clustere din Regiunea Sud-Vest Oltenia care au primit eticheta de bronz:

Nr.crt.	Cluster	Domenii	Pagină web	Valabilitate etichetă
1.	AGROPRO Oltenia Cluster	Industria alimentară	http://www.adroltenia.ro/	28.07.2017
2.	Construct Cluster Oltenia	Construcții	http://www.constructcluster.ro/	04.10.2019
3.	Health in South West Oltenia Region	Sănătate și științe medicale	http://www.adroltenia.ro/	30.07.2017
4.	Health Tourism in The South West Oltenia Region	Sănătate și științe medicale	http://www.adroltenia.ro/	27.07.2017
5.	ICT Oltenia Cluster	TIC	http://www.aries-oltenia.ro	12.01.2018
6.	Oltenia Tourism competitiveness Pole	Sport, Recreere și Turism		15.09.2017
7.	South West Oltenia Automotive Competitiveness Pole	Transport și mobilitate	http://www.adroltenia.ro/	28.09.2017

Sursa: <https://www.cluster-analysis.org>

În ceea ce privește clusterelor membre CLUSTERO, acestea însumau, la finalul anului 2019, 2.000 întreprinderi, 189.000 angajați și cumulau 43.6 miliarde lei cifră de afaceri, 4.4 miliarde EUR exporturi, raportând cheltuieli de cercetare-dezvoltare de 672 milioane RON, remarcându-se creșteri ce variază între 40% în cazul exporturilor și 162% în cazul cheltuielilor de cercetare-dezvoltare față de anul 2013¹².

Aceste performanțe au fost obținute în condițiile unei politici de sprijinire a clusterelor relativ incoerentă la nivel național, clusterelor dezvoltându-și modele de business și instrumente diverse menite a veni în sprijinul nevoilor membrilor, în special ale IMM-urilor.¹³

Conform evidențelor Ministerului Economiei, **la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia** există un număr de 11 clusterelor în domeniile automotive, turism, IT&C, agro-alimentar și construcții, medaliat cu bronz, dintre care 2 sunt membre ale Asociației Clusterelor din România.

Tabel nr. 1.26

Nr.crt.	Denumire cluster	Domenii	Anul înființării
1.	TRANSALPINA-DRUMUL REGELUI Cluster	Turism Sectorul creativ Agro-food	2015
2.	Mobility Urban logistic Cluster DOROTHY	Logistică	2013
3.	Cluster "Turismul de sănătate în Regiunea Sud-Vest Oltenia - SanoTour"	Turism sustenabil și inovator Sănătate	2015

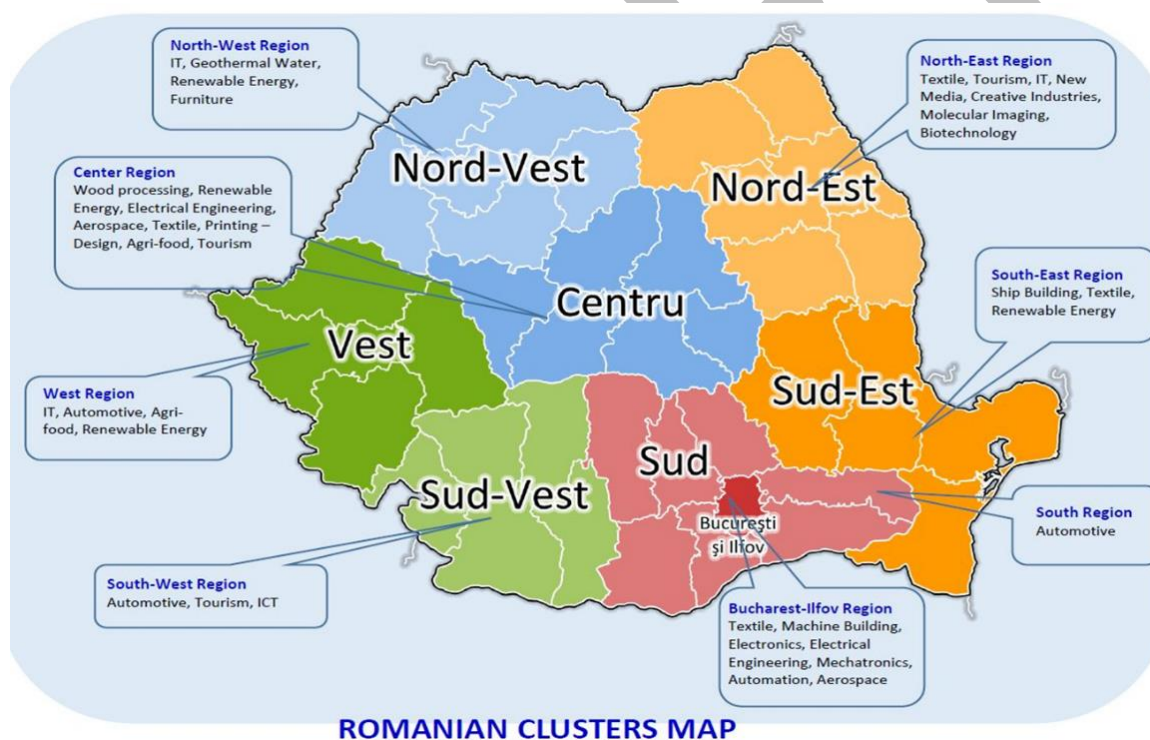
¹² Date obținute din Analiza Competitivității Clusterelor din România realizată de Asociația Clusterelor din România

¹³ Sursa: "Situația Clusterelor din România", material elaborat de ICT Oltenia Cluster și Construct Cluster Oltenia, aprilie 2020

4.	ITC - Regional Competitiveness Pole Oltenia Cluster	TIC	2011
5.	Polul de competitivitate "Automotive Sud-Vest Oltenia"	Automotive	2012
6.	Clusterul "Sănătate în Regiunea Sud-Vest Oltenia"	Sănătate	2015
7.	Construct Cluster Oltenia	Construcții	2013
8.	AGROPRO Oltenia Cluster	Agricultură și dezvoltarea mediului rural Agro-food	2013
9.	Polul de Competitivitate Turism Oltenia - Inovare și Tradiții în Turism - TurOlt InoTT	Turism sustenabil și inovator	2012
10.	TURINN Cluster	Turism	2010
11.	INOVTRANS Pole	Mecanică	2012

Sursa: <http://www.economie.gov.ro/aparat-propru/politici-industriale>

Figura.1.42

La nivel regional, politica de cluster este susținută de Agențiile de dezvoltare și de partenerii regionali. În regiunea Sud-Vest Oltenia, la nivelul clusterelor formate este încurajată colaborarea între întreprinderi, instituții de cercetare, unități de învățământ și autorități publice, cu scopul de a sprijini dezvoltarea sustenabilă a unor sectoare cheie ale mediului economic regional, atât pe termen scurt, cât și pe termen mediu și lung.

Scurta prezentare a celor 11 cluster din Regiunea Sud-Vest Oltenia:

Polul de Competitivitate Innov TT Oltenia - Transfer de inovație și tehnologie care sprijină o dezvoltare regională durabilă și creșterea competitivității, are un număr de 30 de membri (administrație locală, universități, centre de cercetare și inovare, agenția de dezvoltare regională, asociații profesionale, companii).

Scop: Creșterea capacității de promovare a inovației, invenții, cercetare, competitivitate, transfer de tehnologie ca politică regională de dezvoltare durabilă prin interconectarea cunoștințelor, tehnologiilor și oamenilor.

Turinn Cluster a fost înființat în anul 2010, în vederea îmbunătățirii competitivității și poziționării strategice a serviciilor prezente în sectorul turistic, prin intermediul unei platforme de generare și transmitere a informațiilor și cunoștințelor în baza cercetărilor și inovațiilor prezente la nivel internațional cu impact direct asupra dezvoltării sectorului.

Din membrii clusterului fac parte toate Consiliile Județene din regiunea Sud Vest Oltenia, ADR SV Oltenia, Departamentul de Geografie al Universității din Craiova, Centrul de transfer tehnologic în turism și protecția mediului TechTEC Vâlcea, filiala Oltenia a Asociației Române pentru Industria Electronică și Software, asociații de promovare a turismului, pensiuni, agenții de turism etc.

ITC Oltenia Cluster (Regional Competitiveness Pole Oltenia Cluster) are un număr de 38 de membri.

Inițiatori: ARIES - Asociația Română pentru Industria Electronică și Software, ARoTT - Asociația Română pentru Transfer Tehnologic și Inovare, Universitatea Craiova, Municipiul Craiova, Incubator de Afaceri și Tehnologice, Ro4Europe.

Scopul Clusterului TIC Oltenia este creșterea competitivității companiilor în sectorul TIC, promovarea produselor electronice și software, inovarea, rezultatele cercetării în domeniul transferului de tehnologie și dezvoltarea politicii instituționale, dezvoltarea regională prin interconectarea cunoștințelor, tehnologiilor și oamenilor.

Polul de Competitivitate Turism Oltenia - Inovare și Tradiții în Turism - TurOlt InoTT a fost constituit în anul 2012 și are un număr de 66 de membri din care: organizații private active în sectoare relevante pentru domeniul turismului (mici producători de artizanat, ceramică, țesături, lemn și mobilă, agenții de turism, firme de soft), organizații profit și non-profit considerate catalizatori (firme de consultanță, furnizori de formare, ONG-uri) care sprijină activitățile principale ale membrilor Polului și în general dezvoltarea mediului de afaceri și anumitor sectoare economice, precum și dezvoltarea teritorială și regională și organizații publice.

Printre membri TurOlt InoTT se numără: Universitatea din Craiova, Asociația Română a Centrelor de Ceramică, Asociația Meșterilor Populari Cocoșul de Hurez, Asociația pentru Promovarea Patrimoniului Autentic Horezu, Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Gorj, Centrul Internațional pentru Arta și Creatie Constantin Brâncuși, Asociația pentru Tehnologia Informației și Comunicațiilor din România. Polul de Competitivitate TurOlt InoTT, își desfășoară activitatea în sectorul turistic și sectoarele conexe.

Obiectivul general este creșterea competitivității sectorului turistic din regiunea Sud-Vest Oltenia, prin construirea unui brand regional unitar și inovarea produsului turistic, astfel încât până în anul 2020 Oltenia să-și îmbunătățească poziția ca destinație turistică românească pe plan național și internațional, iar fluxul turistic anual să crească cu 15% (circa 50.000 turiști pe an).

În anul 2012 s-a realizat strategia de dezvoltare a polului de competitivitate pentru următorii 7 ani, obiectivul general fiind reprezentat de creșterea competitivității sectorului turistic din regiunea Sud-Vest Oltenia, prin construirea unui brand regional unitar și inovarea produsului turistic.

Polul de competitivitate “Automotive Sud-Vest Oltenia” a fost înființat în anul 2012, fiind compus din 36 de membrii (3 organizații catalizator, 2 autorități publice, 2 instituții de învățământ, 3 centre de cercetare, 26 de întreprinderi).

Obiective:

- Creșterea competitivității în regiunea Sud-Vest Oltenia, prin dezvoltarea unui pol de competitivitate în domeniul automotive, cu un spectru larg de activități în domeniul formării profesionale, al competențelor înalt calificate necesare Companiei Ford și furnizorilor săi;
- Realizarea de noi investiții, transfer tehnologic și intensificarea colaborării între Universitatea din Craiova și firmele active în domeniul automotive pentru dezvoltarea de proiecte comune de cercetare aplicată în special în domeniul electromobilității în scopul utilizării experienței de C&D&I regionale din sector.

INOVTRANS POLE a fost înființat în anul 2012 în domeniul fabricării materialului rulant. Entitatea de management este SC TIMPLEXIM SRL Craiova, polul de competitivitate numărând peste 25 de membri și asociați: producători de material rulant, firme de proiectare, unități de învățământ, institute de cercetare-dezvoltare, organizații non-guvernamentale, autorități publice. Printre aceștia se numără S.C. TIPLEXIM S.R.L., Craiova, SC RAT CRAIOVA, S.C. TRANS INOV S.A., Craiova, S.C. DIAVAL S.R.L., Craiova, S.C. CESI AUTOMATION S.R.L., Craiova, S.C. CADET JUSTCONSULTING S.R.L., Craiova, S.C. TOPOSYSTEM S.R.L., Craiova, S.C. INDAELTRAC S.R.L., Craiova, S.C. MALITEOS TRANS S.R.L., Craiova, S.C. SITCO SERVICE S.R.L., Craiova, S.C. POPECI UTILAJ GREU S.A., Craiova, S.C. EUROMET S.R.L., Balș, S.C. SERES PROD COM S.R.L., Bumbești-Jiu, S.C. SOFTRONIC S.R.L., Craiova, Universitatea din Craiova, S.C. ICPE SAERP S.A., București, SC IPA SA Sucursala CIFATT, Craiova, INC DIE ICMET, Craiova, Consiliul Județean Dolj, Primăria Municipiului Craiova, Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia, etc.

AGROPRO Oltenia Cluster a fost creat în anul 2013 la inițiativa Agenției pentru Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia, în scopul promovării și dezvoltării sectorului agricol din regiunea Sud-Vest Oltenia.

Clusterul are un număr de 24 de membri: autorități publice locale și județene, centre de cercetare dezvoltare, instituții de formare, asociații din domeniul agricol și producători din sectorul agricol, dintre care amintim: Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia, Universitatea din Craiova, Facultatea de Agricultură și Horticultură, Liceul Tehnologic „Petre Baniță” Călărași, Centrul de Cercetare-Dezvoltare pentru Cultura Plantelor pe Nisipuri, Societatea Agricolă Călărași, Asociația Crescătorilor și Cultivatorilor “Gospodarii Olteniei”.

Clusterul “Construct Cluster Oltenia” a fost înființat în anul 2013 și este format din 21 de membrii (o organizație catalizator, o instituție de învățământ, o asociație, 18 întreprinderi).

Sector de activitate: domeniul industriei construcțiilor și sectoarele adiacente: proiectare, inovare-cercetare, formare și perfecționare profesională, producția și logistica materialelor de construcții.

Printre obiectivele strategice se numara:

- Atragerea investițiilor străine în regiune, prin realizarea de misiuni economice în vederea identificării de parteneri economici și atragerea de misiuni economice în vederea stabilirii de parteneriate de afaceri și realizării de investiții cu capital străin;
- Dezvoltarea colaborării și creșterea relațiilor comerciale între membrii în vederea dezvoltării economice și sociale a regiunii;
- Facilitarea intrării agenților economici din regiune pe noi piețe prin acțiuni complexe de internaționalizare și participarea la evenimente de afaceri, în principal în țările membre ale Uniunii Europene și nu numai;
- Atragerea de fonduri europene pentru dezvoltarea activităților de producție dar și a serviciilor;
- Calificarea, perfecționarea și specializarea forței de muncă în sectorul construcțiilor și în domeniile adiacente, în special în producția materialelor de construcții.

Mobility Urban Logistic Cluster – DOROTHY

Clusterul Urban logistic – Logistică urbană, electronică, software și mobilități a devenit activ la data de 29 octombrie 2013, având 17 membri: Primăria Municipiului Craiova, Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Vest Oltenia, Universitatea din Craiova, ICMET, IPA CİFFAT, ARoTT și 11 agenți economici.

Obiectivul principal este acela de a îmbunătăți procesul de distribuție a bunurilor la nivelul mediului urban prin reducerea numărului de vehicule și consolidarea standardelor de mediu. Activitatea clusterului va stimula competitivitatea celorlalte clustere active la nivel regional și va consolida concentrarea lor pe domenii tehnologice avansate cu un potențial ridicat de inovare.

Clusterelor „Sănătate în Regiunea Sud-Vest Oltenia” și „Turismul de sănătate în Regiunea Sud-Vest Oltenia - SanoTour” au fost înființate în anul 2015 și au ca obiectiv dezvoltarea sectorului de sănătate și al turismului de sănătate în Regiunea Sud-Vest Oltenia, prin încurajarea comunicării între principalii actori din sectorul serviciilor turistice și de sănătate, în vederea identificării principalelor resurse specifice acestei forme de turism în regiune și integrarea acestora într-un sistem coerent de dezvoltare și promovare a turismului de sănătate românesc. Fiecare dintre cele două clustere deține un număr de 16 membri comuni. Printre aceștia se numără: Consiliul Județean Vâlcea, Universitatea din Craiova, Universitatea de Medicină și Farmacie din Craiova, Asociația de Turism Oltenia. Inițiatorul înființării celor două clustere este Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud -Vest Oltenia.

1.6.2 Structuri de sprijinire a afacerilor

Structurile de sprijinire a afacerilor reprezintă entități clar delimitate, care asigură o serie de facilități și/sau spații pentru desfășurarea activităților economice de producție și de prestare servicii. Acestea au ca scop atragerea investițiilor și dezvoltarea potențialului resurselor umane și materiale ale zonei în care sunt localizate.

Structurile de sprijinire a afacerilor pot fi axate pe dezvoltarea activităților de cercetare și microproducție, pe dezvoltarea activităților de cercetare în vederea dezvoltării de noi modele și prototipuri, pe oferirea de facilități pentru dezvoltarea întreprinderilor cu activitate productivă sau pe dezvoltarea de noi afaceri prin oferirea de servicii specializate (ex.: consultanță, asistență la începutul activității respectivelor afaceri).

În luna septembrie 2019, Guvernul României a aprobat un proiect de lege cu scopul de a schimba cadrul legal existent, în sensul sprijinirii firmelor aflate în fazele inițiale de dezvoltare. Proiectul inițiat

de Ministerul pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenariat, actualmente Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri, prevede procedurile de acordare a titlurilor privind incubatoarele și acceleratoarele de afaceri, precum și clarificarea unor aspecte ale noilor organizații în raport cu autoritatea publică.

Conform proiectului, **incubatorul de afaceri** este definit astfel: *"Structură de sprijin a dezvoltării afacerilor care oferă un spațiu și o infrastructură adecvată pentru rezidenți, gestionată de un administrator, care urmărește crearea unui mediu favorabil, sustenabil pentru întreprinderile mici și mijlocii nou-înființate, stimulându-le potențialul de dezvoltare și de viabilitate, ajutându-le să se dezvolte în perioada de început prin asigurarea unor facilități comune și de suport managerial"*.

Acceleratorul de afaceri are următoarea definiție: *"Program derulat în cadrul incubatorului de afaceri, care asigură rezidenților, în etape, accesul la surse de finanțare, în scopul lansării pe piață, în termen de 3 până la 6 luni, a unui produs sau serviciu. Programul poate include activități de educație antreprenorială, mentorat și de networking, în vederea creșterii rapide a afacerii"*. De asemenea, sunt enumerate categoriile de operatori economici care pot avea calitatea de fondator de incubator de afaceri.

Principalele modificări legislative aduse prin proiectul adoptat sunt:

- clarificarea mecanismului de analiză din perspectiva practicii UE a competențelor de acordare a titlurilor de incubator, precum și a criteriilor de evaluare/indicatorilor de performanță;
- clarificarea unor aspecte metodologice și de interacțiune cu autoritatea administrației publice centrale cu atribuții în domeniul IMM-urilor;
- **simplificarea procedurii de acordare a titlului de incubator de afaceri**, prin eliminarea studiului de fezabilitate, precum și a altor reglementări ce îngreunau procedura;
- modificarea perioadei de valabilitate a titlului de incubator de afaceri – de la 10 ani la perioada nedeterminată;
- introducerea termenului de 30 de zile lucrătoare de la data depunerii cererii de emitere a titlului de incubator de afaceri pentru soluționarea acesteia;
- introducerea termenului de 10 zile lucrătoare pentru informarea solicitantului de către autoritatea administrației publice centrale cu atribuții în domeniul IMM-urilor, în cazul existenței unei documentații incomplete;
- introducerea de precizări mai clare cu privire la termenul de valabilitate și clauzele contractului de prestări servicii dintre fondator și administrator;
- oferirea posibilității de a face dovada colaborării cu societăți/experti în managementul afacerilor, față de obligația de a deține personal calificat cu experiență în managementul afacerilor cum este în actuala lege;
- reducerea numărului **tipului de incubatoare de afaceri** de la opt, în legislația actuală, la trei: incubator de afaceri cu portofoliu mixt, incubator tehnologic și de afaceri, incubator specific unui sector;
- extinderea posibilităților de finanțare a incubatoarelor de afaceri prin utilizarea oricărei surse legale identificate;
- prevederea posibilității ca fondatorul să fie și administrator al incubatorului de afaceri;
- menționarea mai clară a facilităților fiscale de care poate beneficia fondatorul incubatorului de afaceri, prin intermediul măsurilor de ajutor de stat/de minimis inițiate de autoritățile publice centrale și/sau locale, în limitele bugetului alocat anual.¹⁴

¹⁴ Sursa: Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri

1.6.2.1 Camerele de Comerț

Camerele de Comerț sunt organizații neguvernamentale, autonome, nonprofit, de utilitate publică, cu personalitate juridică, ce reprezintă, sprijină și apără interesele generale ale comunității de afaceri, urmărind promovarea și dezvoltarea industriei, comerțului, serviciilor și agriculturii, în concordanță cu cerințele economiei de piață, fiind organizate și funcționând în temeiul Legii nr. 335/2007 a camerelor de comerț din România.

Camerele Județene sunt organizații autonome, neguvernamentale, de utilitate publică, apolitice, fără scop patrimonial, cu personalitate juridică, create pentru a reprezenta, apăra și susține interesele membrilor săi și ale comunității de afaceri în raport cu autoritățile publice și cu organismele din țară și din străinătate.

La nivelul regiunii de dezvoltare Sud-Vest Oltenia își desfășoară activitatea 5 camere de comerț, organizate în județele componente ale regiunii - Dolj, Gorj, Mehedinți, Olt și Vâlcea.

1.6.2.2 Parcurile industriale

Parcurile industriale sunt reglementate de Legea nr. 186/2013 privind constituirea și funcționarea parcurilor industriale și reprezintă o zonă delimitată în care se desfășoară activități economice, de cercetare științifică, de producție industrială și servicii, de valorificare a cercetării științifice și/sau de dezvoltare tehnologică, într-un regim de facilități specifice, în vederea valorificării potențialului uman și material al zonei.

Dintr-un total de 89 de parcuri industriale existente la nivel național, 7 se regăsesc în regiunea Sud-Vest Oltenia, din care un număr de 4 sunt funcționale - Parcul Industrial Craiova, Parcul Industrial High-Tech Craiova, Parcul Industrial Slatina, Parcul Industrial Bumbăști-Jiu, 2 în curs de amenajare (Parcul Industrial Bălcești și Parcul Industrial Drăgășani), iar unul în stadiul de "green field" (Parcul Industrial Ișalnița)¹⁵.

Figura 1.43

Figura - Harta parcurilor industriale, pe regiuni

¹⁵ Sursa: <https://www.mdrap.ro/administratie/-8388>

Distribuția pe județe releva faptul că județul Dolj are 3 parcuri industriale, județul Vâlcea are 2, iar județele Gorj și Olt câte unul, în județul Mehedinți nefiind prezent niciun parc industrial.

Tabel nr. 1.27

Nr. crt.	Județ	Denumire Parc Industrial
1.	DOLJ	1.Parcul Industrial Craiova
		2. Parcul Industrial High-Tech Craiova
		3. Parcul Industrial Ișalnița
2.	GORJ	1. Parcul Industrial Bumbăști-Jiu
3.	OLT	1. Parcul Industrial Slatina
4.	VÂLCEA	1.Parcul Industrial Drăgășani
		2. Parcul Industrial Bălcești

Parcul Industrial Craiova (S.C. Parc Industrial Craiova S.A.) este un obiectiv de investiție realizat în cadrul platformei Avioane Craiova pe un teren extravilan totalizând 18,30 ha astfel:

- 8,03 ha transferat de Guvernul României județului Dolj cu destinația construirii Parcului Industrial Craiova - H.G. 727/2004;
- 2 ha aport în natură al județului Dolj la capitalul social al S.C. Parc Industrial Craiova S.A., conform H.C.J. D. nr. 184/06.10.2005;
- 8,27 ha, aport în natură al județului Dolj la capitalul social al S.C. Parc Industrial Craiova S.A. conform H.C.J. D. nr. 35/03.02.2011.

S.C. Parc Industrial Craiova S.A. deține titlul de "Parc Industrial" pe o suprafață de 18,30 ha prin Ordinul Ministrului Administrației și Internelor nr.1231/2006 publicat în Monitorul Oficial nr. 244/17.03.2006, modificat prin Ordinul Ministrului Administrației și Internelor nr. 62/02.03.2012 și publicat în Monitorul Oficial nr. 161/12.03.2012.

Parcul Industrial High-Tech Craiova, gestionat de HIGH-TECH INDUSTRY PARK CRAIOVA SA, este o societate comercială pe acțiuni înființată în aprilie 2014 de către Consiliul Județean Dolj (99,94%) și SC Parc Industrial Craiova S.A (0,06%), cu scopul de a înființa, gestiona și administra infrastructura de afaceri din municipiul Craiova.¹⁶

Fondatorii acestui parc industrial au ca obiectiv dezvoltarea durabilă a zonei metropolitane de est a municipiului Craiova, prin atragerea de investiții private care să genereze locuri de muncă stabile în această zonă.

High-Tech Industry Park Craiova SA deține **Titlul de "Parc Industrial"** conform Ordinului M.D.R.A.P. nr. 891/05.05.2015, publicat în Monitorul Oficial nr. 341/19.05.2015, modificat prin Ordinul Ministrului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice nr. 4750/2018, publicat în Monitorul Oficial al României Partea I, nr. 447/29.05.2018, pentru infrastructura de afaceri pe care o administrează pentru o perioadă de 30 de ani, pe terenurile *green-field* puse la dispoziție de Județul Dolj prin Consiliul Județean, terenuri care formează un trup compact de 29,8541 ha identificate potrivit Anexei 4 la HCJ Dolj nr/60/25.02.2014.

¹⁶ <https://www.hightechindustryPark.ro/index.php?show=1>

Parcul Industrial Slatina¹⁷

Pe lângă activitățile care predomină și care conferă domeniul de specializare al parcului industrial, în vederea sprijinirii dezvoltării acestor activități, se pot desfășura o serie de servicii conexe: furnizare de utilități, curățenie și pază, servicii comerciale și de alimentație publică, activități hoteliere, servicii de evidență contabilă, asistență în afaceri, servicii de asigurare și altele similare acestora sau în legătură directă cu acestea.

Alte domenii de activitate agreate în cadrul "Slatina Industrial Parc" sunt:

- industrie prelucrătoare, cu posibilitatea concentrării pe diverse industrii de vârf;
- afaceri, în care predomină activitățile financiar-bancare, de consultanță, proiectare, cercetare dezvoltare, precum și activități de administrare a afacerilor;
- distribuție, în care predomină activitățile de depozitare mărfuri și logistică;
- servicii, în care predomină industriile producătoare de servicii;

Conform descrierii de pe site-ul propriu, printre avantajele de care se bucura clientii Parcului se numara:

- terenuri pentru construcții la preț avantajos;
- acces la toate utilitățile;
- conectivitate cu platformele industriale din regiune: Craiova și Pitești;
- scutire de impozite pe teren și clădiri,
- eliberarea rapidă și gratuită a certificatului de urbanism și autorizației de construire,
- suport pentru obținerea autorizațiilor, avizelor și a altor acte necesare;
- facilitarea relațiilor cu autoritățile publice locale;
- acces gratuit la informații privind oportunități de finanțare de la bugetul de stat și din fonduri europene

Parcul Industrial Gorj, aflat în administrarea Parc Industrial Gorj S.A., este amplasat pe teritoriul orașului Bumbesti-Jiu, în zona de sud-est. Căi de acces din drumul național DN 66 (E 79) care leagă municipiul Tg-Jiu de municipiul Petroșani , prin drumul comunal modernizat DC 3. În partea de nord, Parcul Industrial dispune de o linie de cale ferată ce se conectează la calea ferată națională în gara Bumbesti-Jiu iar Aeroportul Internațional Craiova se află la 120 km.

Accesul fluvial se poate face prin portul Turnu Severin situat la 100 km de Parcul Industrial pe drumul național DN 67. Suprafața totală a Parcului Industrial este de 186200 mp pe care se află amplasate suprafețe construite de 38000 mp., iar în prezent sunt ocupate aproximativ 20000 mp.

Parcul Industrial dispune de toate utilitățile necesare unei bune desfășurări a activităților tehnologice în diferite domenii.

1.6.2.3 Parcurile științifice și tehnologice

Conform datelor furnizate pe site-ul Ministerului Educației și Cercetării, infrastructura de inovare și transfer tehnologic de la nivel național cuprindea, în anul 2018, 43 de entități acreditate pentru activități specifice acestui domeniu și 13 entități autorizate provizoriu, acreditarea fiind realizată periodic de către Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică și Inovare (ANCSI).

În Regiunea Sud-Vest Oltenia sunt acreditate 3 entități de inovare și transfer tehnologic, două în județul Dolj și una în Vâlcea.

Tabel nr. 1.28

¹⁷ <http://www.slatinaindustrialparc.ro/>

Nr.crt.	Regiune/Județ	Număr total
1.	Regiunea NORD-VEST	9
2.	Regiunea NORD-EST	5
3.	Regiunea SUD-MUNTENIA	1
4.	Regiunea SUD-VEST OLTENIA	3
4.1	Dolj	2
4.2	Gorj	-
4.3	Mehedinți	-
4.4	Olt	-
4.5	Vâlcea	1
5.	Regiunea VEST	4
6.	Regiunea BUCUREȘTI-ILFOV	14
7.	Regiunea SUD-EST	2
8.	Regiunea CENTRU	5
Total:		43

Sursa: ANCSI, Registrul entităților acreditate și autorizate provizoriu din infrastructura de inovare și transfer tehnologic

1.6.2.4 Rețelele de cooperare și internaționalizare

Politica de coeziune a Uniunii Europene încurajează regiunile și orașele din diverse state membre ale UE și din afara acesteia să conlucreze și să învețe unele de la celelalte prin programe, proiecte și rețele comune.

În acest scop au fost lansate o serie de programe de finanțare care să contribuie la atingerea obiectivelor politicii de coeziune, cum ar fi: programele de cooperare transfrontalieră, transnațională și interregională (Interact, Interreg, Urbact, Espon etc). De asemenea, există și un instrument juridic de consolidare a cooperării transfrontaliere (**GECT - Gruparea europeană de cooperare teritorială**), precum și un număr de noi instrumente de sprijinire a dezvoltării regionale de-a lungul frontierelor externe ale UE, atât cu țările potențial candidate și candidate, cât și cu țările terțe.

Rețeaua Enterprise Europe (EEN)

Enterprise Europe Network (EEN) este o rețea europeană care are scopul de a sprijini întreprinderile mici și mijlocii să își dezvolte potențialul inovativ în vederea creșterii competitivității și dezvoltării inteligente și durabile a afacerilor. Rețeaua oferă un instrument integrat de promovare prin intermediul căruia IMM-urile pot accesa noi piețe și identifica parteneri de afaceri în țările în care aceasta este prezentă.

Platforma EEN (<https://een.ec.europa.eu/>) a fost creată cu scopul de a facilita încheierea de parteneriate între entități din cele peste 60 de țări membre ale rețelei. Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia este partener al Rețelei Enterprise Europe Network din ianuarie 2015 și urmărește sprijinirea IMM-urilor de la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia, în vederea exploatarea oportunităților internaționale de dezvoltare a afacerilor.

În acest sens, ADR S-V Oltenia desfășoară mai multe activități în cadrul proiectului Ro-Boost SMEs - "Boosting Smart and Innovation-Driven Growth for Romanian SMEs", menite să conducă la creșterea competitivității IMM-urilor în termeni de capacitate inovativă, eficiență energetică, dinamică partenerială, valorificare a finanțărilor disponibile pentru acestea.

Platforma europeana “Sănătatea și industria împreună împotriva CORONA”

Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia, în calitate de co-organizator al Platformei europene “Sănătatea și industria împreună împotriva CORONA”, susține demersurile pentru combaterea epidemiei de Covid-19 și, împreună cu Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest, a lansat, în luna aprilie 2020, Platforma europeana “Sănătatea și industria împreună împotriva CORONA”, platformă B2Match în care pot fi încărcate cereri și oferte de produse și servicii din domeniul medical, necesare în lupta cu noul coronavirus (Covid-19).

Inițiativa aparține EEN Flandra, în colaborare cu Flandra Care și Guvernul Flandrei, și este susținută de Grupul Sectorial de Sănătate din cadrul Rețelei Enterprise Europe Network (EEN), un grup de suport dedicat actorilor din domeniul sănătății, la care ADR Sud-Vest Oltenia s-a alăturat încă din anul 2016.

IMM-urile, antreprenorii, instituțiile de cercetare, organizațiile medicale și guvernele sunt invitate să colaboreze și să se alăture acestei platforme online pentru a ajuta în confruntarea cu actuala criză din sectorul de sănătate. Astfel, se urmărește susținerea companiilor și a furnizorilor de servicii medicale în găsirea de soluții viabile. De asemenea, platforma rezervă spațiu și guvernelor pentru a publica online toate link-urile cu informații relevante.

Experții Enterprise Europe Network din cadrul ADR Vest și ADR Sud-Vest Oltenia vor sprijini organizațiile interesate să publice propunerile de parteneriat, cererile de materiale sanitare și soluțiile tehnice sau ofertele de comercializare din domeniul medical. Ulterior validării, cei înregistrați pot stabili întâlniri virtuale cu ceilalți participanți prin intermediul platformei.

Platforma <https://care-industry-together-against-corona.b2match.io/> va rămâne activă până la data de 31 decembrie 2020.

Rețeaua de informare EUROPE DIRECT Sudul Olteniei

Centrele de Informare Europe Direct (EDIC) oglindesc legătura pe care Comisia Europeană o are la nivel local cu cetățenii. Europe Direct este o rețea la îndemâna publicului larg, o rețea a cărei menire este să comunice cu aceștia despre drepturile și obligațiile pe care le au în calitate de cetățeni europeni. La nivelul UE funcționează 435 de Centre de Informare Europe Direct.¹⁸

Alte rețele de cooperare existente la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia:

“Medro”-Romanian Medical Cluster Network

În anul 2018 s-a încheiat Protocolul de colaborare al “Medro”- Romanian Medical Cluster Network, prin Clusterul „Turism de Sănătate în Regiunea Sud-Vest Oltenia – SanoTour” și Clusterul „Sănătate în Regiunea Sud-Vest Oltenia”, reprezentate de Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia.

Obiectivul general al rețelei Medro este asigurarea unei platforme comune pentru acțiuni referitoare la: intensificarea inovării la nivel de cluster, dezvoltarea de competențe specifice domeniului medical și trans-sectorial (turism medical, tehnologii generice esențiale, materiale avansate, managementul deșeurilor, medicină nucleară), dezvoltarea de servicii suport pentru IMM-urile membre, promovare și proiecte comune.

¹⁸ <http://europedirectbucuresti.iier.ro/reteaua-europe-direct-romania/>

Rețeaua de clustere Medro a apărut ca o necesitate pentru schimbul de informații și bune practici privind abordarea problematicii domeniului medical și a sectoarelor conexe, precum și a creșterii vizibilității clusterelor din rețea, atât la nivel național, cât și european.¹⁹

„Cluster drivers of sustainable economic development in the Balkan Memorandum of Understanding”

Memorandumul în vederea dezvoltării clusterelor din balcani „Cluster drivers of sustainable economic development in the Balkan Memorandum of Understanding” a fost încheiat între: Cluster House Ltd. și organizațiile de clustere și instituțiile de sprijin: Polul de Competitivitate „Automotive Sud-Vest Oltenia”, Polul de Competitivitate „Turism Oltenia - Inovare și tradiții în turism TurOlt InoTT”, Clusterul „Construct Cluster Oltenia”, Clusterul „AGROPRO Oltenia Cluster”, Clusterul „Turismul de sănătate în Regiunea Sud-Vest Oltenia - SanoTour”, Clusterul „Sănătate în Regiunea Sud-Vest Oltenia”, prin ADR Sud-Vest Oltenia, în calitate de entitate de management. Obiectul acestui memorandum îl reprezintă cooperarea între organizațiile și instituțiile de sprijin, semnatare ale documentului.

Strategia UE pentru IMM-uri, prevăzută în Small Business Act pentru Europa, lansată de Comisie prin intermediul Direcției Generale „Piață Internă, Industrie, Antreprenoriat și IMM-uri”, a făcut apel la statele membre să sprijine IMM-urile și să le încurajeze să profite de creșterea piețelor din exteriorul UE, în special prin acordarea de sprijin specific pieței și prin activități de instruire în domeniul afacerilor.

Procedând astfel, acestea pot beneficia de accentul sporit pe care fondurile structurale și de investiții ale UE îl plasează asupra competitivității și inovării IMM-urilor, în special Fondul european de dezvoltare regională, care este de departe cea mai importantă sursă de finanțare europeană în sprijinul IMM-urilor.

Este cunoscut faptul ca IMM-urile constituie coloana vertebrală a economiei europene. La nivelul UE, acestea reprezentau, la sfârșitul anului 2018, aproximativ 97% din totalul întreprinderilor, 67% din totalul locurilor de muncă din sectorul privat și aproximativ 49% din valoarea adăugată de economie²⁰.

Internaționalizarea poate conduce la câștiguri de competitivitate la nivel de întreprindere, care se pot traduce în cele din urmă în îmbunătățirea performanțelor economice la nivel național și european. Activitatea pe plan internațional este puternic legată de o creștere mai mare a cifrei de afaceri. IMM-urile care sunt active pe plan internațional raportează, în general, o creștere mai mare a ocupării forței de muncă decât IMM-urile inactive pe plan internațional. Există o relație puternică între internaționalizare și inovare. În pofida acestui fapt, puține IMM-uri din UE fac afaceri pe plan internațional, fie în interiorul, fie în afara UE.

Conform unui studiu de impact al programului **COSME**, implementat prin intermediul EASME - Agenția Europeană pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii, doar 25 % din IMM-urile din UE au fost implicate în activități de export (în interiorul și în afara Europei) în cei trei ani precedenți. Doar 13 % din IMM-urile europene au abordat piețele de creștere din afara UE.

Evaluarea impactului privind COSME a identificat următoarele disfuncționalități ale pieței: un acces problematic la finanțare pentru IMM-uri; niveluri scăzute ale creării de întreprinderi și performanțe slabe la nivel antreprenorial; spirit antreprenorial slab; un mediu de afaceri care nu este propice

¹⁹ <https://www.adroltenia.ro/files/basic-html/page73.html>

²⁰ sursa: https://ec.europa.eu/growth/smes/business-friendly-environment/small-business-act_en

înființării și dezvoltării întreprinderilor; probleme care împiedică specializarea la nivel de industrie și competitivitatea sectorială; internaționalizarea limitată a IMM-urilor, atât în interiorul, cât și în afara Europei.²¹

Factorii-cheie pentru stimularea internaționalizării și barierele din calea acesteia Dimensiunea, vechimea și experiența IMM-urilor influențează dorința și capacitatea de internaționalizare a acestora:

- Cu cât întreprinderea este mai mare, cu atât mai mult aceasta tinde spre internaționalizare.
- Exporturile și importurile au tendința de a crește cu cât o întreprindere devine mai matură.
- Foarte puține IMM-uri inactive pe plan internațional plănuiesc efectiv să înceapă activități internaționale în viitorul apropiat.

Unele sectoare tind să fie mai adecvate pentru internaționalizare decât altele:

- Comerțul, industria prelucrătoare, transporturile și comunicațiile, precum și cercetarea sunt sectoarele cele mai internaționale.
- Întreprinderile implicate în comerțul electronic sunt mai active la nivel internațional decât întreprinderile tradiționale similare. Pentru a sprijini mai multe IMM-uri să concluzeze cu parteneri străini, trebuie să începem prin a înțelege ce le oprește să facă acest lucru.

Principalele obstacole raportate de IMM-uri sunt:

- insuficiența capitalului circulant pentru a finanța exporturile;
- dificultatea de a identifica oportunități de afaceri în străinătate;
- insuficiența informațiilor pentru a le sprijini să localizeze/analizeze piețele;
- incapacitatea de a contacta potențialii clienți de peste mări;
- dificultatea de a obține reprezentare externă de încredere;
- lipsa de timp managerial;
- insuficiența și/sau lipsa de instruire a personalului.

Sprijinul public poate juca un rol important în promovarea unui nivel mai ridicat de internaționalizare. Un studiu al Comisiei efectuat în 2011 a arătat că, în medie, programele de sprijin public pentru IMM-uri (financiare și nefinanciare, la nivel național și european):

- au mărit cifra de afaceri realizată de IMM-uri pe piața țintă cu 28 %;
- au mărit cifra de afaceri totală a întreprinderii cu 11 %;
- sunt responsabile pentru trei locuri de muncă create sau salvate;
- sunt responsabile pentru aproximativ 12 % din cifra de afaceri a anului următor.

Sprijinul de succes trebuie să se bazeze, în primul rând, pe consolidarea capacităților în interiorul IMM-urilor, accesul la servicii de instruire și de consultanță jucând un rol central.

Întreprinderile trebuie să fie punctate, verificate și analizate înainte ca mixul de programe de sprijin (de regulă) standardizate să fie adaptat pentru a crea un plan de sprijin specific întreprinderii. Iar pentru a stimula competitivitatea și creșterea, programele trebuie să sprijine toate tipurile de internaționalizare, nu numai exportul.

Deși sunt deja în desfășurare mai multe programe pentru sprijinirea internaționalizării IMM-urilor, acestea sunt în mare parte necunoscute:

- procentul de IMM-uri din UE care sunt informate cu privire la astfel de oportunități variază de la 15 % pentru micro-întreprinderi la 27 % pentru întreprinderile mijlocii și de la doar

²¹ Raport al Comisiei către Consiliu și Parlamentul European privind evaluarea intermediară a Programului pentru competitivitatea întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii, Bruxelles, 14.10.2019

10 % pentru întreprinderile care nu sunt active pe plan internațional la 22 % din IMM-urile cu activități internaționale.

1.6.2.5 Alte structuri de sprijinire a afacerilor la nivel regional (incubatoare, acceleratoare de afaceri, hub-uri, etc.)

La nivel regional există o serie de organizații care au ca obiective sprijinirea mediului de afaceri și dezvoltarea regiunii. Dintre acestea amintim:

Consiliul Local al Întreprinderilor Mici și Mijlocii - Craiova, filială a Consiliului Național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din România, care are ca misiune reprezentarea intereselor IMM-urilor din județul Dolj în raporturile acestora cu instituțiile publice locale și sprijinirea acestora pentru dezvoltarea afacerii. În fiecare județ din regiune funcționează o astfel de filială a CNIPMMR – Slatina, Târgu Jiu, Drobeta Turnu Severin, Râmnicu Vâlcea, Calafat.

Federația Patronatelor din Regiunea Oltenia are ca scop reprezentarea, susținerea și apărarea intereselor membrilor săi în relațiile cu autoritățile publice locale și regionale precum și cu alte organizații din țară și din străinătate, precum și impulsivitatea procesului de coagulare a intereselor de afaceri ale întreprinzătorilor din regiunea Oltenia.

UGIR-1903, organism de reprezentare din punct de vedere patronal a industriei românești și a capitalului autohton, continuator al tradiției de peste 100 de ani a mișcării patronale din România.

COMPIROM reprezintă interesele mediului de afaceri din județul Dolj în raporturile acestora cu instituțiile publice naționale/locale și sprijinirea acestora pentru dezvoltarea afacerii.

Fundația pentru Dezvoltarea Economiei Sociale își propune să contribuie la dezvoltarea sustenabilă a comunităților dezavantajate din Europa Centrală și de Sud-Est prin sprijinirea structurilor economiei sociale din regiune. În acest scop FDES sprijină înființarea întreprinderilor sociale și inițierea afacerilor acestora prin acordarea de instruire, consultanță și asistență tehnică pentru realizarea planurilor de afaceri și atragerea capitalului inițial și de dezvoltare.

Regiunea Sud-Vest Oltenia **găzduiește 6 incubatoare de afaceri:**

- Incubator Tehnologic și de Afaceri în cadrul ITA-ICSI Ramnicu Vâlcea
- Business Center Flandra în Ramnicu Vâlcea;
- Centrul de afaceri pentru dezvoltarea IMM-urilor din Gorj;
- Incubatorul de afaceri transfrontalier din Dolj;
- Incubator Tehnologic și de afaceri din cadrul IPA CIFATT din Craiova;
- Incubator de Afaceri în cadrul Parcului Industrial din Craiova.

În cadrul unei anchete prin intermediul chestionarelor efectuate la nivelul mediului de afaceri din regiune în perioada septembrie – octombrie 2019, printre măsurile cele mai importante care ar trebui adoptate la nivel central, de către autoritățile statului, pentru sprijinirea mediului de afaceri, un număr de 427 de respondenți au reliefat *“înființarea/dezvoltarea de incubatoare de afaceri/parcuri industriale/tehnologice pentru IMM-uri”*, pe locul 4 după (3) reducerea birocrăției, (2) creșterea fondurilor alocate IMM-urilor comparativ cu anii anteriori și (1) acordarea de facilități fiscale pentru regiunile mai puțin dezvoltate ale țării (cum ar fi Regiunea Sud-Vest Oltenia). Cercetarea realizată la

nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia s-a realizat pe un eșantion de 100 de firme, din care 92% microîntreprinderi, 4% firme mari și 2% firme mici și mijlocii²².

De asemenea, în cadrul analizei SWOT pentru mediul antreprenorial, cercetare, dezvoltare, inovare și transfer tehnologic, una dintre propunerile primite în urma consultărilor derulate cu actorii cheie din regiuni este „Dezvoltarea incubatoarelor și acceleratoarelor de afaceri”.

Propunerile primite în cadrul acțiunii de dezvoltare a unui portofoliu regional de proiecte pentru perioada 2021-2027 menționează „Înființarea unui incubator de afaceri în zona parcului industrial și activități și servicii servicii conexe - de ex. educație antreprenorială pentru tineri”, idee de proiect promovată de către UAT Municipiul Slatina în parteneriat cu Slatina Industrial Parc SA; „Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii și serviciilor de transfer tehnologic ale ITA ICSI Rm. Valcea în scopul creșterii competitivității firmelor incubate sau/si asistate”, propunere promovată de către ITA ICSI Ramnicu Valcea.

Toate aceste inițiative demonstrează tendința de creștere a unui mediu stimulant pentru inițiativa sectorului privat la nivel regional, susținerea specializării inteligente prin intermediul derulării unor proiecte inițiate de firme, creșterii unor centre de competențe la nivelul instituțiilor de învățământ superior, dezvoltării infrastructurii de transfer și a incubatoarelor de inovare, etc.

Universitățile și alte instituții de învățământ superior, incubatoarele și acceleratoarele sunt actori cheie în ecosistemele antreprenoriale. Cu toate acestea, capacitatea lor de a juca un rol de impact depinde de strategiile lor și de rolurile pe care cel puțin unele dintre acestea le susțin și sunt respectate în orice ecosistem antreprenorial dat.

Universitățile pot contribui în mod obișnuit la dezvoltarea unui ecosistem prin implicarea directă în creșterea **spin-off-urilor**. Adesea, aceștia participă prin programe de educație antreprenorială sau prin incubatoare și programe de accelerare, în parteneriat cu sau prin sprijin din partea actorilor publici și privați. Participarea lor poate fi deosebit de importantă, permițându-le să contribuie activ la ecosistemele antreprenoriale, în special prin participarea la comercializarea drepturilor de proprietate intelectuală pe care le-au dezvoltat-o în laboratoarele lor.

Incubatoarele și/ sau acceleratoarele, la rândul lor, servesc drept teren de întâlnire pentru diverși actori, atât din sectorul public, cât și din cel privat, inclusiv pentru „business angels” și firmele de capital de risc. Acestea ating vizibilitate și importanță datorită background-ului lor și poveștilor de succes printre start-up-urile pe care le-au accelerat și/ sau le-au incubat. Astfel, ele contribuie la atractivitatea și brandingul ecosistemelor lor antreprenoriale și ajută la creșterea unei etichete de care beneficiază direct companiile incubate sau accelerate. Mai mult, prin start-up-urile pe care le „hrănesc”, incubatoarele și acceleratoarele contribuie cu locuri de muncă la economiile locale, inducând astfel mult mai mult dinamism în ecosistemele antreprenoriale.

Incubatoarele sau acceleratoarele, sau chiar universitățile, adesea nu reușesc să devină actori cheie în ecosistemele antreprenoriale. Acest lucru se datorează faptului că nu pun în aplicare strategii și inițiative în conformitate cu unele dintre funcțiile potrivite pentru a le juca în ecosistemele lor. Universitățile, în special, rămân adesea actori pasivi ai ecosistemelor antreprenoriale, dacă se izolează de enclavile unde are loc de fapt inovația. Pe de altă parte, incubatoarele și acceleratoarele se pot confrunța cu dificultăți în atragerea de proiecte de start-up dacă nu investesc într-o strategie care să îi facă jucători relevanți în ecosistemele lor de business sau dacă se concentrează doar pe prezența în rețea și evenimente²³.

²² Sursa: „Studiu privind dezvoltarea socio-economică a regiunii Sud-Vest Oltenia, în perspectiva elaborării documentelor de programare, 2019.”

²³ Sursa: „Start-up, Scale-up și Antreprenoriat în România”, CE, DG Cercetare&Inovare

Totodată, experiența unor țări cu rezultate semnificative în domeniul inovării demonstrează necesitatea creării unor parteneriate solide între instituțiile cu activități CDI. Parteneriatele contribuie, pe de o parte la canalizarea comună a eforturilor de CDI către un obiectiv final, iar pe de altă parte, facilitează accesul la finanțare al tuturor actorilor implicați, indiferent de mărime. Implicarea mediului de afaceri în rețelele parteneriale crează avantaje competitive de ambele părți – atât în sistemul public, cât și în mediul de afaceri - rezultatele inovării unor institute de cercetare, universități, stații de cercetare putând fi mult mai ușor adaptate cerințelor beneficiarilor din mediul privat.

De aceea, un obiectiv specific al strategiei trebuie să fie „dezvoltarea și consolidarea rețelelor parteneriale existente sau nou-create”. Acest obiectiv este susținut de măsuri concrete declarate în Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014–2020 privind finanțarea proiectelor tematice printr-un ansamblu de instrumente concentrate pe domenii prioritare și finanțarea de proiecte CDI derulate de întreprinderi, individual sau în parteneriat cu institutele de CD și universități.

De asemenea, în urma consolidării parteneriatelor, institutele de cercetare existente sau nou create și celelalte entități publice de cercetare își pot extinde și eficientiza activitatea, putând contribui la creșterea numărului de cercetători și personal asimilat implicat în activități CDI. Este esențial ca la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia să existe un număr adecvat de profesioniști care să faciliteze transferul de tehnologie și cunoaștere între spațiul public și cel privat. Un mecanism optim de transfer presupune personal specializat, dezvoltarea capacității de comercializare în universități, cu accent pe formarea resurselor umane, dezvoltarea unor incubatoare și centre de transfer la nivelul Regiunii Sud – Vest Oltenia.

Un alt obiectiv specific al strategiei pentru orizontul 2021-2027, care să răspundă nevoii de **animare a ecosistemului antreprenorial local și provocărilor infrastructurilor suport din regiune**, care nu sunt operaționale sau funcționează la limita datorită lipsei bugetelor de funcționare, ar trebui să îl reprezinte „*Susținerea creării și dezvoltării de noi întreprinderi și structuri de sprijin al afacerilor*”.

Dezvoltarea unui ecosistem antreprenorial care favorizează apariția și maturizarea start-up-urilor inovative și avansează specializările inteligente este, de asemenea, declarat ca direcție de acțiune/instrument de intervenție în Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014–2020 și, cel mai probabil, se va mentine pentru perioada 2021-2027.

Acest instrument susține dezvoltarea incubatoarelor de afaceri pentru start-up-uri (companii inovative cu potențial de creștere exponențială). Beneficiarii acestui instrument sunt, în primul rând, incubatoarele deja dezvoltate, dar care au nevoie de sprijin financiar pentru continuarea programelor de incubare. Sunt finanțate serviciile suport oferite în etapa de incubare, precum și asigurarea dotărilor necesare funcționării.

Se vor finanța costurile de amenajare a spațiilor de incubare, susținerea unei cote-părți din chiria firmelor incubate, organizarea de evenimente de tip meetup sau evenimente tematice relevante, precum și asigurarea accesului la servicii suport, ca parte a programului de incubare. Firmele incubate vor susține financiar o cotă parte a pachetului de incubare, diferența fiind suportată prin instrumentul de finanțare.

Un alt instrument propus de SNCDI 2021-2027 este dedicat **acceleratoarelor de afaceri**. Acesta susține dezvoltarea programelor de accelerare pentru start-up-uri inovative, astfel ca sunt finanțate programele și serviciile suport oferite în procesul de accelerare, precum și asigurarea dotărilor necesare funcționării, în limita a 20% din buget. Nu se vor finanța lucrări care se supun autorizației de construcție, respectiv dezvoltarea de noi infrastructuri. Prin acest instrument, accentul este pus pe susținerea oferirii de servicii specializate de consultanță specifică și mentorat pentru echipele de start-up, organizarea de evenimente și facilitarea integrării acestora în ecosistemul antreprenorial național și internațional.

Se vor finanța următoarele categorii de cheltuieli: servicii specializate de consultanță și mentorat, costurile organizării de evenimente tematice sau care au rolul accelerării ideilor de afaceri, costuri cu finanțarea echipelor de start-up care sunt parte din programul de accelerare (pentru asigurarea unui nivel minim de siguranță financiară în perioada de accelerare) și costurile administrative ale întregului program de accelerare. Programele de accelerare vor avea în vedere inclusiv acordarea de sprijin către antreprenorii din echipe de start-up inovativ de a participa la conferințe tematice, competiții și alte evenimente dedicate antreprenorilor, naționale și internaționale, care facilitează dezvoltarea și promovarea produselor și serviciilor inovative create, prin cunoașterea tendințelor internaționale, înțelegerea noilor tehnologii, participarea în rețele de antreprenori, identificarea de potențiali clienți sau parteneri, familiarizarea cu practici pozitive.

Beneficiarii instrumentului de finanțare pot fi ONG-uri și/ sau IMM-uri organizatoare ale programelor de accelerare. Instrumentul este necesar pentru dezvoltarea unui ecosistem antreprenorial de inovare cu o masă critică, susținând antreprenorii să evolueze rapid prin etapele inițiale ale dezvoltării unui produs sau serviciu, să învețe într-un mediu stimulat și colaborativ și să cristalizeze experiențele, atât de succes cât și de eșec, în competențe antreprenoriale ce vor susține pe termen scurt și mediu generarea unor produse/servicii cu valoare în piețele globale.

Printre prioritățile Strategiei Naționale pentru Competitivitate 2015-2020 se înscriu susținerea acțiunilor partenariale între mediul public și mediul privat și sprijinirea factorilor și serviciilor suport. În acest sens, se are în vedere dezvoltarea activităților de cercetare-dezvoltare și inovare proprii ale întreprinderilor, inclusiv prin promovarea unor măsuri de sprijin finanțate din fonduri naționale și europene.

De asemenea, se urmărește dezvoltarea, cu precădere, în domeniile de specializare inteligentă, a structurilor integrate care reunesc companii și organizații de cercetare cu profil similar și/sau complementar (ex. centre de competență, clustere de inovare) dar ar putea intra în lista și acceleratoarele sau hub-urile de antreprenariat.

HUB-uri antreprenoriale, HUB-uri de inovare, DIH (HUB-uri digitale de inovare)

Situația actuală a determinat schimbări semnificative în organizarea companiilor și a instituțiilor. De la sistarea sau convertirea producției, la mutarea activității la distanță sau chiar închiderea temporară, companiile au trebuit nu doar să găsească soluții, dar să își regăndească modelul de business.

Un hub antreprenorial este un mediu de afaceri controlat, în care rezidenții au acces la oportunități pentru creșterea accelerată a businessului propriu, atât pe verticală, cât și pe orizontală. Hub-ul este un spațiu de „co-working” care încurajează colaborarea și beneficiile reciproce între membri.

De cele mai multe ori, hub-urile se asociază cu diverse programe antreprenoriale de incubare, pentru a putea oferi aceste oportunități rezidenților lor. Unele hub-uri creează chiar ele programe de incubare, dar acestea au, de obicei, o durată limitată (de la câteva săptămâni la câteva luni pe an).

Regiunea SV Oltenia are o prezență modestă pe harta hub-urilor de antreprenariat. Prezența acestora numără câteva inițiative fizice în județul Dolj, printre care una privată și una în mediul universitar, precum și inițiative on-line, așa numitele „hub-uri virtuale”.

CraiovaHub este un spațiu fizic de coworking amplasat în centrul Craiovei, conceput pentru a susține antreprenorii dar și pe cei ce doresc să pornească un start-up, freelancerii, studenții care vor să înceapă o afacere sau reprezentanți ai oricărui profesii liberale.

„HUB-UCv – Centru Suport pentru Proiecte CD Internaționale pentru regiunea Oltenia”, implementat de Universitatea din Craiova și localizat în cadrul INCESA, urmărește sprijinirea accesării programelor cu finanțare europeană pentru organizațiile de cercetare și întreprinderile din regiunea de Sud-Vest a României și în special accesarea programului Orizont 2020, creșterea numărului de

participanți din regiunea S-V Oltenia în cadrul parteneriatelor naționale și internaționale în proiecte cu finanțare europeană.

Una dintre direcțiile prioritare care se regăsește în strategia de dezvoltare a Universității din Craiova este cooperarea cu mediul socio-economic atât în ceea ce privește activitatea de CDI cât și în domeniul formării profesionale. Dezvoltarea acestor relații este facilitată de existența **Infrastructurii de Cercetare în Științe Aplicate - INCESA**.

INCESA este un hub de cercetare care activează pe șase domenii: tehnologii avansate în managementul proceselor industriale, tehnologii mecanice de înaltă precizie și sisteme mecatronice, tehnologii nucleare, energii regenerabile și tehnologii și produse inovative în transporturi și producția de automobile.

INCESA a fost proiectată ca o comunitate capabilă să furnizeze o serie de instrumente productive și să colaboreze cu diverse entități din domeniul tehnologiei la nivel mondial. În prezent, este una dintre cele mai mari organizații de cercetare aplicată din țară, menită să sprijine evoluția regională în domeniul cercetării-dezvoltării și accesul la rețelele europene și infrastructura de cercetare a UE.

Rolul principal al Centrului Suport din cadrul INCESA va fi de a susține potențialii participanți, inclusiv întreprinderi, care vor dori să pregătească aplicații la competițiile finanțate prin programul Orizont 2020. Centrul va dispune de personal dedicat, specializat pe oferirea de servicii de consultanță în scopul accesării finanțărilor europene în domeniul C&D prin asistentă în elaborarea propunerilor, identificarea partenerilor, identificarea surselor de finanțare cele mai adecvate, identificarea și evaluarea împreună cu solicitanții a ideilor de proiect din punct de vedere al fezabilității tehnice, proprietății intelectuale, potențialului de piață și a posibilității finanțării rezultatelor de C&D ale acestora.

Printre beneficiarii direcți ai viitorului HUB-UCv se numără importante instituții economice, de cercetare și de învățământ superior din zonă precum Renault Dacia Pitești, Ford Romania, Pirelli, Cummins, Electroputere SRL, SPIAC, Universitatea de Medicină și Farmacie din Craiova, Universitatea „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu, Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Tehnologii Criogenice și Izotopice – ICSI Râmnicu Valcea, Institutul Național de Cercetare Dezvoltare și Încercări pentru Electrotehnică (ICMET) Craiova.

Programul de dezvoltare a antreprenoriatului propus de aceasta rețea și finanțat prin FSE, POCU 2014-2020, vizează și regiunea Sud-Vest Oltenia și urmărește dezvoltarea antreprenoriatului prin activități de formare antreprenorială și mentorat pentru viitori antreprenori. Programul este construit în jurul ideii de inovare, promovând inovarea sub toate formele ei, fie că este inovarea tehnologiei, invenția sau inovarea unui model de business.

Un exemplu de inițiativa privată care combina on-line-ul cu off-line-ul este „Atelierul Digital”. În anul 2018, compania Google anunță extinderea programului on-line Atelierul Digital prin deschiderea a 6 hub-uri fizice regionale, în colaborare cu instituții universitare de marca din țară. Unul dintre primele HUB-uri deschise de Google au fost la Cluj-Napoca, în cadrul Universității Tehnice, dar și în Timisoara, la Facultatea de Management în Producție și Transporturi.

Hub-urile vor conecta mediul universitar cu cel de business, oferind studenților pregătire practică în antreprenoriat și digital marketing. Totodată, întreprinderile mici și mijlocii (IMM) se pot adresa hub-urilor pentru a primi consultanță în domeniul online.

Oltenia HUB²⁴ este un DIH (Digital Innovation HUB – HUB Digital de Inovare) localizat în municipiul Târgu Jiu, județul Gorj, dedicat formării în domeniul resurselor umane care ajută IMM-urile să devină mai competitive pe piața globală în ceea ce privește afacerea lor sau procesele lor utilizând tehnologiile digitale.

²⁴ <http://olteniahub.ro/>

Digitalizarea furnizează multe avantaje întreprinderilor: noi produse și servicii, tehnologii digitale, mai rapide și eficiente fluxuri de informații și cunoștințe, interconectivitate digitală, acces mai ușor la clienți potențiali și la piețe, etc. Accesul la finanțare al IMM-urilor pentru investițiile în digitalizare este dificil comparativ cu investițiile tradiționale și trebuie sprijinit prin finanțări pentru a consolida preluarea tehnologiei informației și comunicațiilor de către întreprinderile mici și mijlocii, inclusiv investițiile în infrastructuri, a promova competențele și serviciile digitale și a sprijini în continuare centrele de inovare digitală, laboratoarele vii (living labs), etc.

Autoritatea pentru Digitalizarea României a demarat procedura națională de selecție pentru Rețeaua EDIH. Procesul a fost lansat în parteneriat cu Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri, la data de 10 august 2020, și are ca scop selectarea DIH-urilor pregătite să susțină eforturile autorităților naționale și europene în accelerarea tranziției digitale.

Selecția centrelor de inovare digitală (DIH) care, în urma evaluării și deciziei Comisiei Europene, vor deveni membre ale Rețelei Europene reprezintă un pas esențial în implementarea cu succes a Programului Europa Digitală, primul program de finanțare din Cadrul Financiar Multianual dedicat sectorului digital.

Din Regiunea Sud-Vest Oltenia a depus aplicația **HUB Digital Inovativ OLTENIA**, o inițiativă a IPA CIFATT Craiova care urmărește contribuie la digitizarea industriei și a economiei regionale, prin încheierea unui memorandum de înțelegere între parteneri, printre care se numără și ADR SV Oltenia, și conturarea unor modele de business pentru potențialele servicii oferite de viitorul DIH.

2.1 Infrastructura de inovare si transfer tehnologic

Conform datelor furnizate pe site-ul Ministerului Educatiei si Cercetarii, infrastructura de inovare si transfer tehnologic de la nivel national cuprindea, in anul 2018, 41 de entități acreditate pentru activități specifice acestui domeniu si 13 entitati autorizate provizoriu, acreditarea fiind realizata periodic de catre Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică și Inovare (ANCSI).²⁵

Referitor la infrastructura de cercetare și dezvoltare din Regiunea Sud-Vest Oltenia, conform celor mai recente date disponibile, există un singur institut de cercetare-dezvoltare aflat sub coordonarea ANCSI, si anume Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Tehnologii Criogenice și Izotopice - ICSI Râmnicu Vâlcea. De asemenea, în regiune există un singur institut de cercetare aflat sub coordonarea Ministerului Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri - Institutul National de Cercetare-Dezvoltare si Incercari pentru Electrotehnica - ICMET Craiova, care are ca domeniu cercetarea – dezvoltarea echipamentului electrotehnic, în domeniul forțelor mari, încercări de înaltă tensiune și mare putere, calibrări.

Conform situatiei prezentate de ANCSI la nivelul anului 2018, în Regiunea Sud-Vest Oltenia există **3 entități acreditate de inovare și transfer tehnologic**:

1. Centru de transfer tehnologic – CTT INCESA, centrul interuniversitar pilot de comunicare și valorificare a proprietății intelectuale, acreditat in domeniile energie, mediu, energii regenerabile, materiale, mecanica, produse chimice, comunicatii, fără personalitate juridică, în cadrul Universitatii din Craiova.

2. ITA – ICSI Râmnicu Vâlcea – Incubator Tehnologic și de Afaceri acreditat in domeniile chimie, criogenie, energie, nuclear, ecologie, agroturism, turism montan, fără personalitate juridică, în cadrul INCD pentru Tehnologii Criogenice și Izotopice Râmnicu Vâlcea.

3. IPA S.A. CIFATT Craiova - Incubator Tehnologic și de Afaceri acreditat in domeniile Automatizări industriale, servicii, software, electronica, echipamente, software și servicii, fără personalitate juridică în cadrul SC IPA SA București cu sediul în municipiul Craiova.

Conform datelor disponibile in PDR SV Oltenia 2021 – 2027, la nivelul judetelor regiunii Sud-Vest Oltenia activează următoarele unități CDI:

Tabel nr. 2.1

Nr.crt.	Denumire	Localizare
Institute de interes național		
1.	Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Tehnologii Criogenice și Izotopice – ICSI Râmnicu Vâlcea	Vâlcea (Râmnicu Vâlcea)
2.	Institutul Național de Cercetare Dezvoltare pentru Ecologie Industrială ECOIND - Sucursala Vâlcea	Vâlcea (Râmnicu Vâlcea)
3.	Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare și Încercări pentru Electrotehnică - ICMET Craiova	Dolj (Craiova)
Institute, centre de cecetare și stațiuni de cercetare		
1.	Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare Pomicolă Craiova	Dolj (Craiova)
2.	Stațiunea de Cercetări Agricole Șimnicu de Jos	Dolj (Șimnicu de Jos)

²⁵ <http://www.research.gov.ro/ro/articol/4728/sistemul-de-cercetare-infrastructuri-de-cercetare-infrastructura-de-inovare-si-transfer-tehnologic-entitati-de-inovare-si-transfer-tehnologic>

Nr.crt.	Denumire	Localizare
3.	Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare Legumicolă Ișalnița	Dolj (Ișalnița)
4.	Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare pentru Cultura Plantelor de Nisipuri Dăbuleni	Dolj (Dăbuleni)
5.	Stațiunea Didactică Experimentală Craiova	Dolj (Craiova)
6.	Institutul de Criogenie și Separări Izotopice	Vâlcea (Râmnicu Vâlcea)
7.	Centrul Național de Cercetare pentru Hidrogen și Pile de Combustie	Vâlcea (Râmnicu Vâlcea)
8.	Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare în Pomicultură Râmnicu Vâlcea	Vâlcea (Râmnicu Vâlcea)
9.	Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare Viti-vinicolă Drăgășani	Vâlcea (Drăgășani)
10.	Stațiunea de Cercetare și Producție Pomicolă Tg. Jiu	Gorj (Târgu Jiu)
11.	Stațiunea de Cercetare Pomicolă Strejești	Olt (Strejești)
12.	Institutul de Cercetări Socio Umane "C.S. Nicolaescu Ploșor"	Dolj (Craiova)
13.	Institutul de Cercetare Științifică, Inginerie Tehnologică și Proiectare Mine pe Lignit SA	Dolj (Craiova)
14.	Stațiunea de cercetare-dezvoltare agricolă Caracal	Olt (Caracal)
Universități		
1.	Universitatea din Craiova	Dolj (Craiova)
2.	Universitatea de Medicină și Farmacie din Craiova	Dolj (Craiova)
3.	Universitatea Constantin Brâncuși din Târgu Jiu	Gorj (Târgu Jiu)
Societăți comerciale		
1.	Artego SA	Gorj (Târgu Jiu)
2.	Popeci SA	Dolj (Craiova)
3.	INDA SA	Dolj (Craiova)
4.	INAS SA	Dolj (Craiova)
5.	Softronic SA	Dolj (Craiova)

Sursa : ANCSI

Dupa cum se poate observa, in categoria unităților de cercetare-dezvoltare care activează la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia se regăsesc și societățile, atât cele cu capital de stat, cât și cele cu capital privat. Cele mai multe societăți care desfășoară activități de cercetare-dezvoltare sunt din mediul urban. **La nivel regional au fost identificate 70 de firme care au ca obiect principal de activitate codurile CAEN 7211- Cercetare-dezvoltare în biotehnologie și 7219- Cercetare-dezvoltare în alte științe naturale și inginerie**, din care 46 sunt în județul Dolj, 6 în județul Gorj, 4 în Mehedinți, 3 în județul Olt și în 11 județul Vâlcea. Din cele 70 de firme identificate care își desfășoară activitatea de cercetare-dezvoltare, doar 10 sunt în mediul rural.

Infrastructurile de cercetare înregistrate în ERRIS

În august 2019 erau publice în ERRIS (www.erris.gov.ro) 1.439 infrastructuri de cercetare cu cel puțin un echipament și un serviciu de cercetare asociate. În total, acestea aveau asociate 8.685 servicii și 22.131 echipamente.²⁶

²⁶ Toate analizele referitoare la ERRIS prezentate în această secțiune sunt extrase din studiul: Ciobotaru R., Spanache I., Trif I., Raport privind analiza stocului existent de infrastructuri de cercetare, prin prisma prezenței în ERRIS, existenței și transparenței procedurilor de acces și utilizare a acestora, posibilității de a crea rețele „tematice” de infrastructuri de CD, tip ERIC, la nivel național, UEFISCDI, 2020.

Dintre echipamente, aproximativ 54% au fost achiziționate în perioada 2010-2019, iar 40% în perioada 2000-2009. Mare parte a acestor infrastructuri sunt concentrate în universități și INCD, sectorul privat reprezentând aproximativ 10%.

Tabel nr. 2.2 Distribuția infrastructurilor din ERRIS pe tipuri de organizații

Tip organizații	Nr. infrastructuri de cercetare	Nr. echipamente
Privat (SRL, SA, ONG/Fundație/ Asociație)	148	1678
Public	1291	20453
Universitate	797	13065
INCD	281	4349
Academia Română	77	971
Spitale & institute medicale	44	747
ASAS	39	825
MApN	17	173
Alte instituții publice CD	15	124
Ministerul Energiei	9	91
BCU	5	30
Muzeu	5	55
Întreprindere publică	1	19
Ministerul Culturii	1	4
Total	1439	22131

Distribuția tematică³ pe domenii reliefează un spectru larg al acestor infrastructuri. În top se remarcă domeniul *Inginerie mecanică și energie* cu 418 infrastructuri (incluzând subdomeniile inginerie mecanică, inginerie optică și electrică, inginerie energetică), precum și domeniul *Chimia și știința materialelor* cu 407 infrastructuri (incluzând subdomeniile Sinteza materialelor sau facilități de testare și Facilități analitice). Distribuția regională arată o concentrare masivă în București Ilfov, care cumulează 50% din infrastructuri și 45% din echipamente.

Tabel nr. 2.3 Distribuția pe regiuni a infrastructurilor și echipamentelor din ERRIS (2019)

Regiune	Pondere în total infrastructuri	Pondere în total echipamente
București – Ilfov	50%	45%
Nord Vest	17%	16%
Nord Est	10%	14%
Vest	7%	8%

Sud Est	6%	6%
Centru	5%	4%
Sud Muntenia	3%	4%
Sud-Vest Oltenia	2%	3%

În perioada octombrie – decembrie 2019 au fost derulate 25 de interviuri cu reprezentanți ai infrastructurilor de cercetare (8 din institute naționale de cercetare-dezvoltare, 14 din universități, 1 din centru de cercetare înființat prin HG, 2 din firme private cu activitate de cercetare), în urma cărora s-au identificat cele mai importante **provocări în ceea ce privește utilizarea acestor infrastructuri:**

- Lipsa resursei umane specializate, respectiv posibilitatea de a angaja și pregăti pe termen lung specialiști; dificultăți în păstrarea personalului calificat; interes redus al tinerilor studenți pentru cercetare (în mare parte, acest lucru se datorează salariilor oferite care nu sunt competitive raportate la piața muncii);
- Lipsa fondurilor de operare;
- Lipsa finanțării (salarii pentru cercetători, tehnicieni, laboranți, IT-iști, personal administrativ, utilități, inclusiv paza);
- Lipsa finanțării pentru mentenanță, service, consumabile aparatură - de regulă, acestea sunt asigurate din regia proiectelor de cercetare, dar suma este insuficientă;
- Lipsa finanțării pentru achiziția și/sau modernizarea sau înlocuirea echipamentelor vechi;
- Echipamente depășite sau parțial depășite (unele echipamente din dotare sunt vechi și nu mai pot fi utilizate; imposibilitatea de a mai găsi pe piață piesele de schimb;

2.2 Analiza ofertei de servicii de transfer tehnologic în Regiunea SV

Activitățile de transfer tehnologic realizate de organismele publice în România sunt reglementate de Ordonanța nr. 57/2002, Art. 13, și de Legea Educației Naționale 1/2011, Art. 117 (b). Aceasta din urmă stipulează faptul că "misiunea învățământului superior este de a genera și de a transfera cunoaștere către societate" inclusiv prin "cercetare științifică, dezvoltare, inovare și transfer tehnologic, prin creație individuală și colectivă, în domeniul științelor, al științelor ingineresti, al artelor, al literelor, prin asigurarea performanțelor și dezvoltării fizice și sportive, precum și valorificarea și diseminarea rezultatelor acestora.

Universitățile de stat devin, astfel, lider în ceea ce privește activitatea de cercetare științifică, dezvoltare, inovare și transfer tehnologic, beneficiind de fonduri publice instituționale în acest sens. Cu toate acestea, universitățile reprezintă jucători relativ noi în activitatea de CDI, depunând eforturi considerabile pentru a se adapta la această nouă misiune.

MLPDA a analizat, în anul 2016, situația entităților de Transfer Tehnologic acreditate în România conform HG 406/2003, constatând că entitățile deja acreditate nu livrează în mod satisfăcător rezultatele așteptate. Documentul arată că cele 49 de entități acreditate la acea dată nivel național nu au fost capabile să genereze suficiente venituri din activitățile de suport oferite. Astfel, dintr-o paletă largă de specializare incluzând 26 tipologii diferite, majoritatea sunt concentrate pe doar câteva domenii de specializare cum ar fi TIC, mașini-unelte sau mediu. Analiza dispersării geografice indică, de asemenea, un dezechilibru, cel mai mare număr de entități fiind localizate în București-Ilfov

(21 centre). Alte aspecte critice evidentiate arata legitimitatea limitata in cazul unor organizatii gazda (ex. camere de comert) si slaba colaborare datorata gradului redus de afiliere la retele internationale sau participare la platforme de comercializare internationale, ceea ce se traduce printr-o expunere limitata la noile tehnologii.

2.3 Analiza activitatii CDI

2.3.1 Întreprinderile inovative

Întreprinderile inovative sunt acele entități care au lansat produse (bunuri sau servicii) sau procese noi sau semnificativ îmbunătățite pe piață. Întreprinderile inovative de produse și/sau procese sunt acele întreprinderi care în perioada analizată au introdus sau implementat produse (bunuri sau servicii) sau procese (metode de fabricație sau de producere de bunuri sau servicii, metode logistice, metode de livrare sau de distribuție sau activități suport cum ar fi: operațiuni pentru achiziționare, sisteme de întreținere, contabilitate sau operațiuni de calcul) noi sau îmbunătățite semnificativ.

După tipul inovației, acestea se clasifică în: întreprinderi cu inovații numai de produse, întreprinderi cu inovații numai de procese și întreprinderi cu inovații de produse și procese. Totodată, în numărul întreprinderilor inovatoare de produse și/sau procese, se cuprind și întreprinderile care au avut inovații nefinalizate și/sau abandonate.

În anul 2016, la nivel național se înregistra un număr de 2925 întreprinderi inovatoare. Numărul acestora a cunoscut o scădere drastică cu de 3973 unități în perioada 2006-2008. Pe întreaga perioadă analizată (2006-2016) se observă o tendință generală de scădere a numărului de întreprinderi inovatoare.

Activitatea de inovare a întreprinderilor din România este redusă ca intensitate și slab orientată spre inovarea de produse și/sau procese.

Conform datelor disponibile în "Documentul cadru privind Strategia Națională de Cercetare, Inovare și Specializare inteligentă 2021-2027", în perioada 2014-2016, doar 10,2 % din întreprinderile din România au desfășurat activități de inovare, în timp ce la nivel european ponderea întreprinderilor inovatoare în total întreprinderi a fost de 50,6%. În România, 5,4% dintre întreprinderi au avut inovații de produse și/sau procese (vs. 39,5% în UE28), ponderea fiind mai mare în rândul întreprinderilor cu peste 250 de salariați (12,3% în România vs. 67,2% în UE28) și mai redusă în rândul IMM-urilor (4,6% în România vs. 35,4% în UE28). De asemenea, 7,7% dintre întreprinderile din România au implementat inovații de organizare și/ sau de marketing (vs. 36,6% în UE28) în perioada analizată. Dintre inovatorii de produs, 80% au introdus produse noi pentru firmă și doar 41% au introdus produse noi pentru piață (Eurostat, 2016).

Activitatea de inovare de produs și proces este dependentă de finanțarea publică pentru inovare. Peste o treime dintre întreprinderile din România cu produse și/sau procese inovatoare - (38,4%) au folosit un tip de finanțare publică pentru activitățile de inovare în perioada 2014-2016; la nivelul UE28, doar Olanda și Franța înregistrează ponderi mai mari, de 39,5%, respectiv 46,9%. Dintre întreprinderile cu inovare de produs și/ sau proces din România, 24% au primit fonduri de la Uniunea Europeană, 17,8% de la agenții guvernamentale sau de la ministere și 4,4% de la autorități locale/ regionale (Eurostat, 2016).

75,3% dintre întreprinderile din România consideră că nu au niciun motiv pentru a inova și doar 14,5% dintre acestea declară că au luat în considerare necesitatea inovării, dar au întâmpinat bariere în acest sens (INS, 2018).

Studiul Academiei Române (Academia Română, 2018, cf.ref.19) oferă o analiză a situației actuale a sectorului IMM și a mediului de Afaceri din România, din perspectiva performanței actuale, a dificultăților specifice întâmpinate, precum și a cerințelor și perspectivelor. Analiza a fost întocmită luând în considerare particularitățile sectorului IMM din diverse domenii: agricultură, construcții și

transporturi, comerț, industrie, servicii culturale, creative și digitalizarea IMM-urilor și turism; ea s-a bazat pe datele statistice oferite de INS și EUROSTAT, precum și pe informațiile oferite de o serie de chestionare și interviuri. La nivelul întregului raport se pot trage o serie de concluzii cu caracter general, dintre care putem menționa următoarele:

- “Implicarea întreprinderilor mici și mijlocii în activitatea de cercetare-dezvoltare este marginală. 75% dintre ele nu au fost niciodată implicate în astfel de activități” (pagina 410);

- “Așa cum rezultă din răspunsurile oferite de către antreprenori, IMM-urile din România sunt puțin interesate de activitatea de inovare. Un procent de 59% dintre acestea (firmele din industrie) nu a introdus nicio inovație în ultimii 3 ani”. (pagina 409). O situație care reflectă faptul că “cercetarea/inovarea nu sunt identificate ca reprezentând avantaje competitive” (vezi tabelul 4.1.19, p.407), iar “extinderea portofoliului de produse nu înseamnă, pentru micile afaceri, lansarea de produse absolut noi, rezultat al unei activități de cercetare-dezvoltare foarte intense”, ci diversificarea și extinderea pieței de desfacere (p.406).

Un punct de vedere interesant rezultă din analiza chestionarelor primite de la IMM-urile care sunt active în domeniul construcțiilor și transporturilor; astfel, pornind de la situația concretă (“IMM-urile și în principal firmele micro și mici nu au forța financiară pentru a susține și dezvolta un departament de cercetare – inovare și, deci, este mult mai dificil pentru acestea să poată acționa în consecință”), se propune dezvoltarea și implicarea a unor “promotori de inovare și transfer tehnologic”, prin “introducerea în nomenclatorul de meserii a acestei meserii, care ulterior să fie pregătiți pentru a identifica acele brevete, invenții, know-how, soluții inovatoare ce pot fi implementate în firmă, precum și formele de transfer tehnologic.”

Raportul din 2019 pregătit de Consiliul Național al Întreprinderilor Mici și Mijlocii din România - CNIPMMR în perioada noiembrie 2018 - februarie 2019, care analizează tipologia beneficiarilor Start-up Nation 2017 (care folosește ca definiție de pornire: „compania creată în 2017”) arată că 68,9% din start-up-urile create în cadrul programului au activitate în producție, urmate de industrii creative (25,2%), IT (3,2%) și servicii (2,6%). O pondere mare (81,6%) este constituită din neplătitori de TVA (ceea ce indică cifra de afaceri redusă). Majoritatea acestor start-up-uri, prin definiție, nu au o componență inovatoare și în jur de 97,4% dintre companii nu au o formă de protecție a proprietății intelectuale (Consiliul Național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din România, 2019).

Distribuția teritorială a întreprinderilor inovatoare este dezechilibrată. Regiunile Sud-Est (16,9%) și Nord-Est (13,8%) înregistrează cele mai ridicate ponderi ale întreprinderilor inovatoare în total întreprinderi, la polul opus situându-se Regiunea Sud-Muntenia (4,2%) și Sud-Vest Oltenia (3,2%) (INS, 2018).

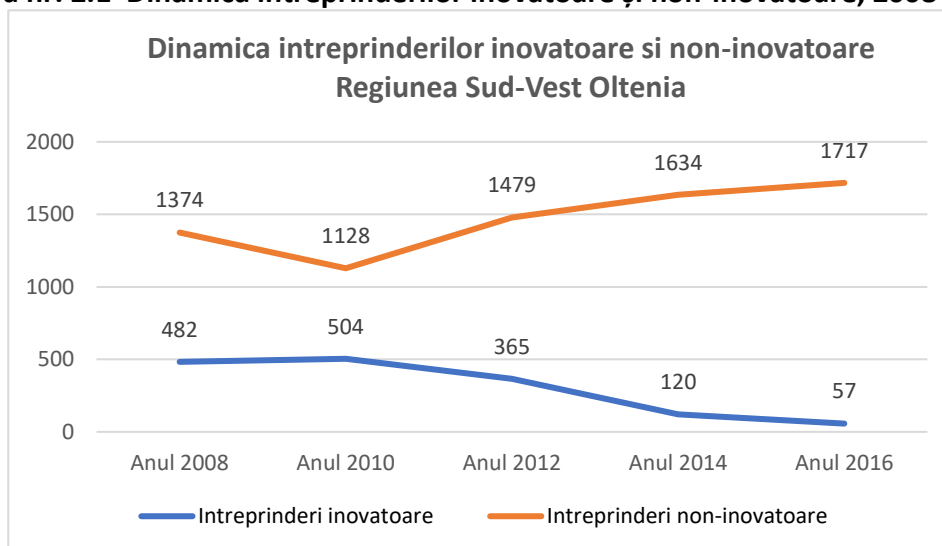
La nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia, numărul întreprinderilor inovatoare, însemnând acele întreprinderi care au lansat bunuri sau servicii noi sau semnificativ îmbunătățite, a avut o fluctuație semnificativă în perioada 2008-2016. Se observa că numărul întreprinderilor inovatoare a înregistrat, în intervalul 2008 - 2010 o creștere de doar 4.56% , urmand a scădere drastică în perioada 2012 – 2016, de la 365 întreprinderi la doar 57.

Tabel nr.2.4

Regiunea Sud-Vest Oltenia	Anul 2008	Anul 2010	Anul 2012	Anul 2014	Anul 2016
Întreprinderi inovatoare (numar)	482	504	365	120	57
Întreprinderi non-inovatoare (numar)	1374	1128	1479	1634	1717

Sursa: Baza de date TEMPO online a INSSE, date disponibile la nivelul anului 2016

Figura nr. 2.1 Dinamica întreprinderilor inovatoare și non-inovatoare, 2008 – 2016

Sursa: Prelucrare Baza de date TEMPO online a INSSE, 2016

Raportat la numărul întreprinderilor non-inovative, la nivelul anului 2016 există o întreprindere inovativă la 30 de întreprinderi non-inovative.

2.3.2 Tipuri de inovare

În acord cu manualul Oslo²⁷, inovarea este implementarea unui produs nou sau semnificativ îmbunătățit (bun sau serviciu), sau a unui proces, a unei noi metode de marketing, ori a unei noi metode organizaționale. O inovare poate fi definită ca fiind implementarea a unuia sau a mai multor tipuri de inovații, de exemplu inovațiile privind produsele și procesele. Cerința minimă a unei inovații este ca produsul, procesul, metoda de marketing și metoda organizațională să fie noi sau semnificativ îmbunătățite. Una dintre clasificările frecvente delimitează, astfel, patru tipuri principale: inovare de produs, inovare de proces, inovare organizațională și inovare de marketing.

La nivel național, întreprinderile cu inovație de produs și/sau proces înregistrează o tendință de scădere semnificativă. Dacă în anul de referință 2006 erau 6013 întreprinderi, în anul 2010 numărul a scăzut la 3763, și a continuat să scadă, ajungând în 2016 la 1556 unitati. Aceasta tendință de scădere s-a manifestat în toate regiunile de dezvoltare.

Tabel nr. 2.5

Tipuri de inovatori	Anul 2006	Anul 2008	Anul 2010	Anul 2012	Anul 2014	Anul 2016
Total national	28488	29979	26330	28866	28380	28809
Întreprinderi inovatoare	6013	9986	8116	5968	3645	2925
Întreprinderi numai cu inovatie de produs si/sau proces	:	1951	1137	541	988	721
Întreprinderi numai cu inovatie de organizare si/sau de marketing	:	4079	4353	4162	1805	1369
Întreprinderi cu inovatie de produs si/sau proces si inovare	:	3956	2626	1265	852	835

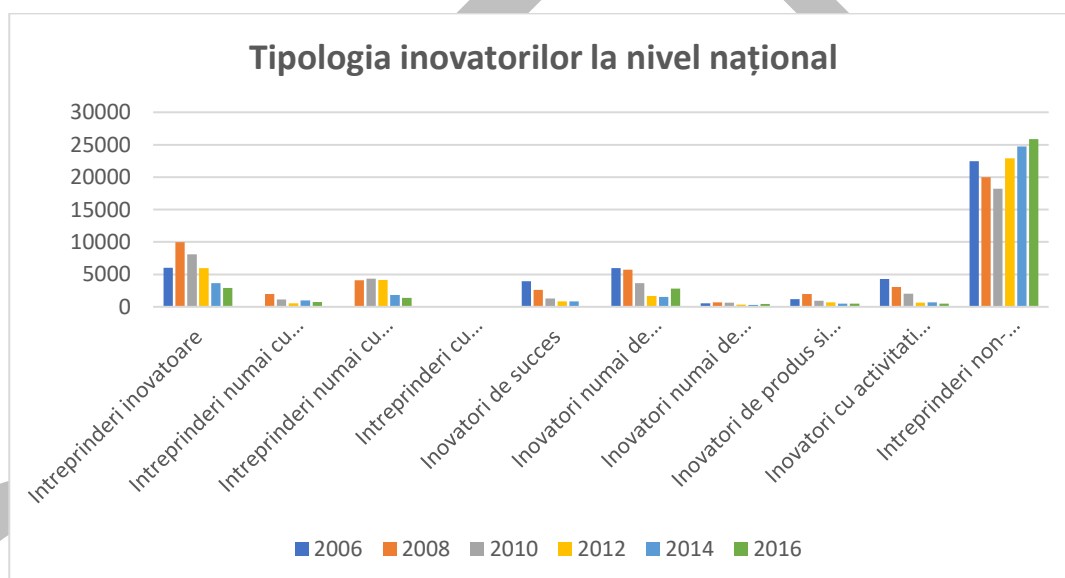
²⁷ Guidelines for Collecting, Reporting and Using Data on Innovation, 4th Edition, 2019

organizationala și/sau de marketing						
Inovatori de succes	5970	5748	3631	1691	1529	2795
Inovatori numai de produs	525	710	635	351	313	430
Inovatori numai de proces	1169	1965	955	706	511	478
Inovatori de produs și proces	4276	3073	2041	634	705	518
Inovatori cu activități nefinalizate și/sau abandonate	43	159	132	115	311	130
Întreprinderi non-inovatoare	22475	19993	18214	22898	24735	25884

Sursa: Baza de date TEMPO online a INSSE, date disponibile la nivelul anului 2016

În ceea ce privește tipologia inovatorilor, se poate observa că cele mai multe întreprinderi inovatoare din România au doar inovație de organizare și/sau de marketing (1.369 întreprinderi), inovația de produs sau de proces fiind considerată mai greu de obținut, iar numărul inovatorilor de succes este practic injumatatit față de anul 2006 (2.795 unități).

Figura nr. 2.2 Tipologia inovatorilor la nivel național în perioada 2006-2016

Sursa: Prelucrare date statistice Baza de date TEMPO online a INSSE, date disponibile la anul 2016

Cat privește regiunea Sud-Vest Oltenia, în anul 2016 înregistra cel mai mic număr de întreprinderi cu inovație de produs și/sau proces (49 unități), comparativ cu restul regiunilor de dezvoltare.

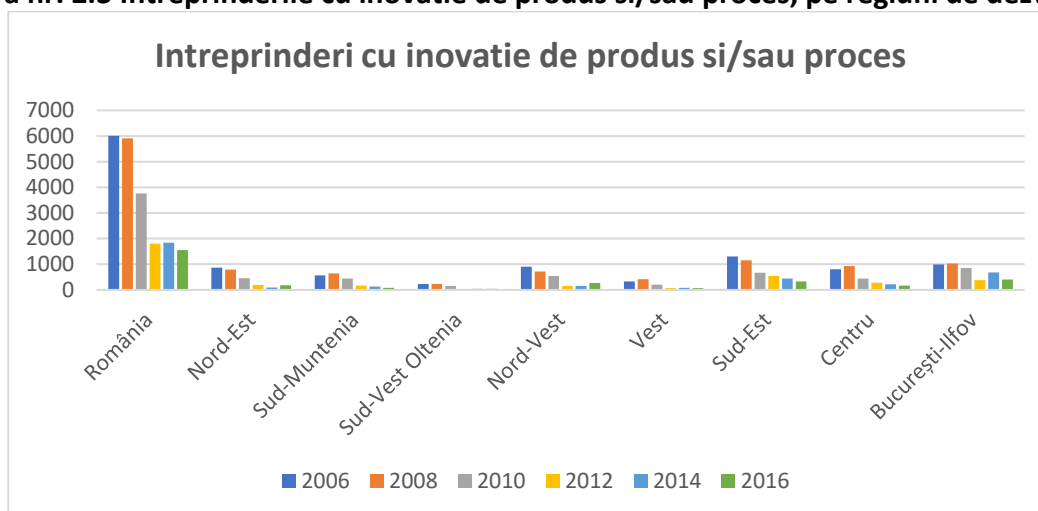
Tabel nr. 2.6 Întreprinderile cu inovație de produs și/sau proces pe regiuni de dezvoltare

Regiuni de dezvoltare	Anul 2006	Anul 2008	Anul 2010	Anul 2012	Anul 2014	Anul 2016
Total	6013	5907	3763	1806	1840	1556
Nord-Vest	909	717	539	154	150	274
Centru	808	934	443	276	224	164
Nord-Est	862	791	461	194	99	186
Sud-Est	1307	1154	663	545	440	336

Sud-Muntenia	573	642	439	168	132	77
București Ilfov	990	1029	858	380	676	407
Sud-Vest Oltenia	235	227	151	25	44	49
Vest	329	413	209	64	75	63

Sursa: Baza de date TEMPO online a INSSE, date disponibile la nivelul anului 2016

Figura nr. 2.3 Intreprinderile cu inovatie de produs si/sau proces, pe regiuni de dezvoltare

Sursa: Prelucrare Baza de date TEMPO online a INSSE, 2016

În regiunea Sud-Vest Oltenia, se poate remarca faptul că, deși numărul total de întreprinderi cu inovație de produs și/sau proces a crescut în intervalul 2010-2014 de la 25 la 44, majoritatea sunt fie inovații nefinalizate, fie abandonate. După clasificarea activităților economice, cele mai multe întreprinderi sunt în domeniul Industrie. În această categorie, în anul 2016 se înregistrau doar 3 întreprinderi cu inovație de produs, 1 cu inovație de proces și 5 întreprinderi cu inovație de produs și proces, în scădere față de anul 2012 cu 54,5%.

Tabel nr. 2.7 Întreprinderi cu inovație de produs și/sau proces, după tipul inovației, în regiunea Sud-Vest Oltenia (număr)

Clase de mărime Activități economice	Total	din care :			
		Inovație numai de produs	Inovație numai de proces	Inovație de proces și produs	Inovații nefinalizate sau abandonate
2010-2012					
Total	25	2	11	11	1
Mici	6	1	4	1	-
Mijlocii	9	1	5	3	-
Mari	10	-	2	7	1
Industrie	22	1	9	11	1
Servicii	3	1	2	-	-
2012-2014					
Total	44	5	3	9	27
Mici	30	-	2	2	26
Mijlocii	8	3	1	4	-
Mari	6	2	-	3	1

Industrie	35	3	1	5	26
Servicii	9	2	2	4	1

Sursa : Repere economice și sociale regionale, Statistică teritorială, 2017, INSSE

2.3.3 Brevetele și publicațiile științifice

Conform datelor publicate de Oficiul European de Brevete (EPO), la nivel național, cererea pentru brevete a înregistrat o ușoară scădere în anul 2019, comparativ cu anul anterior, de la 47 la 39 de cereri dar aproape ca s-a triplat față de anul 2010, când erau înregistrate doar 14 cereri. În anul 2019, cele mai multe cereri erau în domeniul ingineriei mecanice, alte mașinării speciale (5).

Tabel nr. 2.8

Cereri de brevete europene, pe țări și domenii tehnologice		România		
		Anul 2010	Anul 2018	Anul 2019
Domeniu	Subdomeniu			
Inginerie electrică	Mașini electrice, aparate, energie	0	2	3
	Tehnologie audio-vizuală	0	1	0
	Telecomunicații	0	0	0
	Comunicare digitală	0	1	0
	Procese de bază de comunicare	0	0	0
	Tehnologia calculatoarelor	1	3	3
	Metode IT pentru management	0	4	0
	Semiconductori	0	0	0
Instrumente	Optica	0	1	0
	Măsurare	3	4	2
	Analiza materialelor biologice	0	1	0
	Control	1	1	0
	Tehnologie medicală	3	3	3
Chimie	Chimie organică fină	0	0	0
	Biotehnologie	0	0	0
	Produse farmaceutice	0	2	0
	Chimie macromoleculară, polimeri	0	0	0
	Chimia alimentară	0	1	1
	Chimia materialelor de bază	0	2	0
	Materiale, metalurgie	1	2	0
	Tehnologie de suprafață, acoperire	0	0	0
	Tehnologie micro-structurală și nano-tehnologie	0	0	0
	Inginerie Chimică	0	1	1
Tehnologia mediului	0	0	1	
Inginerie mecanică	Manipulare	2	1	2
	Masini-unelte	0	1	3
	Motoare, pompe, turbine	0	1	3
	Mașini textile și hârtie	0	1	2
	Alte utilaje speciale	0	2	5
	Procese și aparate termice	0	2	0
	Elemente mecanice	0	0	2
	Transport	1	4	3
Alte domenii	Mobilă, jocuri	0	4	2

	Alte bunuri de consum	2	1	2
	Inginerie civilă	0	1	1
TOTAL		14	47	39

Sursa: Oficiul European de Brevete (EPO), 2020

Potrivit ultimelor date Eurostat disponibile, Regiunea Sud-Vest Oltenia avea în anul 2012 cel mai mic număr de aplicații pentru obținerea de brevete din cele 8 regiuni de dezvoltare din România, cel mai bine reprezentată fiind regiunea București – Ilfov, urmată de Regiunea Vest. Din anul 2010, numărul de aplicații din Regiunea Sud – Vest Oltenia a scăzut de la 1.13 aplicații la un milion de locuitori, la doar 0.324 aplicații la un milion de locuitori în anul 2012.

2.3.4 Cheltuielile de cercetare-dezvoltare

La nivel național, activitățile de cercetare-dezvoltare sunt finanțate, în cea mai mare parte, din fonduri publice (peste 50%). În perioada 2005-2017, cheltuielile totale din activitatea de cercetare-dezvoltare au crescut semnificativ cu 264,72%, de la 1.183.659 mii lei în anul 2005, la 4.317.086 mii lei în anul 2017.

Deși creșterea este semnificativă, volumul cheltuielilor destinate activităților de cercetare este încă foarte mic în comparație cu cel al altor țări din UE. În raportul de țară realizat de Observatorul European pentru Cercetare și Inovare în anul 2018, se menționează că în România, sistemul de C&I este cronic subfinanțat. Cu o valoare pe cap de locuitor de 14 ori mai mică decât media cheltuielilor efectuate în UE-28 cu activitățile de cercetare-dezvoltare (Eurostat, 2017), România a avut, în ultimii zece ani, una dintre cele mai mici, dacă nu cea mai mică valoare din UE-28.

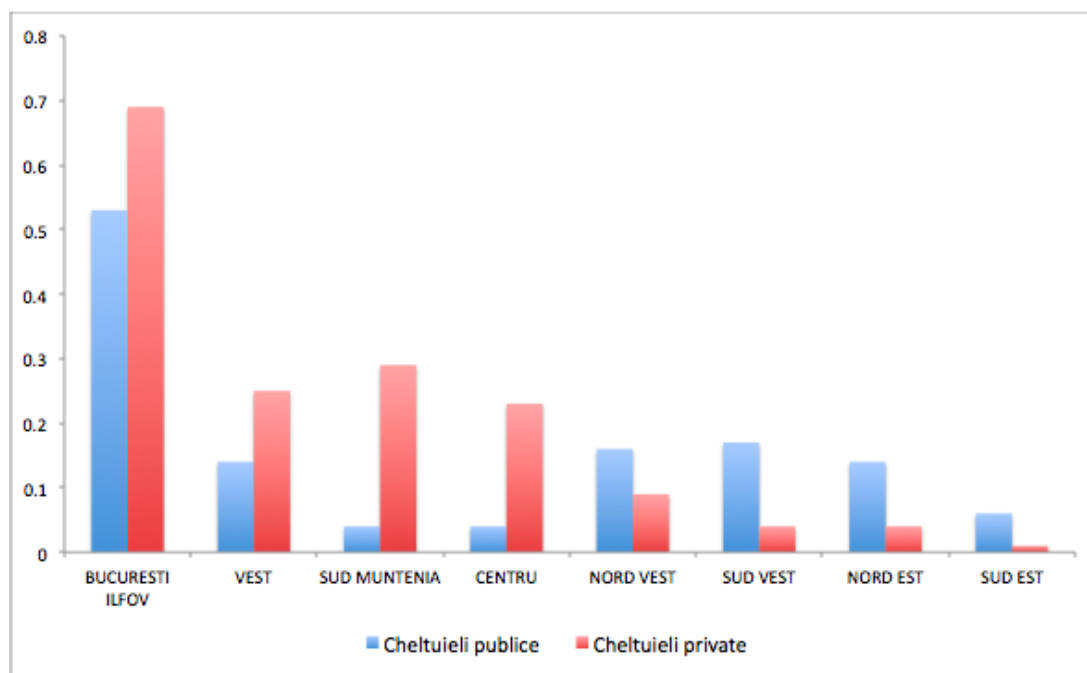
În anul 2017, cheltuielile de cercetare-dezvoltare au reprezentat 0,50% din PIB, din care 0,29% pentru sectorul privat și 0,21% pentru sectorul public, în creștere față de anii anteriori. Conform datelor statistice prezentate de Institutul Național de Statistică, investițiile în C&D din sectorul întreprinderilor au crescut de la 0,16 % în 2014 la 0,27 % din PIB în 2016, dar rămân semnificativ mai scăzute decât media din UE-28 (1,30 % din PIB).²⁸

La nivel de regiuni de dezvoltare, cel mai mare procent al cheltuielilor cu activitatea de cercetare-dezvoltare în perioada 2005-2017 îl înregistra Regiunea București-Ilfov, urmată de Regiunea Sud-Muntenia și Regiunea Nord-Vest.

Conform Documentului cadru privind Strategia Națională de Cercetare, Inovare și Specializare inteligentă (SNCISI) 2021-2027, versiunea mai 2020, în anul 2018, aproximativ 63% din cheltuielile C&D sunt concentrate în regiunea București-Ilfov, restul fiind distribuite între celelalte șapte regiuni, în timp ce Regiunea Sud-Est a realizat cel mai mic procent al cheltuielilor cu cercetarea-dezvoltarea din România. Conform figurii de mai jos, între regiunile de dezvoltare există decalaje semnificative în ceea ce privește cheltuielile de cercetare-dezvoltare din mediul public vs. mediul privat.

²⁸ <http://www.insse.ro/cms/ro/tags/comunicat-cercetare-dezvoltare>

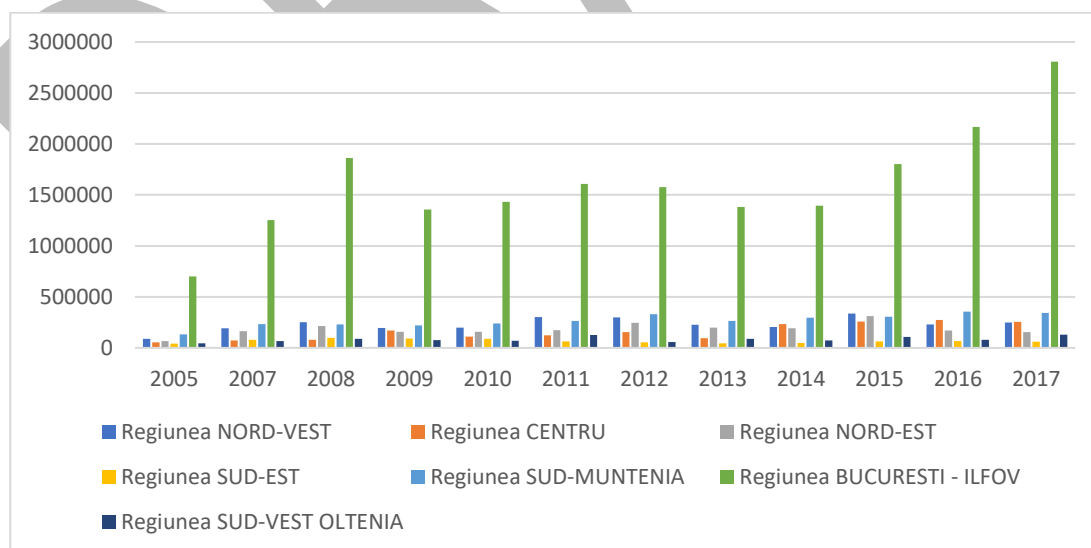
Figura nr 2.4 - Cheltuielile de cercetare-dezvoltare la nivel regional (% PIB)

Sursa: Eurostat (2017), *Intramural R&D expenditure (GERD) by sectors of performance and NUTS2 regions*

La nivelul Regiunii Sud – Vest Oltenia, ponderea cheltuielilor totale pentru activitatea de cercetare-dezvoltare era de doar 0,28% din PIB în anul 2011, singura regiune cu o pondere mai mică fiind Regiunea Sud – Est. Comparativ cu regiunea București – Ilfov (care atribuie 1,08 din PIB-ul regional pentru dezvoltarea sectorului de cercetare dezvoltare), Regiunea Sud-Vest Oltenia atribuie un procent extrem de mic. În ceea ce privește volumul acestor cheltuieli, ele reprezentau doar 6,44% din volumul cheltuielilor cu cercetarea-dezvoltarea efectuate în regiunea București – Ilfov, la nivelul anului 2011 și 4,57 % la nivelul anului 2017.

Figura nr. 2.5 Evoluția cheltuielilor totale cu cercetarea-dezvoltarea pe regiuni

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO

Dacă în anul 2011 volumul cheltuielilor totale pentru activitatea de cercetare-dezvoltare în Regiunea Sud-Vest Oltenia era de 125.644 mii lei, deținând o pondere de 0,36% din totalul la nivel național de 2.786.830 mii lei, în anul 2017, după o scădere accentuată între anii 2012-2014, volumul cheltuielilor totale pentru activitatea de cercetare – dezvoltare a ajuns la 128.247 mii lei, deținând o pondere de doar 0,29 % din totalul la nivel național, adică mai puțin decât în 2011. Cifrele demonstrează că nivelul

cheltuielilor este destul de scăzut, atât ca evoluție în regiune, cât și ca pondere la nivel național și comparativ cu regiunile mai dezvoltate.

În Regiunea Sud-Vest Oltenia, în perioada 2005-2017, cheltuielile totale cu activitatea de cercetare-dezvoltare reprezentative au fost efectuate județele Dolj (47,73%) și Vâlcea (46,59% din total cheltuieli pe regiune). Cele mai mici cheltuieli cu activitatea de cercetare –dezvoltare se înregistrează în județul Mehedinți, iar județele Olt (0,90) și Gorj (4,57) au o pondere mică raportat la cheltuielile totale per regiune.

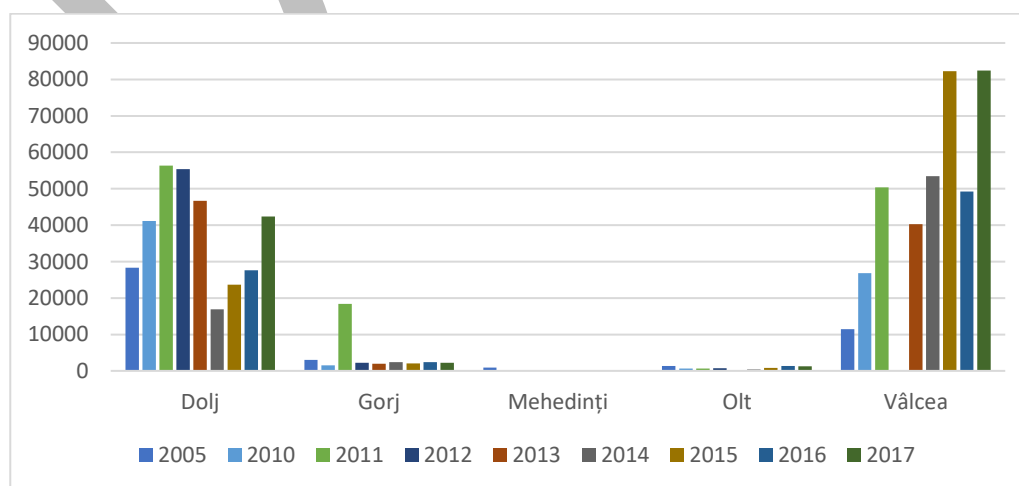
Tabel nr 2.9 Cheltuielile totale din activitatea de cercetare-dezvoltare, pe județe - prețuri curente

Regiunea SV Oltenia/ Județe	Anul 2005	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017
Dolj	28345	41142	56322	55362	46649	16941	23669	27632	42358
Gorj	3033	1537	18352	2203	1923	2436	2051	2358	2231
Mehedinți	931	:	:	:	:	:	:	:	:
Olt	1304	611	624	712	194	406	798	1368	1234
Vâlcea	11410	26847	50346	44	40257	53415	82258	49197	82424
Sud-Vest Oltenia	45023	70137	125644	58321	89023	73198	108776	80555	128247

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO

În județele Vâlcea și Dolj, cheltuielile totale cu activitatea de cercetare-dezvoltare au înregistrat creșteri semnificative în perioada 2015-2017, comparativ cu anul 2005 și 2010. În județul Gorj cheltuielile cu activitatea de cercetare-dezvoltare înregistrează o tendință de scădere pe întreaga perioadă analizată, în timp ce în județul Mehedinți, scăderea este dramatică, începând cu anul 2010 nemaifiind nici date statistice disponibile. În anul 2017, în județul Dolj cheltuielile cu cercetarea-dezvoltarea au înregistrat o creștere de 59,20% față de anul 2016, iar în județul Vâlcea creșterea a fost de 67,53%, evoluții favorizate de posibilele finanțări acordate din fondurile europene alocate în această perioadă.

Figura 2.6 Cheltuieli locale din activitatea de cercetare-dezvoltare, pe județe, prețuri curente, 2005-2017

Sursa : Prelucrare date Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO

În ceea ce privește contribuția la aceste cheltuieli pe județe, se observă că cele mai mari cheltuieli s-au realizat în județele Dolj și Vâlcea. Astfel, cheltuielile aferente județului Dolj, dețineau o pondere de 44,8% în cadrul regiunii la nivelul anului 2011, primul an de revenire după criza economico –socială care a afectat și țara noastră, urmând o descreștere la o pondere de 33 % în total regiune în anul 2017, ca urmare și a faptului că la nivelul județului Vâlcea au fost alocate sume mai însemnate, reprezentând o creștere a ponderii deținute în total regiune de la 40 % în anul 2011, la 64,2 % în anul 2017. Cea mai mare scădere a înregistrat-o județul Gorj, de la o pondere de 14,6 % în anul 2011 la 1,7 % în anul 2017.

Cheltuielile totale din activitatea de cercetare-dezvoltare, pe surse de finanțare

În perioada 2005-2017, cheltuielile totale din activitatea de C &D pe surse de finanțare au cunoscut o serie de modificări determinate și de contextul economic național. Astfel, așa cum se observă din datele statistice, începând cu anul 2008 cheltuielile de CD din fonduri publice au avut un trend descendent, compensat de o ușoară creștere a cheltuielilor realizate de agenții economici și de fondurile din străinătate.

De asemenea, în ceea ce privește cheltuielile din activitatea de CD pe tipuri de cercetare, fondurile alocate cercetării fundamentale au cunoscut un trend ascendent până în anul 2008, crescând de la doar 248.578 mii lei în 2005 la 1.240.289 mii lei în 2008, urmata de o scădere semnificativă în perioada 2008-2013. Pe de altă parte, cheltuielile alocate cercetării aplicative și pentru dezvoltarea experimentală au crescut în perioada 2005-2013.

În perioada 2009-2011, în Regiunea Sud-Vest Oltenia, sectorul guvernamental deținea cea mai mare pondere a cheltuielilor pentru activitatea de cercetare dezvoltare, cu 6.3 euro/locuitor. În anul 2012, cheltuiala guvernamentală pe cap de locuitor a scăzut la doar 1,7. O scădere față de anul 2011 a înregistrat și sectorul învățământului superior, ultimele date disponibile arătând faptul că în anul 2012 se cheltuiau 2,6 euro/locuitor în activitatea de cercetare – dezvoltare.

În ceea ce privește contribuția sectorului întreprinderilor, aceasta a cunoscut un maxim de 2,8 euro/locuitor în anul 2011, pentru a scădea la 2 euro/locuitor în 2012. Pentru contribuția sectorului privat non – profit există date doar pentru anul 2011, când s-au cheltuit 0,8 euro/locuitor pentru cercetare – dezvoltare.

În anul 2016, cheltuielile curente reprezentau un procent de 83,24% din totalul cheltuielilor din activitatea de cercetare-dezvoltare la nivel regional, în timp ce cheltuielile de capital aveau un procent de 16,76%. În anul 2010, comparativ cu anul 2005, au crescut atât cheltuielile curente cât și cele de capital, cu 42,86%, respectiv 280,47%. În anul 2015, se observă că tendința de majorare a cheltuielilor curente și de capital din activitatea de cercetare-dezvoltare se menține, comparativ cu anul 2010. Aceste procente au crescut și în anul 2017, cu excepția județelor Olt, Gorj. Cea mai semnificativă creștere a cheltuielilor din activitatea de cercetare dezvoltare este în județul Vâlcea.

Cheltuielile curente ale regiunii reprezintă 1,98% din totalul național (2016), în timp ce cheltuielile de capital reprezintă 4,55%. La nivelul regiunii ponderea cheltuielilor curente depășește cheltuielile de capital.

Tabel nr. 2.10 Cheltuieli totale din activitatea de CD pe surse, pe județe ale Regiunii Sud-Vest Oltenia

Tip cheltuieli	Anul 2007	Anul 2008	Anul 2009	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017
<i>curente</i>	52139	71351	58740	60823	99993	44358	76513	68613	65908	67055	84996
<i>de capital</i>	15654	16813	16998	9314	25651	13963	12510	4585	42868	13500	43251
Dolj	38517	59395	46011	41142	56322	55362	46649	16941	23669	27632	42358
<i>curente</i>	31217	46142	39940	33420	35067	41815	35555	15776	21418	26320	39547

de capital	7300	13253	6071	7722	21255	13547	11094	1165	2251	1312	2811
Gorj	2397	4031	3663	1537	18352	2203	1923	2436	2051	2358	2231
curente	2336	3650	3644	1537	17343	1795	1508	2029	1646	1883	1744
de capital	61	381	19	:	1009	408	415	407	405	475	487
Mehedinti	1089	19	3	:	:	:	:	:	:		
curente	1067	19	3	:							
de capital	22										
Olt	941	510	436	611	624	712	194	406	798	1368	1234
curente	937	510	436	611	624	704	194	406	798	1368	1234
de capital	4										
Vâlcea	24849	24209	25625	26847	50346	44	40257	53415	82258	49197	82424
curente	16582	21030	14717	25255	46959	44	39256	50402	42046	37484	42471
de capital	8267	3179	10908	1592	3387	:	1001	3013	40212	11713	39953
SV Oltenia	67793	88164	75738	70137	125644	58321	89023	73198	108776	80555	128247

Sursa : INS, baza de date Tempo Online.

2.3.5 Situația întreprinderilor de CD

Conform Autorității Naționale pentru Cercetare Științifică și Inovare, sistemul național de cercetare-dezvoltare este constituit din ansamblul unităților și instituțiilor de drept public și de drept privat cu personalitate juridică, care au în obiectul de activitate cercetarea-dezvoltarea.

În sistemul național de cercetare-dezvoltare sunt cuprinse și următoarele categorii de unități și instituții:

A. Unitățile și instituțiile de drept public:

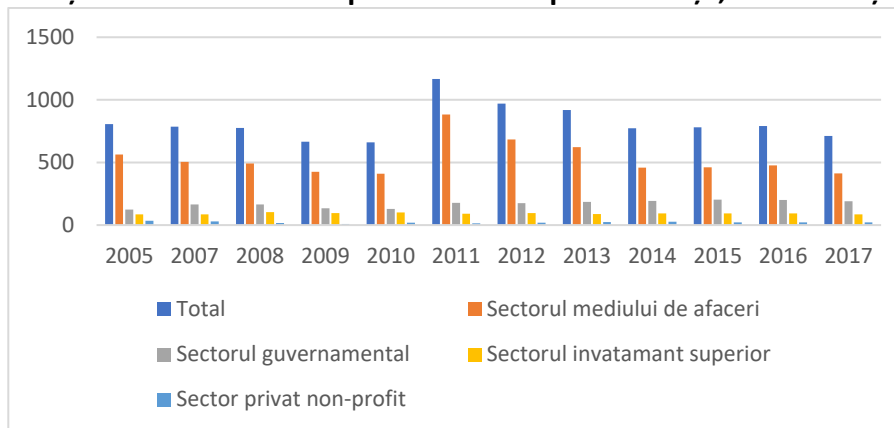
- institute, centre sau stațiuni de cercetare-dezvoltare organizate ca instituții publice;
- institute sau centre de cercetare-dezvoltare organizate în cadrul societăților naționale, companiilor naționale și regiilor autonome sau ale administrației publice centrale și locale;
- centre internaționale de cercetare-dezvoltare înființate în baza unor acorduri internaționale;
- alte instituții publice sau structuri ale acestora, care au în obiectul de activitate cercetarea-dezvoltarea.

B. Unitățile și instituțiile de drept privat:

- unități de cercetare-dezvoltare organizate ca societăți comerciale;
- societăți comerciale, precum și structurile acestora care au în obiectul de activitate cercetarea-dezvoltarea;
- instituții de învățământ superior private acreditate sau structuri ale acestora.

În România, în anul 2017, exista un număr de 713 unități cu activitate de cercetare – dezvoltare, în scădere față de anul 2011 cu 453 de unități. De asemenea, se observă că cele mai multe unități provin din sectorul mediului de afaceri (414 unități), 190 aparțin sectorului guvernamental, 86 sunt din sectorul învățământ superior și doar 23 din sectorul privat non – profit. Toate sectoarele au înregistrat scăderi în perioada analizată, cu excepția celui privat non-profit unde se observă o ușoară creștere a numărului de unități de C&D.

Figura nr 2.7 Unități cu activitate de CD pe sectoare de performanță, la nivel național, 2005-2017

Sursa: INS, Baza de date TEMPO

În regiunea Sud-Vest Oltenia își desfășoară activitatea următoarele unități de cercetare dezvoltare:

Institute naționale de cercetare-dezvoltare: 1 în județul Vâlcea (**Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Tehnologii Criogenice și Izotopice - ICSI Râmnicu Vâlcea**), 1 în județul Dolj (**Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare și Încercări pentru Electrotehnică - ICMET Craiova**), ambele aflate în coordonarea Ministerului Cercetării și Inovării; 1 în județul Vâlcea (**Institutul Național de Cercetare Dezvoltare pentru Ecologie Industrială ECOIND - Sucursala Râmnicu Vâlcea**).

Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare și Încercări pentru Electrotehnică - ICMET Craiova²⁹ și-a început activitatea din anul 1974 în calitate de Departament Central de Cercetare Dezvoltare al Companiei Electroputere Craiova, cel mai important producător în domeniu, iar din 1990 a devenit independent.

ICMET Craiova are în prezent 153 de salariați, din care 67 în activitatea de C-D și 86 în aparatul funcțional și este lider național în domeniile:

- Cercetare, dezvoltare și încercări pentru echipamente de înaltă tensiune și mare putere;
- Cercetare, dezvoltare pentru monitorizarea și diagnosticarea echipamentelor electroenergetice;
- Tehnologii neconvenționale care utilizează efectul detensionării prin vibrații;
- Tehnologii neconvenționale care utilizează efectul aerului comprimat la viteză supersonică;

Este singurul producător de traductoare de forțe și mase și echipamente pentru regimuri industriale grele bazate pe tensometria magnetoelastică, rezultat al cercetărilor proprii în cadrul grupului interdisciplinar CERTENSMAG. ICMET Craiova:

- Deține etaloane metrologice naționale pentru domeniul forțelor mari (1 - 32 MN) și tensiunilor înalte (alternative și continue, impulsuri de trăsnet și de comutație)
- Deține laboratoare acreditate național de către :
 - **RENAR** pentru încercări la: tensiune înaltă, mare putere, compatibilitate electromagnetică și joasă tensiune
- A primit din partea Institutului de încercări și certificări - **VDE Germania** certificarea calificării laboratorului de compatibilitate electromagnetică în programul "Test Data Acceptance Program" din domeniul CEM
- Participă la acțiuni de cooperare tehnico-științifică internaționale stabilind legături bilaterale cu țări precum Grecia, Germania, Israel, Elveția cât și relații la nivel european în cadrul programelor internaționale (COPERNICUS, COST, PHARE, EUREKA).
- În cadrul Institutului își desfășoară activitatea următoarele Asociații Profesionale Științifice:
 - ACER (Asociația pentru Compatibilitate Electromagnetică din România) condusă de Prof. Dr.Ing. Andrei Marinescu

²⁹ <https://www.icmet.ro/icmet.htm>

- RTS (Societatea Română de Termoelectricitate)

Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Tehnologii Criogenice și Izotopice - ICSI Râmnicu Vâlcea³⁰ a fost fondat în anul 1970 sub denumirea de Uzina „G” Rm. Vâlcea, ca o instalație pilot industrial experimentală. Cercetările efectuate au fost finalizate prin brevetarea tehnologiei de producere a apei grele și valorificarea ei la proiectarea și construcția Uzinei de apă grea ROMAG din Drobeta Turnu Severin. În anul 1991, Uzina „G” a fost reorganizată ca Institut de Criogenie și Separări Izotopice, care în anul 1996 a fost acreditat ca unitate componentă a sistemului de cercetare-dezvoltare de interes național.

În ultimii ani, ICSI Rm. Vâlcea a dezvoltat un amplu program intern de promovare a inovării științifice și tehnologice prin care se urmărește valorificarea rezultatelor în producție prin transfer tehnologic și orientarea activităților către cerințele societății.

Evoluția Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Tehnologii Criogenice și Izotopice – ICSI Rm. Vâlcea, unitate aflată în coordonarea Ministerului Cercetării și Inovării, este marcată de către activitățile de cercetare științifică și dezvoltare tehnologică desfășurate de-a lungul timpului în domenii precum: separarea izotopilor hidrogenului, producerea apei grele, criogenia, energiile regenerabile, protecția mediului și securitatea alimentară. ICSI Rm.Vâlcea este organizat în următoarele departamente: ISCI Nuclear, ISCI Analytics, ISCI Energy, ISCI Bussines.

Institutul Național de Cercetare Dezvoltare pentru Ecologie Industrială ECOIND - Sucursala Râmnicu Vâlcea³¹ oferă servicii diverse în următoarele domenii tematice:

- Control/monitorizare poluare factori de mediu: ape reziduale industriale/ orășenești, ape de suprafață, ape subterane și apă potabilă; sol, nămoluri, deșeuri;
- Elaborare documentații de mediu pentru obținerea avizelor/autorizațiilor de mediu necesare realizării investițiilor, aprobării funcționării instalațiilor/unitățile economice (Studii de evaluare a impactului asupra mediului, Bilanțuri de mediu nivel I și nivel II).

Institute, centre sau stațiuni de cercetare ale Academiei Române și de cercetare-dezvoltare ale academiilor de ramură

La nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia există următoarele institute/stațiuni de cercetare:

- județ Dolj: Institutul de Cercetări Socio Umane “C.S. Nicolaescu Plopsor” din Craiova, Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare Pomicolă Craiova, Stațiunea de Cercetări Agricole Șimnicu de Jos, Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare Legumicolă Ișalnița, Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare pentru Cultura Plantelor de Nisipuri Dăbuleni, Stațiunea Didactică Experimentală Craiova;
- județ Vâlcea: Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare în Pomicultură, Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare Viti-vinicolă Drăgășani;
- județ Gorj: Stațiunea de Cercetare și Producție Pomicolă Tg. Jiu;
- județ Olt: Stațiunea de cercetare-dezvoltare agricolă Caracal, Stațiunea de Cercetare Pomicolă Strejești.

Un loc aparte în valorificarea rezultatelor de cercetare îl ocupă reintegrarea ecologică, economică și socială a terenurilor afectate de exploatarea miniere. Astfel, au fost înființate pe haldele, amenajate prin plantații cu nuc, prun, măr, alun, au fost înființate plantații de vie, s-a elaborat tehnologia de cultivare a haldelor cu plante furajere și culturi anuale.

Cercetările efectuate pe linia potențării solurilor tehnogene și a celor slab aprovizionate în elemente nutritive au fost materializate prin punerea în funcțiune, în colaborare cu I.C.P.A. București și

³⁰ <http://www.icsi.ro/despre-noi/istoric-misiune-strategie-regulamente-legi/>

³¹ Material preluat de pe site-ul: <https://www.incdecoind.ro/sucursale/sucursala-ramnicu-valcea/serviciile-oferite-de-sucursala-rm-valcea.html>

S.N.L.Oltenia, a unei stații pilot de producere a îngrășămintelor organo-minerale pe bază de praf de lignit el însuși fertilizant.

Societatea Națională a Lignitului Oltenia și-a însușit în totalitate tehnologia de recultivare a haldelor, potențarea solurilor tehnogene pentru reintegrarea ecologică, economică și socială a zonelor miniere.

Institutul de Cercetare Științifică, Inginerie Tehnologică și Proiectare Mine pe Lignit SA (ICSITPML)³² a fost înființat în 1967 ca o necesitate firească a dezvoltării industriei miniere din Oltenia. În această zonă urma să se facă deschiderea și punerea în exploatare a șase mari bazine miniere (Rovinari, Motru, Jilț, Gilort – Amaradia, Berbești și Husnicioara), cu producția cărora trebuia să se alimenteze cinci centrale termoelectrice ce asigurau o parte importantă din baza energetică a țării.

Institutul de Cercetări Științifice și Proiectări Mine pe Lignit SA furnizează pe piața românească servicii de cercetare și dezvoltare experimentală în alte științe naturale și inginerie.

În categoria unităților de cercetare-dezvoltare care activează la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia se regăsesc și societățile, atât cele cu capital de stat, cât și cele cu capital privat. Cele mai multe societăți care desfășoară activități de cercetare-dezvoltare sunt din mediul urban. La nivel regional au fost identificate 70 de firme care au ca obiect principal de activitate codurile CAEN 7211 *Cercetare-dezvoltare în biotehnologie* și 7219 *Cercetare-dezvoltare în alte științe naturale și inginerie*, din care 46 sunt în județul Dolj, 6 în județul Gorj, 4 în Mehedinți, 3 în județul Olt și în 11 județul Vâlcea. Din cele 70 de firme identificate care își desfășoară activitatea de cercetare-dezvoltare, doar 10 sunt în mediul rural.

2.3.6 Personalul din activitatea de cercetare-dezvoltare

Conform **Raportului de țară RIO 2017** realizat de **Observatorul European pentru Cercetare și Inovare**, România deține una dintre cele mai ridicate ponderi de cercetători care lucrează în afara țării. Lipsa de personal calificat se face simțită în sectorul TIC, al profesioniștilor din domeniul sănătății, al cadrelor didactice, al persoanelor calificate în diverse meserii, al ingineriei, al transporturilor și al distribuției.

La nivelul Uniunii Europene, în anul 2017 erau 3.067.954 persoane angajate în sectorul cercetare-dezvoltare. Cel mai mare număr de persoane angajate în sectorul C&D se află în Germania, Spania, Italia, Franța. Analiza evoluției numărului de persoane angajate în activitatea de C&D, pentru perioada 2008-2017, arată o tendință generală de creștere a indicatorului.

Tabel nr. 2.11 Personalul angajat în activitatea de cercetare-dezvoltare la nivelul Uniunii Europene

State	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
UE - 28	2,463,973	2,488,453	2,541,885	2,612,978	2,677,519	2,720,602	2,783,646	2,883,419	2,955,678	3,067,954
Zona Euro (19 state)	1,772,751	1,795,706	1,837,861	1,888,457	1,936,991	1,950,168	1,978,647	2,048,768	2,102,666	2,170,557
Belgia	58,476	59,756	60,075	62,895	67,005	67,899	72,794	77,520	79,109	83,441
Bulgaria	17,219	18,230	16,574	16,986	16,758	17,545	19,335	22,492	25,060	23,290
Cehia	50,808	50,961	52,290	55,697	60,329	61,976	64,443	66,433	65,783	69,736
Denemarca	58,589	55,918	56,623	57,585	57,734	57,744	58,361	60,243	62,775	63,243
Germania	523,505	534,975	548,723	575,099	591,261	588,615	605,252	640,516	657,894	681,552
Estonia	5,086	5,430	5,277	5,724	5,855	5,858	5,790	5,636	5,772	6,048
Islanda	20,018	19,705	19,722	21,591	29,284	31,870	33,494	32,052	29,726	30,316
Grecia	:	:	:	36,913	37,361	42,188	43,316	49,658	41,790	48,226
Spania	215,676	220,777	222,022	215,079	208,831	203,302	200,233	200,866	205,873	215,713
Franța	382,653	390,214	397,756	402,492	411,780	418,141	417,129	428,643	:	434,670
Croația	10,583	11,015	10,859	10,622	10,368	10,448	10,027	10,645	11,536	11,778
Italia	221,115	226,527	225,632	228,094	240,179	246,764	249,467	259,167	290,040	291,516
Cipru	1,201	1,266	1,302	1,299	1,245	1,247	1,284	1,246	1,356	1,485
Letonia	6,533	5,485	5,563	5,432	5,593	5,396	5,739	5,570	5,120	5,378
Lituania	12,504	11,936	12,315	11,173	10,416	11,080	11,791	10,607	10,924	11,520
Luxembourg	4,652	4,711	4,972	5,191	4,743	4,975	5,243	5,227	5,312	5,322

³² <http://energie.gov.ro/companiile-din-subordine/institutul-de-cercetare-si-inginerie-tehnologica-proiectare-mine-pe-lignit-sa-2/>

State	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Ungaria	27,403	29,795	31,480	33,960	35,732	38,163	37,329	36,847	35,757	40,432
Malta	941	911	1,102	1,363	1,431	1,356	1,444	1,422	1,505	1,481
Olanda	93,432	87,874	100,544	117,436	122,215	123,214	124,066	129,060	132,867	138,292
Austria	58,014	56,438	59,923	61,171	65,088	66,186	70,138	71,396	74,897	77,880
Polonia	74,596	73,581	81,843	85,219	90,716	93,751	104,359	109,249	111,789	144,103
Portugalia	47,882	47,097	47,616	49,599	47,554	46,711	46,878	47,999	50,406	54,995
România	30,390	28,398	26,171	29,749	31,135	32,507	31,391	31,331	32,232	32,586
Slovenia	11,594	12,410	12,940	15,269	14,974	15,229	14,866	14,225	14,403	14,713
Slovacia	15,576	15,952	18,188	18,112	18,127	17,166	17,594	17,591	17,768	19,011
Finlanda	56,698	56,069	55,897	54,526	54,047	52,972	52,130	50,367	47,429	48,999
Suedia	79,549	77,363	77,418	78,445	81,272	80,957	83,473	83,551	90,690	87,720
Marea Britanie	342,086	347,486	350,766	356,258	356,484	377,343	396,281	413,860	417,390	424,510
Irlanda	3,117	3,397	:	3,244	:	2,736	:	2,941	3,247	3,172
Norvegia	35,485	36,091	36,121	36,950	37,707	38,536	40,297	42,409	43,918	46,235

Sursa: EUROSTAT

Datele EUROSTAT arată că resursa umană activă în domeniul științei și tehnologiei din **Regiunea Sud – Vest Oltenia**, ca procent din populația activă era de doar 20,2 în anul 2013, în ușoară creștere față de anii 2011 și 2012. Comparând cu regiunea cea mai bine reprezentată din România, București – Ilfov (46,5%), procentul este la mai puțin de jumătate. Acest procent este justificat și de numărul redus de institute de cercetare și universități din Regiunea Sud-Vest Oltenia, dar și de veniturile reduse ale personalului care activează în domeniul cercetării și de resursele materiale inadecvate realizării de performanțe în domeniu.

Conform datelor statistice de la nivelul Regiunii Sud – Vest Oltenia, **personalul din activitatea de CDI** ca procent din populația activă, în *Sectorul întreprinderilor* și în *Sectorul guvernamental* era de doar 0,03% în anul 2012, într-o ușoară creștere față de anul 2011 când înregistra 0,01%, în Sectorul învățământului superior era de 0,14% în anul 2012, iar în *Sectorul privat non – profit* de 0% în 2011.

În ceea ce privește **numărul de cercetători la nivel regional**, ca procent din total angajați la nivel național, Regiunea Sud – Vest Oltenia deținea un procent de doar 5,38 % la nivelul anului 2011 și de 4,76% în anul 2017. După cum se observă din datele statistice numărul salariaților din activitate de cercetare – dezvoltare de la nivelul Regiunii Sud- Vest Oltenia a scăzut în perioada 2005 – 2011, de la 2.569 la 2.132 în anul 2017.

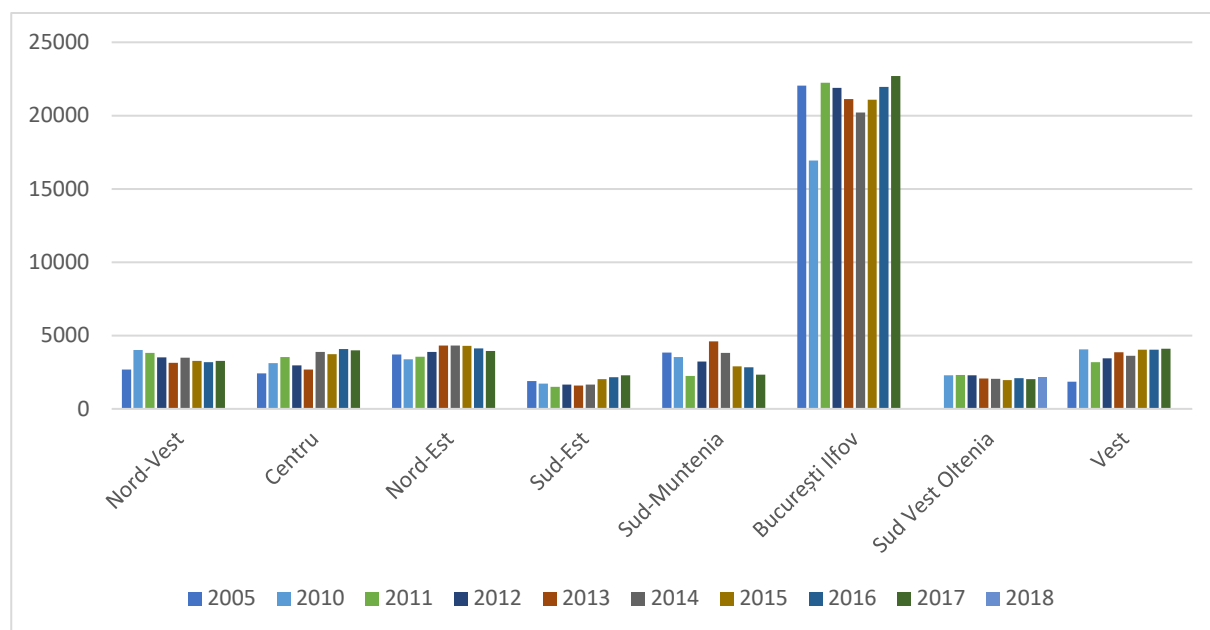
În comparație cu celelalte regiuni de dezvoltare ale României, doar Regiunea Sud-Est avea un număr mai mic de cercetători în anul 2011 (1.515 salariați). Din anul 2016, însă, Regiunea Sud-Vest Oltenia a înregistrat cel mai mic număr de salariați din activitatea de CD, ceea ce o plasează pe ultimul loc la nivel de regiuni.

Tabel nr. 2.12 Salariați din activitatea de cercetare-dezvoltare, pe regiuni, număr persoane

Regiuni	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017
Total	39065	42363	42674	43375	42963	43448	44386	44801
Nord-Vest	4018	3809	3503	3137	3485	3277	3175	3280
Centru	3113	3526	2973	2683	3885	3728	4072	4000
Nord-Est	3376	3561	3876	4328	4319	4298	4129	3947
Sud-Est	1713	1515	1655	1583	1656	2023	2150	2290
Sud-Muntenia	3543	2253	3236	4595	3826	2902	2836	2344
București Ilfov	16932	22234	21902	21128	20212	21088	21968	22709
Sud-Vest Oltenia	2315	2282	2076	2058	1960	2101	2025	2132
Vest	4055	3183	3453	3863	3620	4031	4031	4099

Sursa : Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO

Figura nr. 2.8 Evoluția numărului de persoane angajate în sectorul CD, pe regiuni de dezvoltare

Sursa : Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO

În ceea ce privește repartizarea salariaților din activitate de cercetare pe județe, putem observa că **majoritatea își desfășoară activitatea în județul Dolj** (o scădere de la 2037 persoane în anul 2005 la 1889 în anul 2011 și 1788 în anul 2017), **deținând o pondere de 83,86% din total regiune la nivelul anului 2017**, și ca urmare a activității de cercetare întreprinse în cadrul centrului universitar din Craiova.

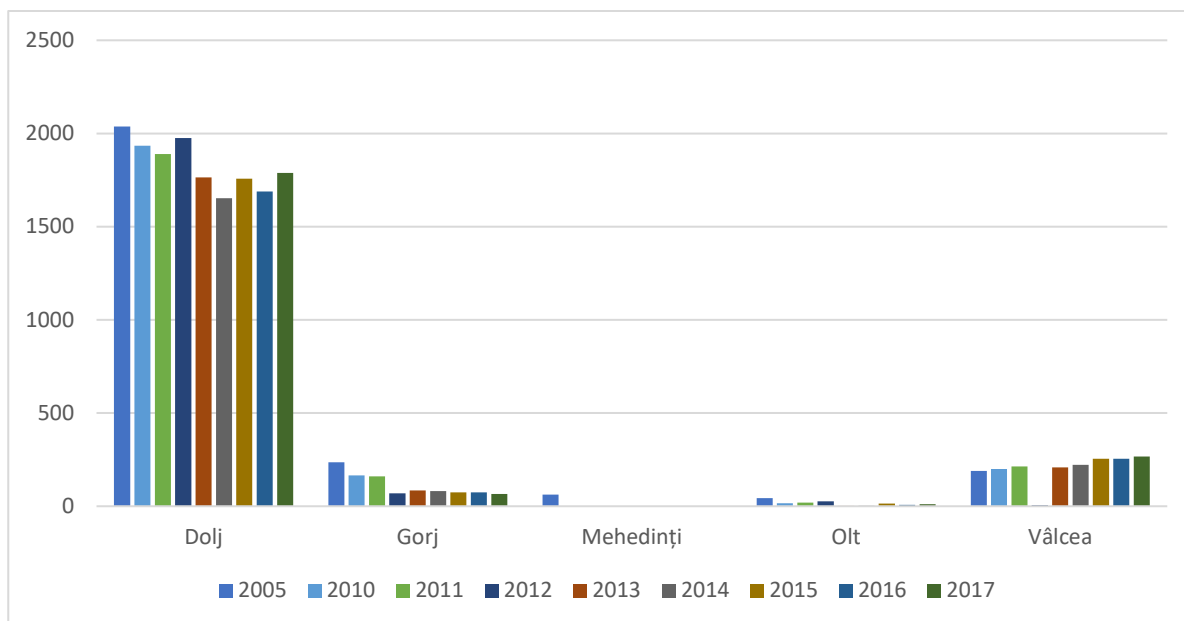
În județul Gorj, numărul de cercetători a scăzut de la 236 persoane în anul 2005, la 161 în anul 2011 și doar 66 în anul 2017 (ponderea în total regiune în acest an fiind de doar 3%). Cea mai semnificativă creștere a cunoscut-o județul Vâlcea, unde numărul de cercetători a crescut de la 190 în anul 2005, la 213 în 2011 și 267 în anul 2017 (ponderea în total regiune în acest an fiind de 12,5%). Pentru județul Mehedinți începând cu anul 2010 nu mai sunt date statistice disponibile, însă în anul 2009 s-au raportat doar 2 persoane.

Tabel nr. 2. 13 Salariați din activitatea de cercetare-dezvoltare, nr. total, pe județe

Județe	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Sud-Vest Oltenia	2315	2282	2076	2058	1960	2101	2025	2132
Dolj	1934	1889	1975	1764	1653	1757	1689	1788
Gorj	166	161	69	85	82	75	74	66
Mehedinți	:	:	:	:	:	:	:	:
Olt	16	19	26	1	2	15	7	11
Vâlcea	199	213	6	208	223	254	255	267

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO

Figura nr. 2.9 Evoluția numărului de salariați din activitatea de CD, pe județe

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO

Numărul de cercetători din activitatea de cercetare-dezvoltare :

Referitor la tipul salariaților din activitatea de cercetare-dezvoltare, aceștia pot fi împărțiți în cercetători, tehnicieni și asimilați și alte categorii de salariați. La nivel național, numărul total de cercetători a înregistrat în perioada 2011-2017 un trend negativ, scăzând de la 30.707 persoane în anul 2010, la 27.367 în 2017. Aceași tendință de scădere este observată și la nivelul regiunilor de dezvoltare, cu excepția regiunii Sud-Est, București Ilfov, Sud-Vest Oltenia, unde sunt creșteri nesemnificative.

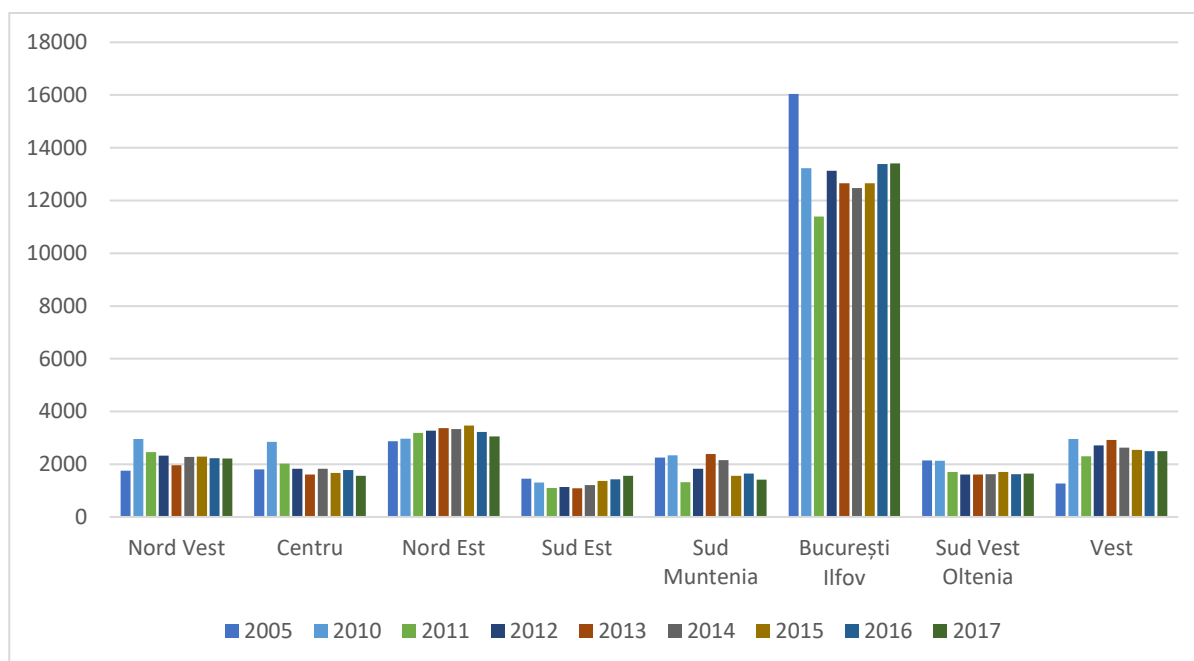
Evoluția pe regiuni a numărului cercetătorilor în perioada 2010–2015 arată că a crescut în Regiunea Nord-Est de la 2.966 persoane în 2010 la 3.470 cercetători în anul 2015 și în Regiunea Sud-Est de la 1.302 cercetători la 1.364 persoane în anul 2015. O scădere a numărului de cercetători între 2010 și 2015 s-a înregistrat în regiunile Nord-Vest, Centru, Sud Muntenia, București–Ilfov, Sud-Vest Oltenia și Vest. Se poate observa că există un decalaj major între numărul de cercetători din regiunea București Ilfov și restul regiunilor.

Tabel nr. 2.14 Cercetători din activitatea de cercetare-dezvoltare, pe regiuni, număr persoane

Regiunea	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017
Total	30707	25489	27838	27600	27535	27253	27801	27367
Nord-Vest	2952	2457	2320	1962	2280	2284	2223	2210
Centru	2842	2027	1831	1606	1831	1672	1783	1565
Nord-Est	2966	3190	3277	3373	3332	3470	3223	3056
Sud-Est	1302	1096	1133	1088	1212	1364	1426	1566
Sud-Muntenia	2342	1321	1823	2384	2160	1556	1642	1415
București Ilfov	13225	11398	13130	12652	12469	12655	13384	13411
Sud-Vest Oltenia	2127	1701	1608	1612	1625	1703	1622	1651
Vest	2951	2299	2716	2923	2626	2549	2498	2493

Sursa : Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO

Figura nr. 2.10 Evoluția numărului de cercetători, pe regiuni de dezvoltare

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO

La nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia, cei mai mulți salariați erau cercetători: 2.142 persoane în anul 2005 (o pondere de 7,23% din totalul la nivel național), 1701 în 2011 și **1651 în anul 2017 (o pondere de 6 % din totalul la nivel național)**. Referitor la numărul total de salariați din cercetare-dezvoltare, acesta a crescut de la 1600 în anul 2005 (o pondere de 2,49 % din totalul la nivel național), la 2282 în 2011, urmând o scădere la 2132 în anul 2017 (o pondere de 4,76 % din totalul la nivel național).

În cadrul regiunii, în județul Dolj numărul total de salariați a scăzut de la 2037 (o pondere de 79,29% din total regiune) în anul 2005, la 1889 în 2011, urmând o scădere la 1788 persoane în anul 2017 (dar o creștere a ponderii în regiune la 83,86%). Numărul de cercetători, însă, cu referire la același județ, a scăzut de la 1849 persoane în 2005, la 1544 în anul 2011 și la 1479 în anul 2017. În județul Vâlcea, numărul de cercetători a crescut de la 113 în anul 2005, la 114 în 2011 și 133 în anul 2017, aceste cifre fiind în corelație și cu creșterea cheltuielilor alocate pentru cercetare - dezvoltare în județ. Referitor la numărul total de salariați din cercetare, în județul Vâlcea acesta a scăzut de la 381 persoane în anul 2005, la 213 în 2011 și 267 în anul 2017.

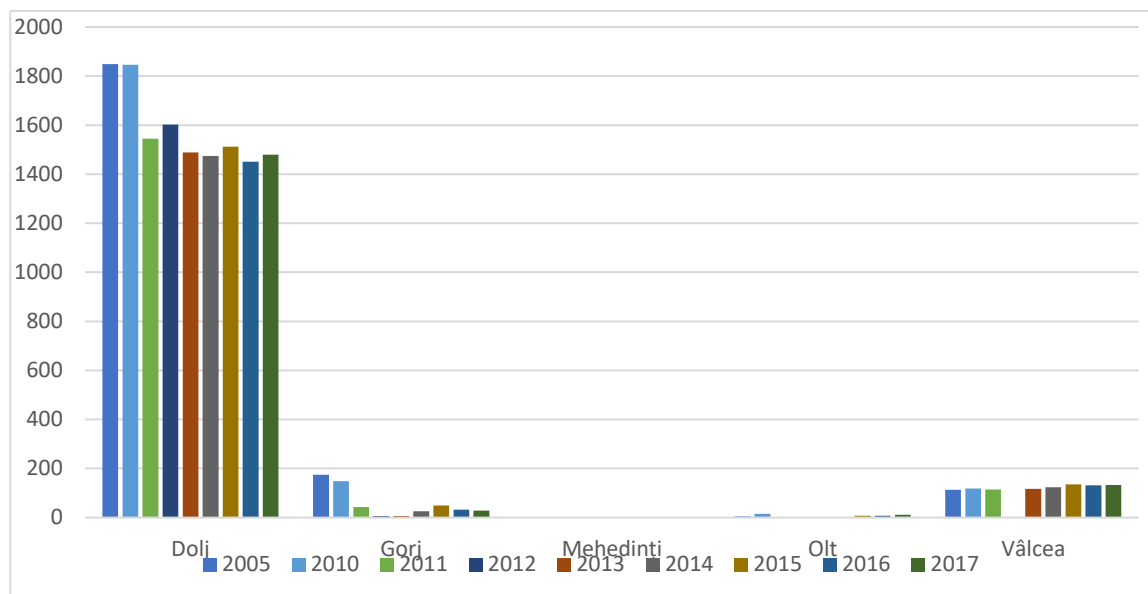
Tabel nr. 2.15 Cercetători din activitatea de cercetare-dezvoltare, numar total, pe județe

Județe	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017
Dolj	1846	1544	1602	1488	1474	1512	1451	1479
Gorj	148	43	6	6	26	49	32	28
Mehedinți	:	:	:	:	:	:	:	:
Olt	15	:	:	1	2	7	7	11
Vâlcea	118	114	:	117	123	135	132	133
Sud-Vest Oltenia	2127	1701	1608	1612	1625	1703	1622	1651

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO

Analiza numărului de cercetători pe județe ale regiunii arată că județul Dolj concentrează, în anul 2017, cei mai mulți cercetători, respectiv un procent de 89,58% din totalul pe regiune, urmat de județul Vâlcea cu 8,05%. În județele Gorj și Olt ponderea cercetătorilor este sub 1%, iar în județul Mehedinți nu există nicio înregistrare.

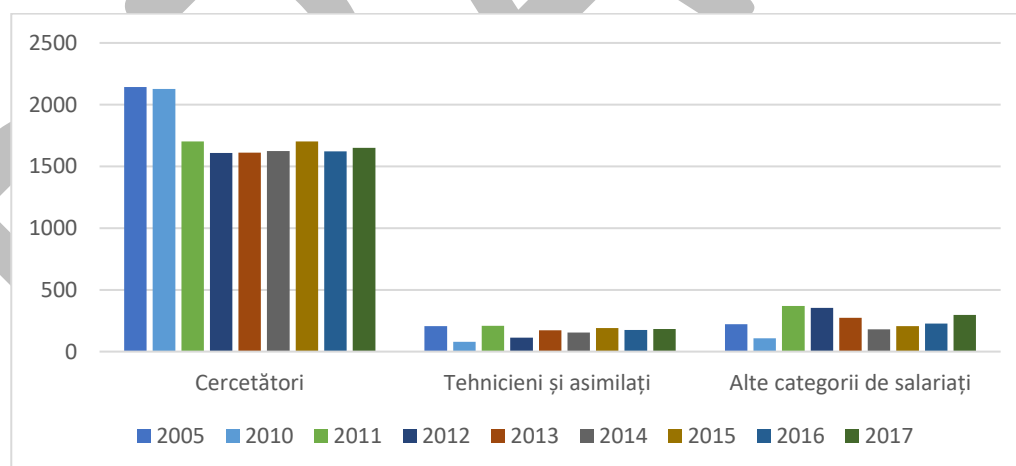
Figura nr. 2.11 Numărul de cercetători pe județe ale regiunii 2005-2017

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO

Privitor la numărul de tehnicieni și asimilați din cercetare-dezvoltare în **Regiunea Sud-Vest Oltenia**, se poate observa o scădere masivă între 2009 și 2010 cu cca 61% față de 2005, urmată de o creștere importantă în anul 2011 când a fost înregistrat un număr total de 210 salariați, însă tendința de scădere s-a manifestat în anii următori, astfel că în **2017 erau 184 persoane**.

Figura nr. 2.12 Numărul salariaților din activitatea de cercetare – dezvoltare după ocupație la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia, 2005 – 2017

Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date TEMPO

Tabel nr. 2. 16 Activitatea de cercetare-dezvoltare de la nivelul judetelor regiunii Sud-Vest Oltenia, ca si numar de salariați si cheltuieli din cercetare-dezvoltare se prezintă astfel:

Regiunea/ Județe	Salariații din activitatea de cercetare-dezvoltare (număr persoane)	Salariații din activitatea de cercetare-dezvoltare la 10000 persoane ocupate	Cheltuieli totale din activitatea de cercetare-dezvoltare (mii lei prețuri curente)
Sud Vest Oltenia			
2010	2315	27,8	185.945
2015	2101	26,7	399.434
2016	2025	26,6	411.810

Regiunea/ Județe	Salariații din activitatea de cercetare-dezvoltare (număr persoane)	Salariații din activitatea de cercetare-dezvoltare la 10000 persoane ocupate	Cheltuieli totale din activitatea de cercetare- dezvoltare (mii lei prețuri curente)
<i>Dolj</i>			
2010	1934	72,2	41.142
2015	1757	70,6	23.669
2016	1689	70,6	27.632
<i>Gorj</i>			
2010	166	12,5	1537
2015	75	5,9	2051
2016	74	5,9	2358
<i>Mehedinți</i>			
2010	-	-	-
2015	-	-	-
2016	-	-	-
<i>Olt</i>			
2010	16	1,0	611
2015	15	10,0	798
2016	7	0,5	1368
<i>Vâlcea</i>			
2010	199	12,0	26.847
2015	254	16,1	82.258
2016	255	16,5	49.197

Sursa: INS, Statistica regională, 2018

2.4 Activitatea de CDI in mediul academic

La nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia activează 3 Universități de stat acreditate (Universitatea din Craiova – județe Dolj și Mehedinți, Universitatea Constantin Brâncuși Tg. Jiu – județ Gorj, Universitatea de Medicină și Farmacie Craiova – județ Dolj), 2 filiale locale ale altor Universități de stat din țară (USAMV București și Universitatea din Pitești – județul Olt) și 2 Universități particulare (Universitatea Spiru Haret – județe Dolj, Vâlcea; Universitatea Constantin Brâncoveanu – județ Vâlcea)³³.

În ceea ce privește oferta educațională a instituțiilor de învățământ superior de stat acreditate, privind numărul de facultăți, specializări, programe de licență și numărul maxim de studenți, la nivelul regiunii Sud Vest Oltenia există un număr total de 19 facultăți, 133 programe de licență și pot fi școlarizați un număr de 9.611 studenți. În aceste calcule nu au fost luate în considerare și ofertele instituțiilor de învățământ particular.

Tabel nr 2.17 Oferta instituțiilor de învățământ superior de stat acreditate

Instituția de învățământ	Număr facultăți	Număr domenii de licență	Număr programe de licență	Număr studenți care pot fi școlarizați
Universitatea din Craiova	12	56	94	7003
Universitatea de Medicină și Farmacie din Craiova	4	4	9	885
Universitatea Constantin Brâncuși, Tg-Jiu	4	20	24	1420
Total:	20	80	127	9308

Sursa: Prelucrare date din Hotărârea privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2019-2020

³³ Sursa: Ministerul Educației Naționale, Lista instituțiilor de învățământ superior de stat civile

Tabel nr. 2.18 Lista facultăților din cadrul universitatilor de stat acreditate la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia

Nr.crt.	Județ	Universitate	Facultăți
1.	Dolj	Universitatea din Craiova	1.Facultatea de Agronomie
			2. Facultatea de Automatică, Calculatoare și Electronică
			3. Facultatea de Drept
			4. Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor
			5. Facultatea de Educație Fizică și Sport
			6. Facultatea de Horticultură
			7. Facultatea de Inginerie Electrică
			8. Facultatea de Litere
			9. Facultatea de Mecanică
			10. Facultatea de Teologie Ortodoxa
			11. Facultatea de Științe
			12. Facultatea de Științe Sociale
2.	Dolj	Universitatea de Medicină și Farmacie din Craiova	1.Facultatea de Medicină
			2. Facultatea de Moașe și Asistență Medicală
			3. Facultatea de Medicină Dentară
			4. Facultatea de Farmacie
3.	Gorj	Universitatea "Constantin Brâncuși" din Târgu-Jiu	1.Facultatea de Inginerie
			2.Facultatea de Științe Economice
			3.Facultatea de Științe ale Educației, Drept și Administratie Publica
			4. Facultatea de Științe Medicale și Comportamentale

Sursa: Hotărârea nr. 326/2019 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2019-2020

Activitățile de cercetare-dezvoltare se realizează în cadrul celor 3 instituții de învățământ superior, după cum urmează:

Universitatea de Medicină și Farmacie din Craiova are 3 centre de cercetare acreditate de CNCIS și 4 centre de cercetare aprobate în Senatul universității:

Centre de cercetare aprobate în Senatul UMF Craiova și acreditate de CNCIS

- Centrul pentru studii de Morfologie Microscopică și Imunologie (CCMI)
- Centrul de Cercetare în Gastroenterologie și Hepatologie (CCGH)
- Departamentul de imagistică al UMF Craiova

Centre de cercetare aprobate în Senatul UMF Craiova

- Centrul de Cercetare în Reumatologie (CCR)
- Centrul de Cercetare a Medicamentului (CCM)
- Centrul de Cercetări pentru Medicina Clinică și Experimentală (CCMCE)
- Centrul de Cercetare în Medicina Dentară (CCMD)

Universitatea din Craiova

Cercetarea științifică constituie o componentă de bază a activității cadrelor didactice, studenților, precum și a personalului tehnic al Universității din Craiova. Activitatea de cercetare științifică din Universitate este organizată și funcționează pe baza legislației naționale și a Uniunii Europene în domeniu, desfășurându-se la nivel de cercetare fundamentală, cercetare aplicativă, cercetare tehnologică, proiectare, expertiză, consulting, analize și determinări experimentale. Universitatea din

Craiova este acreditată de CNCSIS ca unitate de cercetare-dezvoltare, conform deciziei ANCS nr. 9673/17.06.2008.

Activitatea de cercetare științifică din ultimii ani s-a concretizat în ultimii ani prin:

- cercetare pe bază de granturi finanțate prin programul PN II;
- participarea la Programul Cadru 7 al Comisiei Europene de Cercetare;
- participarea la Programul Operațional Creșterea Competitivității Economice, Axa prioritară 2 Competitivitate prin cercetare dezvoltare tehnologică și inovare;
- participarea la programe finanțate de alte instituții și organisme naționale și internaționale;
- cercetare pe bază de contracte cu agenți economici;
- cercetarea individuală în catedre;
- publicații (articole, tratate, monografii), în reviste și edituri recunoscute pe plan național și internațional;
- referate în cadrul pregătirii prin doctorat, teze de doctorat;
- brevete de inovații și invenții.

Unitățile de cercetare, dezvoltare și inovare din cadrul Universității din Craiova includ: INCESA, Centrele de cercetare - 51 de centre afiliate la facultăți, stațiuni CDI, alte unități CDI, cercetători asociați, ofertele CDI, transfer tehnologic.

INCESA - Centrul de Transfer Tehnologic funcționează în municipiul Craiova, fiind dotat cu laboratoare de cercetare în domeniile inginerie mecanică, inginerie electrică, biotehnologie și bioinginerie și știința calculatoarelor.

Centrul este structurat pe mai multe module de cercetare, conține 12 laboratoare și are funcționalitatea unui hub de cercetare. În cei trei ani de funcționare a INCESA, au fost atrase alte proiecte de cercetare aplicată, finanțate din surse europene și naționale, care totalizează 10 milioane de euro.

INCESA deservește facultățile ce fac parte din Universitatea din Craiova, precum și firmele private care au nevoie de inovație în procesul de producție sau în activitatea de prestare de servicii. Dintre instrumentele utilizate pentru implementarea acestei componente CDI, se pot enumera:

- realizarea de parteneriate cu agenți economici și organe ale administrației locale care să vizeze participări la proiecte de cercetare-dezvoltare;
- crearea unor poli de competitivitate;
- dezvoltarea în comun de programe pentru formare sau perfecționare profesională;
- dezvoltarea unor „centre CDI mixte”, în parteneriat cu agenți economici, institute naționale CDI sau cu colaboratori externi;
- integrarea colectivelor de cercetare proprii în clustere, consorții naționale și internaționale de cercetare.

Tabel nr. 2.19 Universitatea din Craiova: Centre de cercetare afiliate la facultati:

Domeniul de cercetare	Facultatea	Centre de cercetare
Matematică și științe ale naturii	Facultatea de Științe	<ul style="list-style-type: none"> • Centrul de cercetare interdisciplinara si implementarea materialelor • Fizica teoretica • Cercetari avansate in informatica aplicata • Centrul de cercetare in inteligenta aplicata "Nicolae Tandareanu" • Centrul de analiza neliniara si aplicatii • Centrul de cercetare chimie analitica • Centrul de cercetare chimie aplicata • Centrul de cercetare electrochimie si coroziune

Domeniul de cercetare	Facultatea	Centre de cercetare
		<ul style="list-style-type: none"> • Centrul de cercetare si educatie in astronomie, ASTROED • Centrul de cercetare-inovare in turism regional • Centrul de cercetare, educatie si promovare a matematicii in stiinta, tehnica si societate, CCEPM
Științe Inginerești	Facultatea de Automatica, Calculatoare si Electronica	<ul style="list-style-type: none"> • Automatica neliniara. Stabilitate si oscilatii • Dezvoltare de aplicatii multimedia • Sisteme electronice avansate • Mecatronica si robotica
	Facultatea de Agronomie	<ul style="list-style-type: none"> • Centrul de cercetare si consultanta agricola Caracal, CONSAGRI • Centrul de cercetare pentru cultura pajistilor, conservarea biodiversitatii si agroturism (Preajba-Rânca), BIOPAJ • Centrul de cercetare pentru valorificarea terenurilor nisipoase din Oltenia, AGROTIMB • Centrul de cercetare pentru masuratori terestre si cadastru, MTC
	Facultatea de Horticultura	<ul style="list-style-type: none"> • Baza de cercetare cu utilizatori multipli – baza de cercetare pentru monitorizarea indicatorilor ecologici si bioeconomici ai unor specii horticole la nivel zonal, BCUM • Conservarea si valorificarea resurselor ecologice, CVRE • Centru de cercetare pentru calitatea si siguranta alimentelor, CASIALIM • Biologie de frontiera si astrobiologie, BFASTRO
	Facultatea de Inginerie Electrica	<ul style="list-style-type: none"> • Centrul de cercetari in domeniul ingineriei aerospatiale, CERDIAS • Electrotehnica in transporturi si sisteme de energie, ELTRES • Inginerie electrica, electroenergetica si tehnologii ecologice, IEETE • Sisteme electromecanice complexe si calitatea energiei, SEMEQ
	Facultatea de Mecanica	<ul style="list-style-type: none"> • Inginerie mecanica • Centrul de cercetare pentru tehnologii si materiale avansate • Materiale compozite pentru structuri statice, dinamice si biofunctionale fabricate prin metalurgia pulberilor si tehnologii conexe, ComIng
Științe Umaniste și Arte	Facultatea de Litere	<ul style="list-style-type: none"> • Centrul de cercetari si studii inter - si transdisciplinare, STUDITrans • Centrul de cercetare stiintifica comunicare, media, opinie publica, CCSMOP • Limbaje artistice identitare in contemporaneitate, LAIC • Diversitate lingvistica si practici discursive identitare, PRAXLingua • Centrul de cercetari argotologice, CeCArg

Domeniul de cercetare	Facultatea	Centre de cercetare
		<ul style="list-style-type: none"> Centrul de studii antropologice si literare asupra imaginarului, creativitatii si limbajelor moderne si contemporane, Antropo-Lit
	Facultatea de Teologie	<ul style="list-style-type: none"> Centrul de studii teologice si interreligioase, CSTI
	Departamentul pentru Pregatirea Personalului Didactic	<ul style="list-style-type: none"> Centrul de cercetari psihopedagogice, CCPP
Științe sociale	Facultatea de Drept	<ul style="list-style-type: none"> Centrul de cercetari juridice fundamentale, CCJF Asociatia „Centrul de studii si cercetari de drept privat”, CSCDPC Centrul de stiinte administrative si politici publice, CSAPP
	Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor	<ul style="list-style-type: none"> Centrul de cercetari in economie si administrarea afacerilor, CCEAF Centrul de cercetare pentru inteligenta computationala in economie si afaceri, CIBEC Centrul de cercetari bancare si financiare, CEBAFI
	Facultatea de Științe Sociale	<ul style="list-style-type: none"> Centrul de studii asupra imaginarului si rationalitatii "Mircea Eliade", CSIR Centrul de studii istorice din Craiova, CSIC Centrul de studii politice post-comuniste, CESPO Centru de cercetari sociale si dezvoltare durabila, CCSDD Centrul de cercetari filosofice, CEFI Centrul de studii interdisciplinare "Interculturalitate si intercunoastere"
Științele Sportului și Educației Fizice	Facultatea de Educație Fizică și Sport	<ul style="list-style-type: none"> Centrul de studiu si cercetare a motricitatii umane

Sursa: https://www.ucv.ro/cercetare/unitati_cdi/centre_de_cercetare/centre_cercetare_afiliate.php

În cadrul Universității din Craiova funcționează și alte unități de CDI: GRID OLTENIA, DATA ROOM, Centrul pentru Dialog între Știință și Teologie.

Universitatea din Craiova - Stațiuni CDI:

Stațiunea Didactică (SD) Banu-Mărăcine are ca obiect de activitate instruirea practică a studenților facultăților de Agronomie, respectiv Horticultură din UCV, în paralel cu activități de cercetare-dezvoltare derulate de cadrele didactice și cercetătorii din cele două facultăți. Structura stațiunii pe ferme, dintre care un centru de cercetare-cramă și o mică fermă viticolă, asigură implementarea și valorificarea rezultatelor cercetărilor întreprinse precum și exploatarea economico-profitabilă a terenurilor agricole deținute.

Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare Agricolă (SCDA) Caracal deține o suprafață agricolă de circa 2500 ha, care oferă condiții specifice pentru derularea de activități de cercetare fundamentală și aplicativă în vederea producerii de semințe și material săditor din categorii biologice superioare. Sectorul de dezvoltare asigură condiții specifice de transfer al rezultatelor cercetării către cele 2 ferme de producție vegetală, respectiv 3 sectoare auxiliare ce reprezintă componenta de valorificare a rezultatelor cercetării derulate la SCDA Caracal.

Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare pentru Pomicultură (SCDP) Vâlcea dispune de un fond funciar de aproximativ 126 ha teren. Activitatea didactică derulată cu studenți de la ciclurile de masterat și doctorat se combină armonios cu cea de cercetare (fundamentală și aplicativă), dezvoltare tehnologică și inovare. Domeniile vizate sunt pomicultura și protecția mediului pentru care sunt oferite inclusiv servicii de consultanță. De asemenea, SCDP Vâlcea derulează activități în scopul producerii, multiplicării și comercializării de material săditor pomicol din categorii biologice superioare de nuc, alun, castan comestibil, măr și prun.

Universitatea “Constantin Brâncuși” din Târgu-Jiu are ca obiective principale în domeniul cercetării științifice următoarele activități:

- dezvoltarea componenței cercetării științifice la nivelul standardelor naționale și internaționale și în conformitate cu deciziile ce vor fi luate de MECT pe baza Declarației Conferinței Naționale a Învățământului Superior;
- dezvoltarea unor colective de cercetare puternice care să desfășoare activități de cercetare competitive și promovarea a cel puțin două centre de cercetare existente în categorii superioare, tip A sau excelență;
- integrarea colectivelor de cercetare proprii în consorții naționale și internaționale de cercetare;
- susținerea în continuare a activității de întregire și modernizare a bazei materiale a cercetării;
- abordarea unor teme de cercetare orientate spre rezolvarea unor probleme impuse de cerințele actuale și de perspectivă privind dezvoltarea societății românești și de actualitate pe plan mondial;
- creșterea numărului și a calității programelor și proiectelor de cercetare realizate de către colectivele de cercetare în scopul atragerii de fonduri financiare mai substanțiale pentru susținerea activității de cercetare științifică;
- susținerea financiară a perfecționării pregătirii cadrelor didactice tinere, ce desfășoară activități de cercetare, prin stagii efectuate în cadrul unor centre de cercetare cu tradiție pe plan național și internațional;
- susținerea financiară a activităților de valorificare a rezultatelor cercetării științifice realizate de cadrele didactice, respectiv pentru: participarea la manifestări științifice de prestigiu, publicarea de lucrări în reviste de prestigiu național și internațional, editarea de cărți în edituri naționale și internaționale;
- cointeresarea colectivelor de cercetare în desfășurarea unor activități competitive, prin utilizarea rezultatelor obținute în activitățile de valorificare a cercetării științifice drept criterii de bază pentru evaluarea activităților la nivelul cadrelor didactice, catedrelor, facultăților și a universității în ansamblu;
- stimularea interesului studenților pentru activitatea de cercetare științifică prin integrarea acestora în colectivele de cercetare ale cadrelor didactice, reorganizarea cercurilor științifice studențești, elaborarea unor tematici ale lucrărilor de diplomă care să includă și activități de cercetare;
- participarea la competițiile de obținere a granturilor de cercetare cu finanțare externă (NATO, CADRU-6);
- participarea la competițiile de obținere a granturilor de cercetare organizate de CNFIS și CNCSIS;
- realizarea și dezvoltarea colaborărilor în domeniul cercetării cu colective de specialiști din cadrul universităților de prestigiu din țară și străinătate;
- realizarea de proiecte de cercetare aplicativă cu parteneri economici.³⁴

Principalele domenii de cercetare ale mediului academic la nivel regional sunt: agricultură, horticultură, resurse ecologice, industria alimentară, cadastru, automatică, robotică, aplicații multimedia IT, industria energetică, protecția mediului, imunologie, medicamente, medicină

³⁴ <http://www.utgjiu.ro/cercetare2/legislatie/strategii/>

experimentală, aplicații informatice în economie, electrotehnică, mecanică (biomecanică, microtehnologii, inginerie avansată în domeniul transporturilor și autovehiculelor), etc.

Principalul actor al mediului academic la nivel regional prin prisma activităților de cercetare dezvoltare derulate este Universitatea din Craiova, în cadrul căreia activează 32 de centre de cercetare asimilate facultăților sale.

Tabel nr. 2.20

În tabelul de mai jos sunt descrise principalele activități ale centrelor de cercetare care activează la nivel regional:

Nr. crt.	Universitate	Domenii de cercetare	Teme de cercetare
1	Universitatea din Craiova	Horticultură	Monitorizarea și evaluarea multicriterială a indicatorilor ecologici și bioeconomici
		Agricultură	Cartarea vegetației pajiștilor și strategii privind introducerea și aplicarea tehnicilor de cultură și gestiune moderne
		Resurse ecologice	Cuantificarea parametrilor interrelațiilor dintre elementele biocenozei (resurse genetice) și biotopului
		Industria alimentară	Evaluarea chimică, biochimică și microbiologică a calității alimentelor; cercetări fundamentale pentru proiectarea de produse și tehnologii în industria alimentară
		Cadastru și măsurători terestre	Automatizarea lucrărilor topo-cadastrale și fotogrammetrice; realizarea modelului digital de altitudini (DEM) al terenului și produse derivate (pante, expuneri, etaje altitudinale, profile topografice etc)
		Automatică	Stabilitate și oscilații neliniare, sisteme cu întârziere, aplicații industriale ale conducerii robuste și adaptive
		Robotică	Mecatronică, sisteme electronice avansate
		Științe juridice	Drept privat și cercetări juridice fundamentale
		Științe economice	Inteligență computațională, data mining, modelarea bazată pe agenți, sisteme multiagent, econometrie, cibernetică, soft computing
		Motricitate umană	Biomecanică, kinetoterapie
		Electrotehnică	Inginerie aerospațială, transporturi și sisteme de energie, tehnologii ecologice
	Informatică aplicată	Inteligență artificială, bioinformatică, ingineria și arhitectura calculatoarelor, grafică și vizualizare, securitatea calculatoarelor și criptografie, informatică aplicată în medicină, multimedia, rețele de calculatoare și sisteme de operare, inginerie software, data mining, tehnologii Web, managementul datelor, medii de afaceri pe internet.	

Nr. crt.	Universitate	Domenii de cercetare	Teme de cercetare
		Mecanică	Sinteză și elaborare de noi materiale, depunere a straturilor subțiri, microtehnologii, inginerie avansată în domeniul autovehiculelor și transporturilor, încercări mecanice și tehnologii inovative de prelucrare a materialelor, biomecanică
		Științe sociale	Monografiile sociologice; cercetări sociologice de teren; studii de ontologie și metafizică formală; studii de imagologie, argumentare vizuală, retorică și comunicare; Pragmatism și neopragmatism în științele socio-umaniste; culturi argumentative și retorice; studii de psihologia argumentării și retoricii
2	Universitatea de Medicină și Farmacie Craiova	Imunologie	Morfologie microscopică și imunologie
		Gastroenterologie	Managementul bolilor digestive
		Reumatologie	Utilizarea ultrasonodensitometriei și ecografiei musculoscheletale
		Farmaceutică	Tehnici experimentale de farmacologie, toxicologie și tehnici bioanalitice
		Medicină clinică și experimentală	Studiul fenomenului de îmbătrânire
3	Universitatea Constantin Brâncuși Tg. Jiu	Industria energetică	Controlul proceselor din industria energetică; măsurători și analize complexe privind stabilirea duratei de viață a utilajelor tehnologice
		Protecția mediului	Retehnologizarea și perfecționarea unor procese în scopul micșorării emisiilor de noxe; elaborarea unor tehnologii cu grad redus de poluare
		Matematică	Analiză funcțională, teoria operatorilor, analiză matematică Geometrie diferențială, Ecuații și incluziuni diferențiale, Ecuații cu derivate parțiale, Stabilitate stocastică și control stocastic Probabilități, Statistică și Cercetări operaționale
		Economie fundamentală și aplicată	Modelare și prognoză economică; microeconomie și macroeconomie

Din interpretarea informațiilor prezentate în tabelul anterior rezultă că, **la nivel regional, cele mai importante sectoare de cercetare dezvoltare în mediul academic sunt aferente domeniilor agricultură, inginerie, medicină și științe economice.**

În urma analizei indicatorilor relevanți pentru identificarea potențialului de creștere al regiunii Sud – Vest Oltenia bazat pe activitatea de cercetare – dezvoltare se poate concluziona faptul că regiunea deține un potențial scăzut, activitatea de cercetare dezvoltare fiind concentrată în special în județul Dolj, orașul Craiova.

2.5 Potențial de specializare

Din perspectiva nivelului de dezvoltare tehnologică la nivel național, în 2019 regiunea Sud-Vest Oltenia contribuie la realizarea exporturilor pe toate categoriile de tehnologie, dar este caracterizată de o pondere redusă a exporturilor de tehnologie înaltă (0,35% din totalul exporturilor de tehnologie înaltă la nivel național).

Regiunea Sud-Vest Oltenia realizează 7,78% din exportul național de tehnologie medie-înaltă, 11,33% din exportul de tehnologie medie-joasă și 2,97% din exportul național de joasă tehnologie.

Regiunea Sud-Vest Oltenia contribuie cu 6,82% la exporturile României. Ponderea exporturilor de tehnologie înaltă la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia, a fost în anul 2019, de 0,24% din totalul exporturilor regiunii, sub media națională (4,57%).

Ponderea cea mai mare în regiune este deținută de exporturile de tehnologie medie-înaltă (56,46%) și de exporturile de tehnologie medie-joasă (32,39%). Ponderea exporturilor de tehnologie joasă în regiune, este de 10,91%.

Tabel nr. 2.21

Nivelul tehnologi al secțiunii/produselor	Dolj	Gorj	Mehedinți	Olt	Valcea	SVO	național	pondere SVO în național
Exporturi de tehnologie joasă	7,20%	42,89%	69,60%	5,33%	37,05%	10,91%	26,71%	2,97%
Exporturi de tehnologie medie-joasă	4,97%	36,84%	23,86%	79,58%	16,31%	32,39%	19,54%	11,33%
Exporturi de tehnologie medie-înaltă	87,48%	19,66%	5,79%	15,06%	46,57%	56,46%	49,48%	7,78%
Exporturi de tehnologie înaltă	0,35%	0,61%	0,75%	0,03%	0,07%	0,24%	4,57%	0,35%

Sursa: Institutul European din Romania, Studii de Strategie si Politici

Clasificarile pe categorii de tehnologii au fost facute conform **Anexei II - Corespondența clasificărilor sectoarelor economice.**

La formarea exporturilor regiunii Sud-Vest Oltenia, cea mai mare contribuție o au categoriile:

- 87. Automobile, tractoare si alte vehicule terestre – 1.825.717 mii euro (15,64% din totalul național al categoriei)
- 76. Aluminiu si articole din aluminiu – 498.321 mii euro (46,756% din totalul național al categoriei)
- 40. Cauciuc și articole din cauciuc – 581.523 mii euro (25,148% din totalul național al categoriei)
- 73. Produse din fontă, fier și oțel – 317.508 mii euro (15,33% din totalul național al categoriei)

Indicele de specializare sectorială a exporturilor

$ISEab = (x_{ij}/X_{it}) / (x_{nj}/X_{nt})$, unde x_{ab} și x_{nb} reprezintă exporturile Regiunii i de mărfuri aparținând grupei j respectiv exportul național de produse aparținând grupei j, iar X_{it} și X_{nt} reprezintă exportul total regional respectiv exportul total național.

Calculând pentru anul 2019, domeniile de specializare a exporturilor pentru regiunea Sud-Vest Oltenia sunt:

76. Aluminii și articole din aluminii	1065784	498321	0,105944	0,015445	6,859282
35. Substanțe albuminoide	19234	6727	0,00143	0,000279	5,130864
28. Produse chimice anorganice	213564	64956	0,01381	0,003095	4,462003
68. Articole din piatră	95429	27445	0,005835	0,001383	4,219117
40. Cauciuc și articole din cauciuc	2312416	581523	0,123633	0,033512	3,689263
80. Cositor și articole din cositor	3247	805	0,000171	4,71E-05	3,637075
VII. Materiale plastice, cauciuc și articole din acestea	3945874	639656	0,135992	0,057184	2,378165
87. Automobile, tractoare și alte vehicule terestre	11672682	1825717	0,388152	0,169161	2,294571
73. Produse din fontă, fier și oțel	2070704	317508	0,067503	0,030009	2,249445
XVII. Mijloace și materiale de transport	12664546	1865814	0,396677	0,183535	2,161312
XXII. Bunuri necuprinse în alte secțiuni din Nomenclatorul Combinat	554327	77655	0,01651	0,008033	2,055143
XV. Metale comune și articole din acestea	5939298	830649	0,176598	0,086073	2,051734
63. Alte articole textile	409770	50813	0,010803	0,005938	1,81917
61. Articole și accesorii din îmbrăcăminte din tricotaje	606516	66592	0,014158	0,00879	1,610714
07. Legume, plante, rădăcini și tuberculi	95652	7259	0,001543	0,001386	1,113324
89. Vapoare, nave și structuri plutitoare	429255	29911	0,006359	0,006221	1,022243

Sursa: Tempo on-line

În **Anexa III** (*Indicele de specializare a exporturilor în Regiunea Sud-Vest Oltenia*) a fost calculat indicatorul de specializare a exporturilor pentru toate domeniile din Nomenclatorul combinat al exporturilor pentru regiunea SV în anul 2019. De asemenea, **Anexa IV** evidențiază balanța comercială import-export în regiune și județe în anul 2019.

Domeniile de specializare a exporturilor la nivel de secțiune în regiunea Sud-Vest Oltenia sunt:

- Grupa VII Materiale plastic, cauciuc și articole din acestea
- Grupa XVII Mijloace și material de transport
- Grupa XV Metale comune și articole din acestea
- Grupa XXII Bunuri necuprinse în alte secțiuni din Nomenclatorul Combinat

Indicele de specializare sectorială a forței de muncă măsoară raportul dintre ponderea sectorului la nivel regional și cea la nivel național, pondere măsurată în termenii populației ocupate $ISS = (po_{ij}/PO_{it}) / (pon_{j}/PO_{nt})$, unde po_{ij} și PO_{it} reprezintă populația ocupată la nivelul Regiunii i în sectorul j respectiv populația ocupată la nivelul Regiunii i în toate sectoarele economice, iar pon_{j} și PO_{nt} reprezintă populația ocupată la nivel național în sectorul j respectiv populația ocupată la nivel național în toate sectoarele economice (numărul persoanelor ocupate la nivel regional și numărul persoanelor ocupate la nivel național pot fi înlocuite cu cifra cumulată de afaceri respectiv cu valoarea adăugată brută).

În tabelele de mai jos, este calculat indicele de specializare sectorială a forței de muncă atât la nivelul Regiunii, cât și la nivelul fiecărui județ pe fiecare domeniu de activitate, fiind evidențiate valorile supraunitare.

Tabel nr 2.22 Indicele de specializare sectoriala - Sud-Vest 2018

	Ponj	poij	poij/poit	ponj/pont	ISS SV
	UM: Mii persoane				
Total	8407,5	778,3			
A AGRICULTURA, SILVICULTURA SI PESCUIT	1759,5	238,6	0,30656559	0,209277431	1,464877
INDUSTRIE	1946,7	169,7	0,21803932	0,231543265	0,941679
C INDUSTRIA PRELUCRATOARE	1709,1	135,2	0,17371194	0,203282783	0,854533
F CONSTRUCTII	683,2	65,2	0,08377232	0,081260779	1,030907
G COMERT CU RIDICATA SI CU AMANUNTUL; REPARAREA AUTOVEHICULELOR SI MOTOCICLETELOR	1217,1	98,8	0,12694334	0,144763604	0,876901
H TRANSPORT SI DEPOZITARE	470,8	35,1	0,04509829	0,055997621	0,805361
I HOTELURI SI RESTAURANTE	215,5	16,5	0,02120005	0,025631876	0,827097
J INFORMATII SI COMUNICATII	209,9	6,6	0,00848002	0,024965804	0,339665
K INTERMEDIERI FINANCIARE SI ASIGURARI	100,7	5,3	0,00680971	0,011977401	0,568547
L TRANZACTII IMOBILIARE	33,6	2,6	0,00334061	0,003996432	0,835899
M ACTIVITATI PROFESIONALE, STIINTIFICE SI TEHNICE	206,9	10,5	0,01349094	0,02460898	0,548212
N ACTIVITATI DE SERVICII ADMINISTRATIVE SI ACTIVITATI DE SERVICII SUPORT	332,6	20,2	0,025954	0,039559917	0,656068
R ACTIVITATI DE SPECTACOLE, CULTURALE SI RECREATIVE	81,4	5,1	0,00655274	0,009681832	0,676808

Table nr.2.23 Dolj 2018

	Ponj	poij	poij/poit	ponj/pont	ISS Dolj
	UM: Mii persoane				
Total	778,3	246,4			
A AGRICULTURA, SILVICULTURA SI PESCUIT	238,6	77	0,3125	0,306565592	1,019358
INDUSTRIE	169,7	44,7	0,18141234	0,218039316	0,832017
C INDUSTRIA PRELUCRATOARE	135,2	37,5	0,15219156	0,173711936	0,876115
F CONSTRUCTII	65,2	16,9	0,06858766	0,083772324	0,818739
G COMERT CU RIDICATA SI CU AMANUNTUL; REPARAREA AUTOVEHICULELOR SI MOTOCICLETELOR	98,8	35,7	0,14488636	0,126943338	1,141347
H TRANSPORT SI DEPOZITARE	35,1	10,9	0,04423701	0,045098291	0,980902
I HOTELURI SI RESTAURANTE	16,5	5,1	0,02069805	0,021200051	0,976321
J INFORMATII SI COMUNICATII	6,6	3,6	0,01461039	0,008480021	1,722919
K INTERMEDIERI FINANCIARE SI ASIGURARI	5,3	2	0,00811688	0,006809713	1,191957
L TRANZACTII IMOBILIARE	2,6	1,1	0,00446429	0,003340614	1,336367
M ACTIVITATI PROFESIONALE, STIINTIFICE SI TEHNICE	10,5	4	0,01623377	0,013490942	1,203309
N ACTIVITATI DE SERVICII ADMINISTRATIVE SI ACTIVITATI DE SERVICII SUPORT	20,2	8,3	0,03368506	0,025954002	1,297876
R ACTIVITATI DE SPECTACOLE, CULTURALE SI RECREATIVE	5,1	2,1	0,00852273	0,006552743	1,300635

Table nr. 2.24 Gorj 2018

	Ponj	poij	poij/poit	ponj/pont	ISS Gorj
	UM: Mii persoane				
Total	778,3	129,9			
A AGRICULTURA, SILVICULTURA SI PESCUIT	238,6	28,8	0,22170901	0,306565592	0,723203
INDUSTRIE	169,7	32,2	0,24788299	0,218039316	1,136873
C INDUSTRIA PRELUCRATOARE	135,2	16,6	0,12779061	0,173711936	0,735647

F CONSTRUCTII	65,2	16,4	0,12625096	0,083772324	1,507072
G COMERT CU RIDICATA SI CU AMANUNTUL; REPARAREA AUTOVEHICULELOR SI MOTOCICLETELOR	98,8	16,1	0,12394149	0,126943338	0,976353
H TRANSPORT SI DEPOZITARE	35,1	6,2	0,04772902	0,045098291	1,058333
I HOTELURI SI RESTAURANTE	16,5	3,1	0,02386451	0,021200051	1,125682
J INFORMATII SI COMUNICATII	6,6	0,6	0,00461894	0,008480021	0,544685
K INTERMEDIERI FINANCIARE SI ASIGURARI	5,3	0,9	0,00692841	0,006809713	1,01743
L TRANZACTII IMOBILIARE	2,6	0,3	0,00230947	0,003340614	0,691331
M ACTIVITATI PROFESIONALE, STIINTIFICE SI TEHNICE	10,5	2,2	0,0169361	0,013490942	1,255369
N ACTIVITATI DE SERVICII ADMINISTRATIVE SI ACTIVITATI DE SERVICII SUPORT	20,2	4,8	0,0369515	0,025954002	1,42373
R ACTIVITATI DE SPECTACOLE, CULTURALE SI RECREATIVE	5,1	0,9	0,00692841	0,006552743	1,057329

Table nr 2.25 Mehedinți 2018

	Ponj	poj	poj/poit	ponj/pont	ISS MH
	UM: Mii persoane				
Total	778,3	95,7			
A AGRICULTURA, SILVICULTURA SI PESCUIT	238,6	34,7	0,36259143	0,306565592	1,182753
INDUSTRIE	169,7	18,9	0,19749216	0,218039316	0,905764
C INDUSTRIA PRELUCRATOARE	135,2	16,1	0,16823406	0,173711936	0,968466
F CONSTRUCTII	65,2	9,6	0,10031348	0,083772324	1,197454
G COMERT CU RIDICATA SI CU AMANUNTUL; REPARAREA AUTOVEHICULELOR SI MOTOCICLETELOR	98,8	9,7	0,10135841	0,126943338	0,798454
H TRANSPORT SI DEPOZITARE	35,1	4,5	0,04702194	0,045098291	1,042655
I HOTELURI SI RESTAURANTE	16,5	2,1	0,02194357	0,021200051	1,035072
J INFORMATII SI COMUNICATII	6,6	0,2	0,00208986	0,008480021	0,246446
K INTERMEDIERI FINANCIARE SI ASIGURARI	5,3	0,5	0,00522466	0,006809713	0,767236
L TRANZACTII IMOBILIARE	2,6	0,1	0,00104493	0,003340614	0,312796
M ACTIVITATI PROFESIONALE, STIINTIFICE SI TEHNICE	10,5	1	0,01044932	0,013490942	0,774543
N ACTIVITATI DE SERVICII ADMINISTRATIVE SI ACTIVITATI DE SERVICII SUPORT	20,2	1,4	0,01462905	0,025954002	0,563653
R ACTIVITATI DE SPECTACOLE, CULTURALE SI RECREATIVE	5,1	0,5	0,00522466	0,006552743	0,797324

Tabel nr.2.26 Olt 2018

	Ponj	poj	poj/poit	ponj/pont	ISS Olt
	UM: Mii persoane				
Total	778,3	151,7			
A AGRICULTURA, SILVICULTURA SI PESCUIT	238,6	57,3	0,37771918	0,306565592	1,232099
INDUSTRIE	169,7	35,7	0,23533289	0,218039316	1,079314
C INDUSTRIA PRELUCRATOARE	135,2	33,2	0,218853	0,173711936	1,259862
F CONSTRUCTII	65,2	9,8	0,06460119	0,083772324	0,771152
G COMERT CU RIDICATA SI CU AMANUNTUL; REPARAREA AUTOVEHICULELOR SI MOTOCICLETELOR	98,8	14	0,09228741	0,126943338	0,726997
H TRANSPORT SI DEPOZITARE	35,1	5,9	0,03889255	0,045098291	0,862395
I HOTELURI SI RESTAURANTE	16,5	1,6	0,01054713	0,021200051	0,497505
J INFORMATII SI COMUNICATII	6,6	0,9	0,00593276	0,008480021	0,699616
K INTERMEDIERI FINANCIARE SI ASIGURARI	5,3	0,9	0,00593276	0,006809713	0,871221
L TRANZACTII IMOBILIARE	2,6	0,1	0,0006592	0,003340614	0,197328
M ACTIVITATI PROFESIONALE, STIINTIFICE SI TEHNICE	10,5	1,6	0,01054713	0,013490942	0,781794

N ACTIVITATI DE SERVICII ADMINISTRATIVE SI ACTIVITATI DE SERVICII SUPORT	20,2	3	0,01977587	0,025954002	0,761959
R ACTIVITATI DE SPECTACOLE, CULTURALE SI RECREATIVE	5,1	0,8	0,00527357	0,006552743	0,804788

Tabel nr. 2.27 Vâlcea 2018

	Ponj	poij	poij/poit	ponj/pont	ISS VL
	UM: Mii persoane				
Total	778,3	154,6			
A AGRICULTURA, SILVICULTURA SI PESCUIT	238,6	40,8	0,26390686	0,306565592	0,86085
INDUSTRIE	169,7	38,2	0,24708926	0,218039316	1,133233
C INDUSTRIA PRELUCRATOARE	135,2	31,8	0,20569211	0,173711936	1,184099
F CONSTRUCTII	65,2	12,5	0,08085382	0,083772324	0,965161
G COMERT CU RIDICATA SI CU AMANUNTUL; REPARAREA AUTOVEHICULELOR SI MOTOCICLETELOR	98,8	23,3	0,15071151	0,126943338	1,187235
H TRANSPORT SI DEPOZITARE	35,1	7,6	0,04915912	0,045098291	1,090044
I HOTELURI SI RESTAURANTE	16,5	4,6	0,0297542	0,021200051	1,403497
J INFORMATII SI COMUNICATII	6,6	1,3	0,0084088	0,008480021	0,991601
K INTERMEDIERI FINANCIARE SI ASIGURARI	5,3	1	0,00646831	0,006809713	0,949865
L TRANZACTII IMOBILIARE	2,6	1	0,00646831	0,003340614	1,936262
M ACTIVITATI PROFESIONALE, STIINTIFICE SI TEHNICE	10,5	1,7	0,01099612	0,013490942	0,815074
N ACTIVITATI DE SERVICII ADMINISTRATIVE SI ACTIVITATI DE SERVICII SUPORT	20,2	2,7	0,01746442	0,025954002	0,672899
R ACTIVITATI DE SPECTACOLE, CULTURALE SI RECREATIVE	5,1	0,8	0,00517464	0,006552743	0,789691

Sursa: calcule proprii pe baza datelor Tempo-on line, INS

Analiza sectorială prin prisma identificării sectoarelor de specializare și a competitivității la nivel regional

La nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia se înregistrează la sfârșitul anului 2018 un număr total de 41.882 de unități locale active, cea mai însemnată pondere fiind deținută de întreprinderile care activează în sectorul comerțului cu ridicata și cu amănuntul (36,31%), urmate de cele din transport și depozitare (10,79%), industria prelucrătoare (9,13%) și construcții (7,93%). Sectoarele reprezentate de un număr de unități active cu pondere de sub 1% în totalul regional sunt: distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare (0,93%), învățământul (0,73%), industria extractivă (0,25%) și producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (0,17%).

În profil temporal, în perioada 2014-2018, sectoarele care au cunoscut cea mai importantă dezvoltare din perspective numărului de unități economice active sunt: **Activități de spectacole, culturale și recreative** (+86,26%) și **Sanătate și asistență socială** (+75,32%). Alte sectoare care au înregistrat un trend ascendent, din perspectiva numărului de unități economice active, sunt reprezentate de: **Agricultură, silvicultură și pescuit** (20,23%), **Informații și comunicații** (+24,33%), **Intermedieri financiare și asigurări** (12,96%), **Transport și depozitare** (31,55%), **Tranzacții imobiliare** (+30%), **Învățământ** (+39,55%), **Activități profesionale, științifice și tehnice** (+28,09%).

Tabel nr. 2.28 Unități locale active pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev 2, în Regiunea Sud-Vest Oltenia

CAEN Rev.2 (activitati ale economiei nationale - sectiuni)	Ani					Evoluție
	2014	2015	2016	2017	2018	2018/2014
	UM: Numar					%
Total	37708	37903	38632	40437	41882	+11,07%
<i>Pondere în național</i>	<i>7,23%</i>	<i>7,18%</i>	<i>7,13%</i>	<i>7,11%</i>	<i>7,08%</i>	
A Agricultură, silvicultură și pescuit	1448	1473	1575	1682	1741	
<i>Pondere în A. național</i>	<i>8,16%</i>	<i>7,87%</i>	<i>8,09%</i>	<i>8,33%</i>	<i>8,38%</i>	
Pondere în total regional	3,84%	3,89%	4,08%	4,16%	4,16%	+20,23%
B Industria extractivă	118	121	109	109	103	
<i>Pondere în național</i>	<i>8,91%</i>	<i>9,36%</i>	<i>8,78%</i>	<i>9,08%</i>	<i>8,55%</i>	
Pondere în total regional	0,31%	0,32%	0,28%	0,27%	0,25%	-12,71%
C Industria prelucrătoare	3539	3594	3519	3673	3822	
<i>Pondere în național</i>	<i>7,18%</i>	<i>7,25%</i>	<i>7,12%</i>	<i>7,19%</i>	<i>7,13%</i>	
Pondere în total regional	9,39%	9,48%	9,11%	9,08%	9,13%	+8,00%
D Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	74	76	69	57	70	
<i>Pondere în național</i>	<i>4,50%</i>	<i>4,80%</i>	<i>4,68%</i>	<i>4,31%</i>	<i>5,21%</i>	
Pondere în total regional	0,20%	0,20%	0,18%	0,14%	0,17%	-5,14%
E Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	360	343	339	347	389	
<i>Pondere în național</i>	<i>10,16%</i>	<i>9,97%</i>	<i>9,99%</i>	<i>10,04%</i>	<i>10,92%</i>	
Pondere în total regional	0,95%	0,90%	0,88%	0,86%	0,93%	+8,06%
F Construcții	3045	3039	3102	3212	3321	
<i>Pondere în național</i>	<i>6,32%</i>	<i>6,25%</i>	<i>6,19%</i>	<i>6,04%</i>	<i>5,89%</i>	
Pondere în total regional	8,08%	8,02%	8,03%	7,94%	7,93%	+9,06%
G Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	15722	15155	14996	15254	15207	
<i>Pondere în național</i>	<i>8,54%</i>	<i>8,41%</i>	<i>8,44%</i>	<i>8,42%</i>	<i>8,36%</i>	
Pondere în total regional	41,69%	39,98%	38,82%	37,72%	36,31%	-3,28%
H Transport și depozitare	3436	3610	3789	4127	4520	
<i>Pondere în național</i>	<i>8,50%</i>	<i>8,49%</i>	<i>8,38%</i>	<i>8,39%</i>	<i>8,57%</i>	
Pondere în total regional	9,11%	9,52%	9,81%	10,21%	10,79%	+31,55%
I Hoteluri și restaurante	2115	2121	2154	2158	2192	
<i>Pondere în național</i>	<i>8,30%</i>	<i>8,18%</i>	<i>8,26%</i>	<i>8,03%</i>	<i>7,93%</i>	
Pondere în total regional	5,61%	5,60%	5,58%	5,34%	5,23%	+3,64%
J Informații și comunicații	900	980	1035	1072	1119	
<i>Pondere în național</i>	<i>4,51%</i>	<i>4,65%</i>	<i>4,61%</i>	<i>4,41%</i>	<i>4,31%</i>	
Pondere în total regional	2,39%	2,59%	2,68%	2,65%	2,67%	+24,33%
K Intermedieri financiare și asigurări	702	739	798	778	793	
<i>Pondere în național</i>	<i>9,76%</i>	<i>9,82%</i>	<i>9,40%</i>	<i>9,17%</i>	<i>9,12%</i>	
Pondere în total regional	1,86%	1,95%	2,07%	1,92%	1,89%	+12,96%
L Tranzacții imobiliare	509	542	546	614	662	
<i>Pondere în național</i>	<i>3,64%</i>	<i>3,71%</i>	<i>3,54%</i>	<i>3,66%</i>	<i>3,69%</i>	
Pondere în total regional	1,35%	1,43%	1,41%	1,52%	1,58%	+30,06%
M Activități profesionale, științifice și tehnice	2538	2681	2812	3073	3251	
<i>Pondere în național</i>	<i>4,44%</i>	<i>4,61%</i>	<i>4,64%</i>	<i>4,83%</i>	<i>4,85%</i>	

Pondere în total regional	6,73%	7,07%	7,28%	7,60%	7,76%	+28,09%
N Activitati de servicii administrative si activitati de servicii suport	995	997	1018	1080	1088	
<i>Pondere în național</i>	<i>4,96%</i>	<i>4,87%</i>	<i>4,78%</i>	<i>4,74%</i>	<i>4,66%</i>	
Pondere în total regional	2,64%	2,63%	2,64%	2,67%	2,60%	+9,35%
P Invatamant	220	230	252	287	307	
<i>Pondere în național</i>	<i>5,81%</i>	<i>5,39%</i>	<i>5,08%</i>	<i>4,93%</i>	<i>4,80%</i>	
Pondere în total regional	0,58%	0,61%	0,65%	0,71%	0,73%	+39,55%
Q Sanatate si asistenta sociala	867	965	1157	1341	1520	
<i>Pondere în național</i>	<i>8,48%</i>	<i>8,63%</i>	<i>8,67%</i>	<i>8,70%</i>	<i>8,80%</i>	
Pondere în total regional	2,30%	2,55%	2,99%	3,32%	3,63%	+75,32%
R Activitati de spectacole, culturale si recreative	313	385	445	518	583	
<i>Pondere în național</i>	<i>5,28%</i>	<i>5,48%</i>	<i>5,57%</i>	<i>5,61%</i>	<i>5,73%</i>	
Pondere în total regional	0,83%	1,02%	1,15%	1,28%	1,39%	86,26%
S Alte activitati de servicii	807	852	917	1055	1194	
<i>Pondere în național</i>	<i>7,17%</i>	<i>7,15%</i>	<i>7,11%</i>	<i>7,31%</i>	<i>7,65%</i>	
Pondere în total regional	2,14%	2,25%	2,37%	2,61%	2,85%	+47,96%

Sursa: INS – Tempo, 2020, date prelucrate

Potențialul de specializare a fost analizat în Fișele sectoriale (Anexe A-R), din perspectiva condițiilor economice existente la nivel regional, pe baza cărora s-a realizat o Analiză multicriterială (Anexa V)

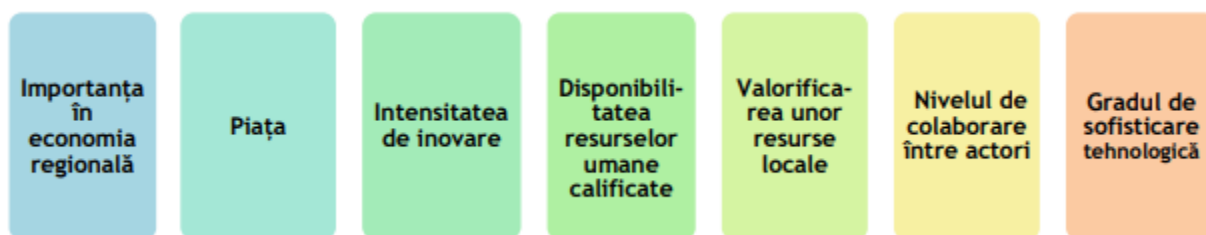
Astfel, pentru fiecare activitate economică au fost calculați indicatori economici relevanți: populația ocupată civilă, numărul mediu al salariaților, venitul mediu brut, întreprinderi și unități locale active, cifra de afaceri, investițiile în unitățile locale, exporturi, importuri. Analiza a fost efectuată pentru perioada 2014-2018, cu raportare și la perioada 2008-2018.

Datele analizate au fost furnizate de Institutul Național de Statistică – Baza de date TEMPO.

Rapoarte UFSCDI

În cadrul proiectului „Dezvoltarea capacității administrative a MCI de implementare a unor acțiuni stabilite în Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare tehnologică și Inovare 2014-2020”, cod SIPOCA 27, implementat de Ministerul Cercetării și Inovării (MCI) în parteneriat cu Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, Cercetării, Dezvoltării și Inovării (UEFISCDI) și Institutul Național de Cercetare Științifică în domeniul Muncii și Protecției Sociale (INCSMPS) în perioada august 2016 - iulie 2019 și cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă (POCA), au fost realizate analize bazate pe evidențe a unor domenii în cadrul cărora se pot ulterior defini nișe de specializare inteligentă la nivelul fiecărei regiuni, pe baza unei metodologii comune. Rapoartele pot fi consultate la adresa <https://uefiscdi.gov.ro>.

Analizele propriu-zise sunt structurate pe șapte criterii considerate relevante pentru evaluarea potențialului domeniului de a deveni specializare inteligentă în regiune, respectiv:

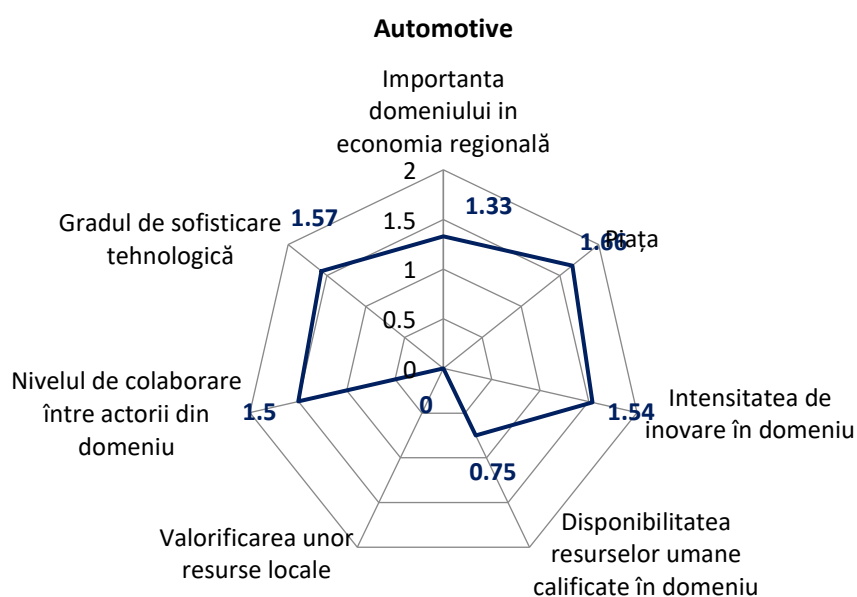
Pentru analiza domeniilor și/sau subdomeniilor de granularitatea unor micro-ecosisteme locale de inovare, informațiile colectate au fost transformate în argumente punctuale, fiecare fiind susținut de

surse și evaluat ca importanță pe o scară de la 0 la 5. Acest demers a permis agregarea unor scoruri per criteriu și, în final, per domeniu.

Pentru regiunea Sud-Vest Oltenia, pe baza analizei atât a actorilor cu potențial de inovare, cât și mai larg a agenților economici de pe plan local, precum și a unor factori istorici specifici zonei, au fost identificate domeniile:

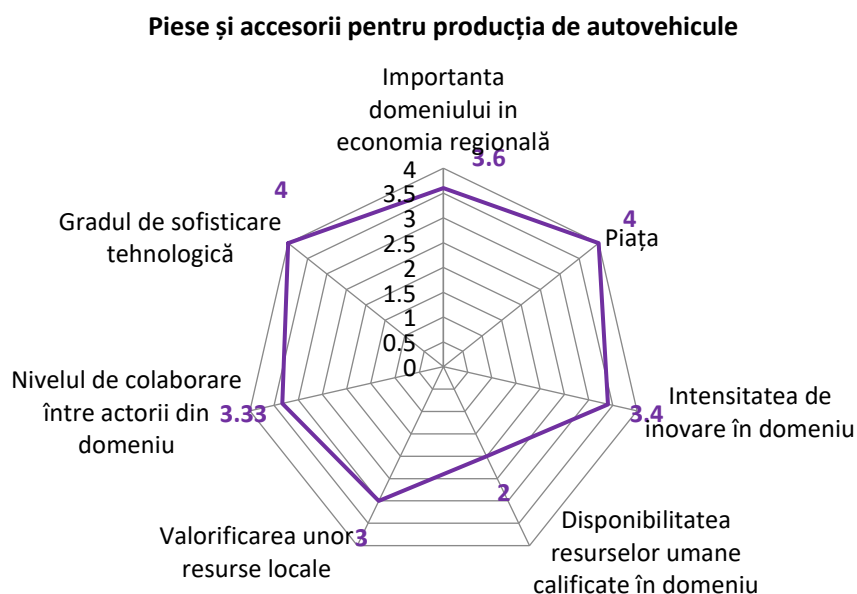
Automotive

Potențialul domeniului Automotive de specializare inteligentă este prezentat sintetic în **Figura nr. 2.13**

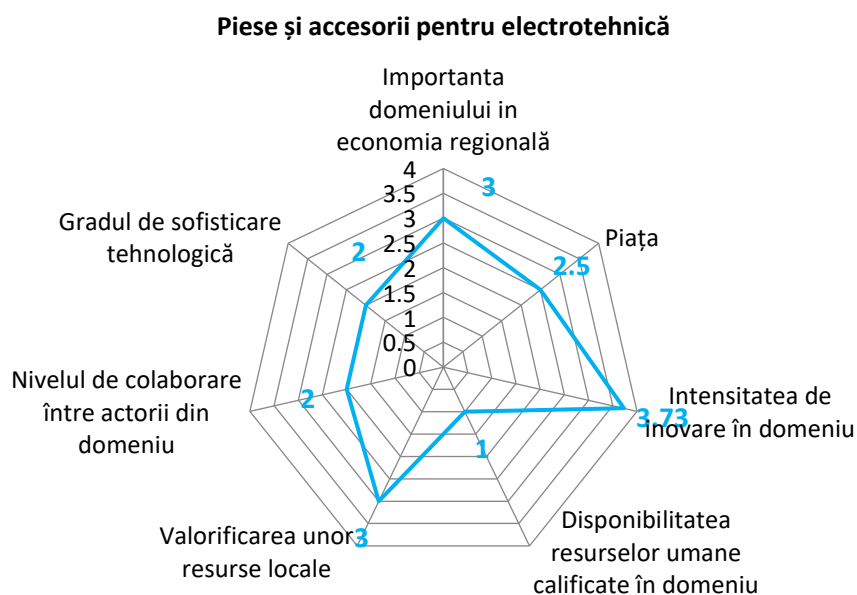
Piese și accesorii pentru producția de autovehicule

Potențialul domeniului Piese și accesorii pentru producția de autovehicule de a fi specializare inteligentă este prezentat sintetic în **Figura nr. 2.14**:

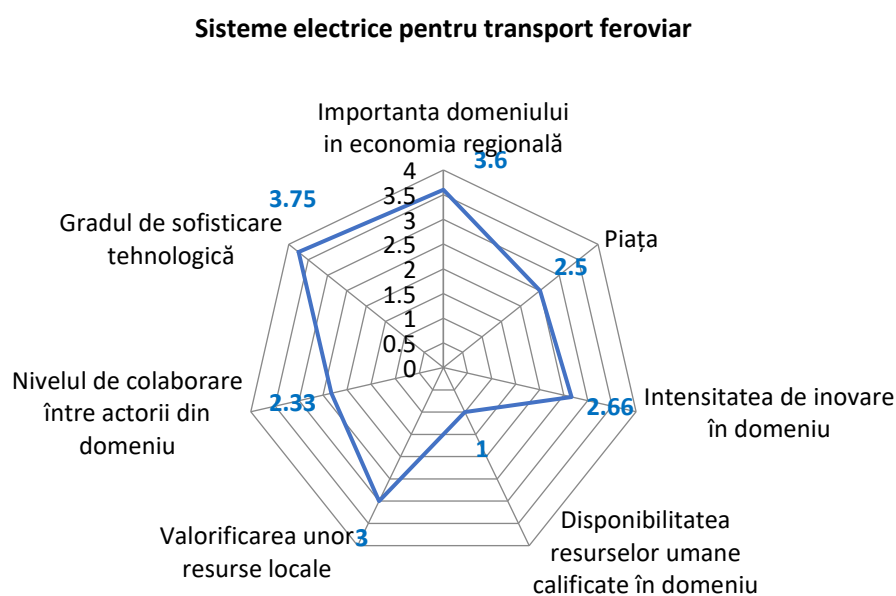
Piese și accesorii pentru electrotehnica

Potențialul domeniului Piese și accesorii pentru electrotehnică de specializare inteligentă este prezentat sintetic în **Figura nr. 2.15**:

Sisteme electrice pentru transport feroviar

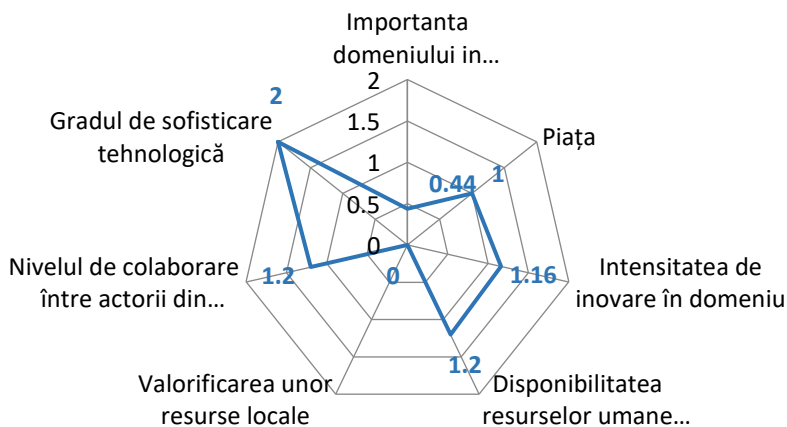
Potențialul domeniului Sisteme electrice pentru transport feroviar de a fi specializare inteligentă este prezentat sintetic în **Figura nr. 2.16**:

Industria aluminiului

Potențialul domeniului Industria aluminiului de a fi specializare inteligentă este prezentat sintetic în **Figura nr. 2.17:**

Producția de aluminiu primar și produse din aluminiu prelucrat

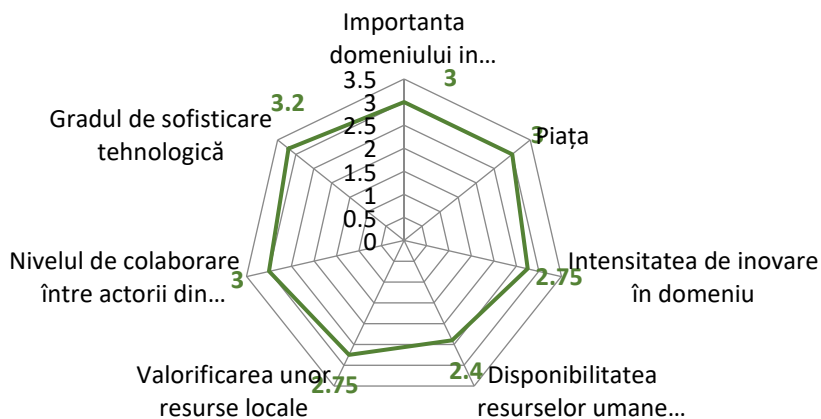

Produse și aliaje din aluminiu

Potențialul domeniului Produse și aliaje din aluminiu de a fi specializare inteligentă este prezentat sintetic în **Figura nr. 2.18:**

Produse si aliaje aluminiu

La stabilirea domeniilor de specializare inteligentă pentru regiunea Sud-Vest Oltenia, s-a ținut seama și de rapoartele realizate de (UEFISCDI). Domeniul Automotive și cele subsecvente Piese și accesorii pentru producția de autovehicule, Piese și accesorii pentru electrotehnică și Sisteme electrice pentru transport feroviar, se regăsesc în domeniile SISTEME DE TRANSPORT și INGINERIE INDUSTRIALĂ.

Industria aluminiului și subdomeniul Produse și aliaje din aluminiu, se regăsesc în domeniile INGINERIE INDUSTRIALĂ și INGINERIA MATERIALELOR.

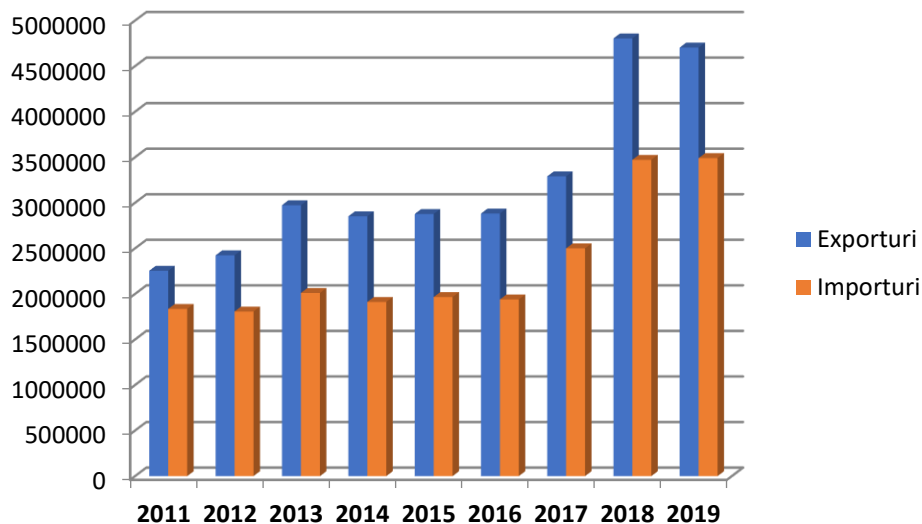
2.6 Avantaje comparative (Indicatorul Balassa)

Indicatorii utilizați pentru măsurarea avantajului comparativ al unei țări, regiuni sau sector economic, pot fi volumul importurilor și exporturilor, balanța comercială sau calculul indicelui de avantaj comparativ – ICA (Revealed Comparative Advantage – RCA) propus de Balassa.

Pentru a măsura și identifica avantajele comparative ale Regiunii Sud – Vest Oltenia, a fost utilizat volumul comerțului exterior, balanța comercială și Indicele de avantaj comparativ – ICA (Revealed Comparative Advantage – RCA) propus de Balassa. Toate datele necesare în calculul indicatorilor au fost preluate de la Institutul Național de Statistică.

Nivelul comerțului exterior, în special cel al exporturilor, așa cum se poate observa din graficul următor, a avut un nivel minim în 2011. În 2019 valoarea exporturilor în regiunea Sud-Vest Oltenia a înregistrat o creștere cu 108,61% față de anul 2011 iar față de anul precedent, 2018, o scădere de 2,10%. În anul 2019, valoarea exporturilor în regiune era de 4.703.616 mii euro, iar cea a importurilor era de 3.490.653 mii euro.

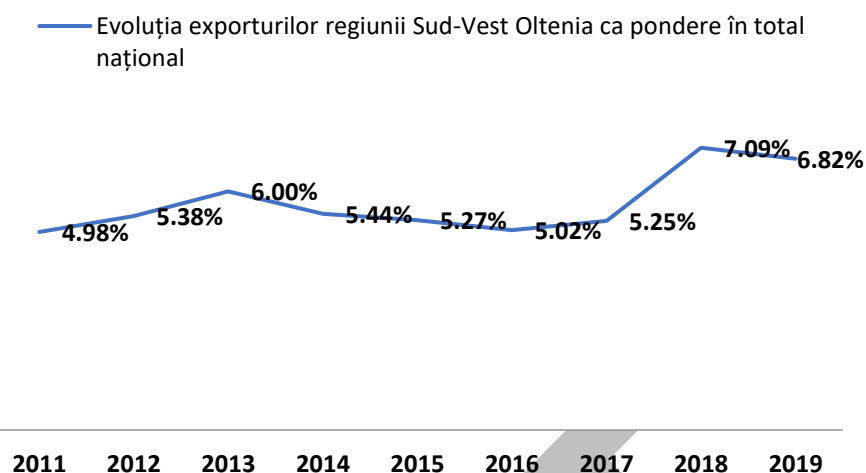
Figura nr. 2.19 Balanța comercială a regiunii Sud-Vest Oltenia, mii euro, 2011-2019

Sursa: INS, baza de date Tempo-online, 2020

Ponderea exporturilor regiunii Sud-Vest Oltenia în totalul național a crescut de la 4,98% în 2011, la 7,09% în 2018 și 6,82% în 2019. **Balanța comercială a regiunii Sud-Vest Oltenia** înregistra în 2019 un **excedent** de 1.212.963 mii euro, cu cea mai mare valoare pentru **grupa XVII. Mijloace si materiale de transport** (1.045.865 mii euro), din care, 1.011.602 mii euro în domeniul economic 87. *Automobile, tractoare si alte vehicule terestre*, 29.190 mii euro în domeniul economic 89. *Vapoare, nave si structuri plutitoare* și 5.204 mii euro în domeniul 86. *Vehicule si echipamente pentru caile ferate si de comunicatii*.

Figura nr. 2.20

Balanță comercială excedentară în regiunea Sud-Vest Oltenia au:

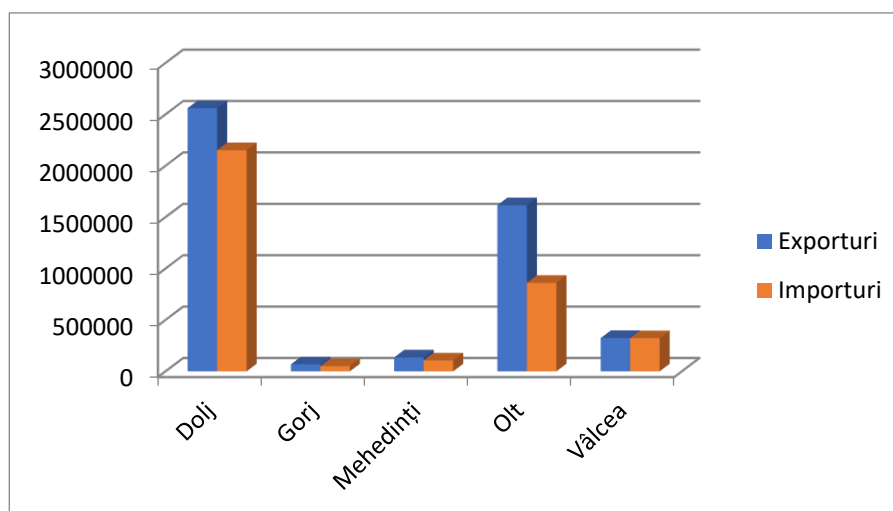
- grupa **XV. Metale comune si articole din acestea** (490.091 mii euro), din care 454.888 mii euro în domeniul economic 76. *Aluminiu si articole din aluminiu.* 237.202 mii euro este excedentul în domeniul 73. *Produce din fonta, fier si otel* și 803 mii euro în domeniul 80. *Cositor si articole din cositor.*
- grupa **VII. Materiale plastice, cauciuc si articole din acestea** (330.005 mii euro) cu excedentul în domeniul 40. *Cauciuc si articole din cauciuc* (416.473 mii euro).
- grupa **II. Produse vegetale** cu excedentul în domeniul 10. *Cereale*
- grupa **III. Grasimi si uleiuri animale sau vegetale**
- grupa **IX. Produse din lemn, exclusiv mobilier**, domeniul 44. *Lemn brut, cherestea, produse stratificate si alte produse din lemn*
- grupa **XII. Incaltaminte, palarii, umbrele si articole similare**, domeniile 64. *Incaltaminte si parti ale acesteia*, 65. *Obiecte de acoperit capul*
- grupa **X. Hirtie si articole din acestea**, cu excedent în domeniile 48. *Hârtie si articole din acestea și 47. Pasta din lemn*

precum și domenii economice din grupe cu deficit comercial:

- 05. *Alte produse de origine animala din grupa I. Animale vii si produse animale*
- 28. *Produse chimice anorganice*, 30. *Produse farmaceutice și 35. Substante albuminoide din grupa VI. Produse chimice*
- 61. *Articole si accesorii din imbracaminte din tricotaje*, 62. *Articole si accesorii din imbracaminte altele decit tricotate sau crosetate*, 63. *Alte articole textile din grupa XI. Textile si articole din textile*
- 68. *Articole din piatra din grupa XIII. Articole din piatra, ipsos, ciment, ceramica, sticla si din alte materiale similare*
- 85. *Masini, aparate si materiale electrice; aparate de inregistrat si reprodus sunetul si imagini de televiziune din grupa XVI. Masini, aparate si echipamente electrice; aparate de inregistrat sau de reprodus sunetul si imaginile.*

La nivel județean, nivelul exporturilor și al importurilor în anul 2019 evidențiază județele Dolj și Olt ca fiind principalii furnizori ai exporturilor în regiune cu ponderi de 54,44% respectiv 34,36%. În 2019, toate județele regiunii înregistrează balanță comercială excedentară.

Figura nr. 2.21 Exporturile și importurile județelor regiunii Sud-Vest Oltenia, 2019, mii euro

Sursa: INS, baza de date Tempo-online, 2020

Județul Dolj înregistrează cea mai mare valoare a balanței comerciale pentru grupa de produse **XVII. Mijloace și materiale de transport** (982.485 mii euro), **domeniul 87. Automobile, tractoare și alte vehicule terestre** (978.201 mii euro).

Alte domenii în care balanța comercială înregistrează excedent de peste 1000 mii euro, în județul Dolj: 10. Cereale, 61. Articole și accesorii din îmbracaminte din tricotaje, 68. Articole din piatră, 62. Articole și accesorii din îmbracaminte altele decât tricotate sau croșetate, 35. Substanțe albuminoide, 64. Încălțăminte și părți ale acesteia, 86. Vehicule și echipamente pentru caile ferate și de comunicații.

Județul Gorj înregistrează cea mai mare valoare a balanței comerciale pentru domeniul **40. Cauciuc și articole din cauciuc** (din grupa **VII. Materiale plastice, cauciuc și articole din acestea**).

Alte domenii în care balanța comercială înregistrează excedent de peste 1000 mii euro, în județul Gorj: 94. Mobilă; aparate de iluminat și alte articole similare (inclusiv componente), 07. Legume, plante, radacini și tuberculi, 05. Alte produse de origine animală, 62. Articole și accesorii din îmbracaminte altele decât tricotate sau croșetate, grupa XXII. Bunuri necuprinse în alte secțiuni din Nomenclatorul Combinat.

Județul Mehedinți înregistrează cea mai mare valoare a balanței comerciale pentru grupa de produse **XVII. Mijloace și materiale de transport** (22.683 mii euro), **domeniul 89. Vapoare, nave și structuri plutitoare**.

Alte domenii în care balanța comercială înregistrează excedent de peste 1000 mii euro, în județul Mehedinți: 48. Hârtie și articole din acestea, 44. Lemn brut, cherestea, produse stratificate și alte produse din lemn, grupa XXII. Bunuri necuprinse în alte secțiuni din Nomenclatorul Combinat.

În **județul Olt** cea mai mare valoare a balanței comerciale este înregistrată de grupa **XV. Metale comune și articole din acestea** (583.218 mii euro), **domeniul 76. Aluminii și articole din aluminii** (456.865 mii euro) și **domeniul 40. Cauciuc și articole din cauciuc** (434.836 mii euro) din grupa **VII. Materiale plastice, cauciuc și articole din acestea**.

Alte domenii în care balanța comercială înregistrează excedent de peste 1000 mii euro, în județul Olt: **73. Produse din fontă, fier și oțel** (213.510 mii euro), **85. Mașini, aparate și materiale electrice; aparate de înregistrat și reprodus sunetul și imagini de televiziune** (162.013 mii euro), 62. Articole și accesorii din îmbracaminte altele decât tricotate sau croșetate, 61. Articole și accesorii din îmbracaminte din tricotaje, 87. Automobile, tractoare și alte vehicule terestre, 15. Grasimi și uleiuri animale sau vegetale, 19. Preparate pe baza de cereale, 44. Lemn brut, cherestea, produse stratificate

si alte produse din lemn, grupa 99. Coduri speciale din Nomenclatorul Combinat și grupa XXII. Bunuri necuprinse in alte sectiuni din Nomenclatorul Combinat.

Județul Vâlcea înregistrează cea mai mare valoare a balanței comerciale pentru domeniul **28. Produse chimice anorganice (din grupa VI. Produse chimice)**.

Alte domenii în care balanța comercială înregistrează excedent de peste 1000 mii euro, în județul Vâlcea: 63. Alte articole textile, 87. Automobile, tractoare si alte vehicule terestre, 73. Produse din fonta, fier si otel, 94. Mobila; aparate de iluminat si alte articole similare (inclusiv componente), 44. Lemn brut, cherestea, produse stratificate si alte produse din lemn, 64. Incaltaminte si parti ale acesteia, 40. Cauciuc si articole din cauciuc, 56. Vata, pasla, fire special, 19. Preparate pe baza de cereale.

În contextul elaborării RIS3, **fiecare regiune trebuie să targeteze sectoarele în care se poate specializa pe viitor. Specializarea poate fi evidentă atunci când un anumit sector definește o arie geografică sau, din contră, sunt necesare anumite măsuri de colectare a informațiilor de natură calitativă sau cantitativă. La baza specializării sectoriale pe produse și servicii stau avantajele comparative.** Regiunile în care au fost identificate avantaje comparative revelate sau aparente se caracterizează prin prezența unui număr redus de industrii competitive. **Pentru măsurarea specializării, dar și pentru a determina avantajele comparative revelate (revealed comparative advantage - RCA) la nivel regional și județean putem folosi indicatorul RCA ($RCA = \ln(Xir/Mir)/(Xr/Mr)$, unde: i – produsul sau grupa de produse; r – regiunea; X – exporturi; M – importuri.)**

Indicatorul RCA ajută la identificarea sectoarelor puternice în economia regional și județeană. Dacă acest indicator ia valori mai mari decât 1, atunci regiunea înregistrează un avantaj comparativ pentru produsul respectiv și cu cât ia valori mai mici decât 1, cu atât avantajul comparativ va fi mai mic.

În 2019, **regiunea Sud-Vest Oltenia înregistrează avantaje comparative pentru următoarele grupe de produse** conform Nomenclatorului Combinat:

- 89. Vapoare, nave si structuri plutitoare
- 87. Automobile, tractoare si alte vehicule terestre
- 86. Vehicule si echipamente pentru caile ferate si de comunicatii

din grupa XVII. Mijloace si materiale de transport

- 76. Aluminiu si articole din aluminiu
- 73. Produse din fonta, fier si otel
- 80. Cositor si articole din cositor

din grupa XV. Metale comune si articole din acestea

- 10. Cereale

din grupa II. Produse vegetale

- 68. Articole din piatra

din grupa XIII. Articole din piatra, ipsos, ciment, ceramica, sticla si din alte materiale similar

- 64. Incaltaminte si parti ale acesteia
- 65. Obiecte de acoperit capul

din grupa XII. Incaltaminte, palarii, umbrele si articole similar

- 63. Alte articole textile
- 61. Articole si accesorii din imbracaminte din tricotaje

- 62. *Articole si accesorii din imbracaminte altele decit tricotate sau crosetate*
din grupa XI. Textile si articole din textile

- 47. *Pasta din lemn*
din grupa X. Hirtie si articole din acestea

- 44. *Lemn brut, cherestea, produse stratificate si alte produse din lemn*
din grupa IX. Produse din lemn, exclusiv mobilier

- 40. *Cauciuc si articole din cauciuc*
din grupa VII. Materiale plastice, cauciuc si articole din acestea

- 35. *Substante albuminoide*

- 30. *Produse farmaceutice*
din grupa VI. Produse chimice

- 15. *Grasimi si uleiuri animale sau vegetale*
din grupa III. Grasimi si uleiuri animale sau vegetale

- 05. *Alte produse de origine animala*
din grupa I. Animale vii si produse animale

grupa 99. Coduri speciale din Nomenclatorul Combinat

La nivelul județului **Dolj**, au fost obținute **avantaje comparative pentru următoarele grupe de produse:**

- 87. *Automobile, tractoare si alte vehicule terestre*
- 86. *Vehicule si echipamente pentru caile ferate si de comunicatii*
din grupa XVII. Mijloace si materiale de transport

- 10. *Cereale*
din grupa II. Produse vegetale

- 68. *Articole din piatra*
din grupa XIII. Articole din piatra, ipsos, ciment, ceramica, sticla si din alte materiale similar

- 64. *Incaltaminte si parti ale acesteia*

- 65. *Obiecte de acoperit capul*
din grupa XII. Incaltaminte, palarii, umbrele si articole similar

- 63. *Alte articole textile*

- 61. *Articole si accesorii din imbracaminte din tricotate*

- 62. *Articole si accesorii din imbracaminte altele decit tricotate sau crosetate*
din grupa XI. Textile si articole din textile

- 49. *Carti, ziare*
din grupa X. Hirtie si articole din acestea

- 42. *Obiecte din piele*
din grupa VIII. Piele crude, piei tabacite, blanuri si produse din acestea

- 35. *Substante albuminoide*

- 30. *Produse farmaceutice*

din grupa VI. Produse chimice

- 21. *Preparate alimentare diverse*

din grupa IV. Produse alimentare, bauturi si tutun

grupa 99. Coduri speciale din Nomenclatorul Combinat

La nivelul județului **Gorj**, au fost obținute **avantaje comparative pentru următoarele grupe de produse:**

- 62. *Articole si accesorii din imbracaminte altele decit tricotate sau crosetate*

din grupa XI. Textile si articole din textile

- 40. *Cauciuc si articole din cauciuc*

din grupa VII. Materiale plastice, cauciuc si articole din acestea

- 20. *Preparate din legume, fructe*

- 16. *Preparate din carne si peste*

din grupa IV. Produse alimentare, bauturi si tutun

- 07. *Legume, plante, radacini si tuberculi*

din grupa II. Produse vegetale

- 86. *Vehicule si echipamente pentru caile ferate si de comunicatii*

din grupa XVII. Mijloace si materiale de transport

- 05. *Alte produse de origine animala*

din grupa I. Animale vii si produse animale

- 90. *Instrumente si aparate optice, fotografice, cinematografice, medico-chirurgicale*

din grupa XVIII. Instrumente si aparate optice, fotografice, cinematografice, medico-chirurgicale; ceasuri; instrumente muzicale

- 94. *Mobila; aparate de iluminat si alte articole similare (inclusiv componente)*

din grupa XX. Marfuri si produse diverse

grupa XXII. Bunuri necuprinse in alte sectiuni din Nomenclatorul Combinat

La nivelul județului **Mehedinți**, au fost obținute **avantaje comparative pentru următoarele grupe de produse:**

- 89. *Vapoare, nave si structuri plutitoare*

- 86. *Vehicule si echipamente pentru caile ferate si de comunicatii*

din grupa XVII. Mijloace si materiale de transport

- 80. *Cositor si articole din cositor*

- 78. *Plumb si articole din plumb*

din grupa XV. Metale comune si articole din acestea

- 12. *Seminte si fructe oleaginoase; plante industriale sau medicinale*

din grupa II. Produse vegetale

- 63. *Alte articole textile*
- 62. *Articole si accesorii din imbracaminte altele decit tricotate sau crosetate*

din grupa XI. Textile si articole din textile

- 48. *Hirtie si articole din acestea*

din grupa X. Hirtie si articole din acestea

- 44. *Lemn brut, cherestea, produse stratificate si alte produse din lemn*

din grupa IX. Produse din lemn, exclusiv mobilier

- 41. *Piei crude si piei tabacite (altele decat blanurile)*

din grupa VIII. Piei crude, piei tabacite, blanuri si produse din acestea

- 01. *Animale vii*

din grupa I. Animale vii si produse animale

- 95. *Jucarii, jocuri, articole pentru divertisment sau pentru sport*

din grupa XX. Marfuri si produse diverse

La nivelul județului **Olt**, au fost obținute **avantaje comparative pentru următoarele grupe de produse:**

- 76. *Aluminiu si articole din aluminiu*
- 73. *Produse din fonta, fier si otel*

din grupa XV. Metale comune si articole din acestea

- 40. *Cauciuc si articole din cauciuc*

din grupa VII. Materiale plastice, cauciuc si articole din acestea

- 10. *Cereale*

din grupa II. Produse vegetale

- 19. *Preparate pe baza de cereale*
- 16. *Preparate din carne si peste*

din grupa IV. Produse alimentare, bauturi si tutun

- 85. *Masini, aparate si materiale electrice; aparate de inregistrat si reprodus sunetul si imagini de televiziune*

din grupa XVI. Masini, aparate si echipamente electrice; aparate de inregistrat sau de reprodus sunetul si imaginile

- 65. *Obiecte de acoperit capul*

din grupa XII. Incaltaminte, palarii, umbrele si articole similar

- 61. *Articole si accesorii din imbracaminte din tricotaje*
- 62. *Articole si accesorii din imbracaminte altele decit tricotate sau crosetate*

din grupa XI. Textile si articole din textile

- 15. *Grasimi si uleiuri animale sau vegetale*

din grupa III. Grasimi si uleiuri animale sau vegetale

grupa XXII. Bunuri necuprinse in alte sectiuni din Nomenclatorul Combinat

grupa 99. Coduri speciale din Nomenclatorul Combinat

La nivelul județului **Vâlcea**, au fost obținute **avantaje comparative pentru următoarele grupe de produse:**

- *28. Produse chimice anorganice*
din grupa VI. Produse chimice

- *26. Minereuri, zgura și cenușă*
din grupa V. Produse minerale

- *87. Automobile, tractoare și alte vehicule terestre*

- *86. Vehicule și echipamente pentru caile ferate și de comunicații*
din grupa XVII. Mijloace și materiale de transport

- *73. Produse din fontă, fier și oțel*
din grupa XV. Metale comune și articole din acestea

- *64. Încălțăminte și părți ale acesteia*
din grupa XII. Încălțăminte, palarii, umbrele și articole similare

- *63. Alte articole textile*

- *56. Vată, pasla, fire speciale*
din grupa XI. Textile și articole din textile

- *47. Pasta din lemn*
din grupa X. Hirtie și articole din acestea

- *44. Lemn brut, cherestea, produse stratificate și alte produse din lemn*
din grupa IX. Produse din lemn, exclusiv mobilier

- *43. Blănuri și articole din blană*
din grupa VIII. Piei crude, piei tabacite, blănuri și produse din acestea

- *40. Cauciuc și articole din cauciuc*
din grupa VII. Materiale plastice, cauciuc și articole din acestea

- *19. Preparate pe baza de cereale*
din grupa IV. Produse alimentare, băuturi și tutun

2.5.4 Investiții străine directe

Conform datelor furnizate de Banca Națională a României (*Determinarea Investițiilor Străine Directe în România în anul 2018*) fluxul net de ISD în anul 2018 a înregistrat nivelul de 5.266 milioane euro.

Fluxul net de ISD din anul 2018 s-a orientat preponderent spre comerț (1.580 milioane euro), urmat de industria prelucrătoare (1.362 milioane euro); în cadrul acesteia, principalele activități beneficiare de investiții străine directe au fost mijloace de transport (337 milioane euro), alimente, băuturi și tutun (329 milioane euro) și prelucrare țigăi, produse chimice, cauciuc și mase plastice (205 milioane euro). Alte activități care au atras un volum important de investiții directe au fost intermediari financiare și asigurări (896 milioane euro), precum și construcții și tranzacții imobiliare (581 milioane euro).

Cele mai importante aporturi la capital (majorări de capital) s-au înregistrat în ramurile industria prelucrătoare (1.016 milioane euro), construcții și tranzacții imobiliare (594 milioane euro) și comerț (335 milioane euro).

Profitul reinvestit a atins cel mai înalt nivel în industria prelucrătoare (991 milioane euro); un nivel ridicat al profitului reinvestit s-a înregistrat și în sectoarele comerț (843 milioane euro) și intermediari financiare și asigurări (592 milioane euro).

Creditul net intragrup a avut o contribuție negativă (-280 milioane euro) față de o contribuție pozitivă de 829 milioane euro în 2017. Principalul sector de activitate care a beneficiat de finanțări prin intermediul creditului net intragrup a fost comerțul (401 milioane euro).

Soldul ISD la 31 decembrie 2018 a înregistrat nivelul de 81.124 milioane euro. Capitalurile proprii (inclusiv profitul reinvestit acumulat) ale întreprinderilor ISD deținute de nerezidenți aveau la sfârșitul anului 2018 valoarea de 57.479 milioane euro (70,85 % din soldul final al ISD), iar creditul net primit de către acestea de la investitorii străini direcți, inclusiv din cadrul grupului, valoarea de 23.645 milioane euro, reprezentând 29,15 % din soldul final al ISD.

Din punct de vedere al orientării pe activități economice (conform CAEN Rev.2), 41,1 % din soldul total al ISD sunt localizate în industrie, cu precădere în industria prelucrătoare (30,9 % din soldul total al ISD). În cadrul acestei industrii cele mai bine reprezentate activități sunt industria mijloacelor de transport (6,7 % din soldul total al ISD), prelucrare țitei, produse chimice, cauciuc și mase plastice (6,4 %) și metalurgia (3,9 %). De asemenea, ramura energie electrică, gaze și apă a atras 7,4 % din soldul ISD. Alte activități care au atras importante investiții directe sunt construcții și tranzacții imobiliare (reprezentând 16,8 % din soldul ISD), comerț (15,8 %) și intermediari financiare și asigurări (11,5 %).

Imobilizările corporale și necorporale, cu un sold final al anului 2018 în valoare de 36.459 milioane euro, reprezintă 44,9 % din soldul total al ISD, ceea ce indică un grad semnificativ de stabilitate a investițiilor străine directe. Activitățile economice în care ISD se regăsesc în imobilizări corporale și necorporale la un nivel semnificativ sunt: industria (23,9 % din totalul ISD, iar în cadrul acesteia industria prelucrătoare deține 17,0 % din totalul ISD), construcții și tranzacții imobiliare (7,8 %), precum și comerț (5,9 %).

Valoarea investițiilor străine directe ale regiunii Sud-Vest Oltenia era în anul 2018 de **2.478 milioane euro**, ceea ce reprezintă **3,1 % din totalul național**. Conform studiului realizat de Banca Națională a României, regiunea se situează **pe penultimul loc** din perspectiva acestui indicator, doar înaintea regiunii Nord-Est (2,4% din totalul național). La acest nivel, se observă orientarea ISD cu precădere spre regiunea de dezvoltare București-Ilfov (60,7 %), alte regiuni de dezvoltare care au atras un volum important de ISD fiind regiunea Centru (9,0 %), regiunea Vest (8,6 %), regiunea Sud-Muntenia (6,3 %) și regiunea Nord-Vest (5,7 %).

Tabel nr. 2.29

Regiune	Valoare	Pondere în total ISD	Pondere în total sold ISD în întreprinderi greenfield
	(milioane euro)	(%)	(%)
TOTAL	81.124	100,0	100,0
București-Ilfov	49.250	60,7	61,2
Centru	7.331	9,0	11,3
Vest	6.948	8,6	10,1
Sud-Muntenia	5.136	6,3	6,0
Nord-Vest	4.610	5,7	6,1
Sud-Est	3.447	4,2	1,8
Sud-Vest Oltenia	2.478	3,1	1,3

Regiune	Valoare	Pondere în total ISD	Pondere în total sold ISD în întreprinderi greenfield
	(milioane euro)	(%)	(%)
Nord-Est	1.924	2,4	2,2

Sursa: prelucrare după Banca Națională a României, Determinarea Investițiilor Străine Directe în România în anul 2018

În ceea ce privește **soldul investițiilor străine directe**, 63,0 % din total, în valoare de 51.150 milioane euro, sunt realizate în întreprinderile înființate **prin investiții greenfield**. Acest lucru evidențiază impactul de durată al investițiilor greenfield asupra economiei. Din punct de vedere al repartizării pe principalele activități economice, investițiile străine directe în întreprinderi greenfield s-au orientat cu precădere spre industria prelucrătoare (28,9 %), alte ramuri în care aceste investiții au o pondere semnificativă fiind: construcții și tranzacții imobiliare (19,0 %), comerț (17,6 %) și, respectiv, intermediari financiare și asigurări (9,3 %).

În anul 2018, **din totalul investițiilor** (51.150 milioane euro) realizate **în întreprinderi greenfield** (întreprinderi înființate de către sau împreună cu investitori străini – investiții pornite de la zero), **regiunea Sud-Vest Oltenia a reușit să atragă doar 1,3%, fiind pe ultimul loc între regiuni**. Cea mai mare parte a investițiilor străine directe în întreprinderi greenfield se concentrează, ca și ansamblul ISD, în regiunea București-Ilfov (61,2 %) urmată de regiunea Centru cu 11,3 %, regiunea Vest cu 10,1 % și Nord-Vest cu 6,1 % din soldul ISD în întreprinderi greenfield.

Figura nr. 2.22 Ponderea regiunilor de dezvoltare în total ISD, 2018

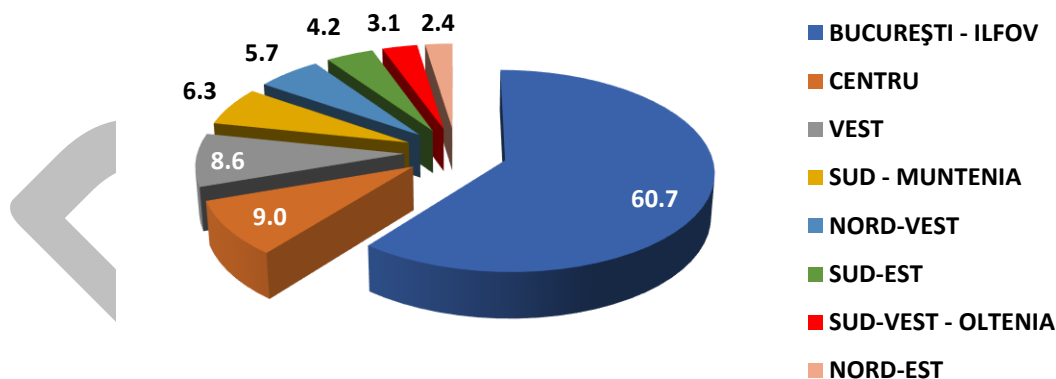
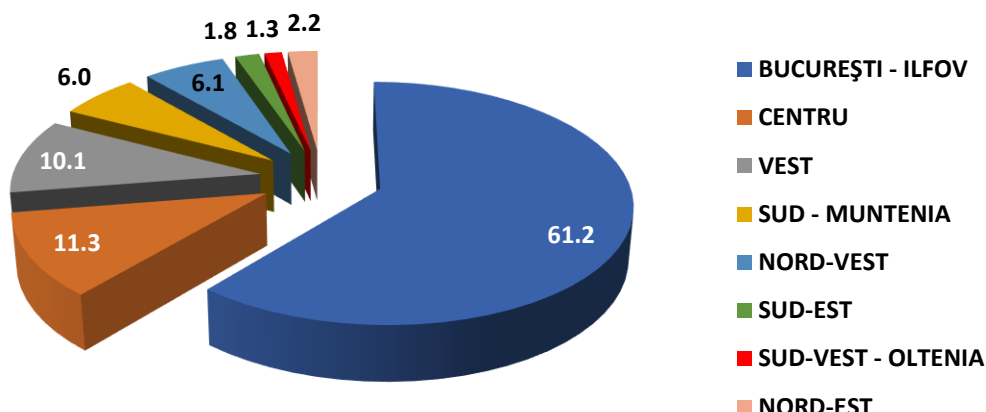

Figura nr. 2.23 Ponderea regiunilor de dezvoltare în total sold ISD în întreprinderi greenfield, 2018

Sursa: Elaborat pe baza date Banca Națională a României (Investiții străine directe în România în anul 2018)

Conform raportului de cercetare al Bancii Naționale a României (*Determinarea Investițiilor Străine Directe în România în anul 2018*) întreprinderile cercetate dețin o pondere de 93,1 la sută din totalul ISD. ISD au fost repartizate teritorial după sediul social al întreprinderilor cu investiție directă, ceea ce nu corespunde obligatoriu cu locul de desfășurare al activității economice.

Orientarea investițiilor străine directe este cu precădere spre regiunea de dezvoltare București-Ilfov, alte regiuni de dezvoltare care atrag un volum important de ISD fiind Centru, Vest, Sud-Muntenia și Nord-Vest.

Tabel nr. 2.30

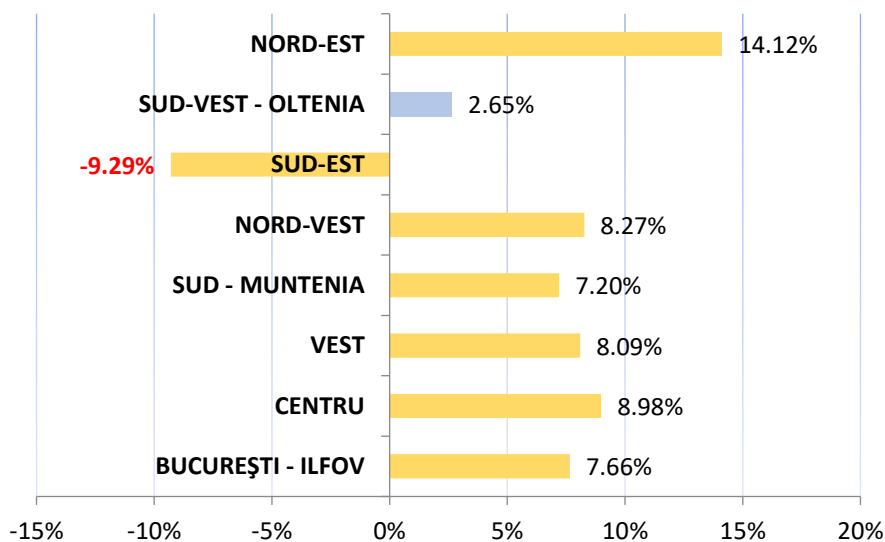
	Valoare			Variație față de anul precedent		Pondere în total ISD		
	2016	2017	2018	2017/ 2016	2018 /2017	2016	2017	2018
	(milioane euro)					(%)		
TOTAL	70113	75851	81124	8,18%	6,95%	100,0	100,0	100,0
București-Ilfov	42021	45747	49250	8,87%	7,66%	59,9	60,3	60,7
Centru	6379	6727	7331	5,46%	8,98%	9,1	8,9	9,0
Vest	5605	6428	6948	14,68%	8,09%	8,0	8,5	8,6
Sud-Muntenia	4837	4791	5136	-0,95%	7,20%	6,9	6,3	6,3
Nord-Vest	4108	4258	4610	3,65%	8,27%	5,9	5,6	5,7
Sud-Est	3477	3800	3447	9,29%	-9,29%	4,9	5,0	4,2
Sud-Vest Oltenia	2080	2414	2478	16,06%	2,65%	3,0	3,2	3,1
Nord-Est	1606	1686	1924	4,98%	14,12%	2,3	2,2	2,4

Sursa: Calcule pe baza date Banca Națională a României (Investiții străine directe în România în anii 2016, 2017, 2018)

Evoluția soldului ISD față de anul precedent, relevă pentru ultimii trei ani, creșteri constante pentru regiuni. Variații în minus față de anii precedenți au înregistrat Sud-Muntenia (-0,95%) în anul 2017 și Sud-Est (-9,29%) în 2018.

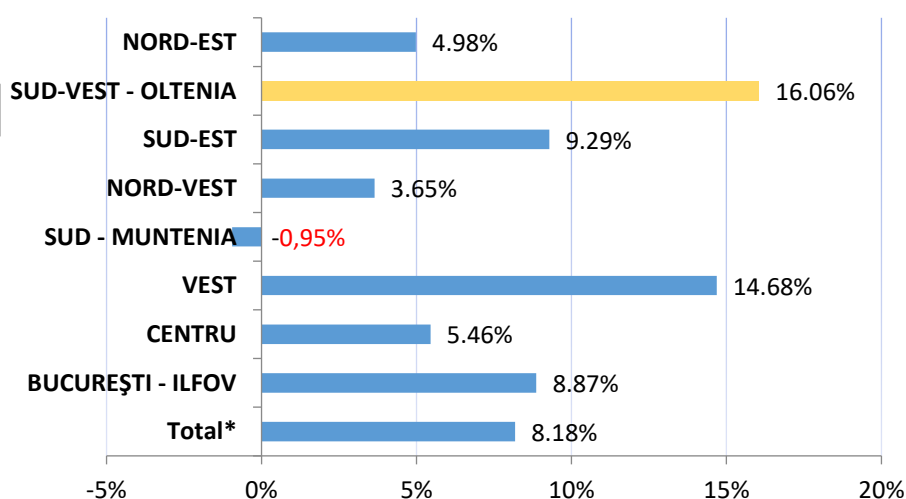
Regiunea Sud-Vest Oltenia a înregistrat creșteri ale soldului ISD față de anul precedent de 16,06% în 2017 și de 2,65% în 2018. Ca pondere în totalul național, Sud-Vest Oltenia se menține la cca. 3%, pe penultimul loc între regiuni.

Figura nr. 2.24 Evoluția soldului ISD față de anul precedent 2018/2017

Sursa: Elaborat pe baza date Banca Națională a României (Investiții străine directe în România în anii 2016, 2017, 2018)

Figura nr. 2.25 Evoluția soldului ISD față de anul precedent 2017/2016

Sursa: Elaborat pe baza date Banca Națională a României (Investiții străine directe în România în anii 2016, 2017, 2018)

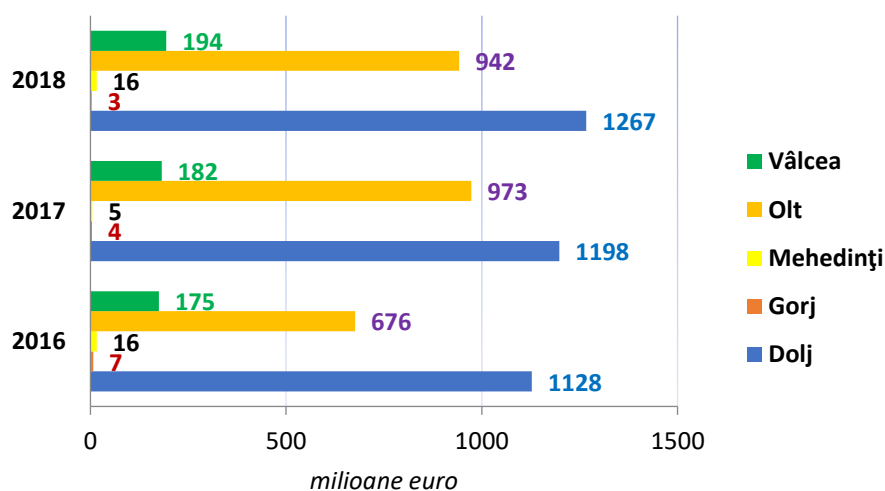
Repartizarea pe județe a soldului ISD în întreprinderile cu cel puțin 20 de salariați și întreprinderile atipice în regiunea Sud-Vest Oltenia la finalul anului 2018 evidențiază concentrarea a **mai mult de jumătate (52,31%) în județul Dolj și 38,89% în județul Olt, restul fiind distribuit între județele Vâlcea (8,01%) și în procent de sub 1% în județele Mehedinți (0,66%) și Gorj (0,12%).**

Tabel nr. 2.31

	2018		Loc la nivel național	2017		Loc la nivel național	2016		Loc la nivel național
	Valoare	Pondere		Valoare	Pondere		Valoare	Pondere	
	Mil. euro	%		Mil. euro	%		Mil. euro	%	
Dolj	1267	52,31	9	1198	50,72	10	1128	56,34	8
Gorj	3	0,12	41	4	0,17	41	7	0,35	41
Mehedinți	16	0,66	40	5	0,21	40	16	0,80	40
Olt	942	38,89	12	973	41,19	12	676	33,77	13
Vâlcea	194	8,01	29	182	7,71	29	175	8,74	29
Sud-Vest Oltenia	2422	100,0	7	2362	100,0	7	2002	100,0	7

Sursa: Elaborat pe baza date Banca Națională a României (Investiții străine directe în România în anii 2016, 2017, 2018)

Figura nr. 2.26 Soldul ISD în județele regiunii Sud-Vest Oltenia

Sursa: Elaborat pe baza date Banca Națională a României (Investiții străine directe în România în anii 2016, 2017, 2018)

Cu mici variații în anii precedenți, ponderea județelor în soldul ISD regional se menține aceeași. În totalul soldului ISD național, județul Dolj se află la sfârșitul anului 2018 pe locul 9 (10 în 2017, 8 în 2016), județul Olt pe locul 12 (12 în 2017, 13 în 2016) iar județul Vâlcea pe locul 29.

O situație particulară este cea a județelor Mehedinți și Gorj care se situează constant pe ultimele două locuri la nivel național în ceea ce privește soldul ISD, pe locurile 40 respectiv 41.

În ceea ce privește **societățile cu participare străină** la capital și **valoarea capitalului social total subscris**, pe regiuni de dezvoltare în perioada 1991-2018, soldul existent la sfârșitul anului 2018 **poziționează regiunea Sud-Vest Oltenia pe ultimul loc (8) atât în ponderea societăților cu participare străină (2,82%) din totalul la nivel național, cât și la capitalul social total în echivalent valută.**

Tabel nr. 2.32

Regiune de dezvoltare	Număr societăți		Valoarea capitalului social subscris						Ierarhia în funcție de:	
			Total exprimat în monedă națională		Total exprimat în echivalent valută		Total exprimat în echivalent valută			
	Nr.	%	mii Lei	%	mii USD	%	mii EURO	%		
Total	221.334	100,00	177.215.092,7	100,00	63.117.494,8	100,00	48.261.066,1	100,00	*	**
NORD-EST	11.070	4,81	6.096.483,6	3,56	2.095.797,2	3,51	1.579.419,5	3,44	7	7
SUD-EST	13.213	5,74	9.584.761,0	5,60	2.991.562,9	5,01	2.299.778,9	5,01	5	6
SUD-MUNTENIA	11.306	4,91	12.482.489,8	7,29	3.796.111,1	6,35	2.865.160,3	6,24	6	4
SUD-VEST OLTENIA	6.504	2,82	5.967.219,0	3,49	1.847.199,6	3,09	1.424.129,4	3,10	8	8
VEST	27.551	11,96	9.090.269,3	5,31	3.166.239,3	5,30	2.371.767,4	5,17	2	5
NORD-VEST	27.297	11,85	9.187.586,4	5,37	3.797.542,6	6,36	2.937.382,1	6,40	3	3
CENTRU	22.805	9,90	15.368.214,8	8,98	5.117.623,0	8,57	3.889.556,0	8,47	4	2
BUCURESTI-ILFOV	110.557	48,01	103.404.543,8	60,41	36.928.440,3	61,81	28.543.184,3	62,17	1	1

Notă: Ponderile sunt calculate în total România, datorită apartenenței unei țări la mai multe grupări economice
*) numărul societăților
**) capitalul social total în echivalent valută

Sursa: ONRC

În ceea ce privește **valoarea capitalului social subscris**, regiunea **Sud-Vest Oltenia înregistrează o valoare egală cu 1.424.129,4 mii euro, sold existent la 31 decembrie 2018**. Județul din regiunea Sud-Vest Oltenia care înregistrează valoarea cea mai mare este **Dolj, ocupând locul 11**, în ierarhia națională, din acest punct de vedere. La polul opus, **județul Gorj (-14.064,9 mii euro)**, **ultimul loc la nivel național**.

Tabel nr. 2.33

Județ	Număr societăți		Valoarea capitalului social subscris						Ierarhia în funcție de:	
			Total exprimat în monedă națională		Total exprimat în echivalent valută		Total exprimat în echivalent valută			
	Nr.	%	mii Lei	%	mii USD	%	mii EURO	%		
Total	221.334	100,00	177.215.092,7	100,00	63.117.494,8	100,00	48.261.066,1	100,00	*	**
DOLJ	2.897	1,26	2.919.494,8	1,71	852.893,3	1,43	661.948,2	1,44	14	11
GORJ	663	0,29	-69.727,8	-0,04	-14.500,3	-0,02	-14.064,9	-0,03	36	41
MEHEDINTI	1.129	0,49	179.625,4	0,10	68.936,8	0,12	50.568,9	0,11	28	37
OLT	864	0,38	2.202.536,9	1,29	739.327,3	1,24	558.213,8	1,22	34	15
VALCEA	951	0,41	735.289,6	0,43	200.542,6	0,34	167.463,5	0,36	32	26

*) numărul societăților
**) capitalul social total în echivalent valută

Sursa: prelucrare după statistici ONRC

La nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia, județul **Dolj ocupă locul 14** la nivel național din perspectiva **numărului de firme cu contribuție străină** înregistrate în perioada 1991-2018, cumulând 2.897 de societăți comerciale. La polul opus, se află județul **Gorj**, înregistrând cele mai puține societăți comerciale cu contribuție străină din regiune (663) pe **locul 36** la nivel național.

Structura soldului numărului societăților comerciale cu participare străină la capitalul social, în perioada 2014-2018, nu evidențiază trenduri negative (au fost radiate mai puține societăți comerciale cu participare străină la capitalul social subscris decât cele înmatriculate) pentru niciunul

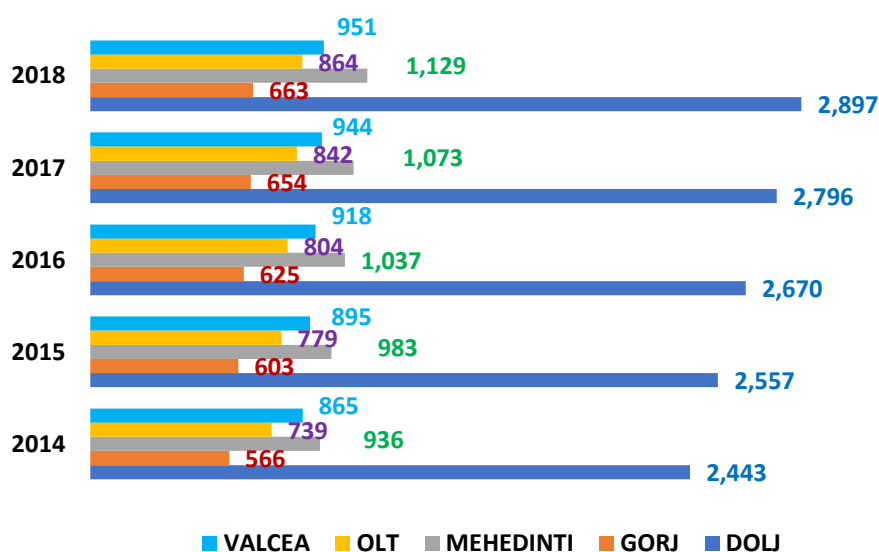
dintre județele regiunii dar subliniază **ponderea foarte mică pe care județele regiunii o au în totalul național**. Cel mai bine poziționat județ din regiune în tabloul național, **județul Dolj, înregistrează o pondere de sub 1,5% iar celelalte județe ale regiunii sub 0,5%**.

Tabel nr.2.34 Ierarhia județului în totalul național în funcție de numărul societăților

Județ	Număr societăți														
	Nr.	%	*	Nr.	%	*	Nr.	%	*	Nr.	%	*	Nr.	%	*
	2014			2015			2016			2017			2018		
Total din care:	198.635	100		204.466	100		209.814	100		215.651	100		221.334	100	
DOLJ	2.443	1,22	5	2.557	1,23	5	2.670	1,24	5	2.796	1,25	5	2.897	1,26	4
GORJ	566	0,28	7	603	0,29	8	625	0,29	6	654	0,29	6	663	0,29	3
MEHEDINTI	936	0,47	9	983	0,47	9	1.037	0,48	9	1.073	0,49	8	1.129	0,51	8
OLT	739	0,37	4	779	0,38	4	804	0,38	4	842	0,39	4	864	0,39	4
VALCEA	865	0,43	1	895	0,43	1	918	0,43	2	944	0,44	2	951	0,43	2

Sursa: prelucrare după statistici ONRC

Figura nr. 2.27 Societăți cu participare străină, sold la sfârșitul anului 2014-2018

Sursa: Elaborat pe baza date prelucrate după statistici ONRC

Tabel nr. 2.35

Județ	Valoarea capitalului social subscris				Total exprimat în echivalent valută					
	mii EURO	%	mii EURO	%	mii EURO	%	mii EURO	%	mii EURO	%
	2014		2015		2016		2017		2018	
Total din care:	41.569.584,50	100	42.808.890,30	100	44.808.757,20	100	46.469.404,20	100	48.261.066,10	100
DOLJ	534.628,10	1,36	642.133,10	1,59	645.547,20	1,52	649.342,30	1,47	661.948,20	1,44
GORJ	10.860,50	0,03	3.137,20	***	3.215,10	***	-13.732,70	-0,03	-14.064,90	-0,03
MEHEDINTI	54.721,20	0,14	52.472,70	0,13	51.474,90	0,12	50.670,70	0,11	50.568,90	0,11

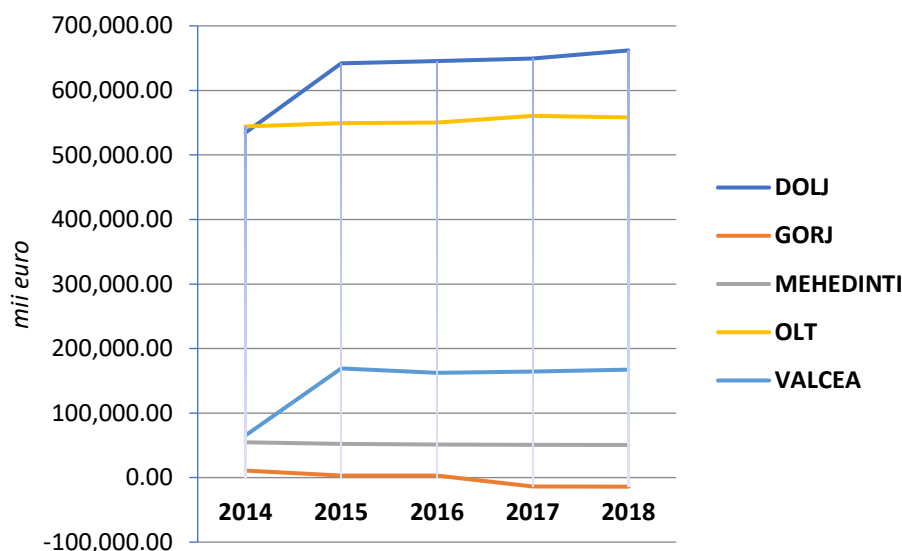
OLT	544.194,00	1,3 9	549.364,60	1,3 6	550.277,40	1,3	560.551,30	1,2 7	558.213,80	1,2 2
VALCEA	65.432,80	0,1 7	169.182,20	0,4 2	162.606,60	0,3 8	164.348,70	0,3 7	167.463,50	0,3 6

*** Valori sub 0,01% (0,00647% în 2015; 0,00717% în 2016)

Sursa: prelucrare după statistici ONRC

Soldul valorii capitalului social subscris de societățile comerciale cu participare străină la capitalul social, în perioada 2014-2018, evidențiază un **trend negativ pentru județul Gorj în anii consecutivi 2017 (-13.732, 7 mii euro) și 2018 (-14.064,9 mii euro).**

Figura nr.2.28

Sursa: Elaborat pe baza date prelucrate după statistici ONRC

Și în privința valorii capitalului social subscris iese în evidență ponderea foarte mică pe care județele regiunii o au în totalul național. Cel mai bine poziționate județe din regiune în tabloul național, **județele Dolj și Olt înregistrează ponderi de 1,5% sau între 1% și 1,5% (județul Olt) iar celelalte județe ale regiunii sub 0,5%.**

Județul Gorj se află pe ultimul loc la nivel național din punct de vedere al valorii capitalului social subscris de societățile comerciale cu participare străină la capitalul social, în fiecare an din perioada 2014-2018.

Principali investitori în regiunea Sud-Vest Oltenia sunt prezentați în cele ce urmează, aceștia alegând regiunea ca locație între anii 2010-2019. Aceștia figurează în clasamentul național al primelor 40 de societăți după participarea străină la capitalul social total subscris, în echivalent valută, în diferiți ani.

Tabel nr. 2.36

Principalele Investiții Străine Directe, 2010-2019, Dolj (Aflate în Clasamentul primelor 40 de societăți comerciale după participarea străină la capitalul social total subscris)					
Firma	Județul	Țara	Cifra afaceri 2018	Număr anagajați 2018	Domeniu
			ron		
FORD România SA	Dolj	Olanda	10.552.812.883	4.449	Fabricarea autovehiculelor de transport rutier
			32,94% din cifra de afaceri din județul Dolj		

	Craiova		41,19% din cifra de afaceri din Craiova	6,80% din total angajați din Craiova	Ag. Ec: 1 Cod CAEN 2910
CEZ Vânzare SA	Dolj	Cehia	1.630.699.058	63	Comercializarea energiei electrice Ag. Ec: 1 Cod CAEN 3514
			5,09% din cifra de afaceri din județul Dolj	0,07% din total angajați din județul Dolj	
Craiova			6,37% din cifra de afaceri din Craiova	0,10% din total angajați din Craiova	
			767.124.793	1.241	Distributia energiei electrice Ag. Ec: 1 Cod CAEN 3513
CEZ Distribuție Energie Oltenia SA	Dolj		2,39% din cifra de afaceri din județul Dolj	1,42% din total angajați din județul Dolj	
	Craiova		2,99% din cifra de afaceri din Craiova	1,90% din total angajați din Craiova	
DUMAGAS Transport SA	Dolj	Olanda	166.347.167	365	Transporturi rutiere de mărfuri Ag.ec.DJ 613 Ag.ec. Podari 17 Cod CAEN 4941
	Comuna Podari			2,00% din cifra de afaceri din județul Dolj	
			51,02% din cifra de afaceri din comuna Podari	33,02% din total angajați din comuna Podari	
KAUTEX Craiova SRL	Dolj	Spania	148.475.411	77	Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule Ag.ec.DJ 9 Ag.ec. Craiova 8 Cod CAEN 2932
			1,12% din cifra de afaceri din județul Dolj	0,54% din total angajați din județul Dolj	
Craiova		1,40% din cifra de afaceri din Craiova	0,72% din total angajați din Craiova		
		146.225.368	212		
KIRCHHOFF Automotive România SRL	Dolj	Germania	1,12% din cifra de afaceri din județul Dolj	0,54% din total angajați din județul Dolj	
	Craiova		1,40% din cifra de afaceri din Craiova	0,72% din total angajați din Craiova	
Cooper Standard România SRL	Dolj		55.796.532	147	
		1,12% din cifra de afaceri din județul Dolj	0,54% din total angajați din județul Dolj		
Craiova		1,40% din cifra de afaceri din Craiova	0,72% din total angajați din Craiova		

CUPROCAST SRL	Dolj	Italia	1.954.872	10	Fabricarea altor articole din metal n.c.a. Ag.ec.DJ 19 Ag.ec. Băilești 4 Cod CAEN 2599
	Băilești		0,29% din cifra de afaceri din județul Dolj	0,15% din total angajați din județul Dolj	
DICO România SRL	Dolj	Italia	16.620.274	96	Fabricarea de construcții metalice și părți componente ale acestora Ag.ec.DJ 81 Ag.ec. Cârcea 6 Cod CAEN 2511
	Comuna Cârcea		28,04% din cifra de afaceri din Băilești	9,54% din total angajați din Băilești	
ECO NRG SRL	Dolj	Germania	178.647	20	Acvacultura în ape dulci Ag.ec.DJ 12 Ag.ec. Ostroveni 1 Cod CAEN 322
	Comuna Ostroveni		0,01% din cifra de afaceri din județul Dolj	0,04% din total angajați din județul Dolj	
			1,65% din cifra de afaceri din comuna Ostroveni	17,09% din total angajați din comuna Ostroveni	

Sursa: prelucrare după [Buletine lunare 2010-2019 ONRC](#), "Clasamentul primelor 40 de societăți comerciale după participarea străină la capitalul social total subscris"; [topfirme.com](#) (informațiile legate de angajați, cifra afaceri, CAEN)

Tabel nr. 2.37

Principalele Investiții Străine Directe, 2010-2019, Gorj (Aflate în <i>Clasamentul primelor 40 de societăți comerciale după participarea străină la capitalul social total subscris</i>)					
Firma	Județul	Țara	Cifra afaceri 2018	Număr anagajați 2018	Domeniu
			ron		
ERP MONDIAL Invest Properties SRL	Gorj	Moldova	872.504	3	Cumpărarea și vânzarea de bunuri imobiliare proprii Ag.ec.GJ 12 Ag.ec. Rovinari 4
	Rovinari		0,07% din cifra de afaceri din județul Gorj	0,05% din total angajați din județul Gorj	
ANKHELVENA Quality SRL	Gorj	Elveția	41,19% din cifra de afaceri din Rovinari	6,80% din total angajați din Rovinari	Cod CAEN 6810
			-	-	
	Târgu Jiu		Înregistrată în anul 2019		

Sursa: prelucrare după [Buletine lunare 2010-2019 ONRC](#), "Clasamentul primelor 40 de societăți comerciale după participarea străină la capitalul social total subscris"; [topfirme.com](#) (informațiile legate de angajați, cifra afaceri, CAEN)

Tabel nr. 2.38

Principalele Investiții Străine Directe, 2010-2019, Mehedinți (Aflate în <i>Clasamentul primelor 40 de societăți comerciale după participarea străină la capitalul social total subscris</i>)					
Firma	Județul	Țara	Cifra afaceri 2018	Număr anagajați 2018	Domeniu
			ron		
LAMDRO SA	Mehedinți	Germania	607.600	66	Producția de metale feroase sub forme primare și de feroaliaje Ag.ec MH 2 Ag.ec. Drobeta 2 Cod CAEN 2410
	Drobeta Turnu Severin		0,02% din cifra de afaceri din județul Mehedinți	0,42% din total angajați din județul Mehedinți	
			0,03% din cifra de afaceri din Drobeta Turnu-Severin	0,59% din total angajați din Drobeta Turnu-Severin	

Sursa: prelucrare după [Buletine lunare 2010-2019 ONRC](#), "Clasamentul primelor 40 de societăți comerciale după participarea străină la capitalul social total subscris"; [topfirme.com](#) (informațiile legate de angajați, cifra afaceri, CAEN

Tabel nr. 2.39

Principalele Investiții Străine Directe, 2010-2019, Olt (Aflate în <i>Clasamentul primelor 40 de societăți comerciale după participarea străină la capitalul social total subscris</i>)					
Firma	Județul	Țara	Cifra afaceri 2018	Număr anagajați 2018	Domeniu
			ron		
PIRELLI TYRES România SRL	Olt	Italia	2.432.005.263	3.569	Fabricarea autovehiculelor de aer, reșaparea și refacerea anvelopelor Ag. Ec: 1 Cod CAEN 2211
	Slatina		8,96% din cifra de afaceri din județul Olt	7,67% din total angajați din județul Olt	
			23,10% din cifra de afaceri din Slatina	15,70% din total angajați din Slatina	
BEKAERT Slatina SRL	Olt	Olanda	434.907.815	729	Distributia energiei electrice Ag.ec.OT 3 Ag.ec. Slatina 3 Cod CAEN 2593
	Slatina		3,03% din cifra de afaceri din județul Olt	1,83% din total angajați din județul Olt	
			4,18% din cifra de afaceri din Slatina	3,21% din total angajați din Slatina	
DELTA Aluminiu SRL	Olt	Turcia	127.028.416	242	Metalurgia aluminiului Ag.ec.OT 5
			21,13% din cifra de afaceri din județul Olt	7,72% din total angajați din județul Olt	

	<i>Slatina</i>		<i>29,17% din cifra de afaceri din Slatina</i>	<i>13,53% din total angajați din Slatina</i>	Ag.ec. Slatina 5 Cod CAEN 2442
ALRO SA	Olt		2.612.356.782	2.549	
			<i>21,13% din cifra de afaceri din județul Olt</i>	<i>7,72% din total angajați din județul Olt</i>	
	<i>Slatina</i>		<i>29,17% din cifra de afaceri din Slatina</i>	<i>13,53% din total angajați din Slatina</i>	
INTERNATIONAL Automotive Components Group SRL	Olt	Luxemburg	78.320.772	329	Fabricarea altor piese și accesorii pentru autovehicule și pentru motoare de autovehicule Ag.ec.OT 4 Ag.ec. Balș 1 Cod CAEN 2932
	<i>Balș</i>		<i>1,23% din cifra de afaceri din județul Olt</i>	<i>2,73% din total angajați din județul Olt</i>	
	<i>Balș</i>		<i>14,72% din cifra de afaceri din Balș</i>	<i>17,79% din total angajați din Balș</i>	
BENTELER Distribution România SRL	Olt	Austria	65.069.481	33	Comerț cu ridicata al metalelor și minerelelor metalice Ag.ec.OT 16 Ag.ec. Slatina 9 Cod CAEN 4672
			<i>Slatina</i>	<i>0,73% din cifra de afaceri din județul Olt</i>	
	<i>Slatina</i>		<i>0,79% din cifra de afaceri din Slatina</i>	<i>0,25% din total angajați din Slatina</i>	
TMK Artrom SA	Olt		1.385.705.402	1457	Producția de tuburi, țevi, profile tubulare și accesorii pentru acestea, din oțel Ag.ec.OT 2 Ag.ec. Slatina 2 Cod CAEN 2420
			<i>Slatina</i>	<i>10,45% din cifra de afaceri din județul Olt</i>	
	<i>Slatina</i>		<i>14,42% din cifra de afaceri din Slatina</i>	<i>6,61% din total angajați din Slatina</i>	
Veronica Fashion SRL	Olt	Italia	5.029.761	111	Fabricarea altor articole de îmbracaminte (exclusiv lenjeria de corp) Ag.ec.OT 124 Ag.ec. Corabia 4
			<i>Corabia</i>	<i>1,88% din cifra de afaceri din județul Olt</i>	
	<i>Corabia</i>		<i>3,72% din cifra de afaceri din Corabia</i>	<i>15,71% din total angajați din Corabia</i>	

					Cod CAEN 1413
AGROSERV Colibași SRL (Domeniile Mennini)	Olt	Italia	2.074.201	20	Cultivarea cerealelor (exclusiv orez) plantelor leguminoase și oleaginoase Ag.ec.OT 320 Ag.ec. Stejerești 3
	Comuna Stejerești		3,98% din cifra de afaceri din județul Olt	0,08% din total angajați din județul Olt	
			71,55% din cifra de afaceri din Corabia	45,41% din total angajați din Corabia	Cod CAEN 111
EUROTIMBER SRL	Olt	Grecia	188.267	0	Fabricarea ambalajelor din lemn Ag.ec.OT 7 Ag.ec. Movileni 1
	Comuna Movileni		0,11% din cifra de afaceri din județul Olt		
			1,83% din cifra de afaceri din comuna Movileni		Cod CAEN 1624

Sursa: prelucrare după [Buletine lunare 2010-2019 ONRC](#), "Clasamentul primelor 40 de societăți comerciale după participarea străină la capitalul social total subscris"; [topfirme.com](#) (informațiile legate de angajați, cifra afaceri, CAEN)

Tabel nr. 2.40

Principalele Investiții Străine Directe, 2010-2019, Vâlcea (Aflate în <i>Clasamentul primelor 40 de societăți comerciale după participarea străină la capitalul social total subscris</i>)					
Firma	Județul	Țara	Cifra afaceri 2018	Număr anagajați 2018	Domeniu
			ron		
CIECH SPOLKA AKCYJNA VARȘOVIA Sucursala Râmnicu Vâlcea	Vâlcea	Polonia	498.555.164	50	Comerț cu ridicata al produselor chimice
	Râmnicu Vâlcea		4,22% din cifra de afaceri din județul Vâlcea	0,22% din total angajați din județul Vâlcea	
			6,24% din cifra de afaceri din Râmnicu Vâlcea	0,26% din total angajați din Râmnicu Vâlcea	Ag. Ec. VL: 26 Ag.ec.Rm.Vâlcea 16
					Cod CAEN 4675
CIECH SODA România SA	Vâlcea	Polonia	420.193.416	589	Fabricarea altor produse chimice anorganice de bază Ag.ec.VL3 Ag.ec. Rm. Vâlcea3
	Râmnicu Vâlcea		3,14% din cifra de afaceri din județul Vâlcea	1,19% din total angajați din județul Vâlcea	
			4,71% din cifra de afaceri din Râmnicu Vâlcea	1,90% din total angajați din Râmnicu Vâlcea	Cod CAEN 2013
	Vâlcea		34.677.247	187	

COROM Export SRL		Franța	0,55% din cifra de afaceri din județul Vâlcea	0,87% din total angajați din județul Vâlcea	Fabricarea de mobilă Ag.ec.VL 40 Ag.ec. Dăești 3 Cod CAEN 3109
	Comuna Dăești		47,76% din cifra de afaceri din comuna Dăești	51,88% din total angajați din comuna Dăești	
FIVE Continent SRL	Vâlcea	Spania	4.262.419	15	Fabricarea produselor lactate și a brânzeturilor Ag.ec. VL 5 Ag.ec. Horezu 1 Cod CAEN 1051
	Horezu		0,03% din cifra de afaceri din județul Vâlcea	0,04% din total angajați din județul Vâlcea	
OLTGRUP PVC SRL	Vâlcea	Cipru	13.952.983	40	Fabricarea materialelor plastice în forme primare Ag.ec.VL 1 Ag.ec. Rm. Vâlcea 1 Cod CAEN 2016
	Râmnicu Vâlcea		0,10% din cifra de afaceri din județul Vâlcea	0,08% din total anagajați din județul Vâlcea	
SBV Machining SRL	Vâlcea	Franța	5.874.934	64	Fabricarea de articole de robinetărie Ag.ec.VL 2 Ag.ec. Rm.Vâlcea1 Cod CAEN 2814
	Râmnicu Vâlcea		0,16% din cifra de afaceri din Râmnicu Vâlcea	0,13% din total angajați din Râmnicu Vâlcea	
WIPRO Infrastructure Engineering SA	Vâlcea	India	54.595.580	26	Fabricarea de motoare hidraulice Ag.ec.VL 2 Ag.ec. Rm.Vâlcea 1 Cod CAEN 2812
	Râmnicu Vâlcea		0,05% din cifra de afaceri din județul Vâlcea	0,14% din total anagajați din județul Vâlcea	
NEHIR SRL	Vâlcea	Turcia	1.841.587	6	Comerț cu ridicata a produselor textile Ag.ec.VL 9 Ag.ec. Budești 2 Cod CAEN 4641
	Budești		0,07% din cifra de afaceri din Râmnicu Vâlcea	0,20% din total angajați din Râmnicu Vâlcea	
	Vâlcea		0,04% din cifra de afaceri din județul Vâlcea	0,05% din total anagajați din județul Vâlcea	
	Budești		1,53% din cifra de afaceri din Budești	1,78% din total angajați din Budești	

Sursa: prelucrare după [Buletine lunare 2010-2019 ONRC](#), "Clasamentul primelor 40 de societăți comerciale după participarea străină la capitalul social total subscris"; [topfirme.com](#) (informațiile legate de angajați, cifra afaceri, CAEN)

2.6 Potențialul de inovare

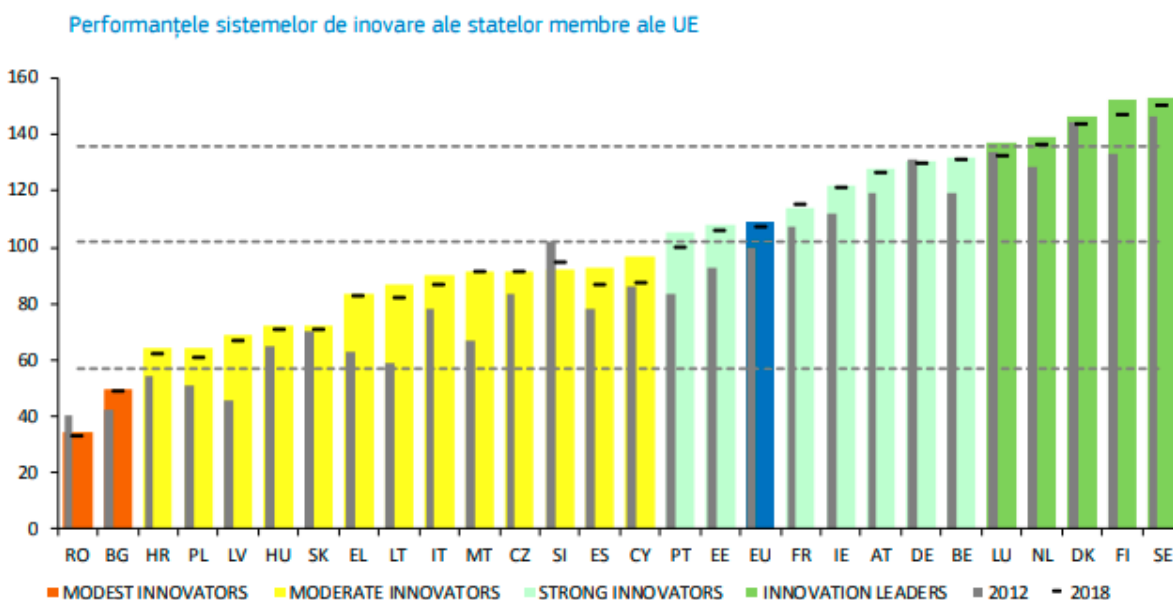
Tabloul de bord european anual privind inovarea (**EI** **European innovation scoreboard**) prezintă o evaluare comparativă a performanțelor în materie de cercetare și inovare ale statelor membre UE și ale unor țări terțe selectate, precum și punctele tari și punctele slabe ale sistemelor lor de cercetare și inovare.

Raportul EIS 2020 arată că performanțele UE în materie de inovare continuă să crească într-un ritm constant. Se așteaptă să aibă loc o nouă ameliorare generală pe termen scurt, însă progresele rămân în continuare inegale pe teritoriul UE.

În medie, din 2012 și până în prezent, performanțele UE în materie de inovare au înregistrat o creștere cu aproape nouă puncte procentuale, în special datorită creșterilor puternice ale performanțelor legate de penetrarea conexiunilor în bandă largă, publicații științifice internaționale redactate în colaborare și cheltuielile de inovare în afara domeniului C&D.

Alături de Slovenia, România a înregistrat cea mai mare scădere a performanțelor în materie de inovare, raportat la anul 2012. Procesul de convergență din interiorul UE, în cadrul căruia țările cu performanțe mai scăzute cresc mai rapid decât țările cu performanțe mai ridicate, a continuat în 2019.

Figura 2.29

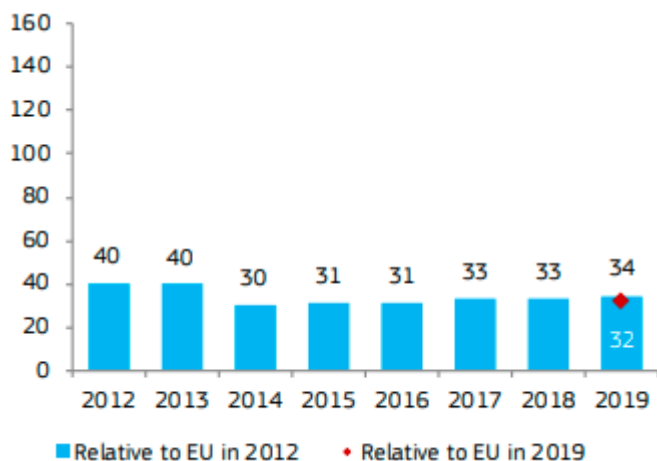
Coloanele colorate indică, pe baza celor mai recente date pentru 27 de indicatori, performanțele țărilor în 2019 în raport cu cele înregistrate de UE în 2012. Craftelele orizontale indică performanțele din 2018, utilizând următoarele cele mai recente date, în raport cu cele înregistrate de UE în 2012. Coloanele gri indică performanțele țărilor din 2012 în raport cu cele înregistrate de UE în 2012. Pentru toți anii, a fost utilizată aceeași metodologie de măsurare. Liniile întrerupte indică valorile-limită ale grupurilor de performanță.

Sursa: European Innovation Scoreboard 2020

Pe baza rezultatelor medii ale performanțelor pe care le înregistrează, astfel cum au fost calculate de un indicator sintetic, denumit „**Indicele sintetic al inovării**”, statele membre se împart în patru grupuri de performanță diferite: lideri în materie de inovare (cu rezultate în domeniul inovării net superioare mediei UE), inovatori notabili (cu performanțe deasupra mediei UE sau apropiate de aceasta), inovatori moderați (cu performanțe inferioare mediei UE) și inovatori modești.

Alături de Bulgaria, România este inovator modest, cu performanțe în materie de inovare mult inferioare mediei UE. De-a lungul timpului, performanța României a scăzut față de cea a UE. După o scădere puternică până în 2014, performanța a rămas stabilă până în 2016 și a crescut ușor în 2017 și 2019.

Figura 2.30

Sursa: European Innovation Scoreboard 2020

Cadrul de măsurare utilizat în EIS distinge patru tipuri principale de activități, realizând o reprezentare a celor zece dimensiuni ale inovării și ale unui număr total de 27 de indicatori diferiți. Condițiile-cadru reunesc principalii promotori ai performanței în materie de inovare externi întreprinderilor, care acoperă trei dimensiuni ale inovării: *Resursele umane, Sistemele de cercetare atractive, precum și Mediul favorabil inovării.*

Investițiile, care constau în investiții publice și private în cercetare și inovare, acoperă două aspecte: *Finanțe și sprijin și Investiții ale întreprinderilor.*

Activitățile de inovare denotă eforturile de inovare la nivelul întreprinderii, grupate în trei dimensiuni ale inovării: *Inovatorii, Rețeaua și Activele intelectuale.*

Impactul acoperă efectele activităților de inovare ale întreprinderilor asupra a două dimensiuni ale inovării: *Impactul asupra ocupării forței de muncă și Impactul asupra vânzărilor.*

În România, *mediul prietenos cu inovarea și impactul vânzărilor* sunt cele mai puternice dimensiuni ale inovării. Penetrarea în bandă largă și exporturile de produse de tehnologie medie și înaltă sunt singurii doi indicatori care se apropie de performanța medie a UE. *Inovatorii, investițiile și resursele umane* sunt cele mai slabe dimensiuni ale inovației. Cele mai mici scoruri ale indicatorilor din România se referă la învățarea pe tot parcursul vieții, IMM-urile cu inovații de produs sau de proces, IMM-urile cu inovații de marketing sau organizaționale și IMM-urile care inovează intern (pentru toți cei patru indicatori, performanța este cea mai scăzută în toate țările, rezultând un scor relativ față de UE de 0).

În ceea ce privește diferențele structurale cu UE, România prezintă cea mai mare diferență pozitivă față de UE la creșterea medie anuală a PIB-ului, demografia întreprinderilor cu mai mult de 10 angajați și a activității antreprenoriale totale și cea mai mare diferență negativă în întreprinderile de top cu cheltuieli de cercetare și dezvoltare.

Tabel 2.41

	RO	EU
Performance and structure of economy/Performanta si structura economiei		
GDP per capita (PPS)/PIB per capita (PPS)	18,900	29,100
Average annual GDP growth (%)/Medie anuala de crestere a PIB (%)	4.26	1.84
Employment share manufacturing (NACE C) (%)	19.1	16.6
• Of which High and medium high tech(%)	31.5	37.5

Employment share services (NACE G-N) (%)	31.3	41.4
• Of which knowledge intensive services	27.5	34.3
Turnover share SMEs (%)	42.8	38.3
Turnover share large enterprises (%)	41.6	43.2
Foreign-controlled enterprises – share of value added	14.2	11.1
Business and entrepreneurship/ Afaceri si antreprenoriat		
Enterprise birth (10+employees) Rata de infiintare (peste 10 angajati)%	2.4	1.1
Total Entrepreneurial Activity (TEA)	10.8	6.7
FDI net inflows (%GDP) /ISD	3.1	2.6
Top R&D spending enterprises per 10 millions population	0.0	16.2
Buyer sophistication (1 to 7 best)	2.8	3.7
Gouvernance and policy framework		
Ease of starting a business (0 to 100 best)	73.0	76.5
Basic-school entrepreneurial education and training (1 to 5 best)	2.4	1.9
Govt. procurement of advanced technology products (1 to 7 best)	2.5	3.5
Rule of law (-2.5 to 2.5 best)	0.4	1.1
Demography		
Population size (Millions)	19.5	446.2
Average annual population growth (%)	-0.59	0.14
Population density (inhabitants/km ²)	84.6	108.6

Sursa: European Innovation Scoreboard 2020

Conform **Raportului de țară 2020**, România nu a început încă tranziția către o economie bazată pe cunoaștere. Rezultatele țării în materie de inovare sunt slabe, România ocupând ultimul loc în UE în Tabloul de bord european privind inovarea din 2019. Investițiile în formarea angajaților și în soluțiile TIC sunt mai mici decât media UE (BEI, 2019). Investițiile în C-D sunt foarte reduse, intensitatea C-D fiind de 0,51 % din PIB în 2018, cu mult sub obiectivul național de 2 % fixat pentru 2020 și media UE de 2,12 %. Investițiile publice în C-D erau de 0,2 % din PIB în 2018. Cheltuielile private privind C-D erau de numai 0,30 % din PIB, sub media UE de 1,41 %

Performanța științifică și legăturile dintre mediul universitar și mediul de afaceri continuă să fie slabe. Țara ocupă în continuare unul dintre ultimele locuri din UE în ceea ce privește publicațiile științifice și co-publicațiile internaționale importante (Comisia Europeană). Universitățile nu primesc nicio formă de finanțare instituțională pentru C-D, în pofida rolului lor important în producerea unei activități de cercetare relativ bune. Barierele normative (de exemplu, birocrăția, normele contradictorii sau neclare) împiedică crearea de legături între mediul universitar și mediul de afaceri, care tind să aibă loc pe o bază ad-hoc.

Sectorul TIC și cel al autovehiculelor dau semne că au potențial de inovare. Ambele sectoare sunt preponderent orientate către export și sunt bine integrate în lanțurile valorice globale (ANIS 2018; BNR 2018) și, prin urmare, sunt expuse concurenței și standardelor tehnologice ridicate.

Sectorul TIC ocupă primul loc în clasamentul întreprinderilor cu o rată mare de creștere ⁽³⁵⁾ (Flachenecker et al, în curs de publicare), al startupurilor inovatoare și al întreprinderilor care s-au extins cu succes (My-Gateway, 2019).

Industria autovehiculelor este unul din cei mai mari investitori ai mediului de afaceri în C-D la nivel național. Cu toate acestea, în contextul în care firmele străine care își desfășoară activitatea în România tind să mențină principalele activități de C-D la sediul lor din străinătate (BNR, 2016), transferul potențial de know-how sau tehnologie este limitat (BNR, 2018). Acest lucru se poate constata, de asemenea, în ceea ce privește intensitatea investițiilor C-D din sectorul TIC, care a fost printre cele mai scăzute din UE în 2016 (Comisia Europeană, 2019a), în timp ce în industria autovehiculelor intensitatea este mai mică decât în țările cu caracteristici similare.

Există inițiative regionale de consolidare a creșterii, însă acestea riscă să fie afectate de lipsa unui ecosistem național solid în materie de inovare și antreprenariat. Regiunile din România au elaborat strategii de specializare inteligentă pe care le actualizează în prezent, identificând principalele sectoare inovatoare și fluxuri de proiecte.

La nivelul regiunilor europene, analiza potențialului de inovare se regăsește în Tabloul de bord privind inovarea regională 2019, în care, regiunea Sud-Vest Oltenia este listată pe ultimele locuri la nivel european, alături de toate celelalte regiuni ale României.

Indicele regional al inovării în regiunea Sud-Vest Oltenia este de 0,069 (scor normalizat), reprezentând numai 15% raportat la media UE în 2011 și 14,3% raportat la media UE în 2019, respectiv 45,6 raportat la media națională, ceea ce situează regiunea pe ultimul loc la nivel național și pe ultimul loc la nivel european.

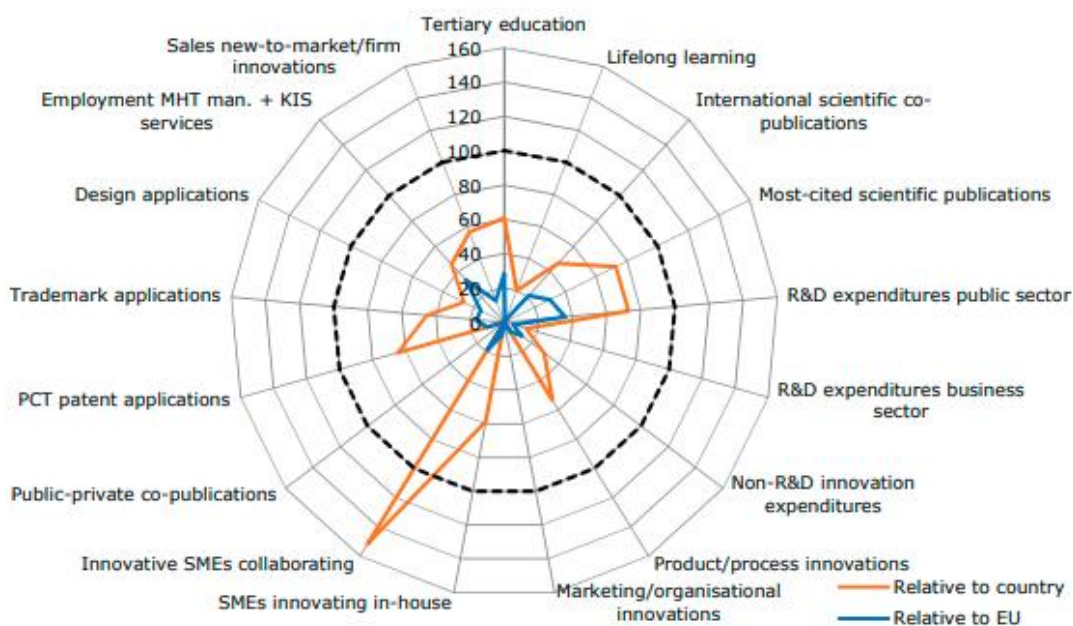
Pentru regiunea Sud-Vest Oltenia ***se evidențiază o scădere accentuată a Indicelui regional al inovării față de 2011***, când regiunea atinge o pondere de 31,4% raportat la media UE în 2011, respectiv 70,0 raportat la media națională, și un indice regional al inovării de 0,146 (scor normalizat).

Evoluția indicelui regional al inovării pentru Sud-Vest Oltenia, în perioada 2011-2019, este negativă -16,4 (scor normalizat).

Graficul radar arată poziționarea Regiunii Sud-Vest în comparație cu nivelul național (linia portocalie) și UE (linia albastră), care indică punctele forte relative (de exemplu, cheltuielile pentru cercetare și dezvoltare sectorul public) și punctele slabe (de exemplu, marketing/inovații organizaționale).

⁽³⁵⁾ Întreprinderi cu o creștere medie anualizată a numărului de angajați de peste 10 % pe an într-o perioadă de 3 ani și cu cel puțin 10 angajați în momentul începerii fazei de creștere. Din totalul firmelor din sectorul IT din România, 7,7 % sunt întreprinderi cu o rată mare de creștere.

Figura 2.31 - Poziționarea Regiunii Sud-Vest în comparație cu nivelul național și UE

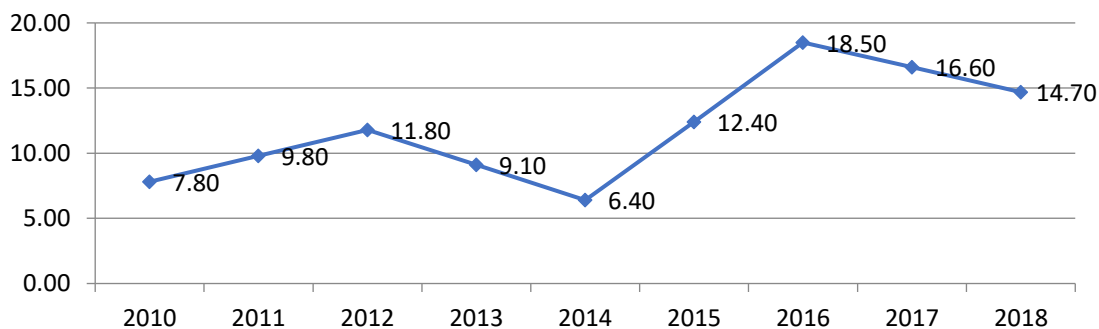
Sursa: Regional Innovation Scoreboard 2019, Regiunea Sud-Vest Oltenia (RO41)

European Innovation Scoreboard 2020 evidențiază profilul regiunii Sud-Vest Oltenia în perioada 2010-2018, în funcție de indicatorii de inovare astfel:

- **Aplicații de proiectare** – valoarea indicatorului în anul 2010 era de 7,8 iar în anul 2018, 14,7. Cea mai scăzută valoare a indicatorului s-a înregistrat în anul 2014 (6,4) iar cea mai ridicată în anul 2016 (18,5). În valori normalizate, valoarea indicatorului în 2018 este 0,075.

Figura 2.32

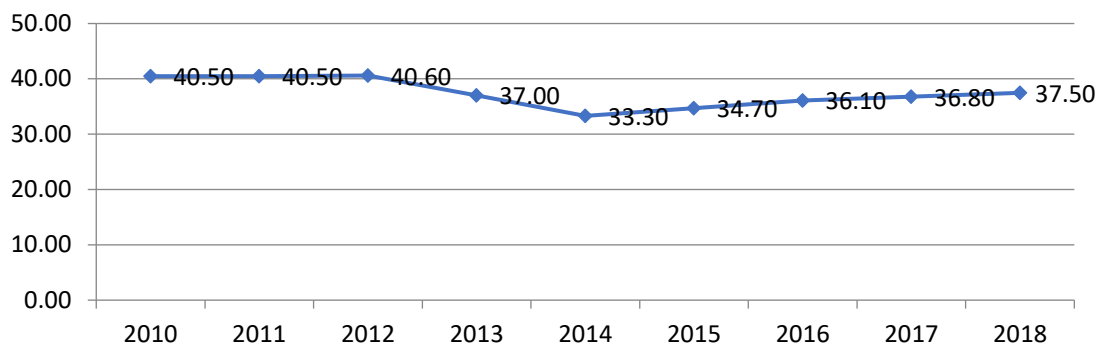
Aplicații de proiectare

Sursa: Prelucrare date din Tabloul de bord privind inovarea 2020 https://interactivetool.eu/EIS/EIS_2.html#

- **Ocuparea forței de muncă în MTH/KIS** - valoarea indicatorului în anul 2010 era de 40,5 iar în anul 2018, 37,5. Cea mai scăzută valoare a indicatorului s-a înregistrat în anul 2014 (33,3) iar cea mai ridicată în anul 2012 (40,6). În valori normalizate, valoarea indicatorului în 2018 este 0,168.

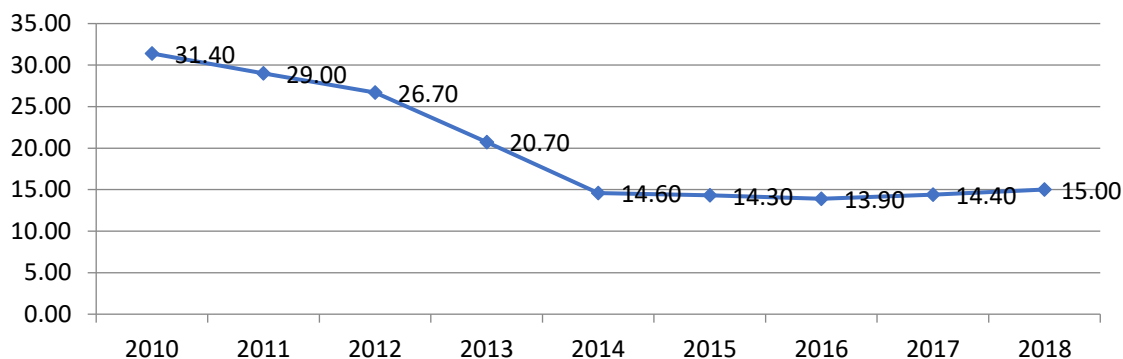
Ocuparea forței de muncă în MTH/KIS

Sursa: Prelucrare date din Tabloul de bord privind inovarea 2020 https://interactivetool.eu/EIS/EIS_2.html#

- **Indexul Inovării** - valoarea indicatorului în anul 2010 era de 31,4 iar în anul 2018, 15. Cea mai scăzută valoare a indicatorului s-a înregistrat în anul 2016 (13,9).

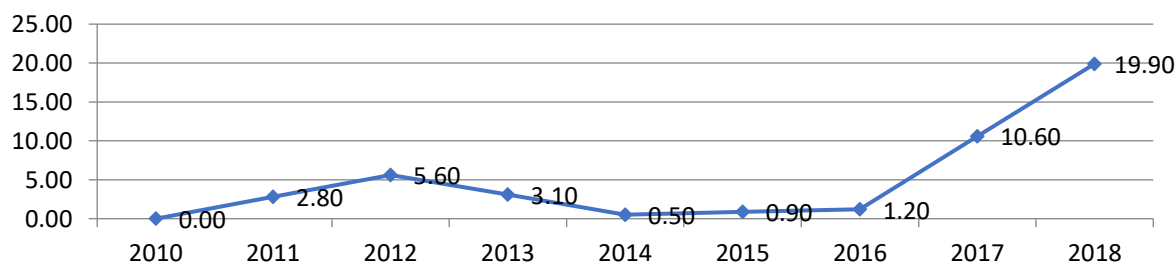
Indexul Inovării

Sursa: Prelucrare date din Tabloul de bord privind inovarea 2020; https://interactivetool.eu/EIS/EIS_2.html#

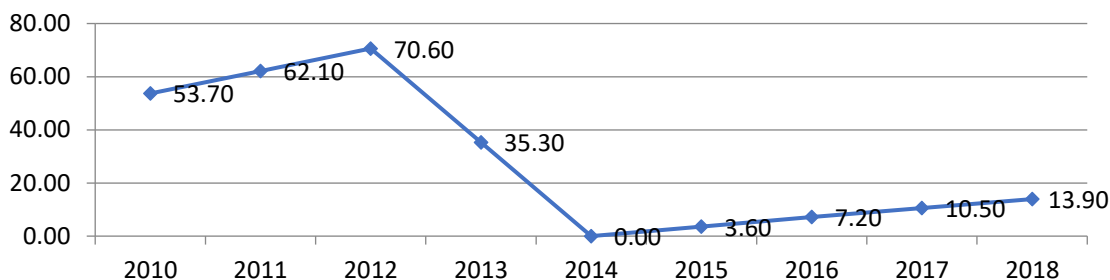
- **IMM-uri inovatoare în colaborare cu alte unități**- În regiunea Sud-Vest Oltenia, în anul 2010, valoarea indicatorului era 0,00. Valori mai ridicate ale indicatorului s-au înregistrat în anii 2017-2018. În valori normalizate, valoare indicatorului în 2018 este 0,075.

IMM-uri inovatoare în colaborare cu alte unități

- **Vânzări de produse innovative**- valoarea indicatorului în anul 2010 era de 53,7 iar în anul 2018 scăzuse la 13,9. Cea mai scăzută valoare a indicatorului s-a înregistrat în anul 2014 când valoarea indicatorului a fost 0,00 iar cea mai ridicată în anul 2012 (70,6). În valori normalizate, valoare indicatorului în 2018 este 0,082.

Vânzări de produse inovative

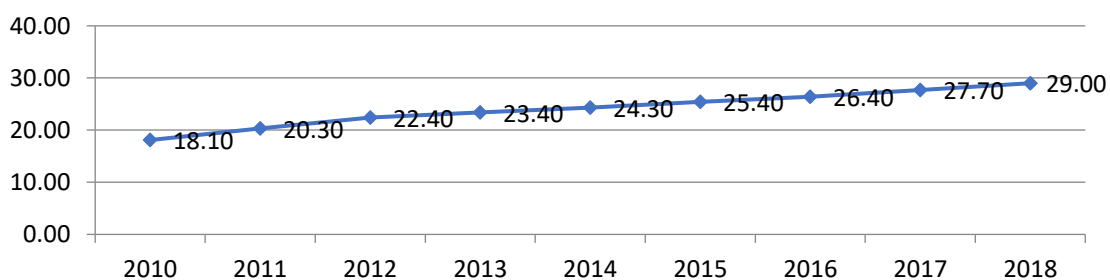

Sursa: Prelucrare date din Tabloul de bord privind inovarea 2020

https://interactivetool.eu/EIS/EIS_2.html#

- **Co-publicații științifice internaționale**- În Sud-Vest Oltenia, valoarea indicatorului a cunoscut o creștere constantă pe toată perioada 2010-2018. Valoarea indicatorului a crescut de la 18,10 în anul 2010 la 29 în anul 2018. În valori normalizate, valoare indicatorului în 2018 este 0,121.

Co-publicații științifice internaționale

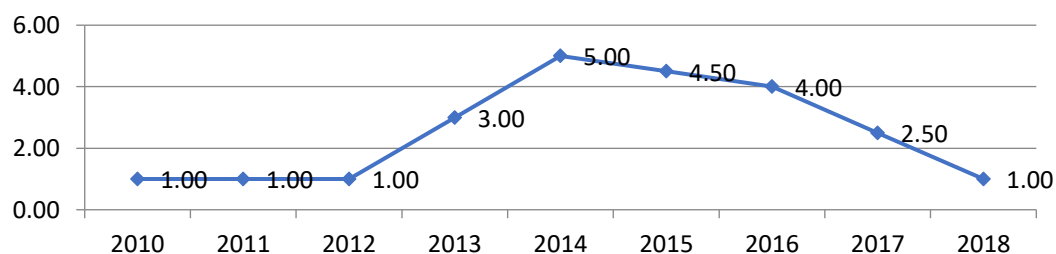

Sursa: Prelucrare date din Tabloul de bord privind inovarea 2020

https://interactivetool.eu/EIS/EIS_2.html#

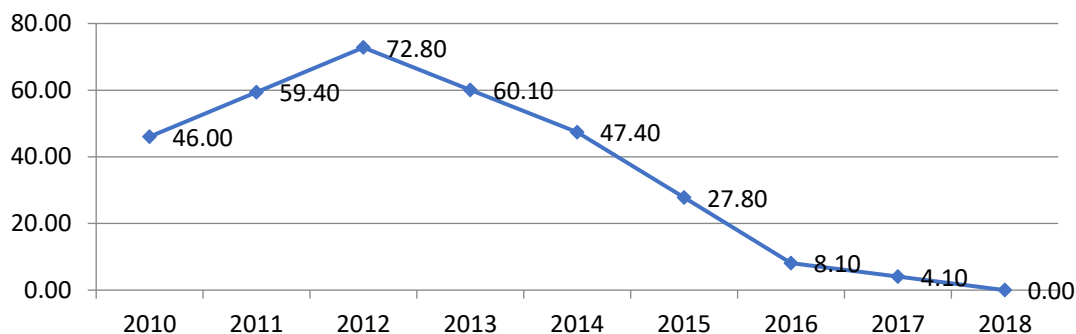
- **Învățare pe tot parcursul vieții** – În regiune, indicatorul a crescut în perioada 2012-2016. Atât în anul 2010 cât și în anul 2018, valoarea indicatorului este 1,00. În valori normalizate, valoare indicatorului în 2018 este 0,003.

Învățare pe tot parcursul vieții

- **Marketing /inovare organizațională** – Indicatorul a crescut în perioada 2010-2012, după care a scăzut constant, ajungând în 2018, la valoarea 0. În 2010, valoarea indicatorului era 46,0 iar în 2012, când s-a înregistrat maximumul, 72,8. În valori normalizate, valoare indicatorului în 2018 este 0,000.

Marketing /inovare organizațională

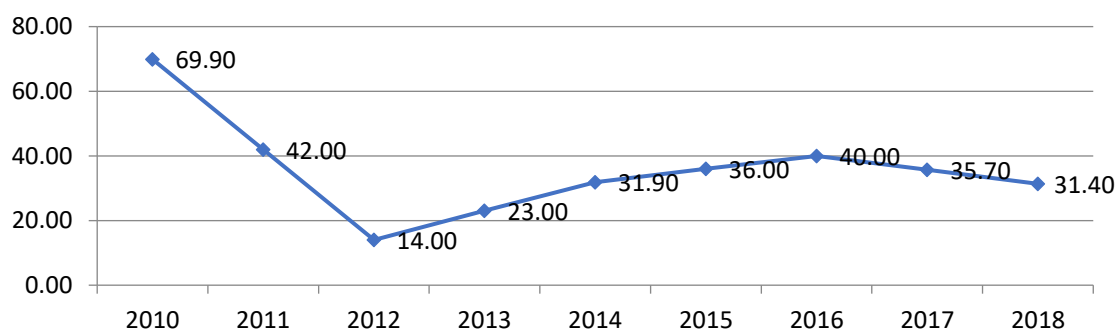

Sursa: Prelucrare date din Tabloul de bord privind inovarea 2020

https://interactivetool.eu/EIS/EIS_2.html#

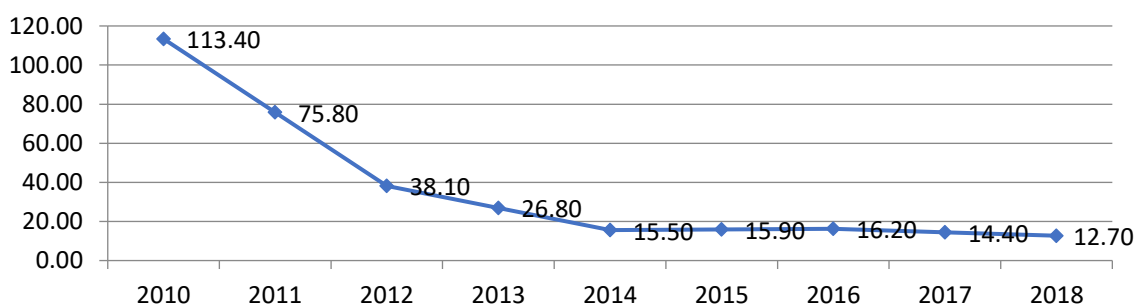
- **Cele mai citate publicații** – Indicatorul a scăzut accentuat în perioada 2010-2012. Valoarea indicatorului în anul 2010 era de 69,9 iar în anul 2018 scăzuse la 31,4. Cea mai scăzută valoare a indicatorului s-a înregistrat în anul 2012 când valoarea indicatorului a fost 14,00. În valori normalizate, valoare indicatorului în 2018 este 0,160.

Cele mai citate publicații

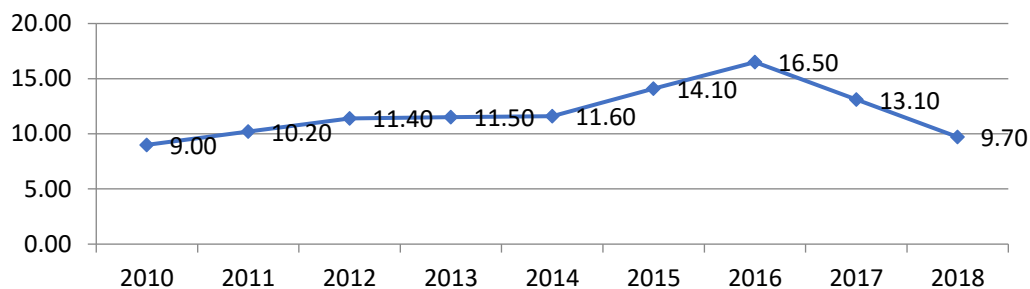
- **Cheltuieli de inovare din afara CDI** – În regiunea Sud-Vest Oltenia, în perioada 2010-2018, valoarea indicatorului a scăzut cu 88,8%, de la 113,4 în 2010 la 12,7 în 2018. În valori normalizate, valoare indicatorului în 2018 este 0,064.

Cheltuieli de inovare din afara CDI

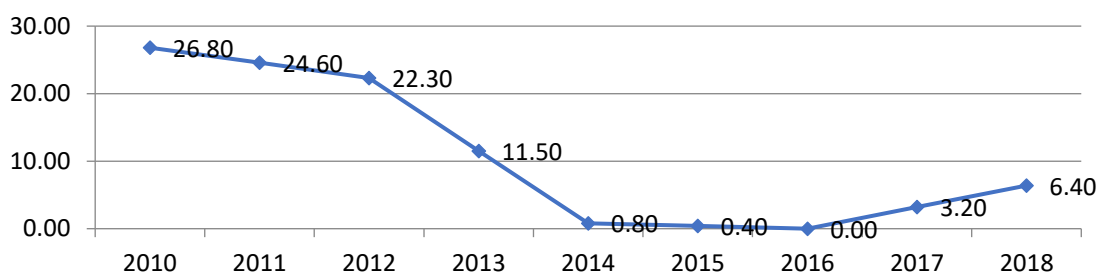
- **Cereri de brevet** – Valoarea indicatorului a crescut în perioada 2010-2016, ajungând de la 9,00 la 16,5. În 2018, în Sud-Vest Oltenia, indicatorul avea valoarea 9,7. În valori normalizate, valoare indicatorului în 2018 este 0,044.

Cereri de brevet

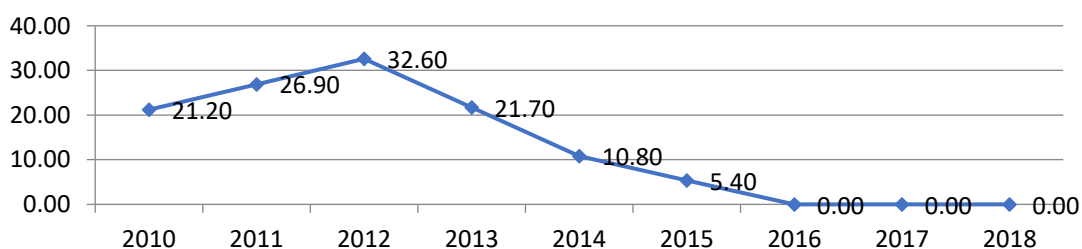
- **Inovatori de produse-procese** – În anul 2016, indicatorul a ajuns la valoarea 0, după o scădere continuă în perioada 2010-2013 și scădere bruscă în anul 2014. În 2018, valoarea indicatorului este 6,40, cu 76,12% mai mică decât valoarea din 2010. În valori normalizate, valoare indicatorului în 2018 este 0,031.

Inovatori de produse-procese

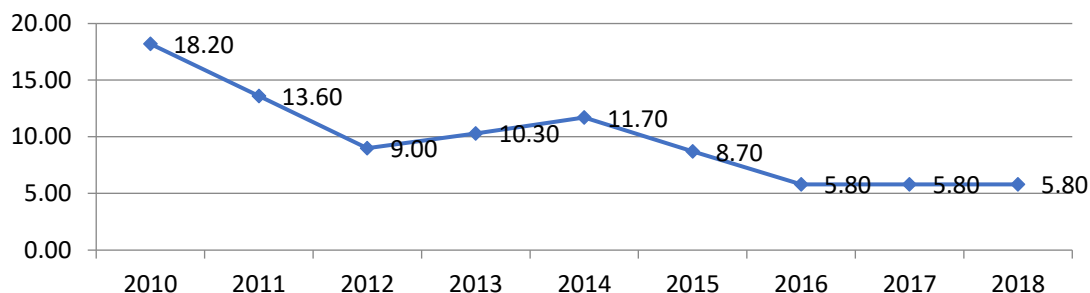
- **Co-publicații public-privat** – Indicatorul a crescut în perioada 2010-2012, de la 21,2 la 32,6. Începând cu anul 2012, indicatorul a scăzut constant. Începând cu anul 2016, în regiune, valoarea indicatorului este 0. În valori normalizate, valoare indicatorului în 2018 este 0,000.

Co-publicații public-privat

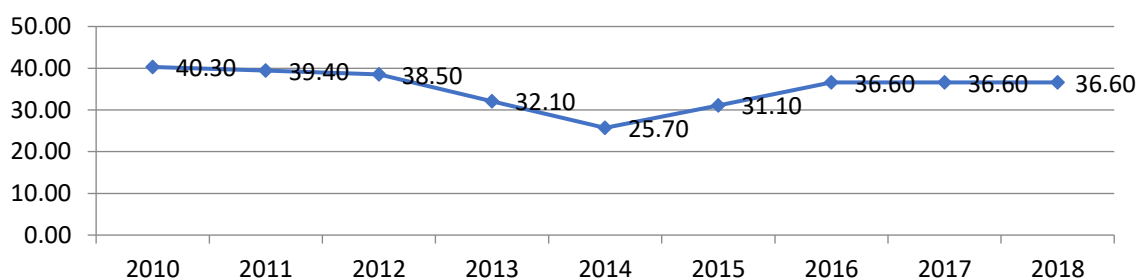
- **Cheltuieli de business în domeniul CDI** - valoarea indicatorului în anul 2010 era de 18,2 iar începând cu anul 2016 indicatorul se menține la valoarea 5,8 (cea mai scăzută valoare a indicatorului). În valori normalizate, valoarea indicatorului în 2018 este 0,032.

Cheltuieli de business în domeniul CDI

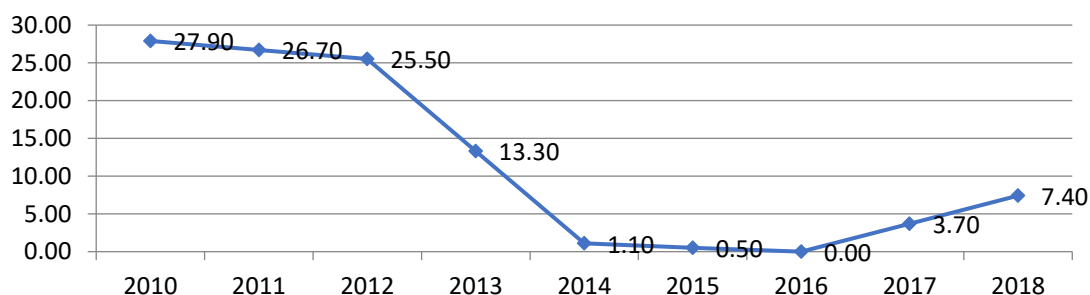
- **Cheltuieli publice pt.CDI** - valoarea indicatorului în anul 2010 era de 40,3 iar începând cu anul 2016 indicatorul se menține la valoarea 36,6. Cea mai scăzută valoare a indicatorului s-a înregistrat în anul 2014 când valoarea indicatorului a fost 25,7. În valori normalizate, valoare indicatorului în 2018 este 0,204.

Cheltuieli publice pt.CDI

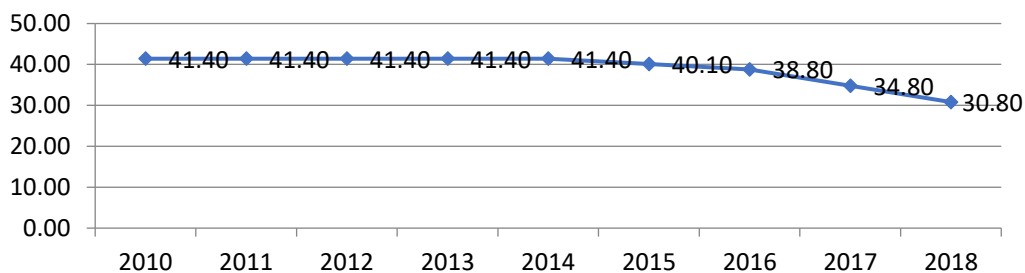
- **IMM-uri inovatoare in-house** - În anul 2016, indicatorul a ajuns la valoarea 0, după o scădere continuă în perioada 2010-2013 și scădere bruscă în anul 2014. În 2018, valoarea indicatorului este 7,40, cu 73,48% mai mică decât valoarea din 2010. În valori normalizate, valoare indicatorului în 2018 este 0,036.

IMM-uri inovatoare in-house

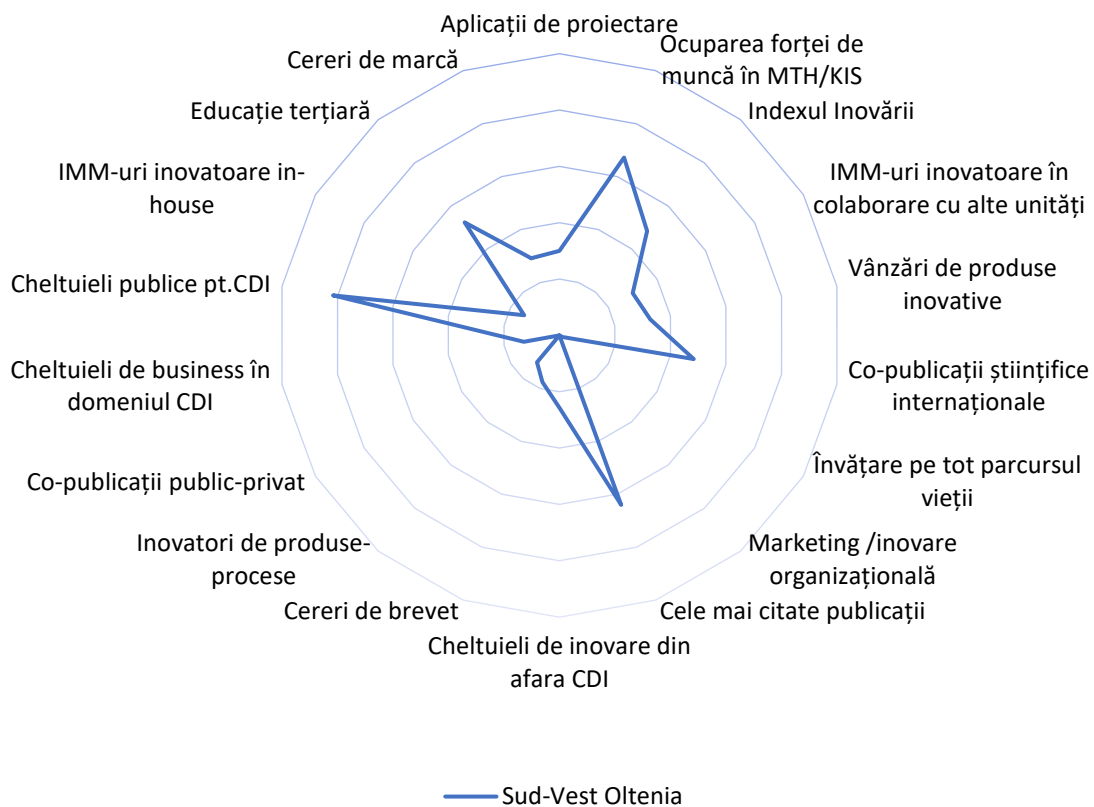
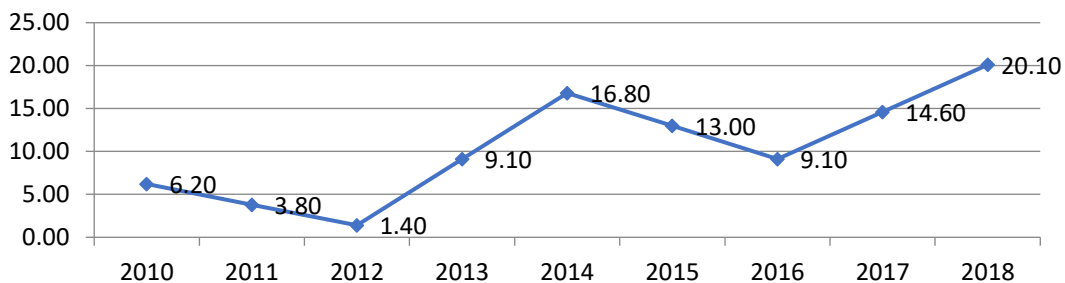
- **Educație terțiară** – În perioada 2010-2014, indicatorul s-a menținut la valoarea 41,40. În anul 2018 a ajuns la valoarea 30,8. În valori normalizate, valoare indicatorului în 2018 este 0,131.

Educație terțiară

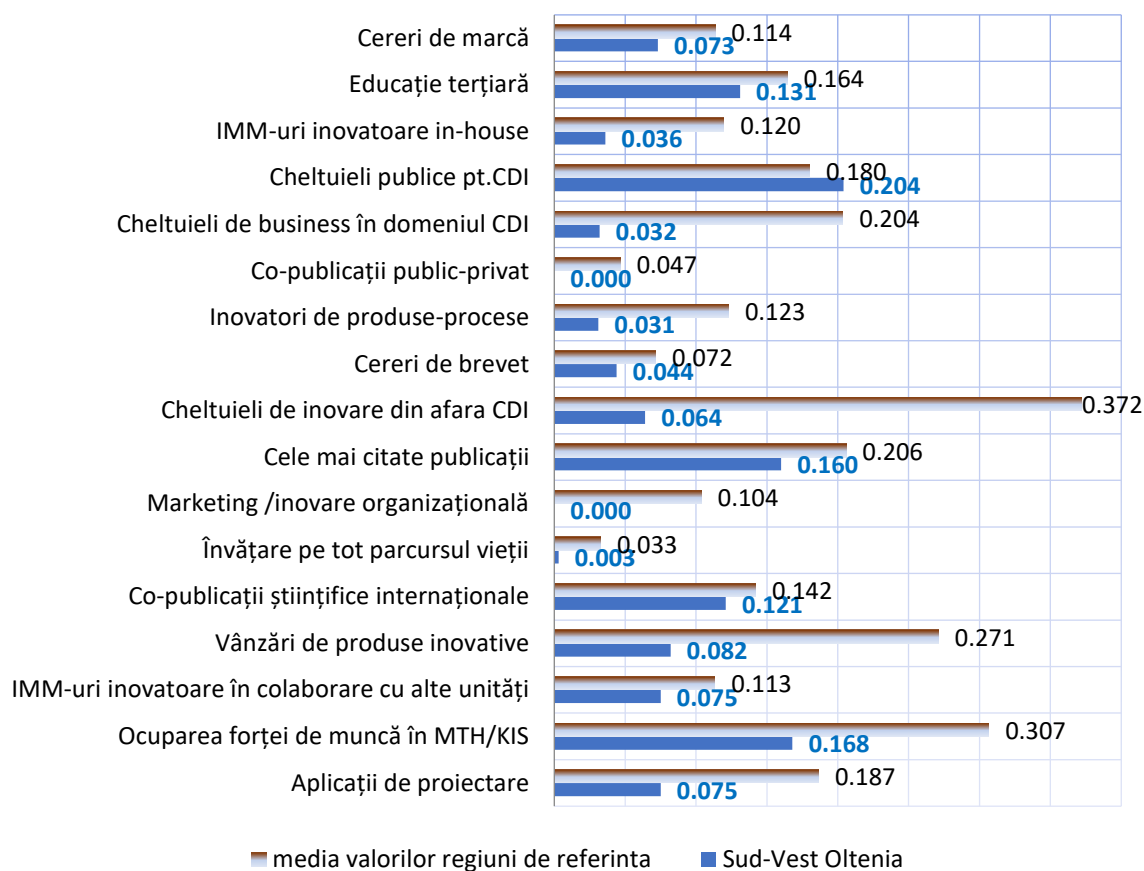
- **Cereri de marcă** – Valoarea indicatorului a crescut de la 6,2 în 2010, la 20,1 în 2018. Creșteri ale indicatorului s-au înregistrat în perioadele 2012-2014 și 2016-2018. În valori normalizate, valoare indicatorului în 2018 este 0,073.

Cereri de marcă

Profilul regiunii Sud-Vest Oltenia în perioada 2010-2018, în funcție de indicatorii de inovare, 2018

Într-o analiză comparativă cu regiunile de referință pentru benchmarking, regiunea Sud-Vest Oltenia prezintă valori inferioare valorilor medii la toți indicatorii evaluați prin **Tabloul de bord privind inovarea regională**, cu excepția cheltuielilor publice pentru CDI.

Sursa: Prelucrare date din Tabloul de bord privind inovarea 2020

https://interactivetool.eu/EIS/EIS_2.html#

Conform condițiilor favorizante impuse statelor membre UE prin intermediul politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, existența strategiilor de specializare inteligentă la nivelul fiecărui teritoriu reprezintă un instrument necesar pentru realizarea unor investiții eficiente și eficace în materie de cercetare, dezvoltare și inovare. De altfel, sprijinirea investițiilor în cercetare și inovare reprezintă o condiție prealabilă pentru utilizarea Fondului European de Dezvoltare Regională destinat dezvoltării competitive în perioada 2021-2027.

În vederea maximizării impactului investițiilor în domeniul cercetării, dezvoltării și inovării, este esențial ca strategia de specializare inteligentă la nivelul unui teritoriu să fie bazată pe o analiză SWOT în vederea concentrării resurselor pe un set limitat de priorități în materie de cercetare și inovare.

Analiza SWOT reprezintă o analiză a punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților și amenințărilor existente în raport cu un element analizat, fiind folosită în mod curent ca instrument pentru facilitarea planificării politicilor aplicate la nivelul unui teritoriu.

Astfel, în baza analizei contextului regional și a potențialului de inovare, a fost posibilă elaborarea unei analize SWOT în raport cu situația actuală de funcționare a sectorului de CDI, aceasta fiind prezentată în continuare.

3.1. Puncte tari

- Grad relativ ridicat de accesibilitate rutieră la nivelul centrelor urbane principale din regiune (*regiunea este traversată de axa prioritară 7 TEN-T de transport rutier, 5 drumuri europene și de axa prioritară 22 TEN-T de transport feroviar*)
- Prezența Aeroportului Internațional Craiova (*deservește traficului de pasageri, mărfuri și poștă, precum și mișcării aeronave în zonă*)
- Grad ridicat de electrificare a rețelei de cale ferată comparativ cu celelalte regiuni ale țării (*51,21% din totalul de cale ferată era, în anul 2018, electrificată*)
- Existența clusterelor funcționale la nivel regional axate pe diverse sectoare de activitate (*cluster funcționale în domeniile construcții, automotive, turism, agricultură, IT, logistică, transport, etc.*)
- Trend crescător al PIB-ului la nivel regional (*PIB-ul înregistrat în anul 2018 avea o valoare cu 39,73% mai mare decât în anul 2014.*) Rata reală de creștere a PIB regional, pozitivă.
- Trend crescător al numărului de IMM-uri la nivel regional (*creștere a numărului de unități economice din categoria întreprinderilor mici și mijlocii cu 11,27% în anul 2018 față de anul 2014*)
- Volumul crescut al exporturilor din Regiunea Sud – Vest Oltenia, în special în județele Dolj și Olt (*soldul exporturilor s-a situat la 1.212.963 mii euro în 2019*)
- Soldul excedentar al balanței comerciale în perioada 2014 – 2019 (*sold excedentar înregistrat în fiecare județ al regiunii*)
- Avantaje comparative la nivel de regiune pentru grupele de produse: XVII. Mijloace și materiale de transport (*indice RCA=1,689*), 86. Vehicule și echipamente pentru caile ferate și de comunicații (*indice RCA=1,518*), 87. Automobile, tractoare și alte vehicule terestre (*indice RCA=1,664*), XV. Metale comune și articole din acestea (*indice RCA=1,810*) 73. Produse din fonta, fier și oțel (*indice RCA=2,934*), 76. Aluminii și articole din aluminii (*indice RCA=8,418*), 68. Articole din piatră (*indice RCA=3,079*), XII. Încălțăminte, palarii, umbrele și articole similare (*indice RCA=2,606*), 61. Articole și accesorii din îmbrăcăminte din tricotaj (*indice RCA=4,682*),

63. Alte articole textile (*indice RCA=6,400*), 47. Pasta din lemn (*indice RCA=3,477*), IX. Produse din lemn, exclusiv mobilier (*indice RCA=2,391*), 40. Cauciuc si articole din cauciuc (*indice RCA=2,615*), 35. Substante albuminoide (*indice RCA=1,456, Dolj*), 30. Produse farmaceutice (*indice RCA=1,969, Dolj*), 28. Produse chimice anorganice, Vâlcea, III. Grasimi si uleiuri animale sau vegetale (*indice RCA=2,476, Olt*), II. Produse vegetale (*indice RCA=1,763*), 05. Alte produse de origine animala (*indice RCA=1,785*).

- Ponderea relativ mare a cheltuielilor de capital din activitatea de cercetare-dezvoltare (48,60% din totalul cheltuielilor de cercetare-dezvoltare în anul 2018)
- Existența unui număr ridicat de centre de cercetare în mediul academic (*peste 25 de departamente de cercetare în mediul academic la nivel regional*)
- Numărul ridicat al stațiunilor de cercetare din domeniul agricol (*8 stațiuni de cercetare funcționale pe teritoriul regiunii*)
- Poziționarea pe teritoriul regiunii a unor agenți economici importanți din perspectiva activităților de cercetare – dezvoltare derulate (*care activează cu precădere în domeniul ingineriei și mecanicii*).
- Instituții de învățământ implicate și dedicate dezvoltării activității de CDI la nivelul regiunii;
- Existența a trei entități de transfer tehnologic acreditate
- Existența a doua Institute Naționale în regiune - Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Tehnologii Criogenice și Izotopice (ICSI) în Ramnicu Valcea și Institut Național de Cercetare -Dezvoltare și Incercări pentru Electrotehnica (ICMET) în Craiova
- Existența CNHPC (Centrul Național de Hidrogen și Pile de Combustie)
- Existența de instalații de separări izotopice și a unor laboratoare de analize izotopice

3.2 Puncte slabe

- Lipsa unei autostrăzi pe teritoriul regiunii.
- Cel mai mic număr de conexiuni telefonice fixe dintre toate regiunile, la sfârșitul anului 2017 (8%). Grad relativ scăzut de dotare cu calculator acasă, comparativ cu regiunile mai dezvoltate (63,7% dintre gospodăriile, dotate în anul 2017). Grad relativ scăzut de acces la internet de acasă, comparativ cu regiunile mai dezvoltate (70,7% dintre gospodăriile, au acces la internet în 2017, din care 8,5% conexiuni broadband).
- Grad ridicat de ocupare în agricultură (30,72% la nivelul anului 2018).
- Regiunea Sud Vest Oltenia înregistrează cea mai ridicată rată a șomajului la nivel național (5,9% în anul 2018).
- Regiunea Sud Vest Oltenia înregistrează cel mai scăzut câștig salarial nominal mediu net lunar, comparativ cu alte regiuni din țară (în anul 2019 – 2.630 lei).
- Tendință de scădere a populației la nivel regional (locul al treilea din punct de vedere al celei mai semnificative scăderi ale populației în perioada 2014-2019.-106.924 persoane).
- Nivel redus de investiții străine directe atrase la nivel regional (2.478 milioane euro, în anul 2018 - penultimul loc la nivel național)
- Valoarea PIB per capita în PPS la nivel regional redusă (49% din media UE, regiunea Sud-Vest Oltenia fiind clasată între ultimele 10 regiuni la nivel european prin prisma acestui indicator)
- La nivelul regiunii Sud Vest Oltenia se înregistrează cel mai mic număr de unități locale active, comparativ cu alte regiuni de dezvoltare (41.882 unități în anul 2018, reprezentând 7,08% din totalul de la nivel național)
- Volumul redus al exporturilor în județele Gorj, Mehedinți (sub 200.000 lei/an) și Vâlcea (sub 400.000 lei/an) în 2019
- Regiunea Sud – Vest Oltenia se află pe locul 6 din cele 8 regiuni de dezvoltare în ceea ce privește gradul de inovare (conform studiu Inobarometru 2011);
- Numărul redus de institute de cercetare – dezvoltare (doar 3 institute de cercetare de interes național);
- Numărul redus de entități acreditate de inovare și transfer tehnologic (3 entități acreditate de inovare și transfer tehnologic);
- Numărul redus al întreprinderilor inovatoare (pe teritoriul regiunii activau 3,29% din totalul întreprinderilor inovatoare la nivel național în anul 2014. În anul 2016 ponderea acestora în totalul național a scăzut la 1,95%);
- Numărul întreprinderilor care au realizat atât inovare de produs, cât și de proces (pe teritoriul regiunii activau 1,28% din totalul întreprinderilor care au realizat atât inovare de produs cât și de proces la nivel național în anul 2014-ultimul loc. În anul 2016 ponderea acestora în totalul național a crescut la 6,18%-penultimul loc);
- Regiunea Sud – Vest Oltenia înregistrează cel mai mic număr de aplicații pentru obținerea de brevete din cele 8 regiuni de dezvoltare din România în anul 2012;(ultimele date disponibile)
- Număr redus al publicațiilor științifice (pondere de doar 3.85% la nivelul Regiunii Sud – Vest Oltenia în totalul publicațiilor cu autori români din anul 2011);
- Numărul redus al aplicațiilor pentru obținerea de brevete (din anul 2010, numărul de aplicații din Regiunea Sud – Vest Oltenia a scăzut de la 1.13 aplicații la un milion de locuitori, la doar 0.324 aplicații la un milion de locuitori în anul 2012)

- Ponderea redusă a cheltuielilor totale pentru activitatea de cercetare – dezvoltare în regiune (0,2% din PIB în anul 2017, singurele regiuni cu o pondere mai mică fiind regiunile Sud – Est-0,07% și Nord-Est-0,17%);
- Numărul redus de unități locale active care desfășoară activități de CDI existente la nivelul regiunii (70 de firme care desfășurau activități de cercetare – dezvoltare și inovare).
- Numărul redus de salariați în activitatea de cercetare – dezvoltare (numărul salariaților din activitate de cercetare – dezvoltare de la nivelul Regiunii Sud- Vest Oltenia a scăzut în perioada 2010 – 2017, de la 2.315 la 2.132 de persoane, regiunea clasându-se pe ultimul loc la nivel național)
- Industria textilă nu este sprijinită prin activități de cercetare la nivel regional (nu există institute de cercetare specializate în acest domeniu la nivel regional)
- Industria auto nu este sprijinită prin activități de cercetare la nivel regional (nu există institute de cercetare specializate în acest domeniu la nivel regional).
- Slaba colaborare între furnizorii de CDI și întreprinderi;
- Scăderea performanței în materie de inovare;
- Infrastructura de CDI uzată fizic și moral;
- Cercetarea aplicată încă limitată;
- Nivel scăzut de colaborare știință-afaceri;
- Lipsa interesului tinerilor de a se angaja în domeniul CDI;
- Lipsa unei platforme pe care să se regasească cererea (nevoia) de cercetare pentru întreprinderi
- Lipsa infrastructura fibra optica (de exemplu: NetCity)
- Lipsa “living labs” pentru domeniile smart
- Lipsa telecomunicațiilor specifice Smart City, LP WAN, LORA NB, etc
- Lipsa unei concentrări a domeniilor smart
- Numar mic de centre CDI;
- Numar mic de firme care creaza valoare adaugata mare si au capacitate de export;
- Firmele exporta in principal materii prime si mult prea putin tehnologii sau produse cu valoare adaugata mare. (doar 0,24% din exporturile regiunii în 2019, au reprezentat exporturi de tehnologie înaltă. 7,78% din exporturile naționale de tehnologie medie-înaltă în 2019 sunt realizate de regiunea Sud-Vest Oltenia)

3.3 Oportunități

- Facilități fiscale oferite agenților economici care desfășoară activități în domeniul cercetării-dezvoltării;
- Implementarea Strategiei Naționale de Cercetare, Dezvoltare și Inovare
- Fonduri de finanțare a proiectelor de infrastructură rutieră prin intermediul Programului Operațional Infrastructură Mare 2021-2027;
- Fonduri nerambursabile prin intermediul POR 2021-2027, PODCIDIF, PNDR
- Oportunități de finanțare prin POR 2021-2027 - obiectivul de politica nr. 1 - „ O Europa mai inteligenta – transformare industrială inovatoare și inteligenta”

- Oportunități de finanțare prin POR 2021-2027 - obiectivul de politica nr. 2 O Europa mai verde
- Noi oportunități de finanțare dedicate cercetării și inovării în lupta cu virusul Covid 19;
- Dezvoltarea mediului de afaceri, ca rezultat al înființării unor noi infrastructuri de sprijinire a afacerilor
- Dezvoltarea sinergiilor naționale, europene și internaționale între IMM-uri și sectorul cercetării
- Crearea unui HUB-centru suport specializat în oferirea serviciilor de consultanță pentru atragerea de finanțări în domeniul CDI;
- Încheierea de parteneriate între universități și IMM-uri în vederea depunerii de proiecte comune în domeniul CDI;
- Încheierea de consorții cu parteneri regionali pentru competițiile de proiecte dedicate CDI;
- Crearea de baze de date cu parteneri din Uniunea Europeană care să conecteze IMM-urile, universitățile, institute pentru valorificarea potențialului CDI din regiune;
- Dezvoltarea incubatoarelor și acceleratoarelor de afaceri;
- Creșterea investițiilor în cercetare- dezvoltare a întreprinderilor;
- Transfer tehnologic - Transpunerea ideilor rezultate din activitatea de cercetare dezvoltare în produse și servicii noi;
- Specializare inteligentă în domeniul transportului electric si ecologic (feroviar, auto pe patru roți, transport electric pe două roți). *Prin asocierea și cooperarea firmelor existente în Oltenia se pot dezvolta vehicule electrice inteligente ușoare pentru transportul călătorilor pe distanțe scurte (Tram-Tren) Aeroport- Craiova, Aeroport-Slatina, Aeroport- Filiasi, Aeroport-Caracl, Aeroport- Segarcea., incluiv pentru transportul în Craiova pe linia de tramvai.*
- Crearea de Clustere Inovative la initiativa si sub conducerea Institutelor Nationale de Cercetare Dezvoltare acredite(ICMET Craiova, ICSI Rm.Valcea), in domeniul specific de activitate, pentru atragerea fortei de munca tanara inalt calificata, pentru crearea unei economii regionale competitive;
- Asigurarea investitiilor in angajarea si formarea resursei umane deficitare din activitatea de cercetare-dezvoltare specifice Institutelor Nationale de Cercetare - Dezvoltare acreditate, prin finantare corespunzatoare si programe de digitalizare a activitatii;
- Promovarea de competitii prin incheierea de parteneriate intre Institutelor Nationale de Cercetare Dezvoltare acredite(ICMET Craiova, ICSI Rm.Valcea), Universitatile si IMM - urile Regiunii SV Oltenia in vederea dezvoltarii de produse, tehnologii si servicii inovative.
- Realizarea de aplicatii ale izotopilor pentru protectia mediului si pentru cresterea calitatii vietii (Ramnicu Valcea)
- Realizarea obiectivului **Hidrogenul combustibil alternativ pentru mobilitate**, orientare in concordanta cu directiva europeana AFI(94/2014) in cadrul ICSI Rm Valcea

3.4. Amenințări

- Ponderea redusă a cheltuielilor publice cu cercetarea – dezvoltarea la nivel național în PIB.
- Nivel redus de experiență în accesarea și implementarea proiectelor CDI cu finanțare internațională.
- Emigrarea unui număr foarte mare de cercetători la nivel național;
- Nivelul redus al veniturilor personalului implicat în activități de cercetare – dezvoltare la nivelul instituțiilor publice.
- Reticența investitorilor străini
- Tendința de reducere a populației regiunii în perioada următoare
- Îmbătrânirea populației;
- Capacitate redusă de cofinanțare a cercetării în mediul public;
- Posibilitățile limitate ale IMM-urilor de a realiza parteneriate cu universitățile, institute de cercetare-dezvoltare în domeniul CDI;
- Migrarea forței de muncă înalt calificate;
- Preponderența specializărilor studenților în domenii tehnice;
- Birocrația instituțiilor publice;

4.1 Metodologia de selecție a domeniilor de Specializare Inteligență

Metodologia de selecție a sectoarelor de specializare inteligentă descrie modalitatea și pașii realizați în vederea selecției principalelor sectoare de specializare inteligentă în Regiunea Sud – Vest Oltenia. Acesta selecție a sectoarelor de specializare inteligentă de la nivelul Regiunii Sud – Vest Oltenia a presupus mai multe etape:

A. Analiza sectoarelor cu potențial de specializare inteligentă din identificate în RIS 2014-2020, în funcție de informațiile cantitative și calitative desprinse din Analiza regională privind avantajele competitive și a potențialului de inovare, din concluziile care au rezultat Analiza sectorială multicriterială și Analiza SWOT a regiunii Sud – Vest Oltenia.

În această etapă sectoarele cu potențial de specializare inteligentă (domeniile candidate) au fost identificate ținând cont concomitent de rezultatele mai multor analize efectuate cu privire la:

- *Tendențele antreprenoriale din Regiunea Sud – Vest Oltenia;*
- *Performanța firmelor din Regiunea Sud – Vest Oltenia, potențialul de clusterizare și existența unor clustere care cuprind producători, utilizatori și/sau beneficiari dintr-un anumit domeniu sau din domenii diferite care au scopul punerii în aplicare a bunelor practici din UE în vederea creșterii competitivității operatorilor economici din regiune.*
- *Existența unor tendințe de specializare predominante în regiune, în urma analizei unor indicatori economici relevanți: unități locale active, populația ocupată civilă, numărul mediu al salariaților, cifra de afaceri, investițiile nete în unități locale.*
- *Infrastructura de cercetare – dezvoltare și inovare din Regiunea Sud – Vest Oltenia și personalul implicat în CDI.*
- *Indicele de avantaj comparativ – ICA (Revealed Comparative Advantage – RCA) propus de Balassa;*
- *Rezultatele activității de cercetare – dezvoltare și inovare: brevete, patente, articole științifice cotate ISI, lucrări de doctorat.*

B. Analiza Fișelor de proiecte colectate în cadrul acțiunilor derulate pentru consolidarea portofoliului de proiecte;

C. Consultarea actorilor relevanți în domeniul specializării inteligente în cadrul atelierelor de descoperire antreprenorială.

Astfel, sectoarele cu potențial de specializare inteligentă au fost identificate în urma consultării din cadrul grupurilor de lucru organizate în Regiunea Sud-Vest Oltenia și prin centralizarea fișelor de proiect completate de participanții la aceste reuniuni.

Tabel nr. 4.1 Corelarea domeniilor RIS 2014-2020 și RIS 2021-2027

RIS 2014 -2020 aprobat	RIS 2021-2027
Inginerie industrială și transporturi	Sisteme de transport
	Inginerie industrială

	Ingineria materialelor
Agricultură și industrie alimentară	Agro-alimentar
Medicina inovativa fundamentala si aplicativa	Sanatate si Wellness
Turism si identitate	
IT&C (transversal)	ITC si Digitalizare
Energie durabilă și mediu	Economie verde, economie circulara (principii transversale)
Eco-tehnologii (transversal)	
	Industrii creative (proponere in analiza)

4.2 Descrierea si justificarea domeniilor RIS3

Domeniu	Subdomeniu	Subdomeniu (granularitate)
SISTEME DE TRANSPORT	Mijloace de transport	bio-vehicule, vehicule inovatoare, noi generații de vehicule și tehnologii de transport ecologice și eficiente energetic, componente pentru vehicule, acumulate eficiente energetic
<p>Domeniul include dar nu se limitează la realizarea de componente pentru mașini, cum ar fi: motoare, caroserii, cabluri și conductori, piese de interior, piese din plastic, aluminiu și metale, cutii de viteze, rulmenți și componente de transmisii, componente electronice și mecatronice, aplicații software pentru industria auto.</p>		
<p>Justificare:</p> <p>Domeniul mijloace de transport este unul reprezentativ pentru Regiunea Sud-Vest Oltenia, industria automotive înregistrând unul dintre cele mai ridicate nivele a productivității muncii. Performanța agenților economici este explicată prin influența progresului tehnologic și a inovării caracteristice acestui sector. Industria constructoare de automobile inteligente și mecatronizate este unul dintre domeniile care prezintă un deosebit potențial de dezvoltare la nivel regional. Avantajele competitive și comparative ale acestui sector derivă, cu precădere, din caracterul inovator al tehnologiei de care dispune și nivelul înalt de calificare al resursei umane angajate.</p> <p>În regiunea Sud-Vest Oltenia există actori relevanți în domeniul automotive, recunoscuți la nivel internațional. La sfârșitul anului 2016, în regiunea Sud Vest Oltenia activau 11 companii multinaționale cu principalul domeniu de activitate Automotive.</p> <p>Analiza potențialului domeniului s-a realizat pe baza a șapte criterii: importanța domeniului în economia regională, piața, intensitatea de inovare în domeniu, disponibilitatea resurselor umane calificate în domeniu, valorificarea unor resurse locale (altele decât cele umane, dacă este cazul), nivelul de colaborare între actorii din domeniu, gradul de sofisticare tehnologică.</p> <p>În Sud-Vest Oltenia numărul întreprinderilor active în industria prelucrătoare la sfârșitul anului 2018, era cu 8% (277) mai mare decât în anul 2014. La nivelul anului 2019, doar industria constructoare de automobile concentra la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia un număr total de 29 firme (dintre care 22 active) (datefirme.ro/2020) concentrate în județele Dolj, Olt și Vâlcea.</p> <p>Cea mai ridicată valoare a cifrei de afaceri la sfârșitul anului 2019 era înregistrată de întreprinderile Ford România SA (10.305.952.272 ron), urmată de MW România SA Drăgășani (242.942.325 ron), Kautex Craiova SRL (204.391.013 ron), Kirchhoff Automotive Romania SRL (123.844.468 ron), Altur SA Slatina (103.659.546 ron).</p> <p>În regiune, la sfârșitul anului 2019, se înregistra o cifra de afaceri de 10.882.504.734 ron, doar din activitatea firmelor din industria constructoare de automobile. Conform INS, numărul salariaților în regiune, în domeniul <i>Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor</i>, era la sfârșitul anului</p>		

2018, de 16.649 persoane, în creștere cu 140,42% față de valoarea înregistrată la sfârșitul anului 2014 (6925 persoane).

În Regiunea Sud-Vest Oltenia, 14 din cei 156 de membri ai ACAROM - Asociația Constructorilor de Automobile din România sunt firme din sectorul automotive și companii cu activități de CDI.

În Regiunea Sud-Vest Oltenia, companiile inovatoare din domeniu utilizează tehnologii de ultimă generație: linii de producție robotizate, printare 3D. Companii locale implicate în extinderea digitalizării 4.0 în Producția de piese pentru autovehicule: Magic Engineering, Caelynx /Dassault, ADA Computers /Siemens., AS Systems, INAS etc.

Domeniul este unul dintre cele mai importante domenii la nivel regional. Principalele trenduri din domeniu sunt propulsia cu motoare electrice (BEV) sau motoare hibrid (HEV sau PHEV) și sistemele de asistență a șoferului. Din august 2018, Ford a introdus Sistemul de alertă la accesul pe sens interzis (Wrong Way Alert) pe noua generație Ford Focus . Sistemul Wrong Way Alert are la bază tehnologia de recunoaștere a indicatoarelor rutiere (Traffic Sign Recognition), care utilizează atât informații venite dinspre sistemul GPS care localizează poziția mașinii cu ajutorul sistemului de navigație de la bord, cât și o cameră montată la nivelul parbrizului pentru a detecta indicatoare importante, precum cele care indică limitele de viteză. Acestea sunt afișate în raza vizuală a șoferului pe ecrane sau pe sistemul Head-up Display.

Domeniu	Subdomeniu	Subdomeniu (granularitate)
SISTEME DE TRANSPORT	Tehnologii de operare	noi vehicule feroviare și tehnologii ecologice, eficiente energetic vehicule feroviare și tehnologii pt transport feroviar, etc.

Domeniul **include dar nu se limitează la** fabricarea materialului rulant, fabricarea de echipamente electrice de iluminat; fabricarea dispozitivelor de conexiune pentru fire și cabluri electrice și electronice, fabricarea aparatelor de control și distribuție a electricității, fabricarea de cabluri cu fibră optică, etc.

Acest domeniu complex este direct interconectat cu activitatea din alte sectoare, o serie de producători își desfășurându-și activitatea în domenii circumscrise altor clasificări decât cea de material rulant.

Justificare:

Industria producătoare de material rulant deține o tradiție îndelungată la nivel regional, fiind unul dintre sectoarele care concentrează un număr important de personal angajat. O particularitate notabilă a acestui sector constă în dependența de tehnologii inovatoare, intensiv consumatoare de capital, care generează mai departe nevoia de investiții semnificative în vederea dezvoltării și sporirii competitivității întreprinderilor din domeniu.

Softronic Craiova continuă tradiția de 140 ani a regiunii de a produce locomotive și vagoane. Înființată în anul 1999, Softronic a preluat tradiția construirii de locomotive electrice de la Electroputere, astăzi reprezentând cel mai important constructor de locomotive electrice din Europa de Est, fiind un business 100% românesc. Istoria domeniului în regiune începe în anul 1882 prin înființarea Atelierului de reparații vagoane și locomotive la Turnu Severin. De asemenea, Romvag SA Caracal produce și vinde vagoane noi din anul 1973. Din construcția a peste 70.000 vagoane noi, aproximativ 50.000 vagoane au fost pentru export (Franța, Cehia, Slovacia, Germania, Ungaria, fosta URSS, Iran, Gabon, etc.), compania fiind unul dintre cei mai mari exportatori mondiali de vagoane de marfă.

Pe lângă istoria neîntreruptă de 140 de ani a domeniului în regiunea Sud-Vest Oltenia, un alt aspect care recomandă acest domeniu cu potențial de specializare inteligentă se referă la resursele de materie primă din regiune și accesul facil la transportul fluvial, distanța maximă între o unitate de producție și port fiind de maxim 90 de km.

În Sud-Vest Oltenia numărul întreprinderilor active în industria prelucrătoare la sfârșitul anului 2018, era cu 8% (277) mai mare decât în anul 2014. La nivelul anului 2019, erau concentrate la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia un număr de 9 firme doar în producția de material rulant (datefirme.ro/2020) în județele Dolj, Olt și Mehedinți (7 în județul Dolj, 1 în județul Mehedinți, 1 în Olt). Județul Dolj, se află pe locul 2 la nivel național,

după București, în ceea ce privește numărul agenților economici cu obiect de activitate fabricarea materialului rulant. În regiune, 9 firme activează în domeniul întreținerii și reparației materialului rulant. Cea mai ridicată valoare a cifrei de afaceri la sfârșitul anului 2019, între firmele producătoare de material rulant în regiune, era înregistrată de întreprinderile Softronic SRL Craiova (100.103.934 ron), SPIACT Craiova SA (27.215.638 ron), PROMAT SRL Craiova (22.512.167 ron). La nivelul regiunii, cifra de afaceri a producătorilor de material rulant, la sfârșitul anului 2019, a fost de 159.131.075 ron. În regiune, erau angrenați la sfârșitul anului 2018, 3050 salariați în 30 Fabricarea altor mijloace de transport, (cu 18% mai mult decât în anul 2014) și 3316 salariați în 27 Fabricarea echipamentelor electrice (cu 28,38% mai mult decât în anul 2014).

În Sud-Vest Oltenia, 12 firme activează în 2019 în domeniul fabricării aparatelor de distribuție și control a electricității, grupate în județele Dolj și Gorj, în special în Craiova și Rovinari. Cea mai ridicată valoare a cifrei de afaceri la sfârșitul anului 2019 între firmele producătoare de aparate de distribuție și control a electricității, a fost înregistrată de ENOVA Automation & Services SRL din Rovinari (28.737.069 ron), INDAELTRAC SRL Craiova (9.155.228 ron), ENOVA Electric SRL Rovinari (3.956.766 ron), EL-NESS SRL Craiova (2.617.761 ron). La nivelul regiunii, cifra de afaceri a producătorilor de aparate de distribuție și control a electricității, la sfârșitul anului 2019, a fost de 51.348.808 ron.

În domeniul fabricării de cabluri cu fibră optică în regiune își desfășoară activitatea FBR CONECT SRL Craiova, care, la sfârșitul anului 2019, înregistra o cifră de afaceri de 404.937 ron.

5 agenți economici din regiune își desfășoară activitatea în fabricarea dispozitivelor de conexiune pentru fire și cabluri electrice și electronice, grupate în județele Dolj, Mehedinți și Olt. Cea mai ridicată valoare a cifrei de afaceri la sfârșitul anului 2019 pentru firmele din această categorie, a fost înregistrată de Bogdan Boniplast SRL Slatina (2.489.276 ron) și KLEDYCAR SRL Drobeta Turnu-Severin (2.243.194 ron). La nivelul regiunii, cifra de afaceri a producătorilor de dispozitive de conexiune pentru fire și cabluri electrice și electronice, la sfârșitul anului 2019, a fost de 6.261.778 ron.

Fabricarea altor fire și cabluri electrice și electronice, este asigurată în regiune de PRYSMIAN Cabluri și sisteme SA Slatina, care în 2019, a avut o cifră de afaceri de 1.207.220.010 ron și 1050 salariați.

Numărul salariaților în domeniul Fabricarea altor mijloace de transport, în 2018, 3.050 (+18,08% față de anul 2014).

Exporturi 2018 față de 2014 -Vehicule si echipamente pentru caile ferate si de comunicatii, + 72,95%.

Companiile care se remarcă în domeniul analizat în regiune sunt Softronic, Astra Rail Sucursala Caracal, Spiact Craiova, Promat, Mecanica 94 SA, Prysmian Group, Popeci Utilaj Greu. Domeniul este împărțit în companii mutaționale și companii cu capital autohton, însă în ultimii 5 ani acesta a fost dominat de acestea din urmă.

La nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia, între anii 2008-2017, investițiile în departamentele de cercetare-dezvoltare din industria tehnologiilor de operare pentru transportul feroviar au însumat 130 de milioane de euro, suma reprezentând investiții, cu precădere, în re tehnologizarea liniilor de producție.

Actorii non-business sunt reprezentați de infrastructura publică de cercetare pentru domeniul tehnologii de operare pentru transportul feroviar, în principal sisteme electrice.

Domeniul tehnologii de operare pentru transport feroviar are potențial de specializare inteligentă. Punctele tari ale domeniului sunt relaționate criteriilor *Importanța domeniului în economia regională, Intensitatea de inovare în domeniu, Valorificarea unor resurse locale și Gradul de sofisticare tehnologică*, în timp ce provocările sunt asociate dimensiunilor *Piața, Disponibilitatea resurselor umane calificate în domeniu, Nivelul de colaborare între actorii din domeniu*.

Domeniul are un potențial ridicat de a deveni specializare inteligentă la nivelul regiunii SudVest Oltenia datorită tradiției de peste 50 de ani a domeniului și prezenței unei firme fanion, aceasta fiind lider în acest domeniu în Europa de Est.

Companiile din regiune au identificat și principalele provocări ale domeniului la nivel regional, acestea fiind: infrastructura precară, lipsa stimulentei financiare din partea statului, forța de muncă îmbătrânită, lipsa finanțării proiectelor de cercetare, dezvoltare și inovare.

Domeniu	Subdomeniu	Subdomeniu (granularitate)
INGINERIE INDUSTRIALA	Sisteme, Instalații, Echipamente, Mașini/Utilaje pentru construcții și alte industrii	sisteme și tehnici noi în construcții, echipamente specifice, tehnologii și metode de producție industriale (cu un consum scăzut de energie), aplicații industriale cu un consum scăzut de energie, sisteme inovative de construcții, componente micro-și nano-electronice, creșterea eficienței energetice, tehnologii cu impact durabil, echipamente, utilaje, instalații

Domeniul **include dar nu se limitează la** fabricarea motoarelor, generatoarelor și transformatoarelor electrice, fabricarea de motoare și turbine, fabricarea aparatelor de control și distribuție a electricității, echipamente și utilaje pentru construcții.

Justificare:

În anul 2016 au fost produse la nivel global 5,9 miliarde de piese pentru industria electrotehnică, dintre care în Uniunea Europeană au fost produse 993 mil. de unități, cea mai mare parte revenind Chinei, cu o producție de 1,73 mil. unități, respectiv Statelor Unite ale Americii, cu 1,05 de mil. unități.

Se estimează că piața produselor electrotehnice va atinge un record de 9 miliarde de unități produse în 2025. Piața mondială de Piese și accesorii pentru electrotehnică este într-o continuă dezvoltare, la nivel internațional evidențiindu-se companii gigant precum: General Electric, Toshiba, Siemens AG, All Tel Corp, UMEB Elektromotoren, KUKA Systems, Bilstein Thyssenkrupp.

Principalele tendințe în industria electrotehnică sunt: micromașini electrice, aparate electrice de măsurare și control cu funcții wireless, aparate pentru automatizări produse 3D, transformatoare electrice cu funcții multiple, acumulatori electrice cu hidrogen, redresoare wireless, mașini electrice wireless.

În raport cu dinamica națională, analizând activitatea aferentă doar în domeniul fabricării motoarelor, generatoarelor și transformatoarelor electrice, **regiunea Sud-Vest Oltenia ocupă primul loc din România din punct de vedere al numărului de firme - circa 21** (Baza de date listafirme.ro, 2018), **primul loc din punct de vedere al cifrei de afaceri - circa 345,8 mil. lei** (Baza de date Registrul comerțului, 2018) și **locul al doilea din punct de vedere al numărului de salariați - circa 2.300** (Baza de date listafirme.ro, 2018). În anul 2017, exportul național de piese și produse din industria electrotehnică a crescut cu peste 5%, comparativ cu anul 2016, iar Regiunea Sud-Vest Oltenia a avut o contribuție la export de peste 2% din creșterea realizată în 2017.

Analizând datele cu privire la activitatea derulată de companiile care activează în regiune sub coduri conexe se poate concluziona că un număr de 37 de firme (Baza de date listafirme.ro, 2018) și circa 3.100 de angajați din regiune sunt implicați direct doar în producția de piese și accesorii pentru electrotehnică.

Regiunea are o tradiție de 70 de ani în fabricarea pieselor pentru industria electrotehnică, dar în special în fabricarea de motoare industriale. În regiune se fabrică: locomotive, tramvaie, transformatoare electrice, invertoare electrice, generatoare, motoare speciale pentru foraj, motoare diesel cu diferite capacități de putere etc.

La nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia, domeniul *Piese și accesorii pentru electrotehnică* este dominat de firmele mari, cu capital străin, precum Electroputere Craiova și Cummins Generator Technologies, dar există și firme cu capital autohton care au devenit firme-fanion ale regiunii în ceea ce privește produsele cu caracter inovativ - de exemplu Indaeltrac. Deasemenea, firme precum Cesi Automation, Linex Wolf, Enova Automation, IMSAT Motru, Hidroserv, Severav, Electroconex, SIMTEC Craiova, Artego, Promat reprezintă „nucleul dur” al firmelor cu capital autohton.

Majoritatea firmelor enumerate desfășoară activități proprii de cercetare, dezvoltare și inovare, dar au încheiat și parteneriate cu instituții publice precum: Centrele de cercetare ale Universității din Craiova, IPA SA, ICMET (Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare și Încercări pentru Electrotehnică).

Firmele active în domeniul fabricării motoarelor, generatoarelor și transformatoarelor electrice sunt concentrate în principal în județul Dolj dar activitatea se desfășoară de către agenți economici din județele Gorj și Olt.

La sfârșitul anului 2019, cifra de afaceri a firmelor active în domeniul fabricării motoarelor, generatoarelor și transformatoarelor electrice, în Sud-Vest Oltenia, a fost de 1.114.272.611 ron din care 1.111.933.123 ron în județul Dolj. Cele mai importante cifre de afaceri pentru această activitate au fost înregistrate de CUMMINS Generator Technologies Romania S.A. Craiova (989.050.641 ron), LINEX WOLF SRL Craiova (61.978.745 ron), ELECTROPUTERE SA (31.680.061 ron), Technoind Electric SRL Craiova (8.325.168 ron), Electrogenatoare MB SRL (7.466.922 ron), Electroputere AIT SRL Craiova (6.804.813 ron), Elecmond Electric SRL (5.540.851 ron).

În Sud-Vest Oltenia, 12 firme activează în 2019 în domeniul fabricării aparatelor de distribuție și control a electricității, grupate în județele Dolj și Gorj, în special în Craiova și Rovinari. Cea mai ridicată valoare a cifrei de afaceri la sfârșitul anului 2019 între firmele producătoare de aparate de distribuție și control a electricității, a fost înregistrată de ENOVA Automation & Services SRL din Rovinari (28.737.069 ron), INDAELTRAC SRL Craiova (9.155.228 ron), ENOVA Electric SRL Rovinari (3.956.766 ron), EL-NESS SRL Craiova (2.617.761 ron). La nivelul regiunii, cifra de afaceri a producătorilor de aparate de distribuție și control a electricității, la sfârșitul anului 2019, a fost de 51.348.808 ron.

6 firme și cca.300 salariați din regiune activează în 2019 în domeniul fabricării de motoare hidraulice. Cifra de afaceri rezultată din această activitate este de 108.432.894 ron. Cele mai mari cifre de afaceri sunt obținute de AFMECH SRL, Malu Mare, Dolj (23.772.501 ron) și WIPRO Infrastructure Engineering SA, Râmnicu Vâlcea (83.762.736 ron).

15 firme sunt active în domeniul fabricării echipamentelor de ridicat și manipulat. Acestea activează în județele Dolj, Gorj, Mehedinți și Olt și au avut în anul 2019 o cifră de afaceri de 3.900.001 ron (2.951.298 ron în județul Dolj).

2 agenți economici activează în domeniul fabricării echipamentelor de ventilație și frigorigene de uz industrial, ambii în Dolj (cifra de afaceri în 2019, 2.098.131 ron) și 2 agenți economici cu 100 salariați din regiune activează în fabricarea altor mașini și utilaje de utilitate generală, în județele Dolj (Nextrom Industries SRL Ghercești, cifra de afaceri în 2019, 3.340.737 ron) și Gorj (SERES Prod Com SRL Bumbăști-Jiu, cifra de afaceri în 2019, 3.544.247 ron).

6 firme și cca. 100 salariați se ocupă în regiune cu fabricarea utilajelor și a mașinilor-unelte pentru prelucrarea metalului. Acestea sunt localizate în județele Dolj (2) și Gorj (4). Cifra de afaceri înregistrată în anul 2019 în regiune din fabricarea utilajelor și a mașinilor-unelte pentru prelucrarea metalului a fost de 18.901.285 ron.

10 agenți economici și 500 salariați se ocupă în regiune cu fabricarea de mașini și utilaje cu destinație specifică. Aceștia sunt localizați în județele Dolj și Gorj și au avut în anul 2019 o cifră de afaceri de 84.458.183 ron. Cele mai mari cifre de afaceri în 2019 au fost înregistrate de POPECI Utilaj Greu SA (54.150.858 ron) și ENCRIS SRL (1.300.886 ron) în județul Dolj și GAMIATRICOS COM SRL, Târgu-Jiu (17.535.987 ron) și TREFO SRL Rovinari (9.401.227 ron) în județul Gorj.

În regiunea Sud-Vest Oltenia, actorii non-busines din domeniu sunt reprezentanți cu precădere de organizațiile publice de cercetare, dezvoltare și inovare (Centrul de Cercetare și transfer tehnologic INCESA, ICMET, INOVTRANS Pole, ARIES)

Cercetătorii din cadrul Facultății de Automatică, Calculatoare și Electronică au dezvoltat o serie de produse inovative printre care:

Intelligent Haptic Robot Glove for the Patients Suffering a Cerebrovascular Accident (IHRG),
Virtual Palpation SYSTEM for advanced training, medical diagnostic and treatment (VIPsystem), Soluție pentru acționarea distribuită decuplată a robotului hiper-redundant HIPROB I.

Domeniu	Subdomeniu	Subdomeniu (granularitate)
INGINERIE INDUSTRIALA	Sisteme, procese, instalații, Echipamente, Tehnologii de mediu/Protectia mediului	procese criogenice, sisteme de producere a hidrogenului din resurse regenerabile,

		depoluare ape, echipamente specifice pentru recuperare materiale, sisteme și modele de degradare microbiologică a poluanților, sisteme biotehnologice inovative, utilizarea optimă a apei, evaluare, reducere risc dezastre, tehnologii, echipamente, sisteme pentru producția de bioresurse, sisteme de producere a energiei din surse alternative, modele de consum eficiente energetic
--	--	---

Domeniul **include dar nu se limitează** la producția și furnizarea de energie electrică (termocentrale, hidrocentrale, parcuri fotovoltaice), furnizarea de energie pentru sarcini electronice și pentru gestionarea și managementul site-urilor, furnizarea de apă și gaze naturale către consumatori, distribuția combustibililor gazoși, prin conducte, activități de decontaminare, tratare și epurare ape uzate, biotehnologii.

Justificare:

În 2017, energia din surse regenerabile a reprezentat 17,5 % din energia consumată în UE, iar în 2018, ajunsese la 17,98%, fiind în constantă creștere față de 13,4% în 2011. În România, tendința a fost una inversă în condițiile în care ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie a fost în scădere constantă în ultimii ani, coborând de la 25,032% în anul 2016 până la 24,45% în 2017 și 23,87% în anul 2018. Astfel, în 2018, România a fost la doar 0,1 puncte procentuale de ținta fixată în cadrul strategiei Europa 2020, conform căreia ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie trebuie să ajungă la 24%.

Sectorul protecției mediului și energiei durabile prezintă un potențial de dezvoltare însemnat, având la bază disponibilitatea pe termen mediu și lung a resurselor, precum și ampla activitate de cercetare desfășurată de institutele și centrele de specialitate.

Regiunea Sud-Vest Oltenia este un important producător de energie din România, cu resurse energetice refolosite, generând 71,57% din totalul producției de energie hidroelectrică și 27% din totalul energiei termoelectrice obținute la nivel național. În regiune activează 2 agenți economici care prestează activități și servicii de decontaminare, unul în Craiova (Dolj) și unul în Șimian (Mehedinți).

Activitățile de colectare a deșeurilor periculoase în regiune, sunt prestate de 7 firme, cu o cifră de afaceri la sfârșitul anului 2019 de 21.459.430 ron. Mai importante sunt MUD RECYCLING SRL, Păușești Maglași Vâlcea (cifră de afaceri 17.628.960 ron), ECO Total SRL, Craiova (cifră de afaceri 2.258.810 ron) și Divers ECO TECH SRL Craiova (cifră de afaceri 1.055.680 ron). ECO Total SRL Craiova este titular de marcă înregistrată OSIM (clasa 40 – tratament de materiale).

Tratarea și eliminarea deșeurilor periculoase este asigurată de XTREME ECOENERGY GROUP SRL și XTREME ECOGREEN SRL din Slatina și BIO HAZARD SRL din Drobeta Turnu-Severin, cu o cifră de afaceri la sfârșitul anului 2019 de 4.289.196 ron.

Activitățile de colectare a deșeurilor nepericuloase sunt asigurate de 111 agenți economici cu 2116 salariați. Cifra de afaceri în 2019 a întreprinderilor active în colectarea deșeurilor nepericuloase în regiune, a fost de 152.348.585 ron.

Tratarea și eliminarea deșeurilor nepericuloase în 2019, în regiune, este asigurată de 6 agenți economici (cifra de afaceri 9.641.648 ron). Cea mai mare cifră de afaceri POLARIS MEDIU SRL, Târgu-Jiu.

226 agenți economici activează în domeniul recuperării și reciclării materialelor, 16 asigură colectarea și epurarea apelor uzate, 94 agenți economici din regiune se ocupă cu captarea, tratarea și distribuția apei și 70 unități locale cu producția și furnizarea de energie electrică și termică.

În activitățile de distribuție a apei, în 2018, în regiune, erau 660 salariați, cu 36,93% mai mult decât în anul 2014. Cifra de afaceri totală a întreprinderilor care se ocupau cu distribuția apei, gestionarea deșeurilor, decontaminare, în 2018 era 876 milioane lei. Cifra de afaceri din activități de producție și furnizare de energie

electric și termică a fost în 2018, 8786 milioane lei, cu 69,81% mai mult decât în 2014 iar numărul salariaților 9351.

Dezvoltarea și consolidarea sectorului energetic și în special cel al energiei durabile implică încurajarea cooperării între institutele de cercetare și agenții economici de profil și stimularea dezvoltării tehnologice în vederea generării de alternative energetice inovative și competitive.

În continuare sunt prezentate câteva exemple privind direcțiile de inovare și specializare inteligentă necesare în vederea dezvoltării și a amplificării competitivității acestui domeniu:

- Cercetarea și dezvoltarea de biocombustibili cu valoare energetică ridicată, ca alternativă la combustibilii fosili
- Producția de bioenergie – biogaz, biomasă, biocombustibil
- Producerea surselor auxiliare de energie pe baza deșeurilor organice rezultate din agricultură, silvicultură, zootehnie, industria alimentară etc.
- Proiectarea de softuri specializate domeniului producției și furnizării de energie durabilă
- Dezvoltarea de sisteme și modele de degradare microbiologică a poluanților
- Creșterea eficienței energetice la consumator, producător și distribuitor
- Crearea de sisteme biotehnologice inovative pentru dezvoltarea energetică durabilă
- Utilizarea optimă a resurselor convenționale și neconvenționale de apă
- Evaluarea și reducerea riscului la dezastre

Lista prezentată anterior nu are un caracter exhaustiv, prezentând doar câteva inițiative cu titlu de exemplu, specifice domeniului de specializare inteligentă analizat.

Cercetare fundamentală, aplicativă și dezvoltare privind apa grea, procese criogenice de separare a izotopilor hidrogenului și gazelor rare, metode de analiză a apei grele și a tritiului, tehnologii de separare și purificare a gazelor

Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Tehnologii Criogenice și Izotopice - ICSI Râmnicu Vâlcea a fost fondat în anul 1970 sub denumirea de Uzina „G” Rm. Vâlcea, ca o instalație pilot industrială experimentală. Cercetările efectuate au fost finalizate prin brevetarea tehnologiei de producere a apei grele și valorificarea ei la proiectarea și construcția Uzinei de apă grea ROMAG din Drobeta Turnu Severin. În anul 1991, Uzina „G” a fost reorganizată ca Institut de Criogenie și Separări Izotopice, care în anul 1996 a fost acreditat ca unitate componentă a sistemului de cercetare-dezvoltare de interes național.

În ultimii ani, ICSI Rm. Vâlcea a dezvoltat un amplu program intern de promovare a inovării științifice și tehnologice prin care se urmărește valorificarea rezultatelor în producție prin transfer tehnologic și orientarea activităților către cerințele societății.

Evoluția Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Tehnologii Criogenice și Izotopice – ICSI Rm. Vâlcea, unitate aflată în coordonarea Ministerului Cercetării și Inovării, este marcată de către activitățile de cercetare științifică și dezvoltare tehnologică desfășurate de-a lungul timpului în domenii precum: separarea izotopilor hidrogenului, producerea apei grele, criogenia, energiile regenerabile, protecția mediului și securitatea alimentară.

ICSI Rm. Vâlcea este organizat în următoarele departamente: ICSI Nuclear, ICSI Analytics, ICSI Energy, ICSI Business.

Institutul Național de Cercetare Dezvoltare pentru Ecologie Industrială ECOIND - Sucursala Râmnicu Vâlcea oferă servicii diverse în următoarele domenii tematice:

- Control/monitorizare poluare factori de mediu: ape reziduale industriale / orășenești, ape de suprafață, ape subterane și apă potabilă; sol, nămoluri, deșeuri;
- Elaborare documentații de mediu pentru obținerea avizelor/autorizațiilor de mediu necesare realizării investițiilor, aprobării funcționării instalațiilor/unitățile economice (Studii de evaluare a impactului asupra mediului, Bilanțuri de mediu nivel I și nivel II).

Un loc aparte în valorificarea rezultatelor de cercetare îl ocupă reintegrarea ecologică, economică și socială a terenurilor afectate de exploatarea minieră. Astfel, au fost înființate pe haldele, amenajate prin plantații

cu nuc, prun, măr, alun, au fost înființate plantații de vie, s-a elaborat tehnologia de cultivare a haldelor cu plante furajere și culturi anuale.

Cercetările efectuate pe linia potențării solurilor tehnogene și a celor slab aprovizionate în elemente nutritive au fost materializate prin punerea în funcțiune, în colaborare cu I.C.P.A. București și S.N.L.Oltenia, a unei stații pilot de producere a îngrășămintelor organo-minerale pe bază de praf de lignit el însuși fertilizant.

Societatea Națională a Lignitului Oltenia și-a însușit în totalitate tehnologia de recultivare a haldelor, potențarea solurilor tehnogene pentru reintegrarea ecologică, economică și socială a zonelor miniere.

Institutul de Cercetare Științifică, Inginerie Tehnologică și Proiectare Mine pe Lignit SA (ICSITPML) a fost înființat în 1967 ca o necesitate firească a dezvoltării industriei miniere din Oltenia. În această zonă urma să se facă deschiderea și punerea în exploatare a șase mari bazine miniere (Rovinari, Motru, Jilț, Gilort – Amaradia, Berbești și Husnicioara), cu producția cărora trebuia să se alimenteze cinci centrale termoelectrice ce asigurau o parte importantă din baza energetică a țării.

Institutul de Cercetări Științifice și Proiectări Mine pe Lignit SA furnizează pe piața românească servicii de cercetare și dezvoltare experimentală în alte științe naturale și inginerie.

Domeniu	Subdomeniu	Subdomeniu (granularitate)
INGINERIE INDUSTRIALA	Sisteme, Echipamente, Tehnologii pentru sectorul agro-alimentar	procese, tehnologii pt culturi, adaptare la fenomene meteorologice extreme, biotehnologii industriale agro-alimentare, sisteme irigații, procese și tehnologii horticole și forestiere eficiență energetică în agricultură, dezvoltare durabilă în agricultură

Justificare:

Dezvoltarea sectorului industriei ecologice și al eco-tehnologiilor la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia poate constitui o soluție viabilă pentru combaterea problemelor de mediu, adaptarea la fenomenele meteorologice extreme, contribuind la protejarea și conservarea acestuia, precum și la o mai bună utilizare a resurselor.

Tranziția de la tehnologii tradiționale la eco-tehnologii este însă un proces amplu ce implică o serie de bariere economice, precum costurile de investiții și cheltuielile ridicate asociate demarării activităților. Provocarea actuală constă în adoptarea și implementarea unor măsuri financiare de sprijin pentru partajarea riscurilor implicate de investițiile în ecotehnologie și susținerea întreprinderilor inovatoare din domeniu. Activitatea de cercetare - dezvoltare - inovare și transferul eco-tehnologiilor în procesele de producție ale operatorilor economici dețin, de asemenea, un rol crucial în valorificarea întregului potențial al domeniului, crearea avantajelor competitive pentru întreprinderi și generarea de noi locuri de muncă.

Stimularea consumului și a producției sustenabile poate transforma provocările legate de mediu în oportunități și noi practici de afaceri, maximizând capacitatea de răspuns a întreprinderilor la tendințele în materie de ecoinovație.

În ceea ce privește suprafața agricolă, regiunea Sud-Vest Oltenia se află pe locul 7 între regiunile țării (1.796.634 hectare), cu 12,28% din suprafața agricolă națională. Regiunea este de tip agricol echilibrat, cu ponderi mai mari ale culturilor de cereale și plante uleioase. Existența unor centre de informare și monitorizare a evoluției culturilor ar putea contribui la optimizarea producției agricole și un management eficient al solului.

Regiunea se situează pe locul 2 ca suprafață ocupată cu vii și pepiniere viticole cu 18,14% (37.998 hectare) în totalul suprafețelor viticole naționale, precum și ca suprafață ocupată cu livezi și pepiniere pomicele cu 12,17% (39,722 hectare) din totalul suprafețelor de acest tip, la nivel național.

Regiunea Sud-Vest Oltenia ocupă locul 5, în ceea ce privește suprafețele ocupate cu păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră, deținând 12,36% din totalul fondului forestier național.

În regiune 4 agenți economici și cca.200 salariați desfășoară activități de fabricare a mașinilor și utilajelor pentru agricultură și exploatare forestiere. Cifra de afaceri la sfârșitul anului 2019 era de 10.233.286 ron. Fabricarea mașinilor și utilajelor pentru agricultură și exploatare forestiere se desfășoară în principal în județul Dolj. În regiune funcționează MAT SA Craiova (cifra de afaceri 8.898.907 ron), MAT MAGRIT SA Craiova (cifra de afaceri 1.024.611 ron), SANKRIO SRL Drobeta Turnu-Severin și AGROMASINI SRL Balș. 3 agenți economici și 50 salariați din județul Dolj desfășoară în 2019, activități de fabricare a utilajelor pentru prelucrarea produselor alimentare, băuturilor și tutunului. Cifra de afaceri la sfârșitul anului 2019, rezultată din fabricarea utilajelor pentru prelucrarea produselor alimentare a fost de 8.752.105 ron, fiind realizată în principal de HELPAN SRL Craiova (7.931.840 ron).

În regiune există unități de cercetare-dezvoltare în subordinea ASAS organizate ca institute, centre și stațiuni de cercetare-dezvoltare.

Institute, centre sau stațiuni de cercetare ale Academiei Române și de cercetare-dezvoltare ale academiilor de ramură

La nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia există următoarele institute/stațiuni de cercetare:

- județ Dolj: Institutul de Cercetări Socio Umane "C.S. Nicolaescu Plopsor" din Craiova, Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare Pomicolă Craiova, Stațiunea de Cercetări Agricole Șimnicu de Jos, Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare Legumicolă Ișalnița, Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare pentru Cultura Plantelor de Nisipuri Dăbuleni, Stațiunea Didactică Experimentală Craiova;
- județ Vâlcea: Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare în Pomicultură, Stațiunea de Cercetare - Dezvoltare Viti-vinicolă Drăgășani;
- județ Gorj: Stațiunea de Cercetare și Producție Pomicolă Tg. Jiu;
- județ Olt: Stațiunea de cercetare-dezvoltare agricolă Caracal, Stațiunea de Cercetare Pomicolă Strejești.

Centre de cercetare afiliate la facultati:

Facultatea de Agronomie:

- Centrul de cercetare si consultanta agricola Caracal, CONSAGRI
- Centrul de cercetare pentru cultura pajistilor, conservarea biodiversitatii si agroturism (Preajba-Rânca), BIOPAJ
- Centrul de cercetare pentru valorificarea terenurilor nisipoase din Oltenia, AGROTIMB

Centrul de cercetare pentru masuratori terestre si cadastru, MTC

Facultatea de horticultură:

- Baza de cercetare cu utilizatori multipli – baza de cercetare pentru monitorizarea indicatorilor ecologici si bioeconomici ai unor specii horticole la nivel zonal, BCUM
- Conservarea si valorificarea resurselor ecologice, CVRE
- Centru de cercetare pentru calitatea si siguranta alimentelor, CASIALIM

Biologie de frontiera si astrobiologie, BFASTR

Domeniu	Subdomeniu	Subdomeniu (granularitate)
INGINERIE INDUSTRIALA	Sisteme, Echipamente pentru sănătate	echipamente/proteze
Domeniul include dar nu se limitează la fabricarea de dispozitive, aparate și instrumente medicale și stomatologice, fabricarea de echipamente pentru radiologie, electrodiagnostic și electroterapie, fabricarea de biciclete și de vehicule pentru invalizi.		
Justificare:		
În regiune își desfășoară activitatea 148 agenți economici și cca.250 salariați care activează în domeniul fabricării de dispozitive, aparate și instrumente medicale și stomatologice, în toate județele regiunii. Cifra de afaceri a unităților active în anul 2019, a fost de 19.219.733 ron. Cea mai mare cifră de afaceri a fost realizată în județele Dolj (cifra de afaceri 2019, 8.937.592 ron) și Vâlcea (cifra de afaceri 2019, 6.825.693 ron).		
La nivelul agenților economici, cea mai mare cifră de afaceri a fost înregistrată de 3DENTASOFT SRL (cifra de afaceri 2019, 2.410.773 ron) și Laborator ZIRKON IMPLANT SRL (cifra de afaceri 2019, 2.300.045 ron) din		

Râmnicu-Vâlcea, VLADENTA SRL (cifra de afaceri 2019, 1.376.464 ron) și G.M. Technical Dent SRL (cifra de afaceri 2019, 1.101.669 ron) din Craiova.

În domeniul fabricării de biciclete și vehicule pentru invalizi, în regiune activează BIKEELECTRIC QUADRINI SRL, în Drăgoieni, județul Gorj, care, la sfârșitul anului 2019 avea o cifră de afaceri de 6.261.562 ron și un număr de 10 angajați.

Câteva exemple ale direcțiilor de inovare și specializare inteligentă oportune pentru dezvoltarea și sporirea competitivității domeniului sunt prezentate în continuare:

- Dezvoltarea unor sisteme de diagnostic precoce, tratament personalizat, monitorizare și prognostic
- Cercetare și producție a echipamentelor, protezelor și soft-urilor necesare persoanelor cu dizabilități și nevoi de protezare

Lista prezentată anterior nu are un caracter exhaustiv, prezentând doar câteva inițiative cu titlu de exemplu, specifice domeniului de specializare inteligentă analizat.

Domeniu	Subdomeniu	Subdomeniu (granularitate)
INGINERIE INDUSTRIALA	Sisteme, Echipamente, Tehnologii pentru sectorul aeronautic	
Domeniul include dar nu se limitează la fabricarea de aeronave și nave spațiale, proiectarea și execuția produselor de aviație.		
Justificare: În regiune activează doi agenți economici și 318 salariați în domeniul fabricarea de aeronave și nave spațiale, în județul Dolj. Cifra de afaceri cumulată în anul 2019 a fost de 20.089.963 ron, realizată în principal de AVIOANE CRAIOVA S.A, Ghercești, Dolj. Localizată lângă Aeroportul Internațional Craiova și având acces direct la pistă, AVIOANE CRAIOVA S.A, are în profilul de activitate reparație și fabricație de aeronave, fabricație component structuri și subansamble aeronave, proiectare și fabricație produse industriale. AVIOANE CRAIOVA a fost fondată în anul 1972 în scopul producerii și furnizării de avioane militare pentru Forțele Aeriene Române. Capabilitățile companiei acoperă un domeniu larg de activități de inginerie și proiectare, mentenanță a produsului, testare, proiectare și execuție de scule și verificatoare, fabricație de aeronave și subansamble structural și support produs. Procese și serviciile AVIOANE CRAIOVA SA acoperă aproape toate ariile de fabricație: <ul style="list-style-type: none">- Prelucrarea pieselor din aluminiu și oțel- Procese special calificate pentru aviație: tratamente termice de protecție a suprafeței (cadmiere, anodizare, fosfatate, nitrurare ionică, etc.)- Montaj general, asamblare finală, echipare și testare- Vopsire finală inclusive vopsiri avion- Încercări defectoscopice nedistructive, lucrări de laborator pentru testarea materialelor și echipamentelor de măsurare pe mașini digitale pentru dimensiuni mici, medi și mari (C.M.M) Principalii parteneri: <ul style="list-style-type: none">- Forțele Aeriene Române – IAR 99 ȘOIM- Bombardier Transportation, Suedia – component și subansamble de metrou- Fokker Aerostructures, Olanda – component și subansamble de aeronave civile- SABCA, Belgia – component și subansamble de aeronave civile (Airbus 330-340, 380)- Ministerul Administrației și Internelor – scări pliante și culisabile- Ministerul Transporturilor – component și subansamble de vagoane de călători.		

Bazandu-se pe capabilitatile de proiectare si procesare existente si pe faptul ca detine Aprobarea ca Organizatie de Productie conform JAR 21 Subpartea G, AVIOANE CRAIOVA S.A. ofera o gama larga de produse si servicii pentru aviatia civila, in special pentru:

- Fabricatia componentelor structurale din tabla, din aliaje de aluminiu sau titan
- Fabricatia componentelor structurale uzinate din aliaje de aluminiu si oțeluri
- Procesarea CAM si fabricatia dispozitivelor pentru formarea componentelor structurale din table
- Fabricatia subansamblelor structurale, cu tehnologii clasice (in principal nituite si insurubate)
- Proiectarea si fabricatia dispozitivelor si gabaritelor pentru asamblare.

Pentru aceste servicii AVIOANE CRAIOVA S.A. are capabilitati « built to print » mai ales « built to file » – pentru piesele din tabla formate prin presare fiind capabila sa proceseze fisiere CATIA sau IGES si sa genereze programele pentru fabricatia calapoadelor pentru formare pe freze cu comanda numerica NC, si sa genereze programele pentru uzinarea NC componentelor frezate.

La fabricatia dispozitivelor si gabaritelor pentru asamblare AVIOANE CRAIOVA S.A. foloseste extensiv, pentru reglajul si calibrarea acestora, gama larga de masini de masurare 3D asistate de calculator, de care dispune.

Co-operarea in programe de fabricatie cu firme ca cele de mai jos, probeaza capabilitatea existenta:

- Fokker Aerospace Bv (componente structurale uzinate pentru avionul GulfStreamIV);
- S.A.B.C.A. – Belgia (fabricatia de componente structurale din tabla si a subansamblelor pentru avionul Airbus 330 – 340);
- REIMS Aviation – Franta (componente si ansamble structurale pentru avionul F 406).

Domeniu	Subdomeniu	Subdomeniu (granularitate)
Ingineria materialelor	Materiale avansate, composite, materiale recuperate, material din bioresurse	materiale avansate, compozite, fotonice, aliaje și acoperiri funcționale în special destinate industriilor auto și componente, construcții, metalică și metalurgică, valorificarea biotehnică a zăcămintelor, substituția materialelor critice materiale obținute din revalorificarea, recuperarea deșeurilor bio-materiale materiale pentru sanatate crearea unor linii eficiente de productie pentru transformarea materiilor prime locale in produsele secundare / terțiare
Domeniul include dar nu se limitează la producția de materiale folosite in industria prelucrătoare (hartie, cauciuc și mase plastic, minerale nemetalice, industria metalurgică, produse chimice organice și anorganice, lemn, filamente sintetice sau artificial, fire special, țesături, piatră, metale comune și articole din acestea), zăcăminte, recuperare deșeuri, material avansate, aliaje, etc.		
Justificare:		
<p>Industria prelucrătoare chimică și metalurgică este una dintre cele mai dinamice și competitive din Regiunea Sud-Vest Oltenia, domeniile cu potențial de specializare și inovare fiind reprezentate de tehnologiile criogenice și izotopice și producția materialelor de substituție a componentelor grele.</p> <p>Industria metalurgică este unul dintre sectoarele care concentrează cel mai însemnat număr de angajați la nivel regional, fiind reprezentată de cel mai mare producător de aluminiu din Europa Centrală și de Est, și totodată, singurul producător de aluminiu din țară - ALRO Slatina. Din perspectiva dimensiunii academice și de cercetare, regiunea dispune un Institut Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Tehnologii Criogenice și Izotopice în Râmnicu Vâlcea, reprezentativ pentru cercetarea în domeniul proceselor criogenice, precum și de trei centre de cercetare dezvoltate în cadrul Universității din Craiova în domeniile chimie analitică, chimie aplicată, electrochimie și coroziune.</p>		

Una dintre cel mai bine reprezentate în regiune, este producția de aluminiu primar și producția de produse din aluminiu prelucrat. În regiunea Sud-Vest Oltenia, industria aluminiului ocupă locul 2, în clasamentul industriilor producătoare, după automotive, conform datelor oferite de către Ministerul Economiei, cu 1 mld. de euro în produse exportate și cu aproape 5.000 de persoane care lucrează în această industrie. În regiunea Sud-Vest Oltenia se produce aluminiu care acoperă tot procesul tehnologic, de la extracția bauxitei și până la obținerea produselor procesate (fabricarea aluminiului și a produselor prelucrate din aluminiu și aliaje de aluminiu, producția de profile extrudate din aluminiu, turnare aliaje neferoase).

Regiunea Sud Vest Oltenia deține o pondere de 70% din companiile din sectorul industriei aluminiului la nivel național, primele 4 companii fiind Alro Slatina, Prysmian, Altur și Delta Aluminium. Printre cele mai importante firme din domeniul industria aluminiului, se regăsesc: Alro Slatina, Altur Slatina, Utalim, Vimetco Extrusion, Prismsyan Cable, însă cea mai reprezentativă este Alro România.

Clienții Alro Slatina sunt utilizatorii finali și comercianții de aluminiu și produs din aluminiu atât din România, cât și din întreaga lume. Peste 80% din producția realizată de Alro este comercializată pe piața internațională prin intermediul Bursei de Metale de la Londra și în baza contractelor directe pe termen lung cu clienți din 25 de țări ale lumii. State din Uniunea Europeană (Italia, Grecia, Austria, Ungaria etc.), precum și Turcia, țările balcanice și Statele Unite ale Americii reprezintă principalele piețe de desfacere pentru produsele Alro.

Compania Prysmian Group, are o prezență în 50 de țări la nivel global, 91 de fabrici și 19.000 de angajați. În regiunea Sud-Vest Oltenia, compania are o fabrică și 1.000 de angajați, iar 80% din producție este destinată exportului.

Printre cele mai furnizate către export produse de către ALRO se regăsește și aluminiu primar, cu o capacitate de procesare de 96.000 de mii de tone aluminiu primar, dintr-un total de 2.460 de mii de tone procesate în Uniunea Europeană, iar la nivel global fiind procesate 50.233 de mii de tone de aluminiu primar.

În regiunea Sud Vest Oltenia, valoarea exporturilor de aluminiu, în 2016 a fost de 510 mil. euro, scăzând cu 23,88 % față de anul 2015 când valoarea exporturilor a fost de 670 mil. Euro

Piața pentru aluminiu procesat (benzi, plăci, tablă) se constituie în produse cu valoare adăugată mare pentru industria navală, transport, infrastructura telecom, construcții și produse cu valoare adăugată foarte mare pentru industria aeronautică și nautică.

Piața pentru aluminiu extrudat se constituie în produse cu valoare adăugată mare și foarte mare pentru transport, energie, electronice și telecom.

În perioada 2018-2025 produsele din aluminiu fabricate în regiune vor acoperi 80% din necesarul pieței europene de profil (Ministerul Economiei, Statistică, 2017) Conform datelor publicate de către companiile din regiune, 70% din aluminiu primar produs în regiunea Sud-Vest Oltenia ia calea exportului, în timp ce la aluminiu prelucrat (care reprezintă aproximativ un sfert din total), exporturile ajung la 95%.

Perspectivile pentru următorii 30 de ani ale cererii de aluminiu sunt dintre cele mai bune. Creșterea prognozată globală de 4,2% în perioada de 30 de ani până în 2050, prevede o cerere anuală de aproximativ 335 de milioane de tone pe an (mtpy) până în 2050.

Aluminiul este privit ca un material „verde” și „ecologic”, cu o reputație unică în rândul materialelor de la egal și cu potențialul de a juca un rol major în industriile consacrate și emergente ale viitorului. Această puternică percepție a aluminiului ca material verde și atractiv la alegere poate fi rezumată cel mai bine printr-un singur răspuns, care reflectă concis opiniile multora „viitorul aluminiului este legat de aluminiu mai ecologic”.

Critică pentru creșterea cererii de aluminiu și pentru a-și atinge potențialul maxim este ușurința prin care utilizatorii pot utiliza pe deplin combinația unică de proprietăți fizice ale aluminiului, maximizând astfel utilizarea sa într-o gamă largă de aplicații existente și noi, pe întreaga gamă de sectoare de pe piață.

Cu o mare varietate de sisteme din aliaj disponibile comercial, inginerii de materiale pot folosi aluminiu adaptat pentru a se potrivi aplicațiilor în creștere. Posibilitatea de a turna, extruda, forja și rola aluminiu cu ușurință îi permite să ia o mare varietate de forme și forme într-o gamă variată de aplicații. Această diversitate se află în centrul creșterii cererii de aluminiu și se compară favorabil cu materialele alternative.

Perspectivile se bazează pe aplicații actuale și viitoare de volum mare, cum ar fi foaie de caroserie auto, carcase pentru baterii EV, motoare cu combustie internă (ICE), schimbătoare de căldură, putere cabluri, mobilitate personală, ambalaje pentru băuturi și alte aplicații de transport (marine și trenuri).

Materialele prin care aluminiul poate fi înlocuit sau substituit sau pe care le poate substitui (materiale plastice, sticlă, cupru, magneziu, oțel de înaltă rezistență și composite). (<http://www.worldaluminium.org>)

Specificul industrial al principalelor centre urbane (Craiova și Slatina) și tradiția în sectorul industriei aluminiului au generat concentrarea naturală a companiilor de profil prin atragerea de investiții semnificative, prin dezvoltarea companiei ALRO într-un jucător cu renume mondial, fiind singurul producător de aluminiu primar și aliaje din aluminiu din România și unul dintre cei mai mari producători integrați pe verticală din Europa, după capacitatea de producție. Ca urmare a existenței și dezvoltării companiei ALRO, în regiune au fost atrase alte companii furnizoare de produse și servicii în cadrul domeniului selectat, precum Altur Slatina și Delta Aluminium, care au, la rândul lor, și furnizori din regiune.

Companiile din domeniul industriei aluminiului care activează în regiunea Sud-Vest Oltenia utilizează tehnologii de ultimă generație: linii de producție robotizate, digitalizare, și au activități de cercetare interne (spre exemplu, Alro deține un Departament de Cercetare, Dezvoltare, Inovare în cadrul căruia se testează continuu noi tehnologii și se lucrează la obținerea de noi aliaje care să fie folosite în industria auto, atât pentru produse turnate, cât și pentru produse placate).

În regiunea Sud-Vest Oltenia au fost identificați 22 de facilitatori de inovare după cum urmează: 3 organizații de tip cluster, 17 centre de informare și transfer tehnologic, 1 organizație de tip incubator, 1 organizație de tip academic. Cele mai importante centre de cercetare, dezvoltare și inovare cu directă aplicabilitate în industria aluminiului, la nivelul Regiunii Sud Vest Oltenia, sunt: CERDIAS, CITT, SEMEQ, CECIM, COMING, Centrul de Cercetare pentru Tehnologii și Materiale Avansate.

Companiile din domeniu reinvestesc un procent cuprins între 10-15% din cifra de afaceri în activități de CDI și noi tehnologii. În ultimii 5 ani investițiile companiilor de profil, în regiunea Sud Vest Oltenia au depășit 500 mil. euro, o mare parte din acești bani au intrat în re tehnologizarea fabricilor.

Universitatea din Craiova, are departamente de CDI specializate în dezvoltarea de tehnologii pentru industria aluminiului. În ceea ce privește pregătirea resursei umane, sunt de menționat cele 2 universități, Universitatea din Craiova și Universitatea „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu, ambele având trei de programe de studii pentru licență și masterat în industria aluminiului, școala doctorală a Universității din Craiova având și un program de studii (Electrochimie și Coroziune) care vizează domeniul analizat.

Se derulează inițiative inovatoare în domeniul formării profesionale a personalului de execuție din sectorul industriei aluminiului: în cadrul Colegiului Tehnic Metalurgic Slatina a fost înființată o clasă de 27 de elevi pe model dual, în parteneriat cu Alro Slatina, exemplul de bună practică fiind preluat și de alte companii de la nivel regional. Acest proiect continuă și în 2019, iar ALRO consideră că acest proiect va fi unul de succes și continuă să trateze domeniul resurse umane ca linie principală pentru viitorul Societății.

Prysmian Group a lansat conceptul de Industrie 4.0, prin care compania a anunțat dezvoltarea tehnologiilor de printare 3D și inteligență artificială.

Nivelul de colaborare între actorii din domeniu este foarte strâns, Alro și Altur fac parte din cluster sau poli-uri de competitivitate (ex. Polul de competitivitate Automotive, Clusterul Construct).

Salariați 2018 față de 2014:

Fabricarea produselor textile 2018, 1663 salariați (+49,01% față de 2014).

Fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie 2018, 897 salariați (+80,48% față de 2014).

Fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice 2018, 7681 salariați (+26,87% față de 2014).

Fabricarea altor produse din minerale nemetalice 2587 salariați (+17,16% față de 2014).

Industria metalurgică 2018, 563 salariați (+17,33% față de 2014).

Exporturi 2018 față de 2014:

Produse chimice anorganice +150,13%

Produse chimice organice + 129,45%

Substanțe albuminoide +320,15%
 Materiale plastic și articole din material plastic + 47,44%
 Cauciuc și articole din cauciuc + 27%
 Produse din lemn, exclusiv mobilier +17,02%
 Pasta din lemn, +153,33%
 Hârtie și articole din hârtie +1693,73%
 Filamente sintetice sau artificiale, +93,36%
 Vată, pânslă, fire speciale, + 335,06%
 Țesături impregnate, +12,97%
 Alte articole textile, +7,45%
 Articole din piatră, + 6964,29%
 Metale comune și articole din acestea, + 22,12%

Câteva exemple ale direcțiilor de inovare și specializare inteligentă oportune pentru dezvoltarea și sporirea competitivității domeniului:

- Dezvoltarea de studii și cercetări în domeniul proceselor criogenice, materialelor și echipamentelor specifice
- Dezvoltarea de materiale noi și competitive pentru componentele pilelor de combustibili
- Dezvoltarea cercetării în domeniul petrochimiei
- Proiectarea și dezvoltarea de sisteme de producere a hidrogenului din resurse regenerabile: biomasă, hidrocarburi, solar etc.
- Cercetări experimentale privind transferul termic și analiza ciclurilor criogenice specifice instalațiilor de lichefiere a heliului
- Cercetări pentru valorificarea biotehnologică a zăcămintelor și a deșeurilor (halde și iazuri de decantare etc.) cu conținut redus de compuși utili (metale, țiței etc)
- Crearea și dezvoltarea de aplicații, tehnologii și metode de producție industriale cu un consum scăzut de energie
- Dezvoltarea și implementarea unor softuri specializate domeniului industriei chimice și metalurgice
- Investiții în aplicații industriale care necesită un consum scăzut de energie
- Dezvoltarea de componente micro- și nano-electronice inovative:
 - Dezvoltarea de noi materiale și tehnologii pentru nanostructuri și circuite integrate la scară nano
 - Dezvoltarea de noi concepte de dispozitive nanoelectrice
 - Dezvoltarea tehnologiilor convergente: micro-nano-bio-info
- Experimentarea și dezvoltarea de noi materiale fotonice
 - Proiectarea și dezvoltarea de componente micro- și nano- electronice inovative cu aplicabilitate în producția de material rulant de cale ferată
- Cercetare în vederea îmbunătățirii rezistenței materialelor utilizate în construcții

Lista prezentată anterior nu are un caracter exhaustiv, prezentând doar câteva inițiative cu titlu de exemplu, specifice domeniului de specializare inteligentă analizat.

Domeniu	Subdomeniu	Subdomeniu (granularitate)
ITC si digitalizare	Structura completa IT&C dupa cum urmeaza : <i>Hardware (solutii, produse si servicii)</i> <i>Software (solutii, produse si servicii)</i> <i>Networking (solutii, produse si servicii)</i> <i>Cybersecurity (solutii, produse si servicii)</i> <i>Gaming (produse si servicii)</i>	softuri, echipamente și sisteme informatice pentru digitalizarea proceselor de proiectare, producție și a activității IMM-urilor soft specializat pt producția de vehicule feroviare, și utilizate în domeniul construcțiilor, softuri pt furnizare/gestionare energie durabilă, pt industria chimică și metalurgică, pentru sectorul agricol, forestier și alimentar Tehnologii de gestionare pentru managementul culturilor agricole si al padurilor

	<p><i>Comunicatii (fixe si mobile cu un accent major pe tehnologia 5G)</i></p> <p>structura tehnologiilor digitale care este agreata in UK/US:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cloud Computing si Tehnologii Mobile 2. IoT (Internet of Things) (e.g. smart cities, etc.) 3. Big Data Analytics 4. Automation si Inteligenta Artificiala (RPA / AI) 5. FinTech si Blockchain 	<p>digitalizarea serviciilor publice (e-administrație, e-cultură, e-educație, e-sanatate)</p> <p>digitalizarea economiei (e-Business, e-Comert)</p> <p>Smart City, Smart Village, Smart Locality</p> <p>soluții TIC destinate unui stil de viață sănătos și pentru tratamentul, îngrijirea persoanelor cu boli netranmisibile</p> <p>Solutii TIC (hardware si software) in preventia, diagnosticul si managementului bolilor</p> <p>produse inovative în domeniul IT cu accent pe domeniile mediu, energie, patrimoniu, turism</p>
<p>Domeniul include dar nu se limitează la:</p> <ul style="list-style-type: none"> - editare de produse software - soluții și servicii web - activități de telecomunicații prin rețele cu cablu - consultanță în tehnologia informației - activități legate de bazele de date - Activități de cercetare-dezvoltare, software, automatizari si sisteme IT la cheie; unitati de cercetare-dezvoltare ca suport pentru afaceri și inovare - Cercetare dezvoltare pentru inginerie, proiectare asistată de calculator - Activități de editare, producție cinematografică, video și activități de televiziune - Telcomunicații, servicii în tehnologia informației și servicii informatice 		
<p>Justificare:</p> <p>Industria tehnologiei informației și a comunicațiilor a cunoscut în ultimii ani o dezvoltare însemnată din perspectiva numărului de unități locale active și a cifrei de afaceri generate, reprezentând unul dintre cele mai competitive sectoare ale economiei regionale.</p> <p>În anul 2018, din totalul național de 845 de unități locale active în sub-sectorul de producție TIC, în Regiunea Sud-Vest Oltenia își desfășoară activitatea 39 (4,62%). Cele mai multe au sediul în județul Dolj – 56,41%. Aceste asunt repartizate în domeniile: 2670- fabricarea de instrumente optice și echipamente fotografice (județele Dolj și Vâlcea), 2651- fabricarea de instrumente și dispozitive pentru măsură, verificare, control, navigație (județul Dolj), 2630- fabricarea echipamentelor de comunicații (județul Dolj), 2660- fabricarea calculatoarelor și a echipamentelor periferice (județul Dolj), 2611-fabricarea subansamblurilor electronice (județele Dolj și Gorj), 2612- fabricarea altor componente electronice (județele Dolj și Gorj).</p> <p>Cifra de afaceri în anul 2019, pentru activități de Fabricarea subansamblurilor electronice (module), a fost de 4.701.024 ron și a fost realizată în principal de SALVARANI ROM SRL, Segarcea Dolj (cifra de afaceri 2019, 1.962.588 ron), MEHRLICHT SRL Târgu-Jiu (cifra de afaceri 2019, 1.666.050 ron), SIRMIOCONNECT SRL Bălcești Vâlcea (cifra de afaceri 2019, 1.016.746 ron).</p> <p>Pentru activități de fabricare a altor componente electronice (plăci cu circuite imprimate asamblate, montarea componentelor pe plăci de circuite imprimate, fabricarea cardurilor de interfață), cifra de afaceri în anul 2019 a fost de 4.663.642 ron, realizată în principal de GTK RO SRL Craiova (4.051.253 ron), ROVIMOB SRL Rovinari Gorj și FABRICA DE ENERGIE SRL Corabia Olt.</p>		

În anul 2019, în Sud-Vest Oltenia, cifra de afaceri generată de agenții economici care desfășoară activități de fabricare a calculatoarelor și a echipamentelor periferice a fost de 5.978.460 ron și a fost generată în principal de firme din județul Dolj.

SMARTSOFT ELECTRONIC SRL Calafat (cifra de afaceri 2019, 2.588.511 ron) este deținătorul a trei mărci (SMARTSOFT PREMIUM LED TECHNOLOGY, LED LAST TECHNOLOGY și SMARTSOFT Afişaje electronice cu Led-uri) înregistrate OSIM. Clase NISA înregistrate de mărci, clasa 9 (Aparate si instrumente stiintifice, nautice, geodezice, fotografice, cinematografice, optice, de cintarire, de masurare, de semnalizare, de control (verificare), de siguranta (salvare) si didactice; aparate si instrumente pentru conducerea, distribuirea, transformarea, acumularea, reglarea sau comanda curentului electric; aparate pentru inregistrarea, transmiterea, reproducerea sunetului sau imaginilor; suportii de inregistrare magnetici, discuri acustice; distribuitoare automate si mecanisme pentru aparate cu preplata; case inregistratoare, masini de calculat, echipamente pentru tratarea informatiei si calculatoare; extinctoare.) și clasa 35.

NETIX COMPUTERS SRL Craiova (cifra de afaceri 2019, 1.583.322 ron), COMRACE COMPUTERS SRL Craiova (cifra de afaceri 2019, 859.990 ron) și EPSICOM SRL Craiova (cifra de afaceri 2019, 842.664 ron) sunt firme care activează în domeniu.

Fabricarea echipamentelor de comunicații, în Sud-Vest Oltenia, este activitate desfășurată de R.T.T. ROMANIA TELECOMUNICATIOn TRADING SRL Craiova (cifra de afaceri 2019, 1.483.357 ron).

Fabricarea de instrumente și dispozitive pentru măsură, verificare, control, navigație, a generat în regiune, în 2019, o cifră de afaceri de 9.099.746 ron, realizată integral în Craiova, în principal de firmele ELECSIS SRL (cifră de afaceri 3.636.289 ron), BMI SUPORT LOGISTIC SRL (cifră de afaceri 3.387.724 ron), SYNCHRO SRL (cifră de afaceri 1.318.707 ron), ECTRA ELECTRONICS SRL (733.086 ron).

Firma ELECSIS SRL este deținătorul a trei mărci OSIM (clasele 9,35, 37), firma SYNCHRO SRL este deținătorul mărcii SYNCRO COMP-Electronică industrial I laborator (clasele 9, 35).

La nivelul anului 2018, sectorul tehnologiei informațiilor și comunicațiilor concentra în Regiunea Sud-Vest Oltenia, 1119 unități locale active, cele mai multe dintre acestea desfășurându-și activitatea în județele Dolj (491) și Vâlcea (224). În perioada 2014-2018, numărul acestora a crescut cu 24,33%.

Realizând o ierarhie a firmelor din domeniu, în funcție de obiectul de activitate, se observă că pe prima poziție se plasează societățile care furnizează servicii informatice, acestea deținând o pondere de 72,48% din total, acesta reprezentând de altfel și segmentul cel mai performant al industriei ITC la nivel regional.

În Sud-Vest Oltenia, cifra de afaceri în domeniul informației și comunicații a crescut cu 79,25% (638 milioane lei) în anul 2018, raportat la valoarea din anul 2014 și cu 143,34% (850 milioane lei) raporta la valoarea din 2008 a indicatorului.

La sfârșitul anului 2018, la nivel regional, din punct de vedere al raportului cifrei de afaceri la numărul de unități locale active , media era de 1,29 milioane lei cifră de afaceri la o unitate locală activă.

Investițiile brute în unitățile locale din domeniu, au crescut (407,14%) în anul 2018 raportat la valoarea din 2014 (135 milioane lei) creșteri ale indicatorului înregistrându-se în toate județele regiunii. Valoric, creșteri mai importante s-au înregistrat în județele Gorj și Olt.

Pentru intervalul 2014-2018, populația ocupată în sectorul tehnologiei informațiilor și comunicațiilor la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia, a fost crescătoare. Numărul persoanelor ocupate în domeniu a crescut cu 8,20%. În termeni valorici, la sfârșitul anului 2018, în regiune erau 6,6 mii persoane ocupate în domeniul informației și comunicații din care, mai mult de jumătate în județul Dolj.

Numărul mediu al salariilor a crescut atât în intervalul 2014-2018 cât și raportat la anul 2008. Creșterea față de anul 2014 este de 19,81%. Raportat la valorile anului 2008, numărul salariilor în domeniu a crescut cu 39,67%.

În ultimul an, 2019, în regiune, numărul salariilor în domeniul informației și comunicații a crescut cu 11,53%, astfel că, la sfârșitul lui 2019, erau 5949 salariați.

A crescut numărul salariaților pentru activitățile: 58- activități de editare (14,76%), 61- telecomunicații (4,18%), 62-63 – activități de servicii de tehnologia informației, activități de servicii informatice (37,92%).

Stimularea dezvoltării sectorului ITC poate aduce o valoare adăugată însemnată la economia regiunii, aducând efecte pozitive în ceea ce privește rata de ocupare a tinerilor, precum și sporirea gradului de inovare și creșterea productivității industriilor care concentrează în activitatea curentă aplicații informatice.

Între universități/alte instituții educaționale și companiile de profil sunt stabilite parteneriate pentru activități comune de cercetare, formarea practică a studenților și programe doctorale. La nivelul Regiunii Sud Vest Oltenia, compania HELLA Embedded Club desfășoară, un amplu proiect cu Universitatea din Craiova, Facultatea de Automatică și Calculatoare în cadrul căruia organizează, periodic, workshopuri pentru studenți cu tema programare embedded și software developer.

Domeniul este vast, cu potential mare de inovare, si aplicabilitate în toate domeniile de activitate.

În vederea dezvoltării sectorului TIC la nivel regional sunt propuse următoarele direcții de specializare inteligentă:

- Dezvoltarea și implementarea unor aplicații și softuri specializate pentru producția de vehicule feroviare;
- Proiectarea și dezvoltarea de vehicule utilizate în domeniul construcțiilor (pentru tuneluri, infrastructură tehnico-edilitară, etc.)
- Proiectarea de softuri specializate domeniului producției și furnizării de energie durabilă
- Dezvoltarea și implementarea de programe informatice aplicabile domeniului industriei chimice și metalurgice
- Implementarea unor softuri specializate domeniului agricol și industriei alimentare

Lista prezentată anterior nu are un caracter exhaustiv, prezentând doar câteva inițiative cu titlu de exemplu, specifice domeniului de specializare inteligentă analizat.

Domeniu	Subdomeniu	Subdomeniu (granularitate)
Sănătate si wellness	Medicina de preventie	Prevenirea, diagnosticul și tratamentul bolilor netransmisibile și rare (inclusiv genetice) Prevenirea, diagnosticul și tratamentul bolilor transmisibile Metode inovative pentru sanatate
	Medicina de precizie	Terapii medicamentoase personalizate
	Biotehnologii medicale si farmaceutice	Ingrijire paleativa Imagistica personalizata pentru diagnostic si tratament
	Stil de viata sanatos	Produse farmaceutice generice și naturale, Testare si detectare agenti patogeni Baze de date de cellule si tesuturi; tratamente inovative Tratamente balneare Îmbătrânire activă si stil de viata sanatos Geriatric si intretinere medicina regenerativa Terapii pentru cresterea calitatii vietii, inclusiv in statiuni turistice si montane

Justificare:

La nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia în structura Spitalului Clinic Judetean de Urgenta Craiova, funcționează **Centrul Regional de Genetica Medicala Dolj** primul Centru de Expertiza pentru Bolile Rare din regiune si unul din cele 6 existente la nivel national, în cadrul caruia se realizeaza analize extrem de sofisticate în urma

căroră se pot determina boli genetice rare. La Centrul de Genetică din Craiova se găsește cel mai mare grup de medici specialiști în genetică medicală, din țară. CRGM funcționează în parteneriat cu Universitatea de Medicină și Farmacie din Craiova.

Universitatea de Medicină și Farmacie din Craiova are 3 centre de cercetare acreditate de CNCIS și 4 centre de cercetare aprobate în Senatul universității:

Centre de cercetare aprobate în Senatul UMF Craiova și acreditate de CNCIS

- *Centrul pentru studii de Morfologie Microscopică și Imunologie (CCMI)*
- *Centrul de Cercetare în Gastroenterologie și Hepatologie (CCGH)*
- *Departamentul de imagistică al UMF Craiova*

Centre de cercetare aprobate în Senatul UMF Craiova

- *Centrul de Cercetare în Reumatologie (CCR)*
- *Centrul de Cercetare a Medicamentului (CCM)*
- *Centrul de Cercetări pentru Medicina Clinică și Experimentală (CCMCE)*
- *Centrul de Cercetare în Medicina Dentară (CCMD)*

Cercetarea științifică este parte a misiunii asumate în Carta Universității de Medicină și Farmacie din Craiova. Activitățile de cercetare sunt integrate atât la nivelul procesului educațional cât și în cel clinic, ducând la rezultate care încorporează elemente din științele fundamentale, aplicații clinice și sănătate publică.

Fiecare din cele patru facultăți are propriile direcții de cercetare, toate fiind integrate în strategia de cercetare a universității.

Activitatea de cercetare este susținută de structuri administrative proprii care asigură logistica celor peste 300 de cadre didactice universitare implicate, incluzând 54 de conducători de doctorat, precum și a celor peste 200 de doctoranzi și post-doctoranzi.

Dezvoltarea infrastructurii de cercetare la cele mai înalte standarde este unul dintre cele mai importante obiective ale strategiei de cercetare a Universității de Medicină și Farmacie din Craiova. În acest scop, proiecte de tip structural au fost accesate în ultimii ani, un exemplu fiind *Platforma Interdisciplinară de Cercetare pentru Tehnologii Imagistice Microendoscopice Avansate*, proiect în 2009.

Cel mai mare dintre aceste proiecte presupune construirea unui *Centru de Cercetare și Tratament în Gastroenterologie Bazat pe Metode Imagistice și Studii Moleculare* finanțat cu peste 7,5 milioane Euro. Proiectul a început în 2010 cu dezvoltarea infrastructurii și a continuat cu investiții în echipamente de cercetare, incluzând un PET-CT modern și un IRM de 3 Tesla.

În 2009 Universitatea de Medicină și Farmacie din Craiova a beneficiat de 52 granturi pentru cercetare (valorând peste 900.000 euro), iar în 2010 au fost obținute 35 grant-uri (peste 1,5 milioane euro).

În ultimii ani activitatea de cercetare s-a reflectat într-un număr semnificativ de articole apărute în publicații cotate internațional, cu impact înalt pentru comunitatea științifică.

Universitatea de Medicină și Farmacie din Craiova a încurajat și a dezvoltat colaborări internaționale cu instituții de prestigiu din Germania, SUA, Italia, Danemarca, Franța, Portugalia, prin acorduri bilaterale sau în cadrul programelor de colaborare ale Uniunii Europene.

În regiune, infrastructura sistemului de sănătate a suferit modificări semnificative, atât în sectorul public cât și în cel privat. Numărul unităților care furnizează servicii medicale a crescut constant, însă anumite categorii de unități au dispărut definitiv, mai ales în mediul rural. În paralel cu modificările intervenite în infrastructura sectorului public, sectorul privat s-a extins foarte mult oferind alternative pentru aproape toată gama de servicii și unități medicale. Tendințele de dezvoltare ale acestui sector se datorează faptului că mediul privat poate oferi servicii de calitate și performanță tehnică, fiind influențate în principal, de creșterea cererii pentru serviciile medicale și de dezvoltarea segmentului de asigurări private de sănătate, achiziționate de populație sau plătite de angajatori.

În regiune se află 10,10% din unitățile locale active care desfășoară activități de asistență spitalicească la nivel național, 14,03% (315) din unitățile locale active care desfășoară activități de asistență medicală generală, 9,81% (591) din totalul național de unități locale care desfășoară activități de asistență medicală specializată, 6,91% (372) din totalul național de unități locale active în domeniul activităților de asistență stomatologică.

190 unități locale active (6,7% din totalul național) desfășoară alte activități legate de sănătatea umană, 5 unități desfășoară activități de îngrijire medicală, 56 (5,39% din totalul național) activități ale centrelor de fitness și 68 (4,58% din totalul național) activități de întreținere corporală.

În 2019, 39 de firme (410 salariați) desfășoară activități de asistență spitalicească în regiunea Sud-Vest Oltenia. Cifra de afaceri generată este de 105.838.484 ron și este realizată în principal de firme din județele Dolj și Vâlcea . Firmele de asistență spitalicească din regiune, care în 2019 au înregistrat cifră de afaceri de peste 1.000.000 ron (conform listafirme.ro) sunt:

	Cifra de afaceri/ 2019	Salariați
CENTRUL DE ONCOLOGIE SF NECTARIE SRL, Cârcea	53.496.007	33
ONCOLAB SRL, Craiova	11.626.087	27
BALNEOMEDCENTER SA, Râmnicu-Vâlcea	7.766.078	81
EFFELMED SRL, Craiova	4.638.252	21
INCARMED SRL, Călimănești	4.570.411	30
ONCO LIFE CENTER SRL, Craiova	3.506.260	16
CENTRU DE ONCOLOGIE DROBETA TURNU SEVERIN SRL	2.752.456	39
ONIOPTIC MEDICAL P.D. SRL, Craiova	2.546.413	32
OPEN MEDICAL SRL, Craiova	2.286.417	13
ENDOGYN A.M. SRL, Craiova	1.646.091	3
AMAMED SRL, Craiova	1.613.433	20
ONCO CLINIC CONSULT SA, Craiova	1.423.834	15
CENTRUL MEDICAL GALAXY MED SRL, Craiova	1.294.034	13
CENTRUL MEDICAL AMARADIA SRL, Craiova	1.210.739	7
CENTRUL DE DIAGNOSTIC SI TRATAMENT OB GYN SRL, Craiova	1.054.896	12

În regiune, în activitățile de asistență medicală generală, sunt înregistrate 346 firme, în cele de asistență medicală specializată 901 firme, iar în alte activități referitoare la sănătatea umană 342 firme. Cercetarea fundamentală și aplicativă din domeniul medical deține o importanță deosebită, influențând nu numai starea generală de sănătate a populației, dar și perspectivele de dezvoltare economică ale Regiunii Sud-Vest Oltenia.

Regiunea Olteniei este de asemenea reprezentată de profilul său balnear, de cel natural sau de cel cultural. Resursele sale balneare concretizează cele mai numeroase izvoare minerale din România, cu posibilitatea tratării unui număr mare de boli, cele naturale permit practicarea deopotrivă a turismului de relaxare sau sportiv, iar cele culturale compun un fond autentic de excepție, prin existența celor mai vechi mănăstiri din țară, cu elemente de arhitectură unice, obiceiuri și tradiții, de asemenea, unice.

Turismul balnear este considerat unul dintre tipurile de turism cu cel mai ridicat potențial, atât din perspectiva exploatarea resurselor cât și a tendințelor favorizante ce se manifestă în ceea ce privește nișa de „wellness”. Cu toate acestea, bazele de tratament aferente unor stațiuni balneare din regiunea noastră sunt uzate fizic și neadaptate la standardele concurenței europene, infrastructura turistică în regiune putând fi caracterizată mai degrabă ca având un standard calitativ sub medie, inclusiv în ceea ce privește infrastructura de agrement. Investiții majore în stațiunile balneare sunt, de obicei, private și îndreptate către conceptul de wellness. Baza o constituie, în continuare, turismul social, destinat persoanelor în vârstă și subvenționat de la bugetul de stat.

Turismul wellness este totalitatea calatoriilor asociate cu menținerea sau îmbunătățirea stării de bine.

Wellness înseamnă relaxare, mișcare regulată, echilibru spiritual, armonizare cu natura, aspect fizic îngrijit, alimentație echilibrată.

Turismul este o componentă importantă a domeniului analizat incluzând atât componenta de turism medical (reacție, persoane care prezintă deja anumite afecțiuni, în căutare de servicii medicale) cât și componenta de turism wellness (prevenție, persoane sănătoase care caută să prevină boala, să se detensioneze și să corecteze eventualele obiceiuri dăunătoare, tratamente non-invazive, preventive).

Turismul balnear, medical și de wellness prezintă un potențial apreciabil de dezvoltare, constituind unul dintre punctele forte ale economiei regionale, prin stațiunile balneoclimaterice de renume de care dispun județele Vâlcea, Mehedinți și Gorj. O particularitate deosebită a acestui tip de turism este reprezentată de potențialul constant și practic inepuizabil al resurselor hidrologice cu caracteristici minerale și termale, dar care din cauza lipsei unei infrastructuri adecvate, nu sunt valorificate și promovate corespunzător.

La nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia există două clustere specializate în domeniul turismului, Turinn Cluster și Turism Oltenia Cluster, ambele având ca obiective îmbunătățirea competitivității și poziționării strategice a serviciilor din sectorul turistic regional.

Domeniu	Subdomeniu	Subdomeniu (granularitate)
Agro-alimentar	Smart farming Agricultura de precizie	alimente sigure, sănătoase, optimizate nutrițional (funcționale) soiuri noi (inclusiv hibride) reziliente la efectele schimbărilor climatice Agricultura ecologică Controlul calității alimentelor biofertilizatori, biocatalizatori Utilizarea produselor agricole în scopuri nealimentare Conservarea și protejarea naturii
Domeniul include dar nu se limitează la domeniile agricultură, silvicultură și pescuit, industria alimentară, fabricarea băuturilor, etc.		
Justificare: Pe plan național, agricultura reprezintă una dintre ramurile importante ale economiei românești. Contribuția agriculturii, silviculturii, pisciculturii în formarea Produsului Intern Brut se situează în jurul valorii de 4% din PIB, în ultimii ani, iar în statele membre ale UE se situează la aproximativ 1,6%. La nivel teritorial, regiunea Sud-Vest Oltenia, înregistrează 2.921.169 hectare suprafață fond funciar (12,25% în total național), pe locul 7 între regiunile țării. Cea mai mare suprafață a fondului funciar o deține regiunea Nord-Est (15,45%). Suprafața agricolă totală a regiunii Sud-Vest Oltenia este de aproximativ 1,8 milioane ha, reprezentând 12,28% din terenul agricol din România, suprafețe agricole similare având regiunile Centru și Vest. Din cele 1.796.634 hectare suprafață agricolă care are regiunea Sud-Vest Oltenia, 32,56% (585.135 hectare) aparțin județului Dolj urmat de județul Olt (436.515 hectare) care deține 24,29% din suprafața agricolă a Olteniei. O bună reprezentare a regiunii Sud-Vest Oltenia, în totalul suprafețelor la nivel național, se regăsește la suprafețele ocupate cu <i>vii și pepiniere viticole (locul 2)</i> cu 18,14% (37.998 hectare) în totalul suprafețelor viticole naționale și la suprafețele cu <i>livezi și pepiniere pomicele (locul 2)</i> cu 20,17% (39.722 hectare) din totalul suprafețelor pomicele naționale, după regiunea Sud-Muntenia (20,91%). În anul 2017, un procent de 20,8% din totalul populației civile ocupate la nivel național, se regăsea în agricultură. În regiunea Sud-Vest Oltenia, populația ocupată în anul 2018 era predominantă în principal în		

agricultură (238,6 mii persoane) ceea ce reprezintă 30,66% din totalul populației ocupate în regiune, agricultura fiind o ocupație tradițională. La nivelul județelor regiunii, populația ocupată în agricultură este concentrată în principal în județele Dolj (77 mii persoane) și Olt (57,3 mii persoane). Oltul, este județul din regiune cu cea mai mare pondere a populației ocupată în agricultură, raportat la totalul județean (37,77%).

În ceea ce privește numărul mediu al salariaților, în acest sector, în regiunea Sud-Vest Oltenia, în 2018 erau 11.136 salariați, cu 2200 mai mult decât în 2014 și cu cca. 3000 mai mult decât în anul 2008.

Aportul sectorului la VABR este de 7,82%, nivelul înregistrat fiind cu 3,06% mai mare față de nivelul național. Aportul agriculturii la economia județeană depășește valoarea înregistrată la nivel regional în județele Dolj (8,01%), Mehedinți (10,27%) și Olt (12,21%).

În anul 2018, în sectorul Agricultură, silvicultură și pescuit își desfășurau activitatea la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia, 1.741 de unități locale active, care antrenau un număr mediu de 11.136 salariați. În profil temporal, între anii 2014-2018, numărul unităților locale active din regiune a crescut cu 20,23% iar în perioada 2008-2018 cu 64,56%. La nivel județean, cele mai multe unități locale activau în județele Dolj (675) și Olt (483). Balanța comercială a sectorului agricol la nivelul județului Dolj este una pozitivă.

La nivelul regiunii Sud- Vest Oltenia, exporturile rezultate din activitatea agricolă au crescut în perioada 2014-2018, cu 23,1% iar raportat la anul 2011, cu 114,14%, în principal pe baza exporturilor înregistrate de județele Dolj și Olt. Valoarea exporturilor de produse de proveniență agricolă din regiune, era în 2018 de 135.578 mii euro, din care 105.612 mii euro exporturi din județul Dolj. Creșteri ale exporturilor de produse de proveniență agricolă în perioada 2014-2018, s-au înregistrat pentru animale vii și produse animaliere (27,28%), produse vegetale (15,28%), grăsimi și uleiuri animale sau vegetale (119,63%), produse alimentare, băuturi și tutun (64,01%).

Din totalul agenților economici în sectorul agricol, în regiunea Sud-Vest Oltenia, 78,60% activează în agricultură, vânătoare și servicii anexe, 18,71% în silvicultură și exploatarea forestieră și 2,69% în pescuit și acvacultură.

În anul 2019 se observă o aglomerare a întreprinderilor înregistrate în activitățile 0111- *Cultivarea cerealelor (exclusive orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe* (960 agenți economici din care 475 în Dolj), 0113 – *Cultivarea legumelor și a pepenilor, a rădăcinoaselor și tuberculilor* (276 agenți economici din care 166 în Dolj), 0125 – *Cultivarea fructelor arbuștilor fructiferi, căpșunilor, nuciferilor și a altor pomi fructiferi* (90 agenți economici), 0124- *Cultivarea fructelor semințoase și sămburoase*, 014 – *Creșterea animalelor* (293 agenți economici) în principal caprine, porcine, păsări și 0149- alte animale, 015 – Activități în ferme mixte.

În activități auxiliare agriculturii sunt implicați 206 agenți economici din regiune, 342 agenți economici se ocupă cu exploatarea forestieră și 69 cu pescuitul și acvacultura.

Industria alimentară în regiune: morărit și panificație la Ramnicu Valcea (Velpitar, Boromir), Slatina, Craiova, Caracal etc., fabrici de ulei: Podari-Craiova, de zahăr: Podari-Craiova, Corabia, de conserve din legume și fructe: Caracal, Ramnicu Valcea, de preparate din carne: Caracal (fabrica de pate Hame), Ramnicu Valcea, Potcoava-Olt etc., de bere: Craiova, Ramnicu Valcea, de vinuri: Segarcea, Strehăia, Dragășani.

În 2019, în regiunea Sud-Vest Oltenia erau înregistrați 1414 agenți economici care activează în industria alimentară și 58 agenți economici care activează în domeniul fabricării băuturilor. Cea mai mare concentrare a acestora este în activitățile 103 – Prelucrarea și conservarea fructelor și legumelor (118 agenți economici), 106 – Fabricarea produselor de morărit, a amidonului și a produselor din amidon (115 agenți economici), 108 – Fabricarea altor produse alimentare (zahăr, zaharoase, mâncăruri preparate, etc.) 124 agenți economici, 107 – Fabricarea produselor de brutărie și a produselor făinoase (880 agenți economici).

Activitatea de cercetare în sectorul agricol este bine reprezentată la nivelul Regiunii Sud - Vest Oltenia, aici desfășurându-și activitatea 8 stațiuni de cercetare în domeniul cultivării cerealelor, plantelor tehnice, pomilor fructiferi, viței de vie, legumelor, ameliorării solului și cultivării plantelor pe nisipuri, unități de cercetare aflate în subordinea Academiei de Științe Agricole și Silvicultură București sau a Universității din

Craiova. În ceea ce privește componenta academică, în cadrul Facultății de Agricultură și Horticultură din Craiova există mai multe departamente de cercetare reprezentative pentru domeniul agricol.

Principalele domenii de cercetare ale instituțiilor care activează în acest sector

Cercetare privind ameliorarea cerealelor și plantelor tehnice, tehnologii de cultură a plantelor, de mecanizare, de creștere a animalelor (bovine)

Producerea de semințe din categoria biologice superioare

Cercetare privind noi soiuri de pomi fructiferi (exemplu: nuc, castan, alun, prun)

Ameliorarea sortimentului viticol prin crearea de soiuri noi și selecții clonale

Crearea de soiuri de legume tolerante la factorii nefavorabili de mediu

Crearea de soiuri la plantele

Regiunea Sud-Vest Oltenia dispune, de asemenea, și de un cluster specializat în domeniul agricol, Agropro Oltenia Cluster, ce reunește 24 de membri formați din autorități publice locale și județene, centre de cercetare dezvoltare, instituții de formare, asociații și producători din sectorul agricol.

Câteva exemple privind direcțiile de inovare și specializare inteligentă considerate oportune în vederea dezvoltării și a sporirii competitivității acestui domeniu sunt prezentate în continuare:

- Produse alimentare sigure, accesibile și optimizate nutrițional:
 - Cercetări pentru îmbunătățirea calității nutritive a alimentelor
 - Stimularea producției durabile de alimente sigure și sănătoase
 - Dezvoltarea de noi produse tradiționale românești
 - Studii privind modelele de consum alimentar
 - Produse, practici, procese și tehnologii inovative în culturile cerealiere, legumicultură, horticultură, silvicultură
 - Producția de semințe pentru culturi de câmp adaptate fenomenelor meteorologice extreme
 - secetă, inundații
 - Dezvoltarea de biotehnologii industriale agro-alimentare:
 - Cercetări pentru reducerea necesarului de input-uri
 - Dezvoltarea de procese fermentative inovative
 - Biofertilizatori cu efecte benefice asupra proceselor de creștere, supraviețuire, dezvoltare la plante, precum și asupra sporirii producției și productivității în agroecosistemele durabile.
 - Biocatalizatori pentru aplicații industriale
 - Sisteme eficiente/integrate de irigație pentru prevenirea efectului de deșertificare în sud-vestul țării
 - Cercetări pentru dezvoltarea de produse farmaceutice bazate pe culturi naturale și plante utilizate în medicamentația bolilor terminale
 - Dezvoltarea de produse, practici, procese și tehnologii inovative în sectorul horticul
 - Implementarea unor softuri specializate domeniului agricol și industriei alimentare
 - Identificarea și dezvoltarea unor soluții de adaptare a soiurilor de cereale, legume etc. la condițiile climatice ale regiunii
 - Stimularea și dezvoltarea cercetării în domeniul agricol, respectiv testarea soiurilor hibride în loturi experimentale pentru facilitarea transferului ulterior către cultivarea în masă
 - Îmbunătățirea eficienței energetice a tehnologiei utilizate în exploatațiile agricole
 - Susținerea dezvoltării durabile a producției culturilor de câmp adaptate schimbărilor climatice.
- Lista prezentată anterior nu are un caracter exhaustiv, prezentând doar câteva inițiative cu titlu de exemplu, specifice domeniului de specializare inteligentă analizat.

4.3 Corelarea cu alte strategii și documente de planificare regionale și naționale

Strategia Națională de Cercetare, Inovare și Specializare Inteligentă (SNCISI) 2021-2027 (în curs de elaborare)

SNCISI va integra domeniile prioritare identificate la nivel regional. Astfel vor fi sprijinite activități de cercetare-dezvoltare-inovare, transferul de cunoștințe și adopția inovării în sectorul ITC, contribuind de asemenea ca și domeniu transversal prin digitalizare la dezvoltarea altor domenii de specializare inteligentă la nivel regional.

Documentul de Politică Industrială a României (DPIR)

- Susținerea digitalizării în întreprinderi în contextul “Industry 4.0”
- Adoptarea tehnologiilor digitale și dezvoltarea clusterelor în servicii pentru modernizarea industriei românești și dezvoltarea noilor industrii emergente

Agenda Digitala a Romaniei

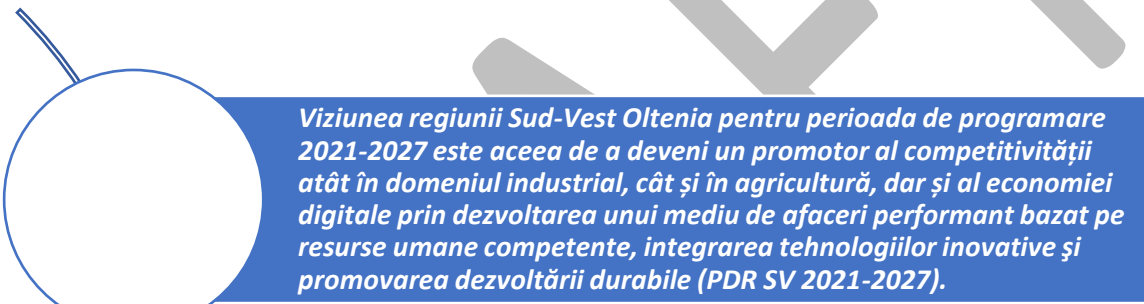
DRAFT

5.1 Viziune

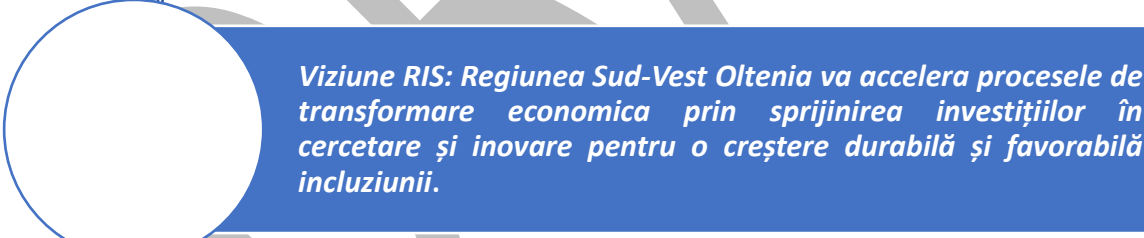
Strategia de specializare inteligentă va pune și mai mult accent pe activele existente la nivelul regiunii și pe specificul local, mobilizând în același timp părțile interesate ca principali actori ai creșterii socio-economice durabile în sisteme complexe de inovare.

Viziunea consideră cele mai importante provocări, situația la nivel regional și situația regiunii în context național, european, oferă o imagine atractivă, dar în același timp este și realistă.

Crearea premiselor pentru consolidarea cercetării, dezvoltării și inovării a reprezentat o provocare serioasă pentru agenda României în perioada anterioară de programare. Pentru perioada 2021-2027, viziunea bazată pe creștere inteligentă și durabilă, care să contribuie, într-o manieră sustenabilă, la obiectivele de dezvoltare ale ONU și atenuarea schimbărilor climatice prevăzută prin Pactul Verde, reprezintă factorul cheie în construirea unei societăți a cunoașterii și inovației mai solide și mai eficiente. Este cunoscut faptul că inovarea reprezintă un motor esențial al avansului economic, de care beneficiază consumatorii, companiile și economia în ansamblu.

Viziunea regiunii Sud-Vest Oltenia pentru perioada de programare 2021-2027 este aceea de a deveni un promotor al competitivității atât în domeniul industrial, cât și în agricultură, dar și al economiei digitale prin dezvoltarea unui mediu de afaceri performant bazat pe resurse umane competente, integrarea tehnologiilor inovative și promovarea dezvoltării durabile (PDR SV 2021-2027).

Viziune RIS: Regiunea Sud-Vest Oltenia va accelera procesele de transformare economică prin sprijinirea investițiilor în cercetare și inovare pentru o creștere durabilă și favorabilă incluziunii.

Obiectivul general al strategiei de inovare pentru specializare inteligentă a regiunii Sud Vest Oltenia este reprezentat de **asigurarea cadrului optim de dezvoltare și implementare a acțiunilor și activităților inovatoare la nivel regional**, prin crearea condițiilor care să asigure sustenabilitatea acestora pe termen mediu și lung, cu efecte pozitive asupra dezvoltării durabile a regiunii.

5.2 Obiective general

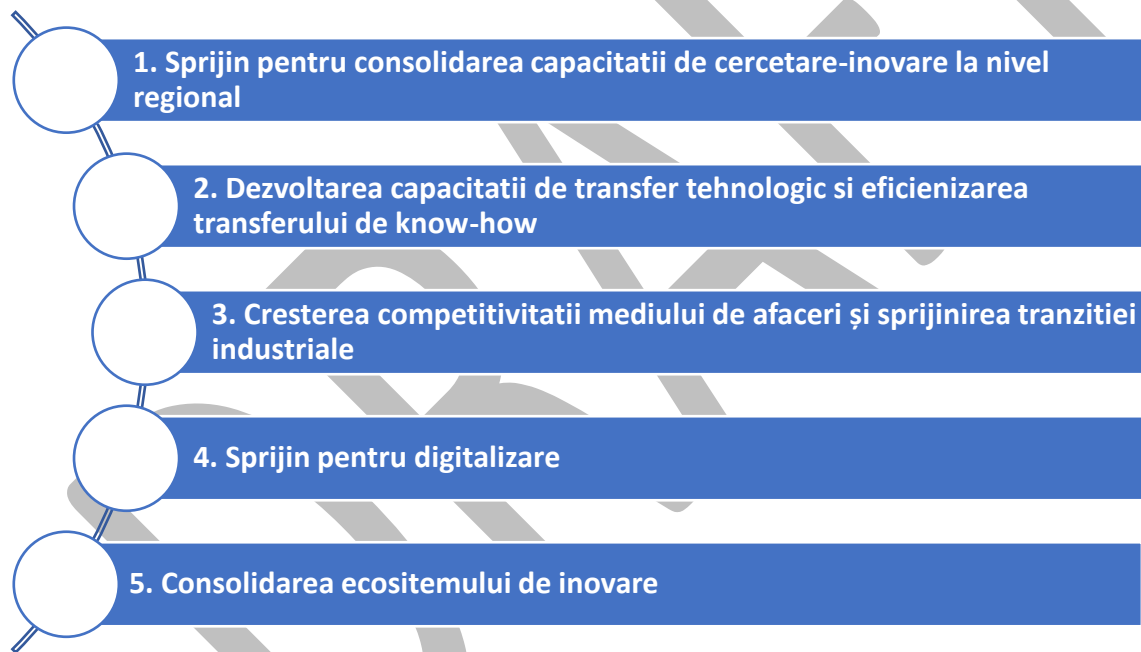
Obiectivul general al strategiei de inovare pentru specializare inteligentă a regiunii Sud Vest Oltenia este reprezentat de **asigurarea cadrului optim de dezvoltare și implementare a acțiunilor și activităților inovatoare la nivel regional**, prin crearea condițiilor care să asigure sustenabilitatea acestora pe termen mediu și lung, cu efecte pozitive asupra dezvoltării durabile a regiunii.

5.3 Identificarea priorităților strategice pentru specializarea inteligentă

Strategia propune o serie de priorități de specializare inteligentă care presupun definirea și consolidarea unor domenii de competență ridicată în care există avantaje comparative reale sau potențiale și care pot contribui la creșterea PIB-ului regional. Prin concentrarea de resurse și mobilizarea unei mase critice de cercetători, aceste domenii pot asigura, inclusiv în dimensiunea lor regională, competitivitatea pe lanțurile de valoare adăugată regionale și/sau globale.

Specializarea inteligentă implică efectuarea alegerilor optime în raport cu selectarea priorităților strategice pentru regiune, considerând abordarea nișelor de specializare și a posibilităților de experimentare și dezvoltare viitoare rezultate din activitatea de descoperire a actorilor antreprenoriali. Pentru a genera un impact semnificativ asupra dezvoltării economice a teritoriului este esențial ca strategia propusă să se concentreze pe un număr limitat de inovații și priorități de cercetare, conform potențialului identificat în etapa de analiză socio-economică a contextului actual de dezvoltare, aceste priorități fiind ariile unde teritoriul poate genera un plus de valoare.

În vederea asigurării condițiilor optime care să permită dezvoltarea adecvată a domeniilor de specializare inteligentă, au fost definite o serie de **priorități strategice** a căror implementare să conducă la îndeplinirea obiectivului general determinat la nivelul strategiei:

Fundamentarea procesului de specializare inteligentă a regiunii Sud-Vest Oltenia este reprezentată de funcționalitatea și aplicabilitatea activităților de CDI derulate de către mediul public și cel privat la nivelul domeniilor de specializare selectate, și anume: sisteme de transport, inginerie industrială, ingineria materialelor, agro-alimentar, sanatate si wellness, ITC si digitalizare. În acest context, cele 5 priorități strategice definite se raportează la domeniile de specializare identificate în vederea atingerii obiectivului general definit în cadrul strategiei de inovare pentru specializare inteligentă, fiecărei priorități strategice îi este atribuit un obiectiv specific, concretizarea cumulată a acestora asigurând succesul strategiei.

Succesul unei strategii nu depinde exclusiv de relevanța acțiunilor planificate pentru dezvoltarea teritoriului și de implementarea efectivă a acestora, ci și de capacitatea de monitorizare și evaluare a rezultatelor obținute, astfel încât, dacă este cazul, să fie posibilă ajustarea strategiei în conformitate cu noile nevoi emergente ale teritoriului, în vederea armonizării previziunilor de dezvoltare cu potențialul evolutiv existent.

În acest context, monitorizarea și evaluarea strategiei presupun definirea unor instrumente clare, utilizate conform metodologiei planificate, care urmăresc analiza indicatorilor vizați în acest scop, pentru a verifica dacă activitățile au fost corect și eficient planificate, dacă fondurile sunt utilizate și cheltuite corect pentru atingerea obiectivelor propuse și dacă indicatorii de rezultat evoluează în direcția propusă, iar efectele acțiunilor întreprinse sunt cele scontate.

Monitorizarea și evaluarea sunt parte a ciclului de politici, completând descoperirea antreprenorială, calibrarea intervențiilor și implementarea lor.

Obiectivele Sistemului de Monitorizare și Evaluare sunt următoarele:

- Asigurarea transparenței procesului de utilizare eficientă a fondurilor alocate, în beneficiul întregii societăți

- Asigurarea evoluției implementării prin:

- evaluarea eficacității, eficienței și utilității intervențiilor, a resurselor alocate și procedurilor de implementare în raport cu interesele beneficiarilor și al maximizării impactului,
- menținerea eficacității, eficienței și utilității Strategiei,
- identificarea riscurilor și evitarea disfuncționalităților, în scopul actualizării documentului, dacă se dovedește a fi necesar.

- Monitorizarea performanței regiunii în materie de inovare – prin furnizarea informațiilor cu privire la impactul mixului de intervenții per domeniu de specializare, mai ales în comparație cu restul regiunilor din România sau din Europa.

Monitorizarea implementării

Activitatea de monitorizare are ca scop să furnizeze răspunsuri la următoarele întrebări:

- Implementarea Strategiei este în conformitate cu planificarea?
- Rezultatele implementării Planului de Acțiune sunt conforme previziunilor?
- Rezultatele implementării inițiativelor cuprinse în portofoliul de proiecte se încadrează sau nu în estimările inițiale?

În cadrul rapoartelor de monitorizare se vor evidenția:

- situația și evoluția (socio-)economică la nivelul regiunii, precum și a indicatorilor CDI;
- realizările, problemele și perspectivele în ceea ce privește implementarea Strategiei;
- rezultatele inițiativelor, acțiunilor pilot;
- evoluția indicatorilor de realizare imediată.

Evaluarea implementării va avea ca obiective

- analiza efectelor acțiunilor întreprinse prin analiza evoluției indicatorilor de rezultat și a indicatorilor de context;
- evoluția sistemului regional de inovare;

- impactul implementării Strategiei;

Pentru efectuarea evaluării se vor utiliza datele și informațiile din rapoartele de monitorizare și vor fi efectuate interviuri, focus grupuri, chestionare aplicate participanților și beneficiarilor.

Informațiile calitative care vor fi obținute vor fi utilizate pentru ajustarea mecanismelor de implementare a planului de acțiune și pentru identificarea unor probleme de implementare, a efectelor negative, a efectelor pozitive secundare sau a altor efecte care nu au putut fi planificate.

Responsabilitatea monitorizării și evaluării

Agencia de Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia va fi responsabilă de activitatea de monitorizare și evaluare. Procesele de colectare a datelor, precum și elaborarea rapoartelor de monitorizare strategică vor cădea în responsabilitatea experților agenției. În activitatea de evaluare va fi necesară implicarea experților independenți. Raportul de evaluare va fi transmis spre avizare către Consiliul de Inovare și aprobat în CDR.

În consecință, prin intermediul prezentei metodologii de monitorizare și evaluare este prezentat un set de indicatori care vizează cuantificarea gradului de inovare, rezultatele angajamentelor asumate din perspectiva CDI, investițiile complementare în sectoarele prioritare, precum și colaborările dezvoltate la nivel inter-regional și internațional.

În vederea propunerii unui mecanism comprehensiv de monitorizare a strategiei au fost definite 3 categorii de indicatori, după cum urmează:

- a. Indicatori de context – care analizează poziționarea regiunii Sud-Vest Oltenia în comparație cu alte regiuni de dezvoltare la nivel național și european
- b. Indicatori de rezultat – care definesc schimbările așteptate în urma implementării fiecărei priorități strategice definite
- c. Indicatori de output – care măsoară progresul acțiunilor identificate la nivelul fiecărei priorități strategice definite

a. Indicatori de context

În conformitate cu viziunea de dezvoltare din perspectiva specializării inteligente la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia, contextul evoluției regionale va fi monitorizat în baza a trei dimensiuni: economie, societate și mediu.

Tabel nr. 6.1

Nr. crt.	Dimensiune	Indicator propus	Unitate de măsură	Tendință evolutivă estimată
1.	Economie	Produsul Intern Brut (PIB)/Locuitor	Euro PCS (la paritatea de cumpărare standard)	++
		Productivitatea medie a muncii la nivel regional	Mii lei/persoană	+/-
		Ponderea cheltuielilor cu CDI în PIB regional	Procent	+

Nr. crt.	Dimensiune	Indicator propus	Unitate de măsură	Tendință evolutivă estimată
		Număr de noi brevete la nivel regional	Număr	+
		Numar de patente	Număr	
		Număr de salariați activând în domeniul cercetare-dezvoltare la 10.000 de persoane ocupate civile	Număr	+
2.	Societate	Rata șomajului	Procent	-
		Numărul de salariați înregistrați	Număr	+
		Numărul de cercetători din activitatea de CDI	Număr	+
3.	Mediu	Emisii GES		
		Suprafata de teren reabilitata		

b. Indicatori de rezultat

Conform viziunii globale de dezvoltare economică specializată a regiunii Sud-Vest Oltenia au fost definite 5 priorități strategice a căror implementare va crea condițiile necesare pentru atingerea obiectivului general vizat în cadrul strategiei. În vederea cuantificării valorii adăugate generată de concentrarea eforturilor asupra respectivelor priorități, a fost definit următorul set de indicatori de rezultat:

INDICATOR	Descriere indicator	Tip indicator	Valoare initiala	Valoare țintă 2029	Sursa
RCR 01	Locuri de muncă create în entitățile care beneficiază de sprijin	Indicator de rezultat	0	100	Proiecte finanțate, MySMIS
RCR 03	IMM-uri care introduc inovatii în materie de produse sau procese	Indicator de rezultat	0	15	Proiecte finanțate/sondaje firme, MySMIS
RCR 12	Utilizatori de servicii digitale, produse si procese noi sau imbunatatite dezvoltate de intreprideri (pe an)	Indicator de rezultat	0		Proiecte finanțate, MySMIS
RCR 18	IMM-uri care utilizează servicii pentru incubatoare de afaceri la un an de la crearea incubatorului	Indicator de rezultat	0	32	Proiecte finanțate, MySMIS
RCR 19	Întreprinderi cu cifră de afaceri mare	Indicator de rezultat	0		Proiecte finanțate MySMIS

RCR 98	Personalul din IMM-uri care a beneficiat de training pentru consolidarea abilitatilor pentru specializare inteligenta, tranzitie industriala si antreprenoriat	Indicator de rezultat	0	50	Rapoarte, proiecte finantate, My SMIS
--------	--	-----------------------	---	----	---------------------------------------

c. Indicatori de realizare

Pentru furnizarea unor indicații cât mai concrete cu privire la modalitățile de implementare a priorităților strategice, au fost definite acțiuni specifice al căror progres este cuantificat la nivelul indicatorilor de realizare (output) prezentați în continuare:

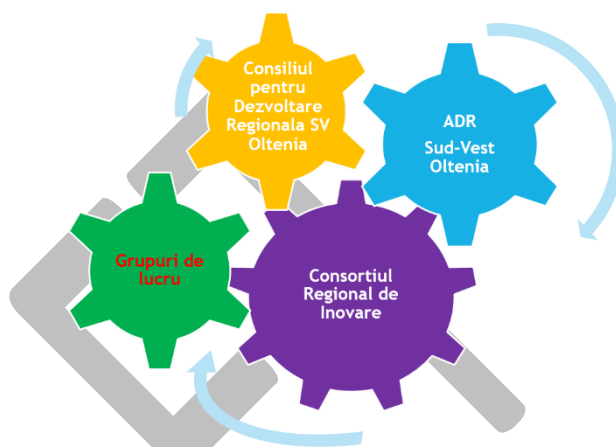
INDICATOR	Descriere indicator	Tip indicator	Valoare initiala	Valoare țintă 2029	Sursa
RCO 01	Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care: micro, mici, medii, mari)	Indicator de realizare	0	100	Proiecte finanțate, MySMIS
RCO 07	Instituții de cercetare care participă la proiecte de cercetare comune	Indicator de realizare	0	3	Proiecte finanțate, MySMIS
RCO 08	Valoarea nominală a echipamentelor pentru cercetare și inovare (mil euro)	Indicator de realizare	0	9,2	Proiecte finanțate, MySMIS
RCO 10	Întreprinderi care cooperează cu instituții de cercetare	Indicator de realizare	0	20	Proiecte finanțate , MySMIS
RCO 13	Servicii și produse digitale dezvoltate pentru întreprinderi (mil euro)	Indicator de realizare	0	5	Proiecte finanțate, MySMIS
RCO 14	Instituții publice care beneficiază de sprijin pentru a dezvolta servicii și aplicații digitale	Indicator de realizare	0	15	Proiecte finanțate, MySMIS
RCO 15	Capacități create pentru pepinierele de afaceri	Indicator de realizare	0	4	Proiecte finanțate , MySMIS
RCO 16	Participarea actorilor instituționali (stakeholders) in procesul de descoperire antreprenoriala	Indicator de realizare	0		Rapoarte
RCO 96	Investitii interregionale pentru inovare in proiecte europene	Indicator de realizare	0	4	

Sistemul de guvernanta al RIS3 Sud-Vest Oltenia are o abordare multi-nivel, scopul acestuia fiind atât asigurarea participării și asumării Strategiei de către toți actorii cheie de la nivel regional și implicarea în implementarea acesteia, inclusiv în activitățile de monitorizare și evaluare, cât și de a facilita comunicarea pe plan vertical, cu organizații și instituții la nivel național și european pe de o parte și actorii relevanți la nivel sub-regional pe de altă parte, inclusiv în activități de planificare și programare.

Sistemul de guvernanta este structurat pe doua niveluri:

- **Guvernanta operationala:**
ADR SV, Grupuri de lucru
- **Guvernanta strategica:**
CRI, CDR

Figura nr. 7.1

7.1 Consorțiul Regional de Inovare (CRI)

În procesul de elaborare, RIS3 Sud-Vest Oltenia 2021-2027 este supusă consultării și avizării în **Consorțiul Regional de Inovare (CRI)**, care a fost constituit pornind de la structura CRI adoptată pentru Axa 1 „Promovarea transferului Tehnologic” a Programului Operațional Regional 2014 – 2020.

Având în vedere că CRI Sud-Vest Oltenia deține expertiza anterioară în identificarea proiectelor de CD&I și transfer tehnologic care pot oferi cea mai mare valoare adăugată la nivel regional, pentru a asigura relevanța și eficiența acțiunilor în implementarea Strategiei Regionale pentru Specializare Inteligentă Sud-Vest Oltenia 2021-2027, activitatea Consorțiului continuă și în perioada de programare 2021-2027.

CRI Sud-Vest Oltenia este o structură consultativă, fără personalitate juridică, cu rol atât în **avizarea RIS3 Sud-Vest Oltenia 2021-2027, a portofoliului de proiecte aferent, cât și în monitorizarea Strategiei, sub coordonarea ADR Sud-Vest Oltenia**, și are în componență reprezentanți ai entităților din domeniul cercetării/inovării și transferului tehnologic, autorități publice locale, universități, mediul de afaceri, precum și reprezentanți ai societății civile.

Conform Regulamentului de organizare și funcționare, CRI Sud-Vest Oltenia este constituit din maxim 40 membri, reprezentând:

- ADR Sud-Vest Oltenia
- Autorități publice locale (consilii județene, primării)
- Institute de cercetare – dezvoltare;
- Instituții de învățământ superior de stat acreditate sau structuri de cercetare dezvoltare ale acestora,

- Institute, centre sau stațiuni de cercetare-dezvoltare;
- Clustere,
- Entități de transfer tehnologic,
- Companii cu activitate de CDI;
- asociații și federații patronale ale domeniilor identificate în regiunea respectivă ca fiind competitive;
- ONG-uri;

7.2 Consiliul pentru Dezvoltare Regionala (CDR)

Alături de CRI Sud-Vest Oltenia, guvernanta strategică a RIS3 Sud-Vest Oltenia este asigurată prin forul decizional la nivel regional, **Consiliul pentru Dezvoltare Regionala (CDR)** al Regiunii Sud-Vest Oltenia.

CDR Sud-Vest Oltenia stabileste obiectivele si mobilizeaza resursele pentru promovarea dezvoltarii durabile si echilibrate a regiunii si se asigura ca obiectivele de dezvoltare sunt indeplinite pe baza prioritatilor regionale, intr-un cadru bazat pe principiul parteneriatului si solidaritatii.

Conform Legii 315/ 2004 privind dezvoltarea regionala in Romania, care a inlocuit Legea 151/1998, Consiliul pentru Dezvoltare Regionala SV Oltenia va analiza si va aproba strategia.

7.3 ADR SV Oltenia

Guvernanta operatională a RIS3 Sud-Vest Oltenia este asigurată la nivel regional de catre ADR Sud-Vest Oltenia. Astfel, ADR Sud-Vest Oltenia:

- Elaboreaza si revizuieste strategia de specializare inteligenta;
- Organizează procesul de descoperire antreprenorială;
- Contribuie (prin CCSI) la actualizarea bateriei consolidate de intervenții pentru susținerea specializărilor inteligente;
- Identifică mixul de intervenții pentru domeniile de specializare regionale;
- Validează strategiile regionale de specializare inteligentă în cadrul Consiliilor de dezvoltare regional/Consoțiilor Regionale de Inovare și al Comitetului de Coordonare privind Specializarea Inteligentă CCSI.
- Asigura participarea membrilor desemnati in CCSI (Comitetul de Coordonare pentru Specializare Inteligenta constituit la nivel national);

CCSI va asigura corelarea național-regional și inter-regional a politicilor de specializare inteligentă, inclusiv prin:

- Review al proceselor de descoperire antreprenorială regionale și naționale;
- Consolidarea și actualizarea bateriei de intervenții a la carte, care va reprezenta input pentru toate programele de finanțare ce vizează specializarea inteligentă.

La nivelul echipei ADR Sud-Vest Oltenia, se va urmări abordarea de jos în sus a guvernantei Strategiei, pornind de la nevoile existente în regiune, corelate cu investițiile realizate, într-un proces partenerial consultativ.

7.4 Grupuri de lucru

Un element important ce generează valoare adăugată din punct de vedere al relevanței oricarei strategii pentru nevoile și potențialul teritoriului este consultarea actorilor cheie în domeniu. Opinia

părților interesate pentru specializarea inteligentă a regiunii este relevantă în determinarea direcțiilor pentru implementarea și asigurarea funcționalității Strategiei, în cadrul etapelor de analiză cantitativă și calitativă de la nivelul grupurilor de lucru regionale.

În vederea asigurării participării și a asumării, Strategia Regională de Specializare Inteligență (RIS3) Sud-Vest Oltenia parcurge o etapă de consultare publică cu actorii cheie la nivel regional, astfel încât să existe posibilitatea colectării și integrării observațiilor și comentariilor relevante transmise de către părțile interesate de dezvoltarea direcțiilor de specializare inteligentă.

RIS3 SV Oltenia 2021-2027 a fost realizată pe baza analizei cantitative și calitative a datelor statistice existente, dar și pe baza procesului de descoperire antreprenorială (EDP - Entrepreneurial Discovery Process) desfășurat la nivel regional.

În vederea consultărilor cu partenerii regionali privind validarea Strategiei Regionale de Specializare Inteligență, ADR Sud-Vest Oltenia a organizat, în august 2020, grupuri de lucru sub forma unor **atelieri EDP (atelieri de descoperire antreprenorială)**, cu reprezentanții desemnați ai instituțiilor partenere de la nivel regional.

Aceste EDP-uri au venit în completarea celor organizate pe parcursul anului 2019 în domeniul Agricultură și Industrie Alimentară și Inginerie Industrială și Transporturi, cu sprijin din partea (JRC – Joint Research Center), Centrul Comun de Cercetare al Comisiei Europene.

Prin organizarea acestor atelieri de descoperire antreprenorială s-a urmărit **generarea de idei de proiecte inovatoare** care să contribuie la **consolidarea avantajelor competitive ale sectoarelor vizate** și care pot conduce la implementarea RIS 3 la nivelul regiunii SV Oltenia, dar și **selectarea domeniilor de specializare inteligentă**.

Experiența din ciclul financiar prezent arată că rezultatele ciclului următor depind de construirea și menținerea unui larg parteneriat pentru inovare. Acest parteneriat presupune o perspectivă coordonată, integrată, asupra sistemului CDI și un angajament pe termen lung în asigurarea resurselor, o mai mare predictibilitate și credibilizare a parteneriatului public-privat.

Gestionarea RIS3 a Regiunii Sud-Vest Oltenia presupune un dialog, o implicare activă și o cooperare constantă între părțile interesate, definite ca **helix cvadruplu**: cercetători, întreprinderi, comunitatea de inovare și autoritățile publice. Numai în acest mod se realizează o conexiune reală și completă între sectorul de cercetare-dezvoltare și cel al întreprinderilor ce desfășoară activități productive, pentru a valorifica rezultatele cercetării.

8.1 Mixul de politici

Inovarea reprezintă, pe de o parte motorul schimbărilor din mediul economic și social iar pe de altă parte o necesitate generată chiar de rapiditatea cu care se produc aceste schimbări. Creșterea productivității și îmbunătățirea competitivității în scopul asigurării succesului atât pe piețele tradiționale cât și pe piețe noi precum și adaptarea la dinamica mediului economic nu pot fi realizate fără inovare.

În toate sectoarele de producție inovatia tehnologica este esentiala pentru viitorul unei afaceri de succes. Industry 4.0 reprezinta noul val în evolutia tehnologică a productiei, determinând din ce în ce mai multe companii să se alinieze la noile standarde stabilite de o piata aflată într-o continua schimbare, prin transformarea unitatilor de productie in “fabrici inteligente”.

Importanța inovării în dezvoltarea viitoare a regiunii a fost elementul central în definirea mixului de politici care va fi folosit pentru implementarea strategiei de specializare inteligentă. Prioritățile, măsurile și acțiunile concrete stabilite prin mixul de politici în vederea sprijinirii inovării în domeniile prioritare de specializare identificate au ținut cont de nevoile actorilor cheie dar și de provocările și obstacolele identificate în ecosistemul de cercetare-inovare.

Viziunea integratoare a strategiei este dată pe de o parte de tipul investițiilor ce se pot realiza (de la investiții în infrastructură la măsuri soft) iar pe de altă parte de posibilitatea finanțării investițiilor din mai multe surse (buget local, buget național, fonduri europene, precum și alte instrumente de finanțare).

Prioritate strategică	Măsură	Operațiuni orientative/acțiuni
1. Sprijin pentru consolidarea capacității de cercetare-inovare la nivel regional	1.1 Promovarea colaborării între organizațiile CDI și mediul de afaceri	<ul style="list-style-type: none"> - activități de cercetare-inovare și investiții necesare pentru crearea, dezvoltarea sau modernizarea capacității de cercetare-inovare și/sau valorificarea rezultatelor cercetării aferente nevoilor identificate in procesul de descoperire antreprenoriala - investiții în echipamente de cercetare-dezvoltare, precum și echipamente necesare adoptării unor tehnologii noi, în vederea utilizării în activitatea de CD de către întreprinderi și entități de cercetare - sprijinirea activității de cercetare-dezvoltare (demand driven/science driven), inclusiv de elaborare de diferite studii necesare activității de CD, realizate de întreprinderi sau de entități de cercetare separat sau în cooperare cu alte întreprinderi/entități de cercetare la nivel regional, național, european sau internațional - sprijin pentru crearea și operaționalizarea unor noi centre de CDI (centre de cercetare, de excelență, de inovare) - dezvoltarea clusterelor de inovare în vederea îmbunătățirii cooperării între

		membrii clusterului în scopul inovării de produs, proces, organizațională sau de marketing
	1.2 Sprijinirea structurilor de cercetare-inovare	<ul style="list-style-type: none"> - sprijinirea creării și operaționalizării de noi EITT, PS, Parcuri tehnologice și a dezvoltării entităților existente, inclusiv prin dezvoltarea unor servicii complementare de sprijinire a inovării - crearea de parcuri științifice și tehnologice care facilitează colaborarea între mediul de afaceri și mediul academic
2. Dezvoltarea capacității de transfer tehnologic și eficientizarea transferului de know-how	2.1 Încurajarea transferului tehnologic și de know-how	<ul style="list-style-type: none"> - investiții în micro-intreprinderi și IMM pentru realizarea unui transfer tehnologic; - susținerea colaborării dintre entitățile de CDI și întreprinderi în domeniul transferului tehnologic - facilitarea proceselor de transfer tehnologic la nivel de companii și alte organizații; - aderarea la rețele parteneriale specifice
	2.2 Dezvoltarea infrastructurii de sprijin pentru transferul tehnologic	<ul style="list-style-type: none"> - sprijinirea transferului tehnologic prin crearea și dezvoltarea structurilor de transfer tehnologic și a serviciilor conexe - crearea unor tipuri noi de infrastructuri care facilitează transferul tehnologic (de ex. demo-lab, living lab, fab lab, maker-space etc.) și a serviciilor aferente
3. Creșterea competitivității mediului de afaceri și sprijinirea tranziției industriale	3.1 Activități de cercetare-inovare și investiții în întreprinderi necesare pentru validarea unui concept inovativ în IMM	<ul style="list-style-type: none"> - sprijinirea creării și lansării pe piață a unor produse (bunuri și servicii) noi - susținerea activităților pentru inovare de produs, serviciu, de proces în microintreprinderi și IMM-uri la nivel intern, inclusiv brevetare - sprijin pentru implementarea unei idei, trecerea de la concept la produs, dezvoltarea unui prototip minim viabil (MVP) (finanțare de tip proof of concept)
	3.2 Creșterea competitivității IMM-urilor	<ul style="list-style-type: none"> - investiții în echipamente pentru diversificarea / dezvoltarea capacității de producție și/sau a serviciilor IMM-urilor - sprijinirea investițiilor în noile tehnologii - sprijinirea creării de start-up-uri și spin-off-uri inovatoare - dezvoltare de infrastructuri de sprijinire a afacerilor (incubatoare de afaceri, acceleratoare, hub-uri etc.) - achiziția de servicii suport pentru mediul de afaceri: sprijinirea internaționalizării, evenimente B2B, matchmaking, audieri de inovare - achiziția de active intangibile precum brevete, mărci, licențe și know-how - sprijin pentru achiziția de tehnologii noi, inclusiv pentru eficientizare energetică,

		utilizarea sustenabilă a resurselor și alinierea la principiile economiei circulare
4. Digitalizare/Sprijin pentru digitalizare	4.1 Economie digitală	<ul style="list-style-type: none"> - finanțarea investițiilor legate de adoptarea în întreprinderi a tehnologiilor și instrumente digitale - stimularea întreprinderilor pentru folosirea mediului digital pentru promovare și comerț - încurajarea investițiilor în economia digitală - investiții în tehnologii digitale în scopul creșterii productivității (linii de producție, automatizări, robotică, tehnologii digitale în management, organizarea activităților, etc.) - sprijinirea creării și funcționării Centrelor de Inovare Digitală - sprijinirea investițiilor în tehnologii TIC, IoT, automatizare, robotică, inteligență artificială, industria 4.0, metode avansate de producție
	4.2 Digitalizare in folosul cetățenilor	<ul style="list-style-type: none"> - sprijin pentru digitalizarea serviciilor publice - dezvoltarea aplicațiilor de e-guvernare - sprijinirea orașelor pentru implementarea unor soluții „smart city”
5. Consolidarea unui sistem de inovare performant	5.1 Dezvoltarea resurselor umane	<ul style="list-style-type: none"> - asigurarea accesului cercetătorilor la informații de ultimă oră în domeniul tehnologiilor inovative, rezultate ale unor studii și cercetări cu aplicabilitate practică imediată - perfecționarea și dezvoltarea cunoștințelor cercetătorilor implicați în activitatea de CDI, inclusiv prin promovarea cercetării multi-disciplinare și mobilității cercetătorilor. - sprijinirea unor stagii de practică/voluntariat pentru elevi și studenți în cadrul firmelor inovatoare - promovarea schimbului de personal între diferite tipuri de entități, sau entități de același tip la nivel regional, național, european și internațional, - investiții pentru dezvoltarea infrastructurii educaționale în învățământul profesional și tehnic, respectiv învățământul universitar, în domenii relevante priorităților de specializare inteligentă - dezvoltarea infrastructurii și implementarea unor programe educaționale pentru formarea continuă a angajaților din domenii de specializare inteligentă - mentorat și consultanță în domeniul antreprenoriatului pentru cercetători - promovarea și sprijinirea centrelor de excelență pentru elevi și studenți

	<p>5.2 Promovarea cooperării interregionale și internaționale în domeniul CD</p>	<p>Sprijin pentru implementarea proiectelor de cooperare transregională sau transnațională cu alte structuri funcționale din domeniul CD</p> <p>Organizarea unor schimburi de experiență sau stagii de pregătire cu alte entități de cercetare din domenii similare sau complementare de la nivel național sau internațional</p> <p>Sprijin în vederea aderării la rețele partenariale specifice domeniului de cercetare</p> <p>Sprijin pentru implementarea unui sistem integrat la nivel regional de promovare și recunoaștere a rezultatelor notabile din activitatea de CDI obținute de cercetătorii și personalul asimilat</p> <p>Sprijin pentru crearea și asigurarea funcționării de platforme electronice integrate la nivel regional prin care să se asigure diseminarea rezultatelor activităților de CDI și care să permită postarea anunțurilor pentru identificarea a potențialilor parteneri pentru depunerea de proiecte de CDI</p> <p>Promovarea și stimularea colaborării între administrația publică-mediul de afaceri-domeniul cercetare-dezvoltare și societatea civilă în scopul realizării unor proiecte și politici orientate către inovarea și dezvoltarea mediului de afaceri</p>
--	--	--

8.2 Surse de finanțare

Activitatea de cercetare – dezvoltare și inovare reprezintă o prioritate a țărilor din Uniunea Europeană, fiind finanțată printr-o multitudine de programe internaționale și naționale. În vederea implementării Strategiei de Specializare Inteligentă, respectiv atingerea obiectivelor și a indicatorilor propuși, este nevoie de finanțarea activităților derulate de către Agenția de Dezvoltare Regională (ADR) Sud-Vest, respectiv de atragerea unor surse de finanțare publice sau private în vederea implementării proiectelor din portofoliul strategiei.

Sursele de finanțare pentru activitățile desfășurate de ADR Sud-Vest sunt asigurate prin bugetul de Asistență Tehnică a Programului Operațional Regional 2014-2020 și acoperă în special costuri salariale, respectiv cele legate de organizarea unor evenimente și alte activități de sprijinire a creșterii capacității actorilor cheie regionali, implicați în implementarea strategiei, inclusiv cele legate de buna funcționare a structurilor implicate în sistemul de guvernare.

Prin POR Sud-Vest 2021-2027, Regiunea Sud-Vest urmează să primească o alocare de 1,023 mld euro din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) și co-finanțarea națională aferentă, sumele fiind bugetate sub Prioritatea 1 – „O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi

dinamice”, precum și sub Prioritatea 2 – „O regiune cu orașe Smart”, în contextul obiectivului de politică 1 “O Europă mai inteligentă – o transformare economică inovatoare și inteligentă”.

Crearea premiselor pentru consolidarea cercetării, dezvoltării și inovării a reprezentat și reprezintă o provocare serioasă pentru agenda României. Pentru perioada 2021-2027, prioritățile strategice definite la nivelul Regiunii Sud-Vest sunt considerate esențiale pentru o dezvoltare orientată către un viitor mai bun care să respecte politicile UE stabilite pe termen lung.

Impactul investițiilor finanțate prin POR 2021-2027 ca intervenții la nivel regional va asigura: modernizarea și dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare (IMM și Institute de CDI); promovarea specializării inteligente; dezvoltarea cercetării orientate către piață; atragerea unor antreprenori și echipe de cercetare-dezvoltare de înaltă calificare; transfer de cunoștințe și internaționalizare.

Obiectivele specifice FEDR vizate prin POR Sud-Vest 2021-2027 sunt:

- **Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate**
- **Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor**
- **Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor.**

Activitățile eligibile pentru a fi finanțate, stabilite în concordanță cu obiectivele RIS3, sunt următoarele:

- 1. Sprijin pentru consolidarea capacității de cercetare-inovare la nivel regional în domeniile RIS 3, inclusiv a întreprinderilor și promovarea colaborării între organizațiile CDI și mediul de afaceri, prin activități de tipul:**
 - Activități de cercetare-inovare și investiții în organizațiile CDI pentru dezvoltarea infrastructurilor proprii și orientarea cercetării spre nevoile identificate în procesul de descoperire antreprenorială desfășurat la nivel regional;
 - Activități de cercetare-inovare și investiții în necesare pentru crearea, dezvoltarea sau modernizarea capacității de cercetare-inovare și/sau valorificarea rezultatelor cercetării aferente nevoilor identificate în procesul de descoperire antreprenorială; - activități de cercetare-inovare și investiții în întreprinderi necesare pentru validarea unui concept inovativ în IMM;
 - Specializare inteligentă la nivel regional și inovare de produs, serviciu, de proces în microîntreprinderi și IMM-uri la nivel intern, inclusiv brevetare (abordare integrată pe lanțul valoric al inovării - activități CDI, valorizare produse/ servicii).
- 2. Dezvoltarea capacității de transfer tehnologic regional în domeniile RIS 3 regional.** Tipurile de activități avute în vedere sunt următoarele:
 - Investiții în IMM pentru implementarea unui transfer tehnologic, inclusiv achiziția de servicii de la organizații CDI sau entități de transfer tehnologic;
 - Sprijin pentru trecerea de la concept până la produs, dezvoltarea unui prototip minim viabil (MVP) (finanțare de tip proof of concept, inclusiv pentru inovatori persoane fizice care sunt obligați să își înființeze firme dacă se califică pentru finanțare – start-up-uri inovative)
 - Sprijinirea transferului tehnologic prin crearea/ dezvoltarea structurilor de transfer tehnologic și serviciilor și prin facilitarea proceselor de transfer tehnologic la nivel de companii și alte organizații.
- 3. Sprijin pentru digitalizare în beneficiul IMM-urilor , prin:**

- sustinerea unei structuri de sprijin sub forma unui HUB-uri de inovare digitală – Digital Innovation Hubs (DIH), care să ofere suport actorilor interesați
 - adoptarea tehnologiilor și a instrumentelor digitale care conduc la inovarea modelului de afaceri; sprijin pentru activități economice electronice și procese economice în rețea, antreprenori web și start-upuri în domeniul TIC.
4. **Servicii și aplicații TIC dedicate competențelor digitale și incluziunii digitale.** Tipurile de activități avute în vedere sunt următoarele:
- digitizarea în mediul universitar prin crearea și dezvoltarea unor platforme digitale, baze de date și biblioteci virtuale pentru studenți, live streaming, echipamente și infrastructură de projection and video mapping;
 - sprijin pentru digitizarea învățământului universitar prin asigurarea unei infrastructuri adecvate în vederea îmbunătățirii accesului la tehnologie, respective dezvoltarea infrastructurii rețelei naționale educationale (învățământ universitar / preuniversitar / gimnazial) ca poli de digital skills, inclusiv prin dotare tehnică/ laboratoare;
 - dezvoltarea universitatilor/liceelor tehnologice/alte unitati de învățământ ca poli de digital skills, inclusiv prin dotare tehnică / laboratoare.
5. **Creșterea competitivității în IMM-uri și microintreprinderi prin echipamente, tehnologii, utilaje.** Sunt avute în vedere intervenții pentru susținerea sectoarelor economice prioritare la nivel regional, conform RIS3 2021-2027.
6. **Dezvoltarea antreprenorialului prin înființarea, dezvoltarea și operaționalizarea structurilor de afaceri, incubatoarelor, acceleratoarelor de afaceri și parcurilor industriale cu impact la nivel regional.** Sunt avute în vedere intervenții pentru susținerea sectoarelor economice prioritare la nivel regional, conform RIS3 2021-2027, prin acțiuni legate de sprijinirea dezvoltării unui sistem antreprenorial atractiv care să favorizeze competitivitatea, maturizarea start-up/ spin-off și dezvoltarea serviciilor aferente infrastructurilor de sprijin a afacerilor (incubatoare, acceleratoare etc.).
7. **Sprijin pentru intervenții de tip smart-city aplicabile în zone funcționale urbane**
8. **Soluții de digitalizare și interoperabilitate pentru administrația publică și crearea unor infrastructuri centralizate pentru a putea permite accesul și crearea de servicii TIC, inclusiv asigurarea unei cooperări între serviciile administrației publice locale și instituțiile publice.**

Ambele tipurile de acțiuni propuse în cadrul **Axei prioritare 2 – O regiune cu orașe smart** pot viza:

- achiziția de echipamente specifice (senzori, camere supraveghere, servere, stații de lucru, echipamente rețea date etc);
- securitate cibernetică;
- achiziție softuri (sistem operare, softuri gestionare baze de date, softuri specifice GIS etc);
- lucrări de realizare a infrastructurii specifice (rețele transmitere date, montare senzori/camere și echipamente specifice) și lucrări de infrastructură;
- servicii de creare a aplicațiilor specifice (gestionare/prelucrare date, interfața cu utilizatorii, platforme web etc).

Ideile de proiecte cuprinse în portofoliul strategic vor fi bugetate atât prin Programul Operațional Regional (POR) Sud-Vest 2021-2027, cât și prin **alte surse de finanțare**, respectiv:

➤ **PROGRAME ALE UNIUNII EUROPENE**

Programul Horizon Europe - Programul-cadru ambițios al UE pentru cercetare și inovare (2021- 2027) care își propune consolidarea bazelor științifice și tehnologice ale UE și a Spațiului european de cercetare (SEC), stimularea capacității de inovare, a competitivității și a creării de locuri de muncă în

Europa prin abordarea priorităților cetățenilor și sprijinirea modelului și valorilor noastre socio-economice. Structura preliminară a programului cuprinde 3 piloni:

- **Exelență științifică:** consolidarea și extinderea excelenței bazei științifice a Uniunii;
- **Provocări globale și competitivitate industrială europeană:** stimularea tehnologiilor esențiale și a soluțiilor care susțin politicile UE și obiectivele de dezvoltare durabilă;
- **O Europă Inovatoare:** stimularea inovațiilor revoluționare creatoare de piețe și a ecosistemelor favorabile inovării.

Scopul Programului este de a asigura că Europa produce știință și tehnologie de clasă mondială, înlătură barierele în calea inovării și facilitează conlucrarea între sectorul public și sectorul privat pentru a găsi soluții la provocările majore cu care se confruntă societatea noastră.

Programul Erasmus PLUS 2021-2027 – unul dintre cele mai mari cadre financiare din Europa, programul Erasmus plus va avea un buget majorat de 30 de milioane de euro pentru următoarea perioada.

Noul program va facilita participarea persoanelor care provin din medii defavorizate prin intermediul noilor formate, cum ar fi schimburile virtuale și mobilitățile de învățare pe termen scurt, precum și prin facilitarea organizațiilor mai mici și de nivel local. De asemenea, va consolida cooperarea cu țările terțe printr-o combinație de mobilitate fizică și virtuală.

Conceptul de muncă și învățare la distanță devine din ce în ce mai puternic la nivel European, Erasmus plus fiind cu siguranță genul de program care promovează aceste tipuri de acțiuni. În viitoarea perioadă de programare, Erasmus plus va viza o simplificare mai mare pentru utilizatorii finali, va introduce sportul în structura principală a programului și, cel mai important, va extinde utilizarea digitalizării pentru a sprijini noi domenii de cunoaștere.

Programul Interreg Europe 2021 – 2027 sprijină cooperarea intraregională pentru a consolida eficiența politicii de coeziune. Având în vedere raționamentul și obiectivul general al programului, statele partenere au decis să structureze programul pe baza obiectivului specific Interreg “o mai bună guvernare a cooperării” ca obiectiv unic și general al programului. Cooperarea regională poate contribui la o Europă mai conectată, sprijinind învățarea și consolidarea capacităților referitoare la politicile regionale care îmbunătățesc conectivitatea digitală și promovează mobilitatea multimodală în zonele urbane și rurale.

➤ **PROGRAME OPERAȚIONALE NAȚIONALE**

Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF) 2021-2027 vizează investiții la nivel național de dezvoltare a capacității CDI a organizațiilor publice de cercetare în mare parte, dar și a întreprinderilor mari.

Axele prioritare propuse ale Programului Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF) 2021-2027 sunt:

- *Axa Prioritară 1 - Integrarea ecosistemului național CDI în Spațiul de Cercetare European și internațional, (OS (i) Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate)*
- *Axa Prioritară 2 - Crearea și promovarea unui sistem atractiv de inovare în economie pentru toate tipurile de inovare (OS (i) Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate și OS (iv) Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat)*

- *Axa Prioritară 3 - Dezvoltarea capacității CDI a organizațiilor de cercetare (OS (i) Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate)*
- *Axa Prioritară 4 - Dezvoltarea de mari infrastructuri CDI, inclusiv transfer tehnologic (OS (i) Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate și OS (iv) Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat)*
- *Axa Prioritară 7 - Stimularea accesului la finanțare al IMM-urilor prin utilizarea Instrumentelor Financiar (OS (i) Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate)*

Programul Operațional Sănătate (POS) conține intervenții complementare, unde sunt propuse spre finanțare infrastructuri privind cercetarea din domeniul medical și măsuri de tip FSE+ care susțin intervenții legate de Obiectivul de politică 4 “O Europă mai socială, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale” (OP4), dar și de Obiectivul de politică 1 “O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente” (OP1).

Astfel, trei axe sunt dedicate OP1:

- *Axa prioritară 5. - Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical*
- *Axa prioritară 6. - Informatizarea sistemului medical*
- *Axa prioritară 7.- Măsuri FSE care susțin cercetarea, informatizarea și utilizarea de metode de investigare, intervenție, tratament*

Programul Operațional Capital Uman (POCU) 2021-2027 stabilește prioritățile de investiții, obiectivele specifice și acțiunile asumate de către România în domeniul resurselor umane, continuând astfel investițiile realizate prin Fondul Social European în perioada 2014-2020.

Axa Prioritară 4 - Adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic

Obiectivul specific FSE+ care vizează specializarea inteligentă este:

iv. Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale.

Planul Național Strategic (PNS) PAC 2021-2027 prevede măsuri de finanțare pentru a răspunde nevoilor identificate la nivelul agriculturii României privind sprijinul pentru finanțarea investițiilor cheie în agricultură și dezvoltare rurală.

Obiectiv general 1. “Promovarea unui sector agricol inteligent, resilient și diversificat, care să asigure securitatea alimentară”

OS2: Consolidarea orientării către piață și creșterea competitivității Obiectiv transversal: „Promovarea cunoașterii, inovării și digitalizării”

Programul Național de Dezvoltare Rurală 2021-2027 (în curs de elaborare).

- **PROGRAME FINANȚATE DIN BUGETUL DE STAT**

Planul Național de Cercetare-Dezvoltare-Inovare 2021-2027 (PNCDI IV) va finanța și în următoarea perioadă de programare proiecte de cercetare din mediul academic (program în lucru).

Programe pentru IMM-uri.

Programe care oferă **surse de finanțare rambursabile**, cu posibilitatea creditării avantajoase a firmelor pentru implementarea proiectelor:

InvestEU pentru cercetare și inovare (C&I) - stimulează creșterea investițiilor în cercetare și inovare, în special din partea sectorului privat; mobilizează și completează inițiativele naționale/regionale. Programul InvestEU, care curpinde fondul **Invest EU, Hub-ul de Asistență tehnică și Portalul InvestEU**, va conduce la mobilizarea mai eficientă a investițiilor publice și private garantate de către bugetul UE.

InvestEU va sprijini proiecte în patru domenii majore:

- **Infrastructură sustenabilă**
- **Cercetare, inovare, digitalizare**
- **IMM-uri**
- **Investiții sociale**

Comisia Europeană anticipează o creștere a investițiilor cu 15% prin unificarea instrumentelor și fondurilor de investiții în fondul unic Invest EU, precum și prin **crearea unor reguli și proceduri unice de accesare și implementare** a acestuia. Invest EU poate fi considerat o versiune îmbunătățită a planului Junker, care va avea și o puternică dimensiune regională prin atragerea a noi parteneri financiari, bănci regionale și naționale, care vor putea răspunde mai bine nevoilor locale și regionale ale cetățenilor europeni.

Propunerea

Comisiei Europene a fost primită pozitiv de către Comitetul Economic și Social European, care consideră că Invest EU este o provocare win-win pentru inovarea la nivel global și un exemplu despre cum poate UE să intervină în canalizarea instrumentelor financiare prin simplificarea procedurilor și o mai bună utilizare a experienței europene, regionale și locale.

Programul Europa Digitală 2021-2027 – un nou program de finanțare prin care UE sprijina digitalizarea economiilor și a societăților sale urmărind implementarea și adoptarea la scară largă a unor tehnologii digitale esențiale, precum aplicațiile bazate pe inteligența artificială și instrumentele de ultimă generație din domeniul securității cibernetice. Programul va asigura finanțare pentru proiecte din cinci domenii cruciale: supercomputerul, inteligența artificială, securitatea cibernetică, competențele digitale avansate, precum și asigurarea unei utilizări pe scară largă a tehnologiilor digitale la toate nivelurile economiei și societății. **Europa digitală** va veni să completeze o serie de alte programe care sprijină transformarea digitală, precum Orizont Europa și aspectele digitale aferente Mecanismului pentru interconectarea Europei.

Alte surse de finanțare: mobilizare capital privat autohton, utilizare capital privat existent: venture, equity de pe piață, schemele de investiții străine și autohtone pentru startup-uri, etc.

8.3 Planul de Actiuni

PLAN DE ACȚIUNI PENTRU IMPLEMENTAREA RIS3 Sud-Vest Oltenia			
Nr. crt.	ACȚIUNI	GRUP ȚINTĂ	PERIOADĂ DE TIMP
I.	SPRIJINIREA ACȚIUNILOR CARE CONTRIBUIE LA ATINGEREA OBIECTIVELOR PRIORITĂȚII 1 din POR SV Oltenia 2021-2027 - O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice		
	<i>Activitatea vizează sprijinirea actorilor din ecosistemul regional de inovare în atragerea surselor de finanțare nerambursabile prin Prioritatea 1 a Programului Operațional Regional 2021-2027 Sud-Vest Oltenia, în vederea îndeplinirii obiectivelor RIS3 Sud-Vest Oltenia 2021-2027</i> Activități propuse:		
I.1	Consolidarea capacităților și competențelor în materie de cercetare și inovare, precum și preluarea tehnologiilor avansate/ Intensificarea cooperării între universități, instituțiile de cercetare și dezvoltare și mediul de afaceri	Microîntreprinderi, întreprinderi mici și mijlocii, entități de CDI și Transfer Tehnologic, Universități, alte organizații din ecosistemul regional de inovare, inclusiv clustere, incubatoare, acceleratoare, etc.	ianuarie 2021- decembrie 2027
I.2	Cresterea sprijinului pentru dezvoltarea afacerilor și consolidarea competitivității	Microîntreprinderi, întreprinderi mici și mijlocii, entități de CDI și Transfer Tehnologic, Universități, alte organizații din ecosistemul regional de inovare, inclusiv clustere, incubatoare, acceleratoare, etc.	ianuarie 2021- decembrie 2027
II.	SPRIJINIREA ACȚIUNILOR CARE CONTRIBUIE LA ATINGEREA OBIECTIVELOR PRIORITĂȚII 2 din POR SV Oltenia 2021-2027 - O regiune cu orașe Smart		
	<i>Activitatea vizează sprijinirea autorităților publice locale pentru atragerea surselor de finanțare nerambursabile din sursele de finanțare puse la dispoziție prin Prioritatea 2 a Programului Operațional Regional 2021-2027, în vederea implementării inițiativelor de tip Smart City precum și a celor menite să crească eficiența administrației publice.</i>		

II.1	Sprijinirea transformării digitale a economiei regionale și a domeniilor de interes public și fructificarea beneficiilor sale pentru cetățenii și întreprinderi;	Autorități publice locale	ianuarie 2021- decembrie 2027
II.2	Sprijinirea acțiunilor de tip Smart City aplicabile inclusiv în zonele urbane funcționale, menite să crească eficiența administrației publice locale.	Autorități publice locale	ianuarie 2021- decembrie 2027
III.	SPRIJINIREA ACȚIUNILOR CARE CONTRIBUIE LA ATINGEREA OBIECTIVELOR STRATEGICE RIS3		
	<i>Activitatea vizează sprijinirea identificării surselor de finanțare nerambursabile pentru promotorii de proiecte incluși în portofoliul aferent RIS3 Sud-Vest Oltenia, altele decât POR 2021-2027/ surse publice, cât și prin mobilizarea capitalului privat</i>		
III.1	Organizarea de ateliere de descoperire antreprenorială (EDP-uri – Entrepreneurial Discovery Process), în vederea dezvoltării de noi parteneriate, dezbaterile ideilor de proiect din domeniile de specializare inteligentă aferente RIS3 Sud-Vest Oltenia	Microîntreprinderi, întreprinderi mici și mijlocii, entități de CDI și Transfer Tehnologic, Universități, alte organizații din ecosistemul regional de inovare, inclusiv clustere, incubatoare, acceleratoare, etc., autorități publice locale	ianuarie 2021- decembrie 2027
III.2	Organizarea de ateliere de lucru pentru dezvoltarea ideilor de proiecte (PDL-uri - Project Development Labs), în corelare cu prioritățile Strategiei Regionale de Specializare Inteligentă	Microîntreprinderi, întreprinderi mici și mijlocii, entități de CDI și Transfer Tehnologic, Universități, alte organizații din ecosistemul regional de inovare, inclusiv clustere, incubatoare, acceleratoare, etc., autorități publice locale	ianuarie 2021- decembrie 2027

III.3	Colectarea și transmiterea periodică a informațiilor cu privire la oportunitățile de finanțare existente sub forma Catalogului surselor de finanțare	Microîntreprinderi, întreprinderi mici și mijlocii, entități de CDI și Transfer Tehnologic, Universități, alte organizații din ecosistemul regional de inovare, inclusiv clustere, incubatoare, acceleratoare, etc., autorități publice locale	ianuarie 2021- decembrie 2027
III.4	Oferirea de informații, prin orice mijloc de comunicare, privind potențialele surse de finanțare nerambursabile/ sursele alternative de finanțare.	Microîntreprinderi, întreprinderi mici și mijlocii, entități de CDI și Transfer Tehnologic, Universități, alte organizații din ecosistemul regional de inovare, inclusiv clustere, incubatoare, acceleratoare, etc., autorități publice locale	ianuarie 2021- decembrie 2027
IV.	IMPLEMENTAREA PROIECTELOR PROPRII ADR SUD-VEST OLTENIA CARE CONTRIBUIE LA ATINGEREA OBIECTIVELOR STRATEGICE RIS3		
	<i>Activitatea cuprinde implementarea de proiecte și inițiative ale ADR Sud-Vest Oltenia, care contribuie la realizarea obiectivelor strategice, cu rol important în susținerea ecosistemului regional de inovare și în sprijinirea implementării Strategiei.</i>		

IV.1	<p>Proiectul Ro-Boost SMEs – “Boosting Smart and Innovation-Driven Growth for Romanian SMEs” finantat prin programul COSME, pune la dispozitia mediului de afaceri, clusterelor si polilor de competitivitate din Macroregiunea IV, servicii de sprijin, suport, informare si consiliere pe teme europene, precum: politici si scheme de finantare UE, organizarea de evenimente, forumuri de afaceri, consultari si feedback pentru IMM-uri, ce vizeaza cresterea gradului de participare a IMM-urilor la demersurile Uniunii Europene de consultare a mediului economic pe diverse teme de interes.</p> <p>De asemenea, la nivelul Retelei EEN finantata prin Programul Cadru Orizont 2020, se ofera si servicii referitoare la cresterea inovarii si cu preponderenta servicii de facilitare a parteneriatelor transnationale pentru afaceri, transfer tehnologic si inovare, ce vizeaza identificarea de noi piete pentru IMM-uri, care sa conduca la stabilirea de noi cooperari in retea.</p>	Mediul de afaceri, clustere si poli de competitivitate	ianuarie 2021- decembrie 2022
------	---	--	-------------------------------

<p>IV.2.</p>	<p>Proiectul „Ro-Boost Inno SMEs – Boosting the Innovative Potential of Romanian SMEs” este finantat prin programul Orizont 2020 si se deruleaza conform acordului-cadru Framework Partnership Agreement – Enterprise Europe Network, incheiat intre Comisia Europeana si partenerii Consortiului Ro-Boost SMEs. Consortiul acorda asistenta pentru companii in vederea imbunatatirii capacitatii de a gestiona inovarea (EIMC), sustinand imbunatatirea performantelor economice ca urmare a activitatilor privind inovarea desfasurate in cadrul IMM-urilor.</p> <p>Proiectul ofera doua tipuri de pachete de sprijin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dezvoltarea capacitatii de management a inovarii in cadrul IMM-urilor cu potential ridicat de inovare Enhancing Innovation Management Capacities utilizand instrumentul IMP³rove; - Sprijinirea IMM-urilor beneficiare de finantare din Programul Orizont 2020 – Instrumentul pentru IMM, (Key Account Management – KAM). Companiile pot beneficia de servicii specializate de evaluare a nevoilor de asistenta tehnica, de identificarea si recomandarea unui „coach”, alaturi de care va elabora documentatia si va implementa cu succes proiectul inovator care a primit finantare in etapele primare de dezvoltare ale proiectului (Etapa 1 – nota conceptuala sau Etapa 2 – studiu de fezabilitate). 	<p>Companii inovatoare</p>	<p>ianuarie 2021- decembrie 2022</p>
--------------	--	----------------------------	--------------------------------------

IV.3.	<p>SMEPlus „Îmbunătățirea instrumentelor de politică în vederea creșterii eficienței energetice a IMM-urilor industriale” (Improving policy instruments to increase the energy efficiency in industrial SMEs)</p> <p>Proiectul isi propune:</p> <ul style="list-style-type: none"> – îmbunătățirea politicilor energetice prin schimbul și compararea instrumentelor de politică regională din șapte regiuni; – elaborarea la comun a unor planuri de acțiune pentru politicile regionale care să sprijine implementarea programelor de eficiență energetică și să valorifice potențialul IMM-urilor din sectorul industrial; – schimbul de informații și experiență care să contribuie la sprijinirea părțile interesate (stakeholderi) în implementarea planurilor de acțiune regionale stabilite pentru depășirea barierelor. <p>Activitățile proiectului vizează:</p> <ul style="list-style-type: none"> – creșterea interesului IMM-urilor industriale pentru participarea la programele de politică în domeniul eficienței energetice; – sprijinirea programelor eficiente de punere în aplicare a politicilor privind eficiența energetică a IMM-urilor industriale; – integrarea măsurilor de politică legate de energie din alte sectoare în sfera de lucru a IMM-urilor industriale. 	IMM-uri industriale	ianuarie 2021- martie 2021
-------	--	---------------------	----------------------------

IV.4	Dezvoltarea altor acțiuni, inițiative și proiecte proprii ADR Sud-Vest Oltenia, în funcție de nevoile de la nivel regional, care contribuie la susținerea ecosistemului regional de inovare și în sprijinirea implementării Strategiei.	Echipa ADR Sud-Vest Oltenia, mediul de afaceri, clustere și poli de competitivitate, ecosistemul de CDI și TT	ianuarie 2021- decembrie 2027
V.	IMPLEMENTAREA PROIECTULUI “TARGETED SUPPORT TO RIS3 IN ROMANIA” , JRC CE		
	<i>Srijin al Centrului Comun de Cercetare al Comisiei Europene – JRC, in vederea creșterii capacității regiunilor din România în elaborarea și implementarea programelor suport pentru inovare</i>		
V.1.	Scopul acestui proiect este de sprijini Agenția de Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia în revizuirea Strategiei de Specializare Inteligentă din perspectiva pregătirii pentru următorul exercitiu financiar 2021-2027.	Echipa ADR Sud-Vest Oltenia	ianuarie 2021 - iunie 2021
V.2.	Proof of Concept Program (PoCP) - Implementarea proiectelor finanțate în cadrul apelului PoC (POR Prioritatea 1)	Întreprinderi mici și mijlocii, Universități, Entități de Inovare și Transfer Tehnologic	ianuarie 2021 - iunie 2021
VI.	CREȘTEREA CAPACITĂȚII ȘI IMPLICĂRII ACTORILOR CHEIE ÎN IMPLEMENTAREA RIS3		
	<i>Activitatea are ca scop identificarea problemelor cu care se confruntă atât mediul academic cât și cel privat în implementarea RIS3 și identificarea unor acțiuni de sprijin în vederea atenuării acestora</i>		
VI.1.	Creșterea capacității și implicării mediului privat (inclusiv clustere) în implementarea RIS3 prin ateliere de lucru pentru familiarizarea cu platformele tematice S3 și stimularea participării companiilor și clusterelor românești la activitățile acestora (instruiri pentru elaborarea de proiecte, instruiri pe tematica managementului inovării și al tehnologiei, etc)	Microîntreprinderi, întreprinderi mici și mijlocii, clustere, incubatoare, acceleratoare etc.	ianuarie 2021- decembrie 2027

VI.2.	Creșterea capacității promotorilor de proiecte prin ateliere de lucru pentru familiarizarea cu platformele tematice S3 și stimularea participării companiilor și clusterelor românești la activitățile acestora.	Microîntreprinderi, întreprinderi mici și mijlocii, entități de CDI, Universități, Entități de Inovare și Transfer Tehnologic, alte organizații din sistemul regional de inovare, inclusiv clustere, incubatoare, acceleratoare etc.	ianuarie 2021- decembrie 2027
VII.	CREȘTEREA CAPACITĂȚII ADR SV OLTENIA ÎN MANAGEMENTUL PROCESULUI DE SPECIALIZARE INTELIGENTĂ LA NIVEL REGIONAL		
	<i>Activitatea presupune creșterea capacității personalului propriu ADR în ceea ce privește monitorizarea și evaluarea măsurilor propuse în vederea unei mai bune implementări a Strategiei de Specializare Inteligentă la nivelul regiunii pentru perioada 2021-2027 și post 2027.</i> Acțiuni propuse:		
VII.1.	Dezvoltarea capacității ADR Sud-Vest Oltenia de a monitoriza și de a evalua Strategia de Specializare Inteligentă a regiunii.	Echipa ADR Sud-Vest Oltenia	ianuarie 2021- decembrie 2027
VII.2.	Monitorizarea implementării Strategiei de Specializare Inteligentă în Regiunea Sud-Vest Oltenia prin participarea la ateliere de lucru privind monitorizarea RIS3 alături de actori relevanți la nivel regional și național.	Echipa ADR Sud-Vest Oltenia, membrii CRI, organizații relevante la nivel național, regional și local	ianuarie 2021- decembrie 2029
VII.3.	Acțiuni legate de cooperarea interregională și transnațională: workshop-uri pe tematica colaborării interregionale și transnaționale, schimb de bune practici cu regiuni mai dezvoltate pe teme legate de RIS3, transfer de expertiza cu organizații relevante la nivel național, regional și local privind corelarea activităților referitoare la implementarea S3 la nivel național și regional.	Echipa ADR Sud-Vest Oltenia, membrii CRI, organizații relevante la nivel național, regional și local	ianuarie 2021- decembrie 2027

